

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY(Kütahya)

KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

09.11.2009

İ Ç İ N D E K İ L E R

- ADALET BAKANLIĞI
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş. Yurtları Kurumu
- Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı
- ANAYASA MAHKEMESİ
- YARGITAY
- DANIŞTAY
- TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay)	3
GÜROL ERGİN (Muğla).....	9
BÜLENT BARATALI (İzmir).....	10
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	12
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	14
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	15
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	17
OSMAN KAPTAN (Antalya).....	19
İKİNCİ OTURUM	20
NECDET ÜNÜVAR (Adana).....	20
MEHMET GÜNAL (Antalya)	22
ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul)	23
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ)	23
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	25
OSMAN ÖZÇELİK (Siirt)	26
TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir).....	27
ERKAN AKÇAY (Manisa)	27
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli).....	28
SÜLEYMAN ÇELEBİ (Mardin).....	29
ATİLA EMEK (Antalya).....	30
ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak)	31
KAMER GENÇ (Tunceli)	32
SORULAR VE CEVAPLAR	33
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	33

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

BÜLENT BARATALI (İzmir).....	34
GÜROL ERGİN (Muğla).....	35
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ).....	35
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	35
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	36
ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak).....	36
KAMER GENÇ (Tunceli).....	36
OSMAN DEMİR (Tokat).....	36
EYÜP AYAR (Kocaeli).....	37
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	37
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay).....	38
ÖNERGELER.....	43
ÜÇÜNCÜ OTURUM.....	44
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır).....	45
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	48
GÜROL ERGİN (Muğla).....	49
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	51
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	53
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	53
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	55
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ).....	56
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	58
OSMAN KAPTAN (Antalya).....	59
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	60
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	62
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	63
KEREM ALTUN (Van).....	64
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	65
ALİ ER (Mersin).....	66
VAHAP SEÇER (Mersin).....	68
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	69
VAHAP SEÇER (Mersin).....	70
RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur).....	70
ŞEVKET KÖSE (Adıyaman).....	71
ENSAR ÖĞÜT (Ardahan).....	72
SORULAR VE CEVAPLAR.....	74
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	74
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	74
OSMAN DEMİR (Tokat).....	74
GÜROL ERGİN (Muğla).....	74
HASAN ANGI (Konya).....	75
VAHAP SEÇER (Mersin).....	75
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır).....	76
ÖNERGELER.....	82
Kapanma Saati: 23.45.....	83

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadı BİLGİÇ (Isparta)

---0---

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Adalet Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. 8'inci Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizin birinci kısmında Adalet Bakanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri, İş Yurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

Değerli arkadaşlar, konuşmasını yapmak üzere Değerli Adalet Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Değerli milletvekili arkadaşlarım, yargımızın değerli temsilcileri, değerli bürokrat arkadaşlar ve basınımızın güzide temsilcileri; Bakanlığımızın 2010 Yılı Bütçesini Yüce Meclisimizin Plan ve Bütçe Komisyonuna arz etmek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım.

Faaliyetlerimiz ile ilgili bilgileri geniş ve ayrıntılı olarak sunma, değerli görüş ve önerilerinizi alma şansını bulma münasebetiyle hepinizi şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, modern devletin maddi özü ve toplumsal düzenin barış içerisinde sürdürülebilmesinin olmazsa olmaz koşulu hukukun üstünlüğüdür. Öte yandan günümüz demokrasi anlayışı, insan haklarına dayalı olma ilkesini modern devletin felsefesi olarak geliştirmiştir. Salt hukuka dayalı olma "hukukilik" kavramının; insan haklarına dayalı olma ilkesi ise "meşruluk" kavramının bir gereği olarak görülmektedir.

Günümüz modern devlet anlayışının bir gereği olan söz konusu ilkenin yerleşmediği sistemlerde ortaya çıkan sonuç toplumla devlet arasındaki bağın zayıflamasıdır. Bunun uluslararası alandaki sonucu ise uluslararası toplumdan dışlanma olarak görülmektedir. Bir başka deyişle hukukilik ile insan haklarına dayalı demokratik devlet anlayışını bağdaştıran anayasal demokratik sistemler, meşruluğunu pekiştirmiş olacaktır.

Tüm bu belirtilenler cumhuriyetimizin kuruluş felsefesinin temel ilkelerini oluşturmaktadır. Cumhuriyetimiz modern demokrasinin kurulmasını hedeflemiş ve bu doğrultuda döneminin en iyi uygulamalarını araştırarak yeni bir hukuk sistemi oluşturmuştur. Bu hukuk sistemi o günün koşulları içerisinde medeni dünyanın kabul ettiği ilkeleri içermekte ve ülkemizin yönünün demokrasi olduğunu ifade etmektedir.

Cumhuriyetimizin kurucusu büyük Atatürk'ün ifadesi ile "Biz dünya medeniyeti ailesi içinde bulunuyoruz. Medeniyetin bütün icaplarını tatbik edeceğiz.", "Bizim şekli hükümetimiz tam bir demokrat hükümettir ve lisanımızda bu hükümet 'halk hükümeti' olarak yâd edilir."

Cumhuriyetimizin Kurucusu'nun ifade ettiği "tam demokrasi" ve "dünya medeniyeti ailesinden kopmama" ölçütleri adalet sistemimizin sürekli değişimini ve gelişimini gerektirmektedir. Elbette ki bu değişim ve gelişimin eksenini ülkemizin ihtiyaçları, halkımızın talepleri, modern dünyanın kabul ettiği demokrasi ve insan hakları anlayışı oluşturacaktır.

Bu değişim ve gelişim politikamız ile güven veren bir adalet sisteminin oluşturulması suretiyle insan haklarına dayalı, çağdaş ve eksiksiz demokrasinin tesisini amaçlamaktayız.

Değerli arkadaşlarım, Bakanlığımızın gündeminde bulunan bir diğer konu ise adalet hizmetlerinin sunumunda bilişim teknolojilerinin imkânlarından yararlanılması olmuştur. Bu amaçla geliştirilen Ulusal Yargı Ağı Projesinde önemli mesafe alınmıştır. Geldiği aşama itibarıyla Proje birçok gelişmiş ülke tarafından örnek alınmaktadır. Projenin önemli ulusal ve uluslararası ödüller alması ülkemiz adına bizleri gururlandırmaktadır.

Adalet hizmetlerinin sunulduğu hizmet binalarının hizmetin gereklerine uygun nitelikte olması yargı mensupları ve çalışanlarının verimliliği açısından önem taşımaktadır. Bu binaların görünümü ise hizmetin saygınlığında ihmal edilemeyecek bir faktördür. Bu inançla yargı sistemimizin bu bilinen sorununun giderilmesi için ülkemizin dört bir yanında modern adalet sarayları inşa edilmiş ve edilmeye devam edilmektedir.

Ülkemizin çeşitli yerlerine yaptığım ziyaretlerde gördüğüm modern anlayışla tasarlanmış yeni hizmet binaları her şeyden önce bir hukukçu olarak beni mutlu etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde kamu yönetiminin genelinde olduğu gibi adalet hizmetlerinde de planlama anlayışıyla hareket edilmesi, geleceğin şekillendirilmesi için kaçınılmaz olmuştur. Bu nedenle karar verilip uygulamaya geçilmeden önce problemler tespit edilmeli, doğru çözümler aranmalı, malî ve idarî analiz yapılarak öncelikler belirlenmeli ve uygulama izlenmelidir.

Adalet sisteminin çeşitli alanlarına ilişkin olarak yapılmış birçok araştırma, bilimsel değerlendirme ve her biri birbirinden değerli konuşma metni bulunmaktadır. Belirlenecek politikalarda bunların dikkate alınmamasının Ülkemizin bu alanda emeği geçmiş önemli bilim insanlarına ve uygulamacılarına haksızlık olacağına inanmaktayız. Bu inancımızın yansımaları olarak yaptığımız çalışmalar sırasında tüm konu başlıklarında geniş bir tarama yapılmıştır.

Özellikle, İkinci Dünya Savaşı sonrası, uluslararası ve ulus üstü kuruluşların oluşturulduğunu ve bu kuruluşların her geçen gün etkinliklerini artırdıklarını, ilgi alanlarını genişlettiklerini görmekteyiz. Kuruluşundan bu yana kendisini uluslararası toplumun parçası olarak gören cumhuriyetimiz bu oluşumların içerisinde bulunmuş ve etkin rol almıştır.

Bu uluslararası ve ulusüstü kuruluşların ilgi alanları içerisinde adalet sistemleri de yer almaktadır. Yapılan çalışmalar neticesi adalet sistemlerinin sahip olmaları gereken evrensel nitelikler ilke kararları ve tavsiye kararları gibi sonuç metinlerle duyurulmaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Bu metinler arasında yer alan:

- Avrupa Konseyi Tavsiye Kararları
- Birleşmiş Milletler Bangalore Yargı Etiği İlkeleri
- Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığının Temel İlkeleri
- Hâkimlerin Rolü, Etkinliği ve Bağımsızlığı Konusunda Avrupa Konseyi Üye Devlet Bakanlar Komitesi

Tavsiye Kararı

Özellikle belirtilmelidir.

Öte yandan bireysel başvuru hakkını kabul ettiğimiz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çoğu zaman ülkelerin iç hukuk yollarını sorgulamakta ve dikkate alınması zorunlu kararlar vermektedir.

Ayrıca, üyelik yolunda kararlı adımlarla yürüdüğümüz Avrupa Birliği'nin de adalet reformu çalışmalarında dikkate alınması zorunlu olan metinleri bulunmaktadır.

Bunlar:

- Katılım Ortaklığı Belgesi
- 23'üncü Fasil tarama toplantılarına ilişkin belgeler
- Avrupa Birliği Komisyonunca Türkiye Hakkında Hazırlanan İlerleme Raporları

Avrupa Birliği Komisyonu uzmanlarınca Türk Yargısı hakkında hazırlanan istişari ziyaret raporları

Olarak sıralanabilir.

Değerli arkadaşlar, belirttiğimiz tüm metinler uluslararası toplumun adalet sistemleri konusunda günümüzde ulaştığı noktayı ve öncelikleri ifade etmektedir. Çeşitli ülke tecrübeleri ile oluşturulan bu birikimin ülkemizdeki reform çalışmalarına yansıtılması gerektiği inancıyla hareket etmiş bulunmaktayız.

Bu amaçla yargı reformu stratejisi oluşturma çalışmalarımız boyunca uluslararası belgeler ihmal edilmeksizin incelenmiştir. Bu kapsamda, yargı alanında uluslararası ilişkilere büyük önem verilmiş ve diğer ülke tecrübelerinin paylaşılması için birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında çeşitli kademelerde yargı mensuplarının katıldığı önemli sayıda uluslararası ziyarette bulunulmuş ve birçok ülke ile çeşitli alanlarda ortak proje yürütülmüştür. Tüm bu çalışmalar yargı teşkilatında dünya uygulamalarının tanınması ve çalışmalara yansıtılması sonucunu getirmiştir.

Uluslararası referans metinlerin incelenmesi, yapılan çalışma ziyaretleri ve yürütülen ortak proje çalışmaları neticesinde, ülkemizde özellikle adalet yönetimine ilişkin olarak ifade edilegelen yasama, yürütme ve yargı organlarının ilişkisi konusundaki birçok görüşün uluslararası uygulama ile örtüşmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Değerli milletvekilleri, reform çalışmalarımızın ana ilke ve yöntemlerini belirttikten sonra bu çalışmalarımızın en önemlisi ve ülkemiz açısından bir ilk olan "Yargı Reformu Stratejisi"nin hazırlanış gerekçesi, hazırlanma usulü ve içeriği konusunda sizleri bilgilendirmek istiyorum.

Ülkemiz, 1923 yılında ilan edilen cumhuriyetle birlikte Büyük Atatürk'ün önderliğinde hukuksal, sosyal ve kültürel alanda Batı ile entegre olmaya dönük reformlar gerçekleştirmiştir. Bu çabaların sonucu olarak ülkemiz Avrupa Birliği'ne tam üye olabilmek için başvuruda bulunmuş ve gelinen noktada Avrupa Birliği değerlerini tam olarak benimseme ve içselleştirme kararlılığını göstermiştir.

Zamanla yapılan reformlar ile Türkiye, 1999 yılında gerçekleştirilen Avrupa Birliği Helsinki Zirvesinde Avrupa Birliği'ne üye adayı olarak kabul edilmiş ve tam üyelik müzakerelerine başlayabilmek için ülkemizin Kopenhag Siyasi Kriterlerini yerine getirmesinin gerektiği belirtilmiştir.

Kopenhag Siyasi Kriterlerinin yerine getirilmesi amacıyla atılan adımlar, 17/12/2004 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen Avrupa Birliği Zirvesinde katılım müzakerelerine başlanması kararının alınmasını sağlamıştır. Buna bağlı olarak 3 Ekim 2005 tarihinde 35 fasıl çerçevesinde fiilen katılım müzakereleri başlamıştır. Tespit edilen 35 fasıldan Yargı ve Temel Haklar (23'üncü fasıl) ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik (24'üncü fasıl) Fasıllarının müzakerelerinin yürütülmesinde Adalet Bakanlığı doğrudan sorumluluk üstlenmiştir.

Bu kapsamda müzakerelere tarama süreci ile başlanmış ve ilk olarak mevzuatımızın AB'ye uyum derecesi tespit edilmeye çalışılmıştır. Müzakere çalışmaları doğrultusunda sürecin önemli bir bölümünü oluşturan, Kopenhag Siyasi Kriterleri'nin yerine getirilmesinde önemli rol taşıyan "Yargı ve Temel Haklar" başlıklı 23'üncü Fasil ile ilgili tarama süreci gerçekleştirilmiştir. Bu Fasil ile ilgili olarak ülkemizin; yargının tarafsızlığının, bağımsızlığının ve etkinliğinin güçlendirilmesine yönelik bir "Yargı Reformu Stratejisi"ni Komisyona sunması gereği belirtilmiştir.

Avrupa Birliği'nin, üye olmak isteyen tüm aday ülkelere uyguladığı genel bir süreç bulunmaktadır. Bunlardan biri de belirlenen müzakere fasıllarının yerine getirilmesine yönelik olarak mevzuat tarama süreci gerçekleştirilmesi ve tespit edilen eksikliklerin planlama anlayışı çerçevesinde yerine getirilmesini sağlayacak "Strateji Belgeleri" hazırlanmasıdır. Bu prosedürün karşılanması amacıyla her fasla yönelik olarak atılacak adımları gösteren yol haritası niteliğindeki "Strateji Belgeleri" ilgili kurumlarca hazırlanmaktadır.

Strateji Belgesini oluştururken en çok önem verdiğimiz husus katılımcılık sürecidir. Bu nedenle Bakanlık bünyesindeki Komisyonca hazırlanan Ön Taslak, İnternet üzerinden yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuş ve gelen görüşler incelenmiştir.

Öte yandan ülke genelinde görev yapan Cumhuriyet başsavcıları, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanları, bölge idare mahkemesi başkanları ve Adalet Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin katılımı ile Taslağın 20-25 Mayıs 2008 tarihleri arasında Antalya'da tartışılması sağlanmıştır.

Ayrıca Taslak, yazılı olarak görüş ve önerilerini bildirmeleri için Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Millî Savunma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, barolar ve hukuk fakültelerine gönderilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Gelen görüşler şeffaflığı sağlamak üzere bu amaçla oluşturulmuş bir İnternet sitesinde yayımlanmış ve tartışmaya açılmıştır.

Tüm bunların yanında 8-10 Haziran 2009 tarihlerinde Anayasa Mahkememiz, Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Millî Savunma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği ve Yüksek Öğretim Kurumu temsilcilerinin katılımıyla bir çalıştay düzenlenerek Taslak tartışılmış ve ilkeler üzerinde mutabakata varılmıştır.

Üzerinde mutabakata varılan ilkeler:

- Yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi
- Yargının tarafsızlığının geliştirilmesi
- Yargının verimlilik ve etkililiğinin artırılması
- Yargıda meslekî yetkinliğin artırılması
- Yargı örgütü yönetim sisteminin geliştirilmesi
- Yargıya güvenin artırılması
- Adalet erişiminin kolaylaştırılması
- Uyuşmazlıkları önleyici nitelikteki tedbirlerin etkin hâle getirilmesi ve alternatif çözüm yolları geliştirilmesi
- Ceza infaz sisteminin geliştirilmesi
- Ülkemizin ihtiyaçları ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum sürecinin gerektirdiği mevzuat çalışmalarına

devam edilmesi

Bu ilkeler ve amaçlardan da anlaşılacağı üzere Strateji Belgesinde; savunmanın etkinliğinin artırılmasından hukuk eğitimi ve öğretiminin etkin hâle getirilmesine, yargı sistemi yönetiminin kurumsal yapısının yargı bağımsızlığı çerçevesinde geliştirilmesinden ceza infaz sisteminin güçlendirilmesine, meslekî yetkinliğin artırılmasından adalet erişim olanaklarının geliştirilmesine, bilirkişilik ve icra iflas sisteminin geliştirilmesinden alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin yaygınlaştırılmasına kadar birçok alan bulunmaktadır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Yargı Reformu Stratejisinin birçok boyutu bulunmakla birlikte kamuoyunda yoğun biçimde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısına ilişkin düzenlemeleri ile gündeme gelmiştir

Yargı Reformu Stratejisinde HSYK'nın yapısına ilişkin, tüm paydaşların üzerinde mutabakata vardıkları iki hedef bulunmaktadır.

Bunlardan ilki: "HSYK'nın objektiflik, tarafsızlık ve şeffaflık temelinde uluslararası belgeler ışığında geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılması, kararlarına karşı etkili bir itiraz sisteminin getirilmesi ve yargı yolunun açılması", ikincisi ise "HSYK'nın yeniden yapılandırılmasına paralel olarak Kurulun sekreteryasının ve denetim sisteminin yeniden düzenlenmesi" dir.

Yargı Reformu Stratejisi Eylem Planında ise hedeflerin ne şekilde gerçekleştirileceğine dair Bakanlığımızca hazırlanan faaliyetler gösterilmiştir.

Buna göre:

HSYK, geniş tabanlı temsil esasına göre oluşturulacak.

Yargıtay ve Danıştay, genel kurullarınca seçilen üyeleri aracılığıyla HSYK'da temsil edilecek.

Yargının tümünün temsil edilebilmesi amacıyla, yüksek yargı dışında meslektaşlarının seçilen birinci sınıf hâkim ve savcılarını; HSYK'da, etkili bir biçimde temsili sağlanacak.

Türkiye Adalet Akademisi (TAA), hukukçu öğretim üyeleri ile avukatların HSYK'da temsili sağlanacak.

HSYK, iki veya üç daire şeklinde yapılandırılacak.

HSYK'nın kararlarına karşı etkili bir başvuru yolu getirilecek.

Parlamento ile ilişkileri sağlamak ve hesap verilebilirlik açısından Adalet Bakanının; Bakanlık ile ilişkileri koordine etmek için Bakanlık Müsteşarının HSYK'da bulunması sağlanacak.

Sekreterya hizmetlerinin Kurul bünyesinde olması sağlanacak.

İddia ve karar makamı tek elde birleşmeyecek şekilde hâkim ve savcılarının denetimi, Kurul bünyesinde gerçekleştirilecek.

Hâkim ve savcılarının disiplin, inceleme ve soruşturma işlemleri Kurul bünyesinde gerçekleştirilecek,

HSYK'nın müstakil binasının bulunması sağlanacak.

HSYK'nın bağımsız bütçe kullanması sağlanacaktır.

Değerli arkadaşlar, söz konusu hedef ve ilkeler dikkatlice incelendiğinde hedeflerin gerçekleşmesi hâlinde ülkemizde yargı bağımsızlığının daha da güçleneceği açıktır.

HSYK'nın sekreterya hizmetlerinin Kurul bünyesinde gerçekleştirilmesi, bağımsız bütçeye sahip olması, yargı teşkilatının denetimine dair işlemlerin Kurul tarafından yapılması bu alanda azımsanamayacak bir öneme sahiptir. Hepimizin bildiği gibi bu faaliyetler şu anki düzenlemede Bakanlığımız tarafından yerine getirilmektedir. Oysaki öngördüğümüz eylemleri gerçekleştirdiğimizde Adalet Bakanlığının önemli yetkilerini devredeceği açıktır. Bu durum da bizim çalışmalarımızı günlük kaygılarla değil yargının geleceğini planlayacak ve kişiye bağlı olmaktan kurtaracak şekilde yaptığımızı göstermektedir.

Öte yandan 1982 Anayasası'nın kabul ettiği sistemde HSYK'nın kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır. Kararlara karşı sadece yine Kurula yapılacak itiraz sistemi bulunmaktadır.

Bu durum Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dava konusu olmuş ve Mahkeme, HSYK kararlarına karşı etkin bir başvuru yolunun bulunmamasının adil yargılanma hakkının ihlali olduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir. Strateji Belgesinde etkin bir başvuru yolu oluşturulması öngörülerek bu yanlışlığın düzeltilmesi hedeflenmektedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Bu konudaki önemli diğer adım ise HSYK'nın geniş tabanlı hâle getirilmesidir. Bugün için HSYK Adalet Bakanı ve Bakanlık Müsteşarı dışında Yargıtay ve Danıştayın Genel Kurullarınca gösterilen adaylar arasından Cumhurbaşkanınca seçilen üyelerden oluşmaktadır. Öngörülen sistemde HSYK'da ilk derece ve bölge adliye mahkemelerinden de doğrudan hâkim ve savcıların seçtiği üyelerin bulunması hedeflenmektedir. Doğrudan hâkim ve savcıların iradesinin yargı yönetimine yansımaları sağlayacak bu usule yapılan eleştirileri anlayabilmek mümkün değildir. Kaldı ki, AB üyesi olup üniter devlet yapısına sahip Fransa, İtalya ve İspanya gibi gelişmiş ülkelerde benzer uygulamalar bulunmaktadır.

Yargı Reformu Stratejisinin bu konuda öngördüğü bir diğer yenilik ise yüksek mahkemelerden seçilen üyelerin bu mahkemelerin genel kurullarınca doğrudan seçilmesidir.

Bilindiği üzere Yargı Reformu Stratejisi kapsamında yürütülecek çalışmalar bir süreci gerektirmektedir. Katılımcılık anlayışımızın bir gereği olarak, daha önce olduğu gibi, bu süreç boyunca da reform çalışmaları konusunda gelen görüş ve önerilerin, paydaşlarımızla üzerinde mutabakata vardığımız ilkeler de göz önünde bulundurularak dikkate alınacağını ayrıca ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, mevzuat çalışmalarıyla ilgili bölümde geniş detaylar var ancak bugün Sayın Başkan da beni girerken uyardı Tarım Bakanlığımızın da bütçesi bizden sonra olacağı için buraları biraz özet geçeceğim.

Değerli milletvekilleri, adli yargı sistemimize ilişkin olarak, ikinci derece yargılama mercisi olan istinaf yargılamasına ilişkin yasal altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. İstinaf yargılaması yapacak bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle birlikte daha etkili bir kanun yolu denetimi sağlanacaktır. Söz konusu mahkemelerin faaliyete geçmesi diğer altyapı çalışmalarının tamamlanmasına bağlı bulunmaktadır. Bakanlığımızca bölge adliye mahkemelerinin 2010 yılında faaliyete geçirilmesi için gerekli çalışmalar büyük oranda tamamlanmıştır. Öte yandan, yargılama usullerinde paralellik, Danıştay bakımından iş yoğunluğu ve esas görevi olan uygulama birliğini ve içtihat geliştirmeyi sağlamaya yönelik olarak, adli yargı sisteminde tamamlanmış olan mevzuata uyum sağlamak amacıyla, idarî yargıda istinaf kanun yolunun hayata geçirilmesi için Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

Çalışmalarımızın tümünde önemli kaygılarımızdan birinin de ülkemizde demokrasinin güçlenip yerleşmesi olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim. Bu demokrasi anlayışımızı kanıtlayacak birçok önemli değişiklik yapılmış ve yapılmaya planlanmaktadır. Bunların en önemlisi, sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşlarının gelişip çoğalmasındır. Bu kapsamda, yargı mensuplarının örgütlenme özgürlüğünü gündeme getirmiş bulunmaktayız. Bu konuda hazırlanan Tasarıyla, diğer meslekî örgütlenmeler engellenmeksizin hâkim ve savcıların meslek kuruluşu olarak Türkiye Hâkimler ve Savcılar Birliğinin kurulması öngörülmektedir.

Ülkemizin ekonomik ve ticari hayatı için önemli olan hususlardan birisi de çek mevzuatıdır. Bu nedenle yürürlüğe giren temel kanunlar ve ceza mevzuatına uyumun sağlanması amacıyla, hazırlanan Çek Kanunu Tasarısı da hâlen Adalet Komisyonu gündeminde bulunmaktadır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bu mevzuat çalışmalarının nihai hedefinin insanımıza çağdaş ve kalkınmış bir ülkede evrensel olarak kabul görmüş hukuk kuralları çerçevesinde müreffeh bir yaşam sunmak olduğunu ifade etmek isterim. Bu çerçevede devam eden çalışmalarımız bugüne kadar olduğu gibi önümüzdeki süreçte de kararlılıkla devam edecektir.

Değerli arkadaşlar, tüm alanlarda olduğu gibi yargı alanında da istihdam politikası başarının ön koşuludur. Yargı alanında yapılacak tüm çalışmaların başarılı olabilmesi yeterli sayıda yargı mensubu ve yardımcı personel istihdamına bağlı bulunmaktadır.

Bu nedenlerle yargı mensuplarının üzerlerindeki iş yükünün daha nitelikli yargılama yapabilecekleri sayıya ulaştırılması için diğer önlemlerin yanında sayının bir an önce artırılması gerekmektedir. Bakanlığımızca hâkim ve cumhuriyet savcısı açığının kapatılmasına yönelik çaba sarf edilmesine rağmen, henüz istenilen seviyeye gilememiştir. Mevcut 14.694 adli ve idari yargı hâkim ve cumhuriyet savcısı kadrosundan hâlen 3.483'ü boş bulunmaktadır.

Bu konuda yapılan çalışmalar neticesi anılan kadrolara Adalet Komisyonu Başkanlıklarınca yapılan atamalarla bu sorunun büyük oranda giderildiğini -bu yardımcı personel için- büyük bir mutlulukla belirtmek isterim. Bu kapsamda 2009 yılı içerisinde ilk defa sözleşmeli personel alımı için 6 bin kişilik izin alınmış ve bu kadroların 3 binine atama yapılmıştır. Sözleşmeli personel alımı çalışmalarına 2010 yılı içerisinde de devam edilecektir.

Bu alanda mutluluk ve gurur verici bir diğer husus ise mesleğe yeni başlayan adalet personelinin niteliğinin her geçen gün daha da artıyor olmasıdır. Adalet meslek yüksekokulları ve diğer üniversitelerden mezun olanların gün geçtikçe artan miktarda teşkilatımızı seçiyor olmasını önemli bir kazanç olarak görmekteyiz. Öte yandan büyük özveri içerisinde görev yapan adalet personelimizin yetersiz mali imkânlarının tatmin edici bir ücret politikası uygulanması suretiyle düzeltilmesi önemli bir zorunluluk olarak ayrıca ifade edilmektedir.

Değerli arkadaşlar, Bakanlığımızın gündemini oluşturan konular içerisinde adalet erişim olanaklarının artırılması ve mahkeme yönetimi sisteminin geliştirilmesi de yer almaktadır. Söz konusu alanlar gelişmiş ülkelerin adalet sistemlerinde önemli gündem maddelerini oluşturmakta, uluslararası ve ulus üstü kurumlarca giderek artan biçimde önemsenmektedir. Adalet erişim, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç duydukları adalet kolaylıkla ulaşabilmesi ve haklarını etkili bir şekilde arayabilmesi için devletin gerekli tüm imkânları sağlaması ve bu imkânların varlığını etkin bir şekilde tanıtması olarak tanımlanmaktadır.

"Adalet erişim" kavramı, adalet sisteminin birçok alanını kapsayacak niteliktedir. Bu anlamda mahkemelerdeki uyuşmazlıkların makul sürede çözülmesi, tarafların yaptığı yargılama masraflarının kabul edilebilir düzeyde olması, basit uyuşmazlıkların yargı önüne getirilmeden etkin bir şekilde çözülmesi, yargı usullerinin basitleştirilmesi, adli yardımın etkinleştirilmesi gibi hususlar adalet erişimin temel unsurlarındandır. Adalet erişim imkânlarının salt pozitif hukuki düzenlemelere dayalı önlemlerle etkinleştirilmesi mümkün görülmemektedir. Bu nedenle yararlanıcıların hak arama

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

hürriyetini kullanma yöntemlerini öğrenmeleri, hukuk bilincinin geliştirilmesi amacıyla yapılacak bilgilendirme faaliyetleri, danışma büroları, broşürler, dava rehberleri, İnternet siteleri gibi vasıtalar da toplumun ihtiyaç hisseden kesimlerinin adalete erişiminde kolaylaştırıcı unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Bugün gelişmiş ülkelerde mahkeme yönetimi sistemi önemli bir alan olarak ele alınmakta ve sürekli geliştirilmektedir. Bu gelişime rağmen ülkemizde şimdiye değin bu alan sistematik olarak ele alınıp düzenlemelere gidilmemiştir. Çağdaş bir mahkeme yönetimi sistemine ulaşabilmek için Bakanlığımızca yeni projeler geliştirmekte ve başta pilot adliyeler olmak üzere uygulamaya konulmaktadır.

Bilindiği üzere, ülkemizde yargı mensupları, mahiyetlerinde çalışan adalet personeli aracılığıyla yerine getirdikleri birçok idari iş yüklenmişlerdir. Bu durum asli işleri olan yargı faaliyetleri yanında önemli bir yük teşkil etmektedir. Bu olumsuzluğun giderilmesi için adliyelerdeki idari mahiyetteki işlerin daha profesyonelce yürütülmesinin sağlanmasına çalışılmaktadır. Yine yargı mensuplarının etkin kontrolü altında çalışacak olan, daha fazla yetki ve sorumluluk alması sağlanan adliye müdürlerinin proje kapsamında pilot adliyelere görevlendirmeleri tamamlanmıştır. Uygulamanın takip edilerek geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Değerli arkadaşlar, kıymetli milletvekillerimiz; çağımızda özel sektör ve kamu sektöründe görev alanların sürekli eğitimi başarının vazgeçilmez koşulu olarak kabul edilmektedir. Nitelikli insan kaynağı kuruluşların sahip oldukları en önemli varlık olarak görülmekte ve politikalar buna göre şekillendirilmektedir. Özel sektörde yıl içerisinde personele ne kadar eğitim verildiğine ilişkin standartlar oluşmuştur. Kurumlar nitelikli personel istihdamı konusunda işe alım aşamasında ve hizmet sırasında eğitim alanında adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bu gerçekten hareketle adalet hizmetlerinde mesleki yetkinliğin artırılmasına büyük önem vermekteyiz. Bakanlığımızca sürekli eğitimin insan kaynakları politikasının ana eksenini olduğu bilinciyle hareket edilmektedir. Zira adaletin yeterli bilgiye dayanılmadan dağıtılması, adil yargılanma hakkı ve hak arama özgürlüğünün zedelenmesine, kamu düzeninin bozulmasına ve toplumsal barışın tehlikeye girmesine neden olacaktır. Nitekim, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin hâkimlerin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve rolleri konusundaki tavsiye kararında, üye ülkelere hâkimlerin atanmadan önce ve atandıktan sonra uygun eğitim verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu çerçevede eğitim politikamızın ana unsurlarını:

• Yeni mevzuat konusunda akademisyenler ve uygulamacıların katılımıyla bilgilendirilme çalışmaları düzenlenmesi,

- Avrupa Birliği müktesebatı konusunda bilgi kapasitesinin artırılması için çalışmalar yürütülmesi,
- Adli tıp ve diğer adli bilimler alanında bilgi kapasitesinin artırılması için eğitim çalışmaları düzenlenmesi,
- Bilişim sistemleri ve yolsuzlukla mücadele gibi alanlarda bilgi kapasitesinin artırılması,
- Yabancı dil eğitimi konusunda ülke içinde ve dışında programlar düzenlenmesi,
- Yurt içi ve yurt dışında lisansüstü çalışma yapma olanaklarının artırılması ve desteklenmesi,
- Stratejik yönetim ve kişisel gelişim alanlarında mesleki iletişimi artırıcı faaliyetler düzenlenmesi,
- Eğitim faaliyetlerinde uzaktan eğitim imkânlarından daha fazla faydalanılması,

gibi başlıklar oluşturmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın görev alanına giren konularda ülkemiz ile diğer devletler ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasındaki ilişkilere büyük önem vermekteyiz. Özellikle son yıllarda cezai ve hukuki alanlarda ve insan hakları konusunda büyük bir artış kaydeden işlemler, çağdaş standartlara uygun olarak, branşlarında uzman ve yabancı dil bilgisine sahip görevliler tarafından ileriye dönük rasyonel plan ve programlar çerçevesinde yürütülmektedir.

Bilindiği üzere, sözleşmeler uluslararası hukuk açısından en önemli kaynağı oluşturmaktadır. Bu nedenle uluslararası kurum ve kuruluşlarca düzenlenen sözleşmeler hazırlık aşamasında iken, bu sözleşmelerle ilgili toplantılara katılmak, ülkemizin yararları doğrultusunda öneri ve telkinlerle uluslararası hukukun oluşum aşamasında katkı ve müdahalelerde bulunmak, ülkemizin saygınlığı ve çıkarı açısından zorunluluk arz etmektedir. Bu bilinçle hareket edilerek uluslararası gelişmeler yakından takip edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde suç işleyip de gıyabi tutuklu ya da hükümlü sanık olarak cumhuriyet savcılıkları ya da mahkemeler tarafından aranmakta iken, yurt dışına çıkanların, bulundukları ülkeden, tarafı olduğumuz ikili veya çok taraflı sözleşme hükümleri ya da mütakabiliyet ilkesi gereğince ve yabancı ülkelerin taleplerinin değerlendirilmesi suretiyle, Türk vatandaşı olmayan sanık ya da hükümlülerin iadelerinin sağlanması ve iadesi düşünülen ancak adresleri belirlenemeyen sanıkların iadelerini temin amacıyla uluslararası düzeyde kırmızı bülten ile aratırılması için Interpol nezdinde girişimlerde bulunulması faaliyetleri Bakanlığımız tarafından yürütülen diğer faaliyetlerdir.

Sayın Başkan, değerli Milletvekilleri; günümüz bilgi toplumu, özel kurumlar ile kamu kurumlarının kendilerini yeniden yapılandırmalarını zorunlu kılan bir ortamı beraberinde getirmiştir. Bilişim ve iletişim teknolojilerinin gelişimi ve özellikle İnternetin yoğun olarak kullanılması çağımızın yönetim anlayışını derinden etkilemiştir.

Bu yüzyılda devletler hızla artan kamusal talepleri karşılamak, hızlı, verimli ve güvenilir şekilde çalışabilmek için, bilgi ve iletişim teknolojileri ile tam entegre bir yapı içinde olmak zorundadır. Dünya genelinde bu doğrultudaki çabalar gün geçtikçe artmakta ve devletlerin faaliyetlerinde bilişim imkânlarını vazgeçilmez unsur olarak kabul eden bir yapılanmaya doğru gittiği görülmektedir. Dünyada meydana gelen bu gelişmelere göre ülkemizde de bilişim teknolojilerinin yaygınlaşması ile birlikte özel sektöre paralel olarak kamu sektöründe bilişim uygulamaları artış göstermeye başlamıştır.

Ülkemizin e-dönüşüm stratejisinin önemli bir ayağını adalet hizmetlerine ilişkin olarak geliştirilen Ulusal Yargı Projesi (UYAP) oluşturmaktadır. Bilgi toplumu hedefi çerçevesinde Adalet Bakanlığı, e-dönüşüm sürecinde donanım ve yazılım altyapısını tamamlamış, iç otomasyon ile bilgi otomasyonu sistemlerini kurmuş ve dış birim entegrasyonunu sağlamak suretiyle UYAP'ı uygulamaya koymuştur. Bu gelişmelerle, UYAP ülkemiz için alanında öncü rol üstlenmiş ve küresel ölçekte örnek alınan uygulamalar getirmiştir. UYAP ile yargısal faaliyetlerin her türlü yönetsel ve diğer iş

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

süreçlerinin elektronik ortamda etkili bir şekilde yürütülebilmesi hedeflenmiştir. Bugün itibarıyla, UYAP, ülkemizde Bakanlığımız teşkilatı ile yargı birimlerinin tamamında işletimde olup bu birimlerin her türlü yargısal, idari ve denetim faaliyetleri bu sistemle elektronik ortamda yürütülmektedir. Hâkim ve savcılarımız ile diğer personelimize bugüne kadar dağıtılan 36.000 e-imza UYAP'ta kullanılmaya başlanmıştır. UYAP'ın yargılamaları hızlandırıp etkinleştirilmesi yanında adalete erişim olanaklarının artırılmasına etkisi özellikle belirtilmelidir. Bu kapsamda kullanıcılara İnternet üzerinden çevrim içi sunulan hizmetler büyük önem taşımaktadır. UYAP projemiz, yurt içi ve yurt dışında birçok ülke tarafından örnek olarak gösterilen ve alanında önemli ödüller alan... Bu projenin sürdürülebilir olması ve gelişmesi en büyük amaçlarımızdan bir tanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Devamla) - Projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması bilişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak kullanılan teknik altyapının güncellenmesini ve insan kaynakları kapasitesinin artırılmasını gerektirmektedir. Bu münasebetle, projenin önemini teşhis ederek yüksek bir bilinçle Bakanlığımıza sunulan mali olanakların süreceğine olan inancımı ayrıca ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, adalet hizmetlerinin sunulduğu hizmet binalarının devletimizin kökünü tarihten alan azametine yakışır olması gerektiğine inanmaktayız. Bu konunun yıllardır ihmal edilerek ötelendiğine yargı, kamuoyumuz ve vatandaşlarımız şahit olmaktadır. Bize üzüntü veren bu durum hükümet binalarının alt katında ya da kiralık binalarda, son derece olumsuz ortamlarda hizmet verilmesi olarak tezahür etmektedir.

Hizmetin mehabetine yakışmayacak, estetikten uzak ortamlarda faaliyet yürütülmesinin yanında, binaların şehirler içerisinde dağınık biçimde yayılmış olması ve hizmet verilen alanların büyüklük olarak verilen hizmeti kaldıramaması sorunun önemli diğer boyutlarını oluşturmaktadır.

Adalet hizmetlerinin sağlıklı ve etkin yürütülebilmesi için adalet sarayları yanında Adli Tıp Kurumu ve Bakanlık hizmet binalarının da ele alınması gerektiğini düşünmekteyiz. Tüm bu nedenlerle 2003 yılından bu yana, çalışmalarımızı başta tüm kentlerimiz olmak üzere müstakil adalet sarayları yapılması yönünde sürdürmekteyiz. Bu binaların kentlerin hizmetin gereklerine uygun mahallerinde olması ve hizmet binalarının dağınıklığının önlenmesi doğrultusunda inşa edilmesine dikkat edilmektedir. Belirttiğimiz çalışmalarla, 2003 yılından itibaren emsali görülmemiş bir gayretle, biri adli tıp hizmet binası olmak üzere toplam 113 adet adalet hizmet binası inşaatı tamamlanmıştır. Halen 24 adalet hizmet binası inşaat, 62 hizmet binası ise inşaat öncesi hazırlık aşamasında bulunmaktadır.

Yaptığımız çalışmaların önemini daha rahat görebilmeniz için bu konudaki bir hususu bilgilerinize sunmak isterim. Ülkemizde 2002 yılı sonuna kadar faaliyet gösteren adalet hizmet binalarının kapalı alanı toplam 569 bin metrekare iken, son yedi yılda yapılan 1 milyon 142 bin metrekare kapalı alanla birlikte bugün bu miktar 1 milyon 711 bin metrekareye ulaşmıştır. Devam eden inşaatlarla birlikte bu rakam 2 milyon 500 bin metrekareye ulaşacaktır. Diğer bir ifade ile son yedi yılda yapılan ve halen devam eden adalet sarayı metrekare miktarı, 2002 yılında mevcut olan miktarın 4 katını aşmış bulunmaktadır. Hatta sadece İstanbul'un iki yakasına yapılmış ve yapılmakta olan adliye binalarının kapalı alanı 2002 yılına kadar yapılan tüm müstakil adliyelerin kapalı alanından bile daha fazladır. Tüm bunların yanında bu alanda yapılacak birçok önemli çalışma bulunmaktadır. Ülkemizin yüz akı olacak adliye sarayı projelerini geliştirerek sürdürmek kararlılığındayız. Ekonomik kaynaklarının sınırlılığını da göz önünde bulundurarak planlama çalışmalarını tamamlamış bulunmaktayız. Çalışmalarımızın sürdürülebilir olması için ihtiyaç duyduğumuz mali kaynak konusundaki desteğinizin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada süreceğine olan inancımı paylaşmak isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insancıl ceza infaz sistemi demokrasiyi benimsemiş tüm toplumların olduğu gibi bizim de önceliğimizdir. Bakanlığımızca ceza infaz sisteminin tüm yönlerine ilişkin çalışmalarda bu ilke göz önünde bulundurulmaktadır.

İnsancıl ceza infaz sisteminin gereklerinden birisini infaz kurumlarının fiziki alt yapısı oluşturmaktadır. Bu kapsamda; Bakanlığımızca uluslararası standartlara uygun, güvenli, mekanik, elektronik donanımlı ve rehabilitasyon işlemlerine elverişli yeni ceza infaz kurumu projeleri geliştirilmiş, özellikle metropol kentlere öncelik verilerek yapımına başlanmıştır. 18 Kasım 2002 tarihinden bu yana belirtilen şartlara sahip 40 ceza infaz kurumu, 1 rehabilitasyon merkezi hizmete açılmıştır. Halen 17 adet ceza infaz kurumunun yapımı devam etmekte ve proje çalışması devam eden kurumlarımız bulunmaktadır.

Yeni kurumların inşası aynı zamanda kapasite artışı nedeniyle büyük bir zorunluluk olarak görülmektedir. Ülkemizde 01 Kasım 2009 tarihi itibarıyla 367 ceza infaz kurumu ve bu kurumlarda 40.532 tutuklu, 56.536 hükümlü ve 19.799 hükmen tutuklu olmak üzere toplam 116.867 hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır. Öte yandan, geçmiş yıllarda koğuş sistemine göre inşa edilen ceza infaz kurumlarında önemli olumsuzluklar yaşandığı tüm kamuoyunun malumdur. Bu nedenle üstün bir gayretle fiziki değişiklikler yapılarak çağdaş ülkelerde olduğu gibi 4, 6, 8'er kişilik odalara dönüşüm çalışmaları tamamlanmıştır.

İnfaz sistemi açısından önem taşıyan bir diğer alan ise insan kaynaklarıdır. Yeterli sayıda ve nitelikli personel istihdamı infaz sisteminin kalitesini artırmaktadır. Bu nedenle personel sayısının artırılması ve personelin eğitimi için oluşturulmuş eğitim merkezlerinin kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Öte yandan, ceza infaz kurumlarına 2009 yılı içerisinde ilk defa sözleşmeli personel alımı için 6 bin kişilik izin alınmış ve bu kadroların 3 binine atama yapılmıştır. Sözleşmeli personel alımı çalışmalarına 2010 yılı içerisinde de devam edilecektir.

Ceza infaz kurumlarımızda çalışan personelin çalışma şartlarının ağırlığı tüm kamuoyunun malumdur. Personelimiz haftada kırk saati aşkın çalışma yapmaktadırlar. Çalışma şartlarının ağırlığı göz önünde bulundurularak özlük haklarında iyileştirme yapılmasının zorunlu olduğunu düşünmekteyiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Değerli milletvekilleri, ceza infaz kurumlarında eğitim ve iyileştirme çalışmalarının başarısı öncelikle kurumlarda iç ve dış güvenliğin sağlanmasına bağlıdır. Kurumların iç ve dış güvenliğinin sağlanması; birbirleriyle yakından ilgili, birbirini sürekli olarak etkileyen ve tamamlayan faaliyetler olup, bu göreve ilişkin yetki ve sorumluluğun bir otoriteye verilmesi, çalışmaların tek elden yürütülmesi hizmette etkinlik ve verimliliğin sağlanması bakımından zorunluluk arz etmektedir. Bu kapsamda hazırlanan Ceza Infaz Kurumları Dış Güvenlik Hizmetleri Kanun Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Adalet Komisyonunda görüşülecektir.

Değerli milletvekilleri, hukukun tüm dallarında karşılaşılan sorunların çözülebilmesi için tıp ve diğer bilim dallarından yararlanma imkânı gün geçtikçe daha da artmaktadır. Bu imkânlar gelişmiş ülkelerde yargı makamlarınca karmaşık sorunların çözümünü kolaylaştırmakta ve adli hataların azalmasını sağlamaktadır.

Günümüzde adli bilimlerin uygulamaları bilim ve teknik alanındaki gelişmelere paralel olarak çeşitlenmiş ve derinlik kazanmıştır. Bugün için bu alanda tıp, fizik, kimya, antropoloji ve psikiyatri gibi birçok bilim dalının imkânlarından yararlanılmaktadır.

Yeni uygulamaların getirdiği olanaklar insan haklarını koruyarak etkili şekilde soruşturma yapılabilmesi sonucunu doğurmakta ve insancıl hukuk sistemine hizmet etmektedir.

Adli bilimlerin sunduğu yeni imkânlar adalet sistemlerinin mevzuat alt yapısında ve uygulamacıların anlayışlarında değişikliğe neden olmaktadır. Mevzuat alt yapısında bilimsel delillerin yer alması olarak görülen bu değişim, uygulamacıların sorunların çözümünde giderek artan biçimde -tanık beyanları gibi- delillerin yanında bilimsel deliller araması sonucunu doğurmaktadır.

Adli Tıp Kurumu, ülkemizdeki en büyük ve resmî birliktirlik kurumudur. Kurum, adalet işlerinde birliktirlik görevi yapmanın yanında, adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı programları düzenlemekte, adli bilimlerin alanlarında sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler gerçekleştirmekte ve eğitim programları yürütmektedir.

Avrupa Enstitüleri Adli Bilimler Ağı üyesi olan kurumda ilk defa akredite olmuş laboratuvarlar oluşturulması için çalışmalar yürütülmüş ve Biyoloji İhtisas Dairesi ile Kimya İhtisas Dairesinin Narkotik Şubesinin uluslararası akreditasyon alması sağlanmıştır. Hâlen, Morg İhtisas Dairesi ve diğer alanlarda akreditasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

Kurumun yürüttüğü hizmetlerin yurt çapına yayılmasının öneminin büyük olduğuna inanmaktayız. Hizmetin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarla birlikte, 2003 yılında sadece 15 ilde sunulan adli tıp hizmetleri, bugün itibarıyla 60 mahale yayılmış bulunmaktadır. Hedefimiz tüm ağır ceza merkezlerinde adli tıp birimleri açılmasıdır. Ayrıca yirmi dört üniversite ile protokol yapılarak adli tıp ana bilim dalları ile kurumun hizmetlerinin paylaşılması, lisans ve uzmanlık öğrencilerinin eğitime katkıda bulunulması, adli tıp vakalarının birlikte değerlendirilmesi ve böylece iş birliği sağlanarak daha iyi hizmet sunulması amaçlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, dünya genelinde meydana gelen bilimsel gelişmelere paralel olarak son yüzyılda kazandığı büyük ivmeyle gelişim gösteren adli bilimlerin alanında, ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikler ile sürekli ve süresiz yayınlar büyük önem taşımaktadır. Bu alanda yurt dışında yayınlanan çok sayıda yayın ve düzenlenen etkinlik bulunmasına karşılık ülkemizde son yıllara kadar çalışma sayısı oldukça sınırlı olmuş ve bu durum deneyimlerin paylaşılacağı ortamların oluşmasına engel olmuştur. Son yıllarda ise başta Adli Tıp Kurumumuz, üniversitelerimizin enstitüleri olmak üzere bu alandaki sivil toplum kuruluşları tarafından önemli bilimsel etkinlikler düzenlenmektedir. Ayrıca düzenlenen uluslararası bilimsel etkinliklerde ülkemiz varlık göstermeye başlamış ve ülkemizde adli bilimlerin alanında bilimsel yayın sayısı oldukça artmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kamu hizmeti olan adalet hizmetlerinin aksamadan ve gecikmeden işlemesi niteliğinin gereğidir. Toplumun temel ihtiyaçlarından olan adalet hizmetleri, devletin tekelinde olup hizmetin işleyişinden Adalet Bakanlığı sorumludur. Hizmetin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi etkin politikaların uygulanmasıyla mümkün olacaktır.

Adalet hizmetleri alanında politika üretmek ve uygulamakla sorumlu olan Adalet Bakanlığı, adalet hizmetlerinin çağdaş bir çalışma ortamında yerine getirilmesi, etkin ve kaliteli bir yargı hizmetinin sunulabilmesi için gerekli her türlü önlemi gecikmeksizin almakla sorumludur.

Faaliyetlerimizi bu bilinç ve yüksek kararlılıkla sürdürmekteyiz. Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük Önder Atatürk'ün "Adliye siyasetimizde izlenecek amaç, evvela halkı yormaksızın hızla, isabetle, güvenle adaleti dağıtmaktır." veciz sözü çalışmalarımızın özünü ifade etmektedir.

Belirttiğim tüm çalışmaları birlikte yürüttüğümüz yargı camiasının fedakâr çalışanlarına huzurlarınızda teşekkürü bir borç bilirim.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde eksiksiz demokrasinin yerleşip kök salması temennisiyle Adalet Bakanlığı bütçesini Yüksek Komisyonunuzun takdirlerine sunuyor, 2010 yılı bütçesinin tüm yargı teşkilatına, devlet ve milletimize hayırlı olması dileğiyle Bakanlığım, tüm yargı teşkilatı ve şahsım adına teşekkür ediyorum. Komisyonun değerli Başkan ve üyelerini saygı ve sevgiyle tekrar selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

(Bürokratların tanıtımı yapıldı)

Buyurun Sayın Ergin.

Değerli üyeler, müzakerelere başlıyoruz.

İlk söz Sayın Ergin'e ait.

Buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ben mi efendim?

BAŞKAN – Evet, buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Devamlı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

Bu arada Adli Tıp Kurumu Başkanımı tanımaya çalışıyordum da onun için geciktim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Komisyon Başkanımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Kazadan sonra ilk defa, yönettiğiniz toplantıda beraberiz, onun için şimdi...

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Daha önce geldi de siz yoktunuz.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Hayır. Benim konuşmam ilk defa Sayın Başkanın kürsüde bulunduğu bir dönemde.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanı dinledik. Sayın Bakanın özellikle yargının tam bağımsızlığı konusundaki sözlerine katılmamak elbette ki mümkün değil. Eğer bu düşüncesinde samimi ise Sayın Bakana çok teşekkür ediyorum. Niçin “samimi ise” dediğimi de şimdi sizlere açıklamaya çalışacağım.

Bakınız, Sayın Bakan şöyle söylüyor: “Ülkemiz geline nokta Avrupa Birliği değerlerini tam olarak benimseme ve içselleştirme kararlılığını göstermiştir.” Eğer ülkemiz bugün Avrupa Birliği değerlerini tam olarak benimseyorsa, Avrupa Birliğinin Sudan Devlet Başkanı El Beşir konusundaki itirazına Sayın Cumhurbaşkanını niçin öyle bir yanıt verdi? Bunun açıklanması gerekir. O yanıt doğrudur, yanlıştır, o ayrı bir konu ama demek ki Avrupa Birliği değerlerini bu dönemde bizim içselleştirdiğimiz düşüncesi çok da gerçeği yansıtmıyor.

Yargının bağımsızlığına gelince: Niçin Kartal hâkimi hakkında soruşturma açıldı? Acaba bu hâkimin, bu hanımefendi hâkimin kusuru, Sayın Başbakanın şehitlerimize “kelle” demesi üzerine yapılan başvuru sonucu, açılan dava sonucu Sayın Başbakanı üç kuruşa mahkûm etmiş olması mıydı?

Sayın Sincan hâkimi konusunda yaşananlar niçin yaşandı? Niçin aramalar yapıldı? Niçin müfettişler gönderildi? Acaba Sayın Sincan hâkimi konusunda uygulanan bu uygulamaların o hâkimin Sayın Cumhurbaşkanının kayıp trilyon davasından yargılanması gerektiğine karar vermiş olması mıydı?

Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı niçin sıkıntıya sokuldu? Acaba o başsavcının sıkıntıya sokulması da bir tarikatın yandaşları konusundaki bir soruşturmada takındığı doğru ve gerçekçi tavır mıydı?

Adli Tıp Kurumunun Hüseyin Üzmez konusunda verdiği karardan sonra hiç kimse Adil Tıp Kurumunu şu veya bu ölçüde savunamaz. O konuda verilen karar, o kararı verenlerin yüz karasıdır, ayıptır, günahıdır. Sıradan bir yurttaşın bile anlayabileceği bir ruhsal zedelenme olayını bir Adli Tıp Kurumu nasıl anlayamaz ve Adli Tıp Kurumunun bugün burada bulunan, biraz önce tanımak için özellikle, ısrarla baktığım Sayın Başkanı “Hastanın yararını düşündüğümüz kadar toplumun bazı kesimlerinin düşüncelerini de düşünmek zorundayız. Bu nedenle Güler Zere’yle ilgili raporumuzda veya düşüncemizde temkinliydik.” diyor. Böyle bir şey olabilir mi? Hukukta böyle bir şey olabilir mi değerli arkadaşlarım? Siz yansız olarak ve somut olarak bir karar almak zorundasınız. Toplumun ne düşündüğüne bakarsanız alacağınız kararda son derece subjektif davranmış olursunuz. Nitekim alınan birçok kararda ve Üzmez kararında da özellikle toplumu değil ama toplumun bir kesimini rahatlatıcı bir karar alma kaygısının rol oynadığını hep birlikte görmüş bulunuyoruz.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gelince: Sayın Bakan çok güzel bir açıklamayla bu Kurulun yapısının niçin değiştirilmesi gerektiğini açıkladı ama Sayın Bakan “Kurulun yapısını değiştireceğiz” derken Bakan ve Müsteşarın Kurulda yine kalacaklarını söyledi. Mademki Avrupa Birliği değerlerini benimseyip içselleştirdiniz, Sayın Bakan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu konusunda, orada Sayın Bakanın ve Sayın Müsteşarın bulunması konusunda Avrupa Birliği ne diyor acaba raporlarında? Bunu dikkate alıyor musunuz? Asıl dikkate almanız gereken odur. Kurulun siyasallaştırılmasını önlemek açısından yapılması gereken odur. Nitekim, son atamalar konusunda sizin Kurulu çalışamaz hâle getirdiğinizi de bu toplum çok net ve açık olarak gördü, bundan büyük üzüntü duydu. Siz, Bakan olarak Kurulu çalıştırmak durumundayken, Müsteşarınız çalıştırmak durumundayken siz tam aksi bir tavır içerisine girdiniz, hukuku zedelediniz.

Gelelim bir de şu davalar meselelerine: Sayın Bakan, Alman yargısı Deniz Feneri davasını yüzyılın en büyük soygunu olarak niteliyor, sizden önceki bakan ve siz bunu hiç umursamıyorsunuz. Nitekim, bu konuda çok ciddi rahatsızlıklar yaşandı. 17 Eylül 2008 tarihinde, Alman hâkimi Deniz Feneri davasını sonuçlandırdı ve kararında “asıl failler Türkiye’de” açıklamasını yaptı. Ondan sonra, maalesef, bu Deniz Feneri kuruluşuna ait Türkiye’deki şirketlere hiçbir şekilde baskınlar yapılmadı, bunlar ne yapıyor diye incelenmedi ve basının yaptığı araştırma sonucunda da bu şirketlerin bugün yerinde yeller estiğini görüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bunun dışında, göstermelik bir Kanal 7 baskını düzenlendi, aradan yıllar geçtikten sonra. Herhâlde, bu hepimizi tebessüm ettirmesi gereken bir karardı. O kadar süre içerisinde, o kurumda çalışanların suç belge ve bilgilerini olduğu gibi muhafaza etmeleri mümkün müydü? Ortadan kaldırmaları en doğal olay değil miydi? Deliller karartıldı, kaldırıldı, siz ondan sonra baskın düzenlediniz ve göstermelik bir biçimde Deniz Feneri davasını güya ele aldığınızı ortaya koymaya çalıştınız. Bunlar, toplumu yanıltmaya, kandırmaya dönük tavırlar dışında hiçbir ciddi anlam ifade etmemektedir. Sonra, bir sivil toplum örgütü olarak yargıç ve savcılar birliğini kuracağınızı söylüyorsunuz ama iktidar olarak bütün tavrınızın bugün kurulu bulunan YARSAV’a karşı olduğunu da hepimiz görüyoruz, biliyoruz. Özellikle YARSAV’ın açık düşünceli ve fikrini belirtmekte en ufak tereddüt duymayan Sayın Başkanına karşı tavırlarınız çok net ve açık ve Sayın Başkanın dinlendiği konusunda da ciddi karineler var.

Dinlemeler konusuna gelince: Sayın Bakan, toplumun hepsini dinlenir hâle getirdiniz. O kadar dinlenir hâle getirdiniz ki sonunda Sayın Başbakanın da dinlendiği basına yansarak anlaşıldı. Bu bakımdan bumerang gibi yaptığınız işlemin bir gün size geri döneceği de ortaya çıkmış oldu. Bu bakımdan, hukukta çok büyük dikkat ve özenin niçin gerekli olduğu da böylece ortaya çıkmış oldu.

Ben, sözlerimi bir soruyla tamamlayacağım. Güneydoğu’ya, Habur’a mobil adliye kurdunuz. Türkiye’nin değişik yörelerinde bu şekilde mobil adliyeler kurmayı düşünüyor musunuz diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Baratalı, buyurun efendim.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, bürokrasinin çok değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, konuşmama başlarken, Sayın Bakanın hukukun üstünlüğünden bahseden konuşmasına değineceğim, bu beni mutlu etti ancak ilerleyen konuşmalarda, özellikle 18'inci sayfada hukukun üstünlüğü acaba olabilecek mi diye de bir kaygıya eriştim.

Konuşmama, bir hukukçu olarak, Barolar Birliğinin yaptığı çalışmalarla, yine Yargıtay Başkanının adli yıl açılışı, Danıştay Başkanının adli yıl açılışı, Barolar Birliğinin adli yıl açılışlarında yaptığı konuşmalarla, yargının içinde bulunduğu sorunları anlatan konuşmaların da içeriğine bakarak başlamak istiyorum.

2000 yılında, Barolar Birliği İzmir'de yargı sempozyumu yapmış. 2008 yılında ise Adalet Bakanlığı Yargı Reformu Strateji Belgesi gölgesinde yargı reformunu tartışmış. Siyasi partiler katılmış, bilim adamları katılmış, uygulamacılar katılmış ve önemli sonuçlar çıkmış. Bu sonuçların değerlendirilmesinin Sayın Bakanın konuşmasında da olduğunu gördüm. Ancak yeni bir Avrupa için Paris Şartı'nın önsözünde "Demokrasinin temelinde insana saygı ve hukukun üstünlüğü yatar. Kimse hukukun üstünde değildir." denilmek suretiyle hukukun üstünlüğünün ulus üstü bir kavram olduğuna vurgu yapılmıştır. Hukuk devleti ise toplumun bireyleri yanında tüm faaliyet, işlem ve eylemleri hukuk kurallarına ve anayasal ilkelere uyan, kendini bu kurallarla bağlı sayan devlet demektir. Hukuk devletinde üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğünden söz edilir. Hukuk devletinin gerçekleşmesinde ve hukukun üstünlüğünün gerçekleşmesinde en önemli etken ve olmazsa olmaz koşul yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesidir. Şimdi, bu kavramlara nereden geldiğimize bakmaya çalışıyorum.

Yargı bağımsızlığı yargı mensuplarına verilmiş bir imtiyaz ya da sınırsız kullanılacak bir olanak değildir. Yargı bağımsızlığı, bireylerin doğru, adil ve hakkaniyete uygun, adil yargılanma hakkının güvencesi olarak tanımlanmıştır. Toplumda adalet duygusunun oluşmasını ve korumasını sağlayacak bağımsız yargı, aynı zamanda çağın yönetim biçimi olan demokrasinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu arada, demokrasi düşüncesine bir bakmak gerekmektedir. Tarihî gelişimi, özellikle Jean Jacques Rousseau, toplumsal sözleşmede halk egemenliği kavramı altında başlamış, aydınlanma çağının önemli bir unsuru olarak tarihte yerini almıştır.

Yine, Türkiye'deki metinlere baktım ve bunları tekrar okudum cumartesi, pazar. Senedi İttifak'tan başlıyoruz, 1808. Burada Magna Carta Libertatum 1215 yılında İngiltere'de gerçekleştiğini söylemek gerekir diye düşünüyorum. Yani 1215 ile 1808 arasında tam altı yüzyıl fark var. Yine, Senedi İttifak'tan sonra, Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı, Vilayet Nizamnamesi, Kanuni Esasi ve 1923'te cumhuriyetin kurulmasıyla başlayan bu süreç ve onunla beraber başlayan cumhuriyet kavramı.

Özgürlük ve demokrasi cumhuriyet sistemi içerisinde birbirinden ayrılmaz, birbiriyle özdeşmiş unsurlardır. Peki, nasıl gelişti bunlar? 1215 Magna Carta'sı, 1679 Habeas Corpus Aktı, 1689 Haklar Bildirgesi, 1879 İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi.

Ulusal devletimiz, 30 Ekim 1918'te Mondros Ateşkes Sözleşmesi, 10 Ağustos Sevr ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temelini oluşturan Lozan'la başlayan bir sistem.

Peki, yargı bağımsızlığı güçler ayrılığıyla oluşmuş. İngiliz John Locke yine 1748'de Montesquieu'nin Kanunların Ruhu üzerine yaptığı önemli sözleşmelerde ve yazdığı önemli kitaplarda burada kuvvetler ayrılığı oluşuyor. Kuvvetler ayrılığı bizim 1961 Anayasa'mızda ve 1982 Anayasa'mıza da girmiş, 1924'le başlamış, 1921'de pek kuvvetler ayrılığından söz edemeyiz, Meclis hükümeti sistemi vardır.

Kuvvetler ayrılığı prensibi, yine yargıç bağımsızlığının, yargıç tarafsızlığının önemli güvencelerinden birisidir. Bu, nasıl sağlanmış? Yargının üzerinde yasamanın ve özellikle yürütmenin olmamasıyla sağlanmış bulunmaktadır. Peki, bunu nasıl geliştireceğiz? Ben geçen hafta Meclisin bütçesi görüşülürken de tekrar baktım. Şimdi, fiilen Türkiye'de uygulanan sistem Meclis üstünlüğü sistemidir. Kuvvetler ayrılığının aktörlerinden birisi olan yürütme, son uygulamalarla beraber, özellikle yargının veyahut yasamanın da üzerine çıkmış bulunmaktadır çünkü tek parti iktidarı Meclis üstünlüğü sistemini, 1950'li yıllarda terk edilmiş sistem olan Meclis üstünlüğü sistemini artık terk etmiştir. Bunu, biz yaz karnamelerinde de görüyoruz. Yaz karnamelerinde yürütmenin yargıya olan etkilerini ve müdahalesini oldukça hepimiz gördük, bunlara biraz sonra değineceğim.

Bütün bu metinlerden, bu güvenceyi sağlayacak olan kurumun, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden teşkilinin oluşması gerekmektedir. Sayın Bakanın konuşmasının 18'inci sayfasında hemen hemen iki konu hariç, bütün yargı aktörlerinin doktrin ve içtihadın olduğu önemli konulara değiniliyor. Bunlar önemli konular ama bütün eleştirilere karşın, uluslararası eleştirilere karşın yine burada Adalet Bakanının ve Sayın Müsteşarın Kurulda olmasının sağlanmasının gerektiğini düşünüyorum. Bunu da demokratik meşruiyete bağlıyor. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanının, ayrıca Parlamentonun, ayrıca bidayet mahkemelerinin, Baronun buralara üye vermesi gerektiğini söylüyor. Ben, Sayın Bakana 1961 ve 1971 tecrübelerinin bir kere daha okunması konusunda bir görüş ifade edeceğim. 1961 yılında, Sayın Bakan, Anayasa'yla beraber bu görüşler sağlandı fakat bunlardan 1971 yılında, on yıllık bir uygulamadan sonra vazgeçildi. 1971 yılında vazgeçilmiş olan, kötü bir örnekten vazgeçilmiş olan uygulamayı, siz 2009 yılında, bütün aktörlerin aksine, tekrar buraya getiriyorsunuz. Yani öyle bir olay ki Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Adalet Bakanının başkanlığında toplanıyor. Adalet Bakanı toplantıya gelmezse toplantı açılmıyor. Yani bunu gördük yaz karnamesinde. Hatta, daha önce, müsteşarların rapor alıp ayrıldığını bile gördük. Bunlar oldu Sayın Bakan. Siz Milletvekili iken de bunları incelemiş olmalısınız diye düşünüyorum.

Bu Kurul oluşurken, madem biz yargıç bağımsızlığını sağlayacağız, mahkemelerin tarafsızlığını sağlayacağız, adaleti sağlayacağız ama bu işin püf noktası Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun oluşturulurken, yeniden yapılandırılırken büyük bir mutabakatla bunun içinden çıkılmasıdır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayıştaya üye verdiğini düşünüyoruz. Ben, seçilmek için randevu alan Sayıştay üyelerine randevu vermiyorum, onların onurlarını korumak açısından ve hâkimlerin, yüksek yargıçların bizim koridorlarımızda, milletvekili arkasında dolaşarak kendilerini tanıtımalarını ve oy, rey istemelerini de çok uygun bulmuyorum. Bu, tekrar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda aynı şeyi getirecektir. Ben, bunu yargıç onuruyla ve savcılığın onuruyla pek bağdaşır bulmuyorum.

Yine, şeye katılıyorum, yani ayrı bir binası olmalıdır, sekreteryası ayrı olmalıdır. Özellikle Teftiş Kurulu, siz söylüyorsunuz ama ne derece olacak bilemiyorum, muhakkak bu Kurula bağlanmalıdır, Adalet Bakanlığı içinden çıkarılmalıdır, ayrı ve özerk bir bütçesi olmalıdır. Bunlara katılıyorum ama bu işin püf noktası Bakanın ve Müsteşarın burada olmamasıdır. Bunu, yapılan çeşitli ziyaretlerde Avrupalı hukukçular söylüyor ve Avrupa ilerleme raporlarında da bunlar var. Diyebilirsiniz ki Avrupa'da değişik sistemler uygulanıyor ama az önce ifade ettim, demokrasi uygulamasında, temel hak ve özgürlükler uygulamasında 1215 Magna Carta Libertatum'la Senedi İttifak arasında tam altı yüz sene var. Hâlâ daha Türkiye'de laiklik, hâlâ daha Türkiye'de hukuk devleti, hâlâ daha Türkiye'de hukukun üstünlüğü tartışılıyor Sayın Bakan. Bu nedenle, Avrupa'yla Türkiye'yi bu anlamda karşılaştırmamızın pek doğru olmadığını düşünüyorum.

Şimdi, adalete erişmede, adaletin ucuz olması konusunda önemli şeylerin altını çizmeye çalışacağım. Davalar makul sürede bitmiyor Sayın Bakan. Bunların bir an önce, makul sürede bitmesi gerekiyor. Örneğin, bazı davalarda adalet veya idari yargının yetki sınırlarından çıkarılması gerekir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Mesela veraset belgeleri hâlâ daha niye sulh mahkemelerinde yapılıyor? Bunu nüfus müdürlükleri yapsın, versin. İtiraz tekrar mahkemelere, zaten aksi kanıtlarıncaya kadar hüküm ifade eden belgelerdir.

Tapulara bakıyorum, arkadaşlar da değinmişler. Tapudaki küçük hataların düzeltilmesini tapu müdürleri yapsın, itiraz üzerine mahkemelere gelsin.

Ben, 1965, 1966 yılında İstanbul Hukuk Fakültesine başladım, istinaf mahkemeleri önümüze geldi, hâlâ daha istinaf mahkemelerini konuşuyoruz. Hâlâ daha tartışılıyor. Hâlâ daha adli kolluk yok. Hâkimler ve savcılar, fiilen, biliyorum, normal kolluktan ricacı durumundadırlar Sayın Bakan. Bunu siz de herhâlde avukatlıktan bilirsiniz.

Tebliğat Kanunu'nda muhakkak bir değişiklik yapılması, adli tebligat memurluğunun kurulması gerekmektedir. Hâlâ daha Tebligat Kanunu'muz Anadolu'da atla gidilecek mesafelere uygun olarak yapılmıştır, bunların süreleri. Bunun muhakkak yapılmasında yarar var diye düşünüyorum.

Ombudsmanlık kurumunu getirdiniz, biz de destek verdik burada, 22'nci Dönemde. Bunu muhakkak bizim anayasal sistemimizin içine girmesi gerekmektedir. Bu konuda bir Anayasa değişikliğinin gerektiğini düşünüyorum. O nedenle, bunların muhakkak yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Adalete erişim çok önemlidir. Bakın, Bernard Shaw ne demiş: "En yüksek mahkeme en yoksul kişinin girişimiyle harekete geçemiyorsa adalet ancak komediye dönüşür." Bunun karşısında, belki siz de bizim hukuk sistemimizde adli müzaheret konusu vardır diyeceksiniz ama adli müzaheretinde çalışan özellikle avukat arkadaşlarımızın içinde bulunduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Sorular var... İsterseniz bir dakika daha süre verin, sorularla tamamlayayım.

BAŞKAN – Bir dakika daha vereyim.

Buyurun efendim.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Tekrar, yargı diyalektiği konusunda sav, savunma ve karar sürecinde neler yapıldığını ben öğrenmek istiyorum.

Adalet dağıtılan yerlerde, hakikaten siz de, devletin azametli geçmişine uygun bir yapı olması gerektiğini söylüyorsunuz. Ancak özellikle bütçe dışında yapılan bu tür kurumların hangi kriterlere göre, nasıl yapıldığı da merak konusu. Acaba, bunlar zaman zaman değişen sayın bakanların seçim çevrelerine göre mi yapılıyor? Yoksa objektif kriterlere göre mi yapılıyor? Bunu öğrenmek istiyorum.

Özellikle, masumiyet karinesi, lekelenmeme hakkı, adil yargılanma konusunda neler düşünüyorsunuz? Bu konuda sorularımız olacak.

Yandaş yargıyı değil de tam bağımsız ve tarafsız bir yargının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun sizin önerdiğiniz şekilde yapılması konusunda yürütmenin aktörleri olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Bitiriyorum, son cümlem...

... bu iki ajanın yargıya nasıl etki edeceği, nasıl olumsuz etki edeceği konusunda görüşlerinizi sormak istiyorum.

Bu arada, bu yaptığım tenkitlerin şahsınızla ve Sayın Müsteşarla bir alakası olmadığını ifade edeyim. Özellikle Sayın Müsteşarımızla hemşehri olduğumu da ifade etmek istiyorum. Bu konuda tenzih ediyorum tabii.

Sorularda tekrar konuşmak üzere, saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun efendim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, yüksek mahkemelerimizin, Adalet Bakanlığımızın ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk yargısının temel sorunlarının başında mali kaynak, kadro ve altyapı sorunları gelmektedir. Hukuk devleti denilen tüm ülkelere bakalım. Hiçbirinde, yargıçlar bizimki kadar zor, ilkel koşullarda görev yapmıyor. Yargı, hiçbirinde, bizdeki kadar kötü, donanımsız binalarda, daracık koridorlarda çalışmıyor. Yargı gücünü bu koşullarda çalışmaya mahkûm edip sonra hukuk devletiyiz diyen ülke de yoktur.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Sayın Bakana öncelikle teşekkür ediyorum, gerçekten kapsamlı, aradığımız birçok şeyi bulabileceğimiz bir sunuştu. Yalnız, şurada Sayın Bakan sizi eleştireceğim: “Adalet hizmetlerinin sunulduğu hizmet binalarının devletimizin kökünü tarihten alan azametini yakışıyor olması gerektiğine inanmaktayız. Bu konunun yıllardır ihmal edilerek ötelendiğine yargı, kamuoyumuz ve vatandaşlarımız şahit olmaktadır.” deyip, aynı, benzer sözler söylüyorsunuz. Siz, tamam yeni bakansınız da AKP yedi yıldır iktidarda Sayın Bakanım! Yedi yıldır iktidarda! Yani az değil. Tamam, doğru tespitler yapmışsınız ama bu sorunları çözecek olan da herhâlde iktidardır.

Yine, Sayın Bakanım, hâkim sayısı ile ilgili verdiğiniz istatistikte 14.694 adli ve idari yargı hâkimi ve savcı kadrosundan 3.483’ünün boş bulunduğunu söylüyorsunuz. Öbür tarafta da, Avrupa Konseyi Etkin Yargı Komisyonunun 2008 yılı verilerine göre, dünyadaki istatistiği veriyorsunuz; 100 kişiye düşen hâkim sayısı itibarıyla, ülkemizin 9’uncu olduğunu belirtiyorsunuz. O zaman, soruyorum, niye boş tutuyoruz hâkim kadrolarımızı?

Yine, iş yüküyle ilgili Avrupa ülkelerinde bir hâkimin bakacağı azami iş sayısı yaklaşık 200 iken ülkemizde bir hâkimin yılda ortalama 1.078, cumhuriyet savcısının 1.417 hazırlık ve 447 ilamat dosyasına baktığını söylüyorsunuz. Tabii tek başına kadro sorunu değil iş yükünde ama epeyce boş kadromuz var, burada kadro sorununu bu şekilde belki hafifletebiliriz diyorum.

Bir konu da Sayın Bakanım, ağır işleyen yargının istatistikleri de maalesef geç geliyor. Bakanlığımıza bağlı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğümüzün sitesinden ulaştığım istatistiklerde 28 Kasım 2008’de yayımlanan 2007 istatistikleri. Siteye girdiğim zaman, özellikle yargılama süresiyle ilgili istatistiklerin de 2006’ya ait olduğunu görüyorum. Yani bu istatistikler neden gecikiyor, onu da anlayamıyorum. Şimdi, tabii, öyle olunca, 2007 rakamları itibarıyla bakarsak, gerçekten yargının iş yükü altında olduğunu, olayın vahametini çok daha net olarak görüyoruz. Yüksek mahkemelerimiz de aynı, Şimdi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına... Daha doğrusu devirleri söyleyeyim. Devir rakamları, diğer bakanlıklarda hani hep 2002 yılıyla karşılaştırmalı sunumlar gördüğümüz için ben de 2002’yle burada rakamları mukayese edeceğim Sayın Bakan.

Devir sayısı 109 binden 349 bine çıkmış Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında devredilen dosya sayısı. Yine, Yargıtayımızda da hakeza toplam olarak bakıyorum, ceza hukuk davası 123 binlerden 290 binlere çıkmış devredilen dosya sayısı. Danıştayımızda yine aynı, 2002’de 74 bin olan devredilen dosya sayısı 118 binlere çıkmış. Cumhuriyet başsavcılıklarımızda soruşturma evresinde devreden dosya sayısı 1 milyon 192 binlerden 2 milyon 748 binlere çıkmış, 2 katına, hatta 3 katına yaklaşmış bekleyen, devredilen dosya sayısı. Ceza, hukuk, idari mahkemeler toplam itibarıyla baktığımız zamanda, yine orada da 1 milyon 900 binlerden 2 milyon 300 binlere devredilen dosya sayılarının çıktığını görüyoruz. Yani, gerçekten, mahkemelere düşen dosya sayısını azaltmak için gerek teknolojiye yararlanılması gerek kadro sayımızın artırılması, tüm imkânların seferber edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda çok geç kalıyoruz. O nedenle, bu konuya gereken ehemmiyetin verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine, Adli Sicil Genel Müdürlüğümüzün web sitesinden 2006 sürelerini görebildim diye sizlere söyledim. Buna göre, şöyle bir toplam gün sayısını vermek açısından bir istatistik çıkardım Sayın Bakanım: Cumhuriyet savcılığına gelen her bir evrak için, buradan ortalama 333 günde çıkıyor, 2006 verileri. Bir ceza davasının mahkemede sonuçlandığı süre ortalama 244 gün. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında inceleme süresi 232 gün. Yargıtay Ceza Dairesinde bekleme süresi 346 gün. O hâlde, iyimser bir düşünceyle bir kez temyize giden ve bozulmayan bir ceza davasının toplam 1.155 gün, yani üç yıl iki ay gibi bir zaman aldığını görüyoruz. Bu 2006, 2008, 2009 istatistiklerinde bunun daha da yükselmiş olacağını tahmin ediyorum. Sadece yargılama sürecindeki iş yoğunluğu ve dava süresi yargının içinde bulunduğu acı gerçeği kesin olarak ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlarım, AKP hükümetleri kurumlarla gerilim ve sürtüşme politikasını yargı üzerinde de uygulamaktadır. Yargıda kadrolaşmayı sağlayacak mevzuat değişikliği yapma uğraşı içine girmiştir. Yargının adil ve hızlı işlemesine katkıda bulunacak çözümler üretmek yerine, kurumsal yapıları ve mensuplarını karalayan ve bir sürtüşme ortamı yaratan tutum içine girerek vatandaşın adalete olan güvenini sarsmaya, yargıya taraf olmaya yönlendirilmişlerdir. Bunun sonucu olarak, herkesin kendi hukukunu oluşturma gayreti içinde olduğu hukuk dışı oluşumları besleyen de bir süreç körüklenmektedir. Sayın Başbakan ve AKP yöneticileri yargı kararlarını kendi memnuniyetleri ölçüsünde değerlendirmektedirler. Yargının verdiği kararlar şayet beklentilerini karşılar yönde ise yargı bağımsızlığının erdeminden bahsederken özellikle Hükümetin yanlış icraatına engel nitelikteki ya da kendi mensuplarının mahkûmiyetine ilişkin bazı yargı kararlarını ise bürokratik oligarşi söylemleriyle eleştirerek yargıyı baskı altına almaya çalışmaktadır.

Sayın Bakan, Anayasa’mızın 138’inci maddesinin birinci fıkrası biliyorsunuz çok açık: Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar. Anayasa’ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler ve şu soruyu soruyorum: Gerçekten yargı bağımsız olsaydı gezici mahkeme kurulu muydum Sayın Bakan?

Binlerce insanımızın katili terör örgütü mensuplarının karşılanmasına maalesef devletin bürokratları da gitmiştir. Taa, Diyarbakır’dan savcılar helikopterlerle sınıra ulaştırılmıştır. Sayın Bakanım, bunu doğruladınız “Hâkim değil, savcılar götürdük.” dediniz Diyarbakır’a. Anlaşılan hüküm Ankara’dan verilmiş “Teslim olanlar suçsuz.” Peki, çatışmaya girmediklerini nereden biliyorsunuz Sayın Bakanım bunların? PKK yasa dışı bir terör örgütü değil midir? Bunlar, bunların üyesi değil mi? O hâlde şu soruyu sormak lazım: Kim terörist, kim terörist değil sizin anlayışınıza göre, onu sormak lazım. Ee, dersiniz “İşte, bunlar pişmanlık hükümlerinden yararlanıyor.” Basına yansıdı, televizyonlarda herkes seyrediyor Sayın Bakanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

...“Pişman değiliz.” diye üzerine basa basa söylüyorlar Sayın Bakanım. Nasıl salıverildiler bunlar? Yine, liderleri, ele başları, bebek katilinin talimatıyla teslim olduklarını söylüyorlar. Hatta –gazete ismini de verebilirim- manşette

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

"PKK'lılara 'sayın' demeyin." diye savcımızın yakarıшта bulunduğu, bu beyanların tutanağa geçtiği söyleniyor. Yani bu nasıl iştir Sayın Bakanım? Ondan sonra yargının bağımsızlığından nasıl söz edebilirsiniz?

Ben, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler, değerli kurum temsilcileri; gerçekten Duverger'in deyimiyle "Adalet olmayan bir yerde herkes suçlu duruma düşebilir." Yani demokrasinin temeli adalet ve hukuk devleti. Onun için bu konuda herkesin, sadece iktidarın değil, muhalefetin de, bizlerin de, hepimizin de ortak sorumluluğu olduğu kanaatindeyim. Sadece olaylara olumsuz yönleriyle bakıp değil, katkı sunma, yapıcı muhalefet anlayışı da son derece önem arz ediyor.

Ben, haklı olarak bir şeyler soracağım: Sayın Bakan, sizden önce, DTP'li milletvekillerinin bir ifade krizi olayının Adalet Bakanlığından kaynaklandığı söyleniyor. Yani Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinin kararı henüz çok tazeyken, daha verilmiş, daha oradaki savcı bile itiraz etmeden, yazılı emir yoluyla Yargıtay 9. Ceza Dairesine getiriliyor ve durma kararı kaldırılıyor. Şimdi rakamları veriyorum: 311 fezleke DTP -Allah'a şükür, bir tane hırsızlık yok, soygun yok, talan yok, ırza geçme yok, şu, bu yok, hep düşünce açıklaması- 114 AKP, 52 CHP, 22 MHP. Yani savcılar bizim için mi çalışıyor, fazla mesai yapıyorlar Sayın Bakanım? Yani gerçekten sormak istiyorum. Yani gerçekten o kadar çok korkunç şeyler söyleniyor ki diğer siyasi partiler, şiddete başvuran, şiddeti tahrik eden o kadar korkunç şeyler söylüyor ki ve güçlü partiler bunu söylüyor ama bunlarla ilgili bir işlem yapılmıyor. Ne oluyor? Sayın Bakan, Anayasa'nın 14'üncü maddesi diyor ki: "14'üncü maddesinde yazılı suçlar Anayasa 83'e göre kapsam dışı, istisnadır. Bu husus kanunla düzenlenir." Peki, bu kanun niye düzenlenmedi 12 eylülde bu yana? Düzenlenmeyen bir kanunla neden DTP'liler ilk kez yargılanıyor. Bu sorun, sorumluluk Sayın Bakanlığınızdadır. Sizler buna sebep oldunuz, sizler düzeltmek konumundasınız, bunu açıkça ifade etmek istiyorum. Bu bir sitemdir. Yani yoksa biz, yargıdan kaçan, korkan, şey eden insanlar değiliz çünkü yargının 94 sürecinde de DEP milletvekillerinin avukatlığını yaptım, bu süreci biliyoruz. Usul var, İç Tüzük var, Anayasa Adalet Karma Komisyonuna gelir, oradan Meclise gelir, Meclis karar verirse Anayasa Mahkemesine gider, yargı başlar. Bu yola evet, ama bu diğer yol nedir? Kişiye ayrı hukuk mudur? Bence adaleti en çok yaralayan konulardan biri bu.

Samimi olarak tekrar... Burada kurum temsilcileri var. Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri, Yargıtay Genel Sekreteri, Danıştayı bilmiyorum, burada, sadece Anayasa Mahkemesi veya Yargıtay açısından soracağım: Şimdi, biz, Mecliste grubu bulunan bir partiyiz. Biz, sandıktan çıktık, oy aldık, geldik, kazandık, milyonlarca insanın iradesiyle geldik. Anayasa Mahkemesinin yıl dönümünde veya Yargıtayın açılışında Mecliste grubu olan partilere davetiye gönderiyorsunuz, neden DTP'ye göndermiyorsunuz? Neden ayrımcılık yapıyorsunuz? Hukuk, adalet kurumları, üst yargı kurumları, ideolojik saikle, siyasi mantıkla hareket etme şansına sahip midirler? Bakın, bunu otuz yıllık bir hukukçu, uluslararası hukukçu olarak zaman zaman yurt dışına gidiyorum, oradaki uluslararası hukuk platformlarında da bunu dile getirdim, bu bir ayıp. Masumiyet karinesi bir yana, şu bir yana, bu bir yana ama bu anlayışı kabul edeceğimizi sanmak, ayrımcılığa susacağımızı sanmak ve bunun üst yargıdan gelmiş bir durumda kabullenmek, bir kere otuz yıllık bir uluslararası hukukçu olarak hukuk nosyonum isyan eder buna. Bunun altının çizilmesini istiyorum ve geleceğim bu açılışlara, davet etmeseniz de milletvekili olarak geleceğim, kapıdan sokmayın bakın. Ben de bunu diyorum. Geleceğim, kapıda dikin, memur desin: "Davetiyeniz yok." gelmeyin... Meclisin bir vekili olarak, bir hukukçu olarak geleceğim. Ayıptır bunlar. Bu ayıp nereye yansıyor, bundan üzülüyorum. Bakın, bu ayıp şurada yansıyor: Yargıtay Ceza Genel Kurulu diyor ki: Bölgenin hassasiyeti taş atan bir çocuğa ateş edilip öldürülmesi konusunda beraat kararının sonucuna gidiyor. Bu anlayış Adli Tipta, Zere olayında "Toplum ne düşünür?"e gider. Korsakof hastaları konusunda ne yaşadığımızı bir avukat olarak burada anlatırsam tüyler ürperir. Hiç iyileşmeyecek raporu verilen hastaların üç ay sonra iyileşti raporu çıkıyor. Korsakof hastalarının Avrupa mahkemesine yansıyan dosyalarını çıkarsak Adli Tıp bir skandaldır. Adli Tıp, hukukun verdiği raporlara yön verir. Sayın Bakan, Adli Tıpı külliye, A'dan Z'ye kadar değiştirin, tümünü değiştirin bu yöneticilerin, ihtisas kurulu üyelerini, tümünü yeniden yapılandırın, adalet için bu şart. Bunu yapmadığımız zaman ıslak imzada da adalet tekler. Islak imza olayında da bağımsız yargının güveneceği bir kuruma ihtiyaç vardır. Bugün neden, 250'ye göre CMK'nın, özel ağır ceza mahkemelerinin başsavcılarını zanlı, şüpheli olan birini, bir belgenin sahibini çıkarıp sorguya alamıyor? Alamıyorsa burada adalet teklemiştir, durmuştur. Adalet, sadece çocuklara gelince, sapanla taş atan çocuğa on iki buçuk yıldan yirmi dört yıla kadar... Ki ben buna inanmıyordum kararları okudum ve dehşete düştüm, adalet buysa eğer bu dehşet verici bir şeydir. Eğer adalet "O bölgenin özellikleri" deyip karar ise yargı adına AHİM'den döner. AHİM'den dönen o yargı kararında eğer rücu mekanizması çalıştırılırsa o yargıçlar siyasi ön yargılarını ve ideolojilerini asla evrensel hukukun önüne koymazlar. 93-97 döneminde Avrupa mahkemelerinde yüzlerce davaya giren bir avukat olarak orada çıkan bir içtihadı söyleyeyim mi? Olağanüstü hal bölgesinde hukuk yoktur. "Hukuk yoktur." demişti. İç hukuk tükenmeden davalara bakılıyordu.

Şimdi bu hassas noktalardan yola çıkarak ben şunu çok açıklıkla ifade etmek istiyorum: Habur süreci tartışılıyor, deniliyor ki, muhalefet özellikle: "Oraya gezici mahkeme kurdunuz." Ben "mübarek muhalefet" diyeceğim artık, buradan Ülkü Coşkun Ankara DGM Başsavcısı helikopterle gidip Uludere Şenoba'da DEP milletvekilleri Ahmet Türk'ün ve arkadaşlarının aleyhine ifadeler topladığında niye sesiniz çıkmıyordu? Nasıl değerlendirirseniz değerlendirin, PKK'nın lideri Abdullah Öcalan İmralı gibi bir adada özel statüyle yargılandığı zaman neredeydiniz? Nereden değerlendirirseniz değerlendirin, İstanbul yargı yetkisi çerçevesinde Silivri'de özel mahkeme kurulmadı mı? Nereden değerlendirirseniz değerlendirin, Şemdinli davasının izlediği süreç nedir? Yani biraz el vicdan, el insaf, yani biraz yakın zamanların tarihini göz önüne alıp şuna bakmamız lazım: Evet, Habur, Silopi'ye bağlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yahu sende vicdan varsa bir gün, şu PKK'nın öldürdüğü çocukları söylersin, 40 bin insanı söylersin. Sen şimdi bunu bırakıyorsun da niye Abdullah Öcalan...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

HASİP KAPLAN (Devamla) – Sayın Başkan, uyarır mısınız?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, siz, sözünüzü tamamlayınız.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Kendisinin söz hakkı vardır, konuşsun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sen bana “mübarek” deyince bunu hak ettin hakikaten.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Sizin gibi sosyal demokratlardan utanç duyuyorum ben zaten.

BAŞKAN – Sayın Ergin, lütfen...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Kendinden utanç duy, kendinden utanç duy?

HASİP KAPLAN (Devamla) – Daha dün taş atan çocuklara verilen cezaları söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, siz, Komisyona hitap edin.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Sizin gibi sosyal demokratlardan utanç duyuyorum. Otur oturduğün yerde de dinlemesini bil.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sen de doğru dürüst konuşmasını bil.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Dinlemesini bil. Senin de benim kadar konuşma hakkın var.

Şimdi, Sayın Bakan, bunu defalarca söylüyorum her seferinde, yine söyleyeceğim: Sanatçılar -daha geçen gün Bakırköy Adliyesinde- arama kaydı düşürülmediği için zorla yakalanmaya gidiyor. Yani bu arama kayıtlarının düşmesi çok mu zor? Hani UYAP projeleri geliştirdi, hani İnternet geliştirdi, hani... Yani bu çok sık rastlanır ve kasten uygulanır duruma geldi. İstanbul kolluğu diyor ki: “Benim kaydım düşmemiş. Gel, üç gün nezarette yat.” Yani buna bir çözüm artık bulunması gerekir diye düşünüyoruz.

Şimdi, tabii ki “Siyaset mahkeme salonuna girerse adaletin de arka kapıdan çıkacağı malum.” Bunu, bilim insanı Guizot söylüyor. İrtica belgesinin ekinde çıkan siyasi destek planında yargıya hükmedildiği söyleniyor, yargıya yön verildiği söyleniyor. Malum, Avrupa Birliği ilerleme raporu var, Venedik Kriterleri, Avrupa Birliğinin yine parti kapatmayla ilgili sorunları var, bizim davamız da devam ediyor. Şimdi ben burada şunu ifade etmek istiyorum: Bu siyaset belgesi gerçekten üst yargı kurumlarına gittiği için mi DTP'ye karşı böyle bir ambargo koyma, davet etmeme veya peşinen hükümlü görme gibi bir anlayış var? Bu kaygı çok ciddidir, çok derindir. Bu çok ciddi ve çok derin olan kaygıyla şunu söylemek istiyorum ki: Tarafsız olmayan, bağımsız olmayan yargının adaleti yerine getirmesi mümkün değildir. “Adalet mülkün temelidir.” diyor Hazreti Ömer. Evet “Kuvvetsiz adalet zayıf fakat adaletsiz kuvvet zalimdir.” diyor Voltaire. “İyi bir hukukçu, suçluları cezalandırmaktan çok suçu önlemeyi düşünür.” diyor Montesquieu. Şimdi, biz böyle bir ortamda tarihe bakıyoruz: Roma hukuku derslerinin kaldırılması gibi bir tartışma yaşanıyor. Ki Roma hukuku temel hukuk ilkelerinin belirlenmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, tamamlar mısınız sözünüzü? Ek süre verdik lütfen...

HASİP KAPLAN (Devamla) – ...ve Sokrat'ın yargıçlarla ilgili bir sözü var, diyor ki: “Nezakette iyi bir yargıç, nezaket de dinler, akıllıca düşünür, dikkatlice konuşur ama tarafsızca karar verir.” Şimdi, bu çerçevede baktığımız zaman şunu söylemek istiyorum yine: Habur'dan gelen 34 kişiden 26'sı Mahmur Mülteci Kampı'ndan 1'i bebek, 4'ü çocuk, 2'si hamile kadın kaç tanesi yaşlıydı. Şimdi Birleşmiş Milletler Mülteci Hukuku'nun bir uygulaması var bunlarla ilgili. Ancak bu hukuk da uygulanmadan direkt geldiğinde, direkt özel ağır ceza mahkemeleri savcılarını, o bebekleri de kimlik tespiti yapıp sorguladı. Yani “sorguladı” derken anneleriyle beraber sorgulananlar arasına girdi. Burada bir hukuk, bir usul hatası yok mu? Yani evine dönenlerin bu tür bir prosedürden geçmesi yanlış değil miydi? Ve şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Yapılması gereken çok işiniz var. Siyasi etik yasası, ombudsman kurumunun oluşturulması -biliyorsunuz hazırlandı, geri döndü- dokunulmazlıklar konusu, çocuk hakları konusu, göç ve dönüş, parti kapatma, İnternet yasakları, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, siyasi partiler seçim yasası ve en önemlisi Anayasa reformu, bütün bu konularda olumlu katkı sunmaya, yapıcı önerilerimizi ve katkılarımızı sunmaya hazırız parti olarak ancak şunu açıklıkla söylemek istiyoruz ki bu an itibarıyla ben artık partinin hukuk komisyonu başkanı olarak gerçekten belge konusunda 104 avukatla suç duyurumuzu yaptık ve takip ediyoruz. Bu konudan sonra hiçbir ayrımcılık konusunda toleranslı davranma hakkını kendimizde göremiyoruz. Bu açıdan çok açık ve net söylüyoruz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – ...bütün parti yönetimine 40 bin soruşturmanın 215, 216, 220'den yapıldığı dikkate alındığı zaman Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin işletilmesi konusunda bir yargıç eğitimi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Harun Öztürk, buyurun lütfen.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın genel sekreterler, komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2010 yılı performans programında ortaya konulan “Hukukun üstünlüğü, insan haklarına saygı, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerini esas alarak, adalet hizmetlerinin; adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamak.” olarak tanımlanan misyona hiç kimsenin itirazı olamaz ancak burada çizilen amaç ve hedeflere ulaşmak için adalet sistemi konusunda toplumda oluşmaya başlayan güvensizlik duygusunun bir an önce ortadan kaldırılması ve somut adımların atılması gerekmektedir. 2010 performans programı incelenirse toplumda oluşmaya başlayan güvensizlik duygusunun varlığını bakanlığın da inkar etmediği görülecektir. Bakanlık, kamuoyunda yargıya olan güvensizliğin, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki farklı algılamalardan, yargılama sürecinin etkin ve hızlı işlememesinden, insan kaynaklarına ilişkin nitelik ve nicelik eksikliğinden, medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülememesinden, fiziki ve teknik altyapı eksikliklerinin giderilememiş olmasından kaynaklandığını kabul etmektedir. O zamanki Sayın Adalet Bakanı 2009 yılı bütçesi sunuşunda, yargı bağımsızlığının yalnız yaşamaya, yürütmeye karşı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

bağımsızlığı değil medya ve diğer anayasal kurum ve kuruluşlara karşı bağımsızlığı da kapsadığını ifade etmişti ancak hükümetin toplumda yargıya olan güvensizliği ortadan kaldıracak girişimlerde bulunması beklenirken güvensizliği daha da artıracak söylem ve eylemler içinde olduğunu görüyoruz. Başka bir ifade ile Hükümet, ortaya konulan stratejik hedefle ve beyanlarıyla hiç uyumlu olmayan davranışlar sergilemektedir. Kamuoyunda adalete olan güvensizliğin artmasına yol açan gelişmelerden bazılarını satırbaşları ile şu şekilde sıralayabiliriz:

Ergenekon davası olarak anılan ucu açık dava ile ilgili bazı gelişmeler toplumda endişeye yol açmaktadır.

Bu davada gizliliğe uyulmaz, bilgi ve belgeler yandaş medyaya servis edilirken Deniz Feneri Derneği yolsuzluğu olarak anılan bir başka davada gizliliğe uyulması yargının çifte standardını ortaya koymaktadır.

İki davadan birinde delillerin karartılmasına yol açabilecek ağırdan aldırma ortada iken diğerinde toplumda güvenilir kişilerin şafakla evlerinden alınmaları ve yargılamanın uzatılması adaletin tarafsızlığına olan güveni zedelemektedir.

Yargılamada tarafsız kalması gereken Hükümetin sözü edilen iki davadan birinde tutuklu olan sanıkları daha baştan mahkum ilan ederken diğer dava sanıklarına âdeta kol kanat germesi yargıya yönelik siyasi baskı olarak algılanmakta ve adalete olan güveni zedelemektedir.

Yasa dışı dinlemelerin artması Anayasa'mızdaki haberleşme özgürlüğünü tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır.

Gizli tanık uygulaması ve önce sanık yaratıp ardından sanıktan delile gitme çabaları yargıya olan güveni sarsmaktadır.

Adli Tıp Kurumunun bazı uygulamaları adalete yardımcı olması gereken bu kuruma olan güveni zedelemiştir.

Adaletin tesisine yardımcı olması gereken aktörlerden biri olan Adalet Bakanlığının adaletin diğer aktörleri olan yüksek yargı organları ile çatışır görüntü vermesi, kamuoyunda adalete olan güvenin azalmasında en büyük etkindir ve kabul edilemez.

Hükümetin, adalet sistemi ile ilgili olarak belirlediği strateji çerçevesinde, Anayasa Mahkemesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu başta olmak üzere yüksek yargı organlarının yeniden yapılandırılması konusunda kamuoyu ile paylaştığı bazı düşünceleri, adalete olan güveni artırmak bir yana çatışmaları körükleyici mahiyet taşımaktadır.

Yine yargı kullanılarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin yıpratılmaya çalışılması toplumda tedirginlikleri artırmaktadır.

Bir mahkûmun cezasının infazı sırasında bir terör örgütünün yönetmesinin önüne geçilememesi adalete olan güveni zedelemektedir.

Değerli milletvekilleri, burada genel olarak devlet yapımıza ve adalet sistemine ilişkin son ilerleme raporunda yer alan bazı saptama ve değerlendirmeleri de dikkatlerinize sunmak istiyorum: Bir suç örgütü olduğu iddia edilen Ergenekon'la ilgili soruşturmalar devam etmiştir. Suçlamalar, Hükümeti devirmeye ve silahlı isyana teşvike teşebbüsü içermektedir. Açılan dava Türkiye'de, bir darbe teşebbüsünü derinlemesine inceleyen ilk davadır ve demokratik kurumları istikrarsızlaştırmayı amaçladığı iddia edilen bir suç örgütü hakkında yürütülen en geniş kapsamlı soruşturmadır.

Deniz Feneri adli yardım derneği aleyhine geçen yıl Almanya'da açılan dolandırıcılık davası bağlamında, Türk savcılık makamı Türkiye'deki soruşturmayı devam ettirmiştir. Hükümet, defalarca ifade etmesine rağmen, ne bir anayasa değişikliği taslağı sunmuş ne de bu amaçla istişareye dayalı metodolojik bir yaklaşım önermiştir.

Silahlı Kuvvetlerin kıdemli mensupları çeşitli vesilelerle Kıbrıs, etnik köken, Güneydoğu meselesi, laiklik, siyasi partiler ve diğer askeri olmayan konular dâhil olmak üzere yetki alanları dışında kalan iç ve dış politika konularında görüşlerini açıklamışlardır.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nda ya da Milli Güvenlik Kurulu Kanunu'nda hiçbir değişiklik yapılmamıştır.

Yasamanın Silahlı Kuvvetler bütçesi ve harcamaları üzerindeki denetiminin güçlendirilmesiyle ilgili olarak hiçbir ilerleme kaydedilmemiştir.

TBMM'nin, güvenlik ve savunma politikaları oluşturma yetkisi bulunmamaktadır.

Milletvekili dokunulmazlıklarının yolsuzluklara ilişkin davalarda sınırlandırılması konusunda ilerleme kaydedilmemiştir.

Siyasi partilerin ve seçim kampanyalarının finansmanı konusunda şeffaflığı artırmaya yönelik herhangi bir yasal düzenleme henüz kabul edilmemiştir. Seçim kampanyalarının finansmanının denetlenmesinden sorumlu herhangi bir kamu kuruluşu bulunmamaktadır.

Yargı bağımsızlığı konusunda, hâkim ve savcı adaylarının seçimi için Hâkim ve Savcılar Kanunu'nda öngörülen usule ilişkin kaygılar devam etmektedir

Değerli milletvekilleri, ilerleme raporunda yer alan sorunların çoğunun birisi bize bir şey söylemeden çözümlenmesi gerektiğine biz de inanıyoruz. Burada yedi yıldır iktidarda olan Hükümetin adaletin iyi işlemesi konusunda temel sorunlara bugüne kadar bir çözüm getirememiş olduğunu dikkatlerinize sunmak istedim.

Değerli milletvekilleri, ilerleme raporu Türkiye'nin, Türkiye'den gönderilen bilgilere ve yönlendirmelere dayalı olarak çekilmiş bir röntgeni niteliğindedir. Sayın Bakan, AB'nin, oturduğu yerden ilerleme raporunda yer alan konuları detaylarıyla birlikte tespit edip değerlendirmede bulunması mümkün değildir. AB'ye Türkiye'den bir haber akışı olduğu anlaşıyor. Bu haber akışını sağlayanlar Türkiye'ye nasıl yön vermek istiyorlarsa ona göre bir haber akışı sağlamaktadırlar. Bu haber akışını sağlayan kurum ve kuruluşlar arasında Hükümetin yönetim, denetim ve gözetimi altında bulunan kurum ve kuruluşlar da var mıdır?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2010 yılı Adalet Bakanlığı bütçesinde yapılan artış genel bütçeli idarelerin bütçesinde yapılan ortalama artış düzeyindedir. 2009 yılı sermaye giderlerinde ağustos ayı sonu itibarıyla yüzde 6,9'luk bir gerçekleşme olmuştur. 2009 yılında realize edilemeyen yatırımlar için 2010 yılında yeniden ödenek talep edilmektedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Kurumların bütçelerine gerçekleştirebilecekleri faaliyetler için ödenek konulması gerçek ihtiyaç sahibi kurumların ödenek sıkıntısına düşmemesi açısından önemlidir.

Değerli milletvekilleri, 2010 yılı performans programında 3.883 hakim ve savcı açığı kadrosu olduğundan söz edilmektedir ancak biraz önce dinlediğimiz Sayın Bakanın konuşmasında açığın 3.483 olduğu ifade edilmiştir. İki belge arasındaki 400 fark nereden kaynaklanmaktadır. Boş kadroların bir an önce doldurulması ve niteliklerinin artırılması, yargıdaki geciken adaletin önlenmesi açısından önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen yıl görevde olan Adalet Bakanı sunuşunda hakim ve savcıların özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğine değindiği halde, siz konuşmanızda dikkatimizden kaçmamışsa sadece hakim ve savcı dışında kalan adalet personeli için böyle bir talepte bulundunuz. Hakim ve savcıların özlük hakları 2009 yılında yapılan düzenlemelerle düzeltildi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – Düzeltildi ise böyle bir talepten niçin vazgeçtiniz diye soruyor ve yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Hamzacebi, buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Adalet Bakanı, yüksek yargı organlarının ve bürokrasinin değerli temsilcileri, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri...

Sayın Başkan, önce usulle ilgili olarak çok kısa bir değerlendirme yapıp ve Sayın Hasip Kaplan'ın Cumhuriyet Halk Partisine yönelik bazı cümlelerini sataşma olarak değerlendirip bir açıklama yaptıktan sonra konuşmama geçmek istiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Önce kendiniz sataşıyorsunuz bir de açıklama yapıyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, hayır...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben burada konuşurken arkadaşınız sataşmadı mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – İzin verirsiniz...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Böyle bir usul var mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, ama sizin...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama biraz saygı gerekmiyor mu? Yani ben konuşurken dinlemesini bilmesi gerekmiyor mu?

GÜROL ERGİN (Muğla) – Şimdi, sen dinliyor musun?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – İzin verirsiniz ben açıklayacağım Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben bu şekilde konuşmak, tartışmak istemiyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yahü, kardeşim sen komisyona hükmetmek mi istiyorsun? Bunu yaptırmazlar sana.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sadece bu oturuma mahsus değil ama bugüne kadar Plan ve Bütçe Komisyonundaki sunumlarda Sayın Adalet Bakanı, bütçesini sunuyor, yüksek yargı organlarının bütçelerine ilişkin olarak herhangi bir sunum yapılmıyor. Öteden beri bu bir gelenek olmuş ama doğru olan, yüksek yargı organlarının bütçelerini de sunmasıdır. Mademki kuvvetler ayrılığı ilkesi vardır, yasama organı nasıl gelip burada bütçesini Meclis Başkanıyla sunuyorsa yüksek yargı organları da başkanlarıyla gelip burada bütçelerini Parlamente'ye sunmalıdır. Belki alışıldığı için dikkatten kaçıyor ancak bunun bundan sonraki yılların bütçe sunuşlarında dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum.

Ben, Sayın Hasip Kaplan'ın, Cumhuriyet Halk Partisine veya muhalefet partilerine yönelik eleştirileri konusunda bir açıklama yapma ihtiyacı içinde değilim. Doğal olarak siyasi partiler birbirlerini eleştirir, politikalarını eleştirir, beğenmedikleri yönleri ortaya koyarlar, bunu diledikleri gibi yapabilirler. Buna cevap vermek gibi bir amaçla söz almış değilim ancak bu eleştiriyi yaparken siyasi parti mensuplarını rencide edici kelimeler kullanırsanız o siyasi parti mensuplarının söz hakkı doğar. Ben, Sayın Hasip Kaplan'ın Türkiye Büyük Millet Meclisindeki varlığından utanç duymuyorum. Kendisi halkın iradesiyle buraya gelmiştir. Onu seçen vatandaşlarımızın iradesine saygılıyım. Aynı duyguyu Demokratik Toplum Partisine mensup diğer milletvekilleri için de yaşıyorum yani mademki bütün milletvekilleri temsilî demokrasinin gereği olarak halkın oylarıyla Parlamente'ye gelmiştir, o halkı temsil eden milletvekillerinin varlığından hiç kimsenin utanç duymaması gerekir. Ben, bu cümleleri açıklamak üzere, bu cümleleri ifade etmek üzere usul anlamında sataşma çerçevesinde söz aldım.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, güzel bir sunum yaptı, kendisine teşekkür ediyorum. Hukukun üstünlüğü, meşruiyet gibi demokrasinin çok temel kavramlarına çok güzel biçimde değindiler. Ben o çerçevede konuşmamı sunmak istiyorum. Sayın Bakan, modern devleti hukukun üstünlüğüne dayalı devlet olarak değerlendirdi ama hukukun üstünlüğüne dayalı olması yetmiyor, modern devlet aynı zamanda insan haklarına saygılı olan devlettir dediler. Modern devlet insan haklarına saygılı olduğu ölçüde meşruiyete sahip olacaktır anlamında cümleler kullandılar. Evet, gerçekten doğru, hukukun üstünlüğü, yasalara saygılı olmak veya iktidarın yasalar çerçevesinde oluşması, o iktidarın meşruiyeti için yeterli olmuyor. Her seçim döneminde Türkiye'de iktidarlar yeniden kurulur ancak iki seçim arası dönemde iktidarların, yönetimlerin nasıl çalıştığı, hukuka uygun olarak çalışıp çalışmadığı, kararları nasıl aldığı, iktidarın eylem ve işlemlerinin denetlenip denetlenmediği gibi unsurlar da iktidarın meşruiyeti açısından önemlidir.

İnsan hakları, çok temel bir kavram. 1789 tarihli Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin 16'ncı maddesi der ki: "İnsan haklarının güvence altına alınmadığı, kuvvetler ayrılığının olmadığı ülkelerde anayasa yoktur." Yani, bu aynı zamanda bugünkü modern demokratik devletin de temel kurumlarını oluşturuyor. Bir iktidarın meşru olabilmesi için insan haklarına saygılı olması gerekir. İnsan haklarına saygılı olmak demek, kuvvetler ayrılığı ilkesine saygı göstermek, aynı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

zamanda idarenin eylem ve işlemlerini denetleyebilen bağımsız bir yargı demektir. Yine, insan haklarının anayasalarda güvence altına alındığı bir ülke, bir devlet demektir.

Şimdi, aynı zamanda meşruiyet, kararların katılımcılık sürecinin işletilerek alındığı bir süreci akla getirir. Sayın Bakan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yine yapılanmasına ilişkin tasarı taslağı konusunda katılımcı bir süreç izlediklerini söylüyor ve bu konuda bu katılımcı sürece katılan tüm paydaşların üzerinde mutabık kaldıkları bir temel ilkedен söz ediyor. Bu temel ilke şu: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun objektiflik, tarafsızlık ve şeffaflık temelinde uluslararası belgeler ışığında geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılması, kararlarına karşı etkili bir itiraz sisteminin getirilmesi ve yargı yolunun açılması. Evet, tüm taraflar burada mutabıktır diyor. Tarafların mutabık kaldığı bu ilke çerçevesinde biz şunları şunları hazırladık diyor.

Şimdi, bu ifade ilk bakışta Sayın Bakanın Hükûmet olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu konusunda yapmayı düşündükleri düzenlemelerle ilgili olarak tüm tarafların mutabık kaldığı izlenimini vermektedir. Oysa öyle değil. Evet, bu ilkede taraflar mutabık ancak Sayın Bakanın "bu konuda yapmayı düşündüklerimiz" diyerek sıraladığı konularda taraflar mutabık değil. Bir kere bunu açık, net bir şekilde belirtelim. Yüksek yargı organlarımızdan Yargıtayın Sayın Başkanının 2009-2010 adli yıl açılış konuşmasında belirttiği başlıklar, cümleler, ifadeler dikkate alınırsa, Sayın Bakanın yapmayı düşündükleriyle en azından Yargıtayı biliyorum, Yargıtay Başkanının, Yargıtayın görüşleri birbiriyle örtüşmüyor, çakışmıyor, taban tabana zıt. Evet, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun bugünkü yapısı, demokrasimize uygun değil, demokratik meşruiyet veya hukukun üstünlüğü kavramları çerçevesinde uygun bir yapılanma değil. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kararlarına karşı yargı yolu kapalı. Bir hukuk devletinde, hukukun üstünlüğünün söz konusu bir ülkede bunun olmaması gerekir. Yargı organlarının, hâkimlerin ve savcılarının işlemlerini Adalet Bakanına bağlı müfettişler denetliyor. Bu olmaz. Bu kurumun nerede olması gerekir? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda olması gerekir. Başka birçok şeyi sayabiliriz. Bu konularda düzenlemeler yapılması bir ihtiyaçtır ancak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun oluşumu, oluşum şekli, yapısı, hangi kaynaktan, hangi üye gelecek konusundaki öneri düzenleme, bizim yargı bağımsızlığını elden götürecektir, ortadan kaldıracak olan düzenlemelerdir. Daha demokratik bir yapı, daha demokratik meşruiyete dayalı bir temsil sistemi adı altında yapılan düzenleme, bugünkü yapıda bir şekilde etkin olamayan Hükûmetin etkin olmasının yollarının aranması, aralanmasıdır.

Şimdi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu iki sene çalıştırılmamıştır. En son Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu toplantılarında biliyoruz, bir türlü Sayın Bakan ve Sayın Müsteşar bu toplantılara katılmadı, katılamadılar. Çünkü, yapılacak olan atama, tayin, terfi işlemlerinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun diğer üyeleriyle mutabık değildiler. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun toplantıları önceki Hükûmet döneminde de yani seçimden önceki 59'uncu Hükûmet döneminde de Hükûmet tarafından engellenmişti. O zamanın Adalet Bakanı ve Adalet Müsteşarı toplantılara katılmayarak istedikleri yönde karar alınmayacağı endişesiyle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna üye seçimini engellemişlerdir.

Şimdi, HSYK toplantılarında bu tavrı göstermiş olan Hükûmetin karşımıza daha bağımsız bir yargı adı altında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda düzenleme yapacak olmasını samimi bulmadığımı ifade etmek isterim. Bunlar güven vermeyen açılımlardır, güven vermeyen düzenlemelerdir. Diğerleri yapılabilir, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ayrı bir bütçesi, daha bağımsız bir yapısı, bağımsız bir sekreteryası olmalıdır. Bugün bildiğim kadarıyla sekreteryası bile yoktur yani Adalet Bakanlığının destek hizmetlerini verdiği bir kurumdur. Yüksek yargı organlarıncı HSYK'ya seçilecek üyelerin Cumhurbaşkanı yerine doğrudan o yargı kurumlarının genel kurulları tarafından seçilmesi olumludur. Kararların yargı denetimine açılması olumludur. Bütün bunlar olumludur ancak yapılanma adı altında getirilen düzenleme, her nasılsa bugün Hükûmetin yetki alanı dışında kalmış HSYK'nın yapılanmasının siyasetin etkisine açık hâle getirilmesi gibi bir amacı taşımaktadır. Böylece, yargı, yargı bağımsızlığı sadece anayasal bir metin olarak kalacak, fiiliyatta olmayan, işlemeyen bir metin olarak kalacaktır. Biz bugün yargının siyasallaştığı bir süreci yaşıyoruz.

Şimdi, bağımsız bir yargının olduğu ülkede, insanlar sabahın köründe yataklarında alınıp götürülmezler. Yeri yurdu belli olan bilim adamları, sabahın köründe alınıp götürülmezler. Yargının bağımsız olduğu bir ülkede, faili meçhul cinayetler soruşturulur, bunların sorumluları soruşturulur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Sayın Bakana bu çerçevede sormak isterim: Faili meçhul cinayet sayısı Türkiye'de kaçtır? Kayıp trilyon davasında bugün Cumhurbaşkanı olan Sayın Abdullah Gül'ün yargılanması gerekir kararını veren bir hâkimin işlemleri hemen Adalet Bakanlığı tarafından denetlenmez. Yine, dokunulmazlık şemsiyesi adı altında yargının işleme süreci engellenmez.

Evet, bir kısım milletvekillerinin ifadesinin alınmasına yönelik bir krizi de yaşıyoruz. Bu konuda durum nedir Sayın Bakan? Gerçekten bütün milletvekilleri için işleyen bir süreç mi işletilmektedir yoksa hiç kimse için, hiçbir siyasi parti mensubu milletvekili için işlemeyen bir süreç sadece Demokratik Toplum Partisine mensup milletvekilleri için mi işletilmektedir? Bunları Anayasa'nın 138'inci maddesindeki sınırı da dikkate alarak soruyorum yani yargı yetkisinin kullanılmasına yönelik bir değerlendirme içermiyor bu sorum. Onu sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Adli Tıp ile ilgili birkaç değerlendirme yaptıktan sonra konuşmamı bitirmek istiyorum. Adli Tıp Kurumu, büyük bir itibar kaybı içerisinde. Hüseyin Üzmez konusundaki rapordan başlayan bu kayıp, hâlen devam etmektedir. Şimdi, en son ıslak imza konusunda Sayın Adli Tıp Kurumu Başkanının gazetelerde yer alan ıslak imza konulu değil ama, işte ona yönelik olarak, o işin perde arkası anlamında kişisel kanaatlerini anlatan açıklama, bu itibar kaybının devam ettiğini gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, bir soru var, gazetelerde de yer aldı. Adli Tıp Kurumu, bu tip konularda, belgeyi inceleyecek kişileri kurayla belirler. Gazete haberleri, bu usulün bu olayla terk edildiği, kura belirlemesi yerine Adli Tıp Kurumu Başkanının bu imzayı inceleyecek heyeti doğrudan belirlediği. Bu doğru mudur? Bunu Sayın Bakana da soruyorum. Şimdi, böyle bir durum söz konusu. Buna yönelik olarak Sayın Adli Tıp Kurumu Başkanı diyor ki “Biz doğrusunu yapıyoruz.” şeklinde kendisini savunuyor, bütün bunlar makul açıklama ama onun ötesinde “Diğerleri viz gelir, tırıs gider.” Şimdi, bu yalanlanmış bir cümle de değil. Bir kamu görevlisi, kamuoyunda yönelik eleştirileri “Viz gelir, tırıs gider.” diyerek açıklıyor. Bir kamu görevlisine yakışmayan bir üslup. Ayrıca, şunu öğrenmek istiyorum: Islak imzada süreç süratle işledi. Adli Tıp konusundaki süreci kastediyorum. Evet, süratle işlemesinden herkes memnun olabilir, sonuçlar ayrıca değerlendirilir tabii, o ayrı bir tartışma konusu, oraya girmiyorum ancak Münevver cinayetinde bu süreç işlemedi gibi sanki yani oradaki Adli Tıp raporu aylarca gelmedi. Ya Emniyetten oraya talep geç gitti, bu da sonuçta yönetimin bir kusurudur ya da bu talep hakikaten erken gitti ama Adli Tıptaki süreç bir şekilde yavaş işledi. İşte, orada eldivenler karıştı, iç çamaşırları karıştı vesaire, hasta bakıcı bir başka hastaya dokunduğu eliyle merhum Münevver’e dokunduğu için ona bulaştı, yanlış rapor verdi gibi, affedilmesi mümkün olmayan, hoş görülmesi mümkün olmayan hatalar bunlar. Şimdi, böyle bir sürecin başında, Adli Tıba gelmiş olan bir Sayın Başkan “Viz gelir, tırıs gider” gibi bir cümleyle Adli Tıba itibar kazandırmaya çalışıyor. Bu, Adli Tıba itibar kazandırma değil Adli Tıbbi toplumun gözünde güvenilir bir kurum olma imajını daha güçlendiren bir açıklama oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sormak istiyorum: Münevver cinayetinde Adli Tıp Kurumu ne kadar zamanda rapor vermiştir? Üzmez olayında Adli Tıp Kurumu ne kadarlık bir sürede rapor vermiştir? Islak imzada ne kadarlık bir sürede rapor vermiştir?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın arkadaşlar, dünyanın temeli olan adalet, hukuku yaşama geçirmeye çalışan yargı organlarının ulus adına kullandıkları yetkilerle sağlanıyor. Anayasa’ya göre devletimiz laik, demokratik, sosyal bir hukuk devletidir. Hâkim bağımsızlığı ve hâkim teminatı, hukuk devleti olmanın olmazsa olmaz koşuludur. Bağımsız ve tarafsız yargı, sosyal barışın, güven ve huzurun güvencesi olduğu kadar da devletin de varlık nedenidir.

Sayın arkadaşlarım, benden önceki arkadaşlar, bu şehitlere “kelle” dediğinden ötürü Sayın Başbakanın üç kuruşluk tazminat davası ve kayıp trilyonla ilgili Sincan Hâkimi konusunu dile getirmişlerdi. Onların üzerinde durmayacağım.

Ancak, sayın arkadaşlar, bir ülkede yargıçlar, verdikleri karardan dolayı siyasal iktidar tarafından cezalandırılacakları kaygısını taşırlarsa yargı bağımsızlığı ve bunun yanında birlikte hukuk devleti de tehlikede demektir. Eski Yargıtay Başkanı Sami Selçuk “Bir tutamcık siyaset yargıya karışırsa virüse dönüşür, yargı hastalanır, kirli adalet salgılar.” diyor.

Evet değerli arkadaşlarım, ülkemizde maalesef siyaset yargıya karışmıştır, yargı hastalanmıştır, ülkemizde hukuka, adalete güven sarsılmıştır. Adalet Bakanlığı, adaletin değil adaletsizliğin bakanlığı hâline dönüşmüştür. “Gerçek suçlu kurtulabilir, gerçek suçsuz da tutuklanabilir.” görüşü yaygınlık kazanmaktadır. Siyasal iktidar, yandaş medyanın yanında yandaş bürokrasi, yandaş sermaye, onun yanında da yandaş yargıya dönüştürülmek istenmektedir. Yeni yargı reformu ve yeni Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu çalışmaları buna örnektir. Siyasal iktidar, AKP’ye karşı olanlara karşı gelenlere hukuku bir baskı aracı olarak, bir susturma aracı, bir yıldırma aracı, bir terbiye aracı olarak kullanmak istemektedir. Siyasal iktidar, siyaseti hukuka uydurmak yerine hukuku siyasete uydurmaya çalışmaktadır, adaleti siyasallaştırmaya çalışmaktadır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye’de insanları dinlemek için kurum kuruluyor. Dinlenen kişinin konuştuğu öteki kişi de dinleniyor. Öteki kişi için özel yaşam, hak, hukuk, adalet, yargı kararı diyen yok. Başbakanın bile kendi kurduğu sistemden kendi telefonu dinlenir hâle gelmiştir.

Sayın arkadaşlar, Türkiye, bireyin özel yaşamını koruma konusunda duyarsız hâle gelmiştir. Bu konuda Türkiye, 1985’te yürürlüğe giren Avrupa Konseyi Bireylerin Kişisel Bilgilerinin Otomatik İşlem Görmesine Karşı Korunması Sözleşmesi’ne de taraf olmamıştır, imzalamamıştır. Avrupa Konseyinin 47 üyesi devletten 41 tanesi taraf olmuştur, imzalamıştır, 114 kere yetkili soruşturma yapmadığı için, yaşam hakkını ihlal etmekten, 19 kere işkenceden, 329 kere bireyin özgürlüğünü sınırlamaktan, 513 dava adil yargılama yapmadığından, 240 dava dava süresinin uzunluğu gibi davalardan Türkiye 5,2 milyon euro tazminat ödemiştir. Bu durumda Ergenekon davasından önümüzdeki günlerde olası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidecek olan kişiler bu davaları kazanacak ve Türkiye de tabiri caizse deve yüküyle tazminat ödemeye mahkûm edilecektir. AB İlerleme Raporu’na baktığımızda da Adli Tıbbın bağımsız olmasını eleştirmektedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Sayın arkadaşlar, AKP bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ve Avrupa Birliği İlerleme Raporlarına bakmıyor. İşine geldiği zaman da AB'ye uyum için yapıyoruz diyorlar. AKP, kendi ilerleme raporuna bakıyor. Bağımsız ve yansız bir yargı oluşturmak yerine kendi politik görüşleri doğrultusunda kararlar verecek, hukuka aykırı kararların önünü açacak siyasallaşmış bir yargı organının yapılanması için çalışmaktadır.

Sayın arkadaşlarım, eğer Sayın Başbakan Ergenekon davası öncesinde "Bir savcı arıyoruz" derse, eğer Sayın Başbakan "Bu davanın savcısı benim" derse, Ergenekon davası siyasal bir dava değildir demek imkânı var mıdır?

Sayın arkadaşlar, siyasal iktidar hukuku da adaleti de AKP'ileştirmiştir. AKP, adaletin genetiğini değiştirmiş, hukuku GDO'lu hâle getirmiştir. Silivri'de ayrı adalet, Habur'da ayrı adalet; Silivri'de dalga dalga gelen ucu açık bir dava, on sekiz ay, yirmi sekiz aydır ifadesi bile alınmayan profesörler, bilim adamları, gazeteciler ve rektörler hapiste tutulurken, Habur'da hâkim, savcı, Kandil'den gelenlerin ayağına gidiyor, jet hızıyla, yıldırım hızıyla salıveriliyor. Ergenekon'dan cezaevindeyken ölen Kuddusi Okkır'ın eşi ne diyor biliyor musunuz bakın: "Eşim terörist olsaydı, bugün yaşıyor olurdu." diyor.

Sayın arkadaşlarım, işte, AKP'nin adaleti bu. Ergenekon davasında kaçma ihtimali olmayan saygın kişiler bile gece yarısı evlerinden toplanırken Atatürk'ün nutku, Suna Kan'ın konser biletleri bile toplanıp götürülüyor. Sayın Bakan, bunlar hangi suçun kanıtlarıdır? Deniz Feneri'nde ise bir yıl sonra izzeti ikramla arama yapılıyor. Habur'da ise devlet terör örgütünün ayağına gidiyor, hâkim ayağa gidiyor. Silivri'deki hukukla Habur'daki hukuk aynı hukuk değil mi? Aynı hukuksa Silivri'de örgüt üyesi oldukları kesinleşmemişler içeride tutulurken Habur'da örgüt üyesi oldukları dünyaca kabul edilen Kandil'den gelenler yıldırım hızıyla niye salınıveriyor? Aynı hukuksa bu nasıl oluyor da Silivri'de Mehmet Haberal, Mustafa Balbay içeride, Habur'da Kandil'den gelenler dışarıda oluyor?

Sayın arkadaşlarım, işte bu, AKP'nin hukuku; işte bu, AKP'nin adaleti; işte bu, Ali Dibo adaleti.

Sayın Bakan, bu Ali Dibo'yu biz söylemedik, sizin partiden attığınız milletvekili çıkarmıştı.

Sayın Bakan, Hatay'da ihale dağıttığınız gibi adalet dağıtamazsınız, bunu siz de biliyorsunuz. Adaletsiz Adalet Bakanı olarak...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok!

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Onunla ilgili mahkeme kararları var.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Adaletsiz Adalet Bakanı olarak tarihe geçeceksiniz.

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Mahkeme kararlarını da yok sayamazsınız.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, olmayan adaletin bütçesi mi olur?

Hepinize saygılar sunarım.

Sayın Başkan, 2 tane sorum var, hemen o sorularımı sorayım.

Efendim, Antalya Barosu gönderiyor bunu. Diyorlar ki burada, Antalya'da, bu Adliye Mahkemesinin yargı çevresi Konya'ya bağlanılmış. Konya'ya bağlandığı için Burdur, Isparta, Afyon da Konya'ya bağlanmış. Bu iller bize daha yakındır, Antalya'da Bölge Adliye Mahkemesinin kurulmasını istiyor Antalya Barosu ve yine Antalya Barosu, Adliyemiz yeni binanın hemen kenarında bir arsa vardır, bu ilerdeki Antalya Adliyesinin kapasitesi dikkate alınırsa bu arsanın şimdiden adliye rezerv alanı olarak dikkate alınarak adliyeye alınmasını öneriyorlar.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

14.30'da toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 13.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

----0----

BAŞKAN – Değerli üyeler, 8'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

İlk söz Sayın Ünüvar'a aittir.

Buyurun efendim.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Adalet Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, yüksek yargının değerli mensupları, Sayın Müsteşar, değerli bürokratlar, hepinizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Gerçekten bugün çok önemli bir bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Bir toplumda adaletin tesisi belki de devletin en temel görevlerinden birisidir. Hatta bizim kültürümüze göre adalet mülkün temelidir. Ama ben biraz daha bunu açarak adaletin aslında bir ülkenin kalkınması için de en önemli unsurlardan birisi olduğunu ifade etmeliyim. Artık küreselleşen bir dünyada yaşıyoruz ve ülkeler kalkınmak için yurt içi ve yurt dışı kaynakları aktif olarak kullanma durumunda. Bunu kullanırken de şüphesiz yargı kurumlarının alanına giren birtakım konular da olmaktadır.

Yargının ülkenin kalkınması noktasında çok önemli bir işlevinin olduğunu hepimiz biliyoruz. Ben konuşmamın başında, son derece özenli konuşmaları ve davranışlarıyla çok iyi bir bakan profili çizdiği için Sayın Adalet Bakanımıza teşekkür ediyorum. Mümkün olduğunca spekülasyonlardan kaçan, spekülatif açıklamalara da özenle, olgun bir davranış gösteriyor. Ben bu anlamda başarılarının ve bu anlamdaki davranışlarının devamını diliyorum.

Sayın Bakanım, adaleti tesis ederken şüphesiz "suç, suçlu, ceza infaz kurumu, mahkûm, tutuklu" gibi kavramları beraberinde görüyoruz. Ülkemizde de ceza infaz kurumlarının artık sadece suçlunun suçunu çekeceği mekânlar değil,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

aynı zamanda orada yeniden topluma kazandırılacağı bir –âdeta- halk eğitim kurumu gibi fonksiyon gördüğünü gezdiğimiz, ziyaret ettiğimiz cezaevlerinde görüyoruz. Ama yine de bir yandan fiziki şartlar olabildiğince hızla düzeltilirken işin psikolojisinin birazcık ona tam uyum sağlayamadığını görüyoruz. Yani cezaevlerinde bir yandan suçunu çekerken öbür yandan toplumda suç sonrası veya cezası bittikten sonra topluma yeniden entegre olma noktasında çalışmaların birazcık eksik kaldığı gibi bir kanaat var. En azından daha önce yaptığımız Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı Araştırma Komisyonu ve şu anda da yürütmekte olduğumuz Çocuk Hakları İzleme Komitesi bağlamında ziyaret ettiğimiz cezaevlerinde böyle bir problem söz konusu.

Tabii, burada “sosyal hizmet uzmanı” dediğimiz çok önemli bir meslek grubu var, ülkemizde de tam olarak hakkıyla görevini ifa edemeyen arkadaşlarımız. Bunlar birazcık daha etkin bir şekilde, cezaevlerinde, bilhassa mahkûmların, tutukluların psikolojisiyle ve topluma entegrasyonu uğraşırsa o insanların yeniden cezaevine düşmesinin de az olacağını düşünüyorum. Zira, elimde American Department of Justice tarafından yapılan bir araştırma var. O araştırmaya göre, Amerika’daki araştırmada, mahkûmların yarıdan fazlası üç yıl içerisinde yeniden bir suç işleyerek tekrar cezaevine giriyor ve bu suçların da yüzde 67 gibi büyük bir oranı önceden işlemiş olduğu suçla ilgili. Yani artık toplum onları kabullenmiyor ve yeniden onlar suç işleyerek ve çoğu zaman da aynı, önceki suçunu işleyerek yeniden cezaevine düşüyor. Bu anlamda, mahkûmların psikolojisinin de en azından fiziki koşulların düzeltilmesi kadar önemli olduğunu ifade etmeliyim.

Bilhassa çocuk mahkûmların veya tutukluların cezaevinde bulunduğu süre içerisinde eğitim çalışmaları da yeterince yapmadığı gibi bir gözlemimiz söz konusu. Pozantı’da daha önce Çocuk Hakları İzleme Komitesi olarak yaptığımız incelemede böyle bir sıkıntı vardı ve orada özellikle meslek dersleriyle ilgili eğitim çalışmalarının oldukça eksik olduğunu biliyoruz.

Sağlıkla ilgili Sağlık Bakanlığı ile beraber bir proje yürütülüyor. Ama o da tam istenilen seviyede mi, açıkçası konunun Sağlık Bakanlığı ve diğer sağlık kurumlarıyla ilgili boyutu da olduğu için takdirlerinize bırakıyorum.

Fransa’da ilginç bir örnek var, bu cezaevi şartlarında çalışan insanların hem ekonomiye kazandırılması hem de onların rehabilite edilmesi ile ilgili, özel sektörle bir iş birliği yapılmış. Yani o gözetim faaliyetleri dışında diğer noktalarda özel sektörle iş birliği yaparak onları da ekonomik olarak bir katkı sağlayan birey anlamında çok önemli bir çalışma yapıldığı bilgisi bende var. Çünkü bendeki 2006 yılı Bakanlığınız raporlarına göre bir mahkûmun devlete günlük masrafı 27 lira civarında. Yani bu insanları aynı zamanda ekonomiye de katkı anlamında çalıştırdığınız zaman hem dışarıdaki ailesine hem devlete bir katkı sağlaması hem de toplumla entegrasyonunu daha iyi sağlayabileceği gibi bir kanaatim var.

İkinci olarak, Sayın Bakanım, Adli Tıp Kurumuyla ilgili birkaç kelime etmek istiyorum. Adli Tıp Kurumu günümüzde gerçekten önemi daha da artmış, önemli bilirkişilik faaliyeti gösteren bir kurum. Bazı kararlarının tartışıldığı ve tartışmanın boyutunun da aslında önemli ve doğru birtakım verilere dayalı olduğunu da hepimiz kabulleniyoruz. Bazen içimize sinmeyen, kamu vicdaniyla bağdaşmayan birtakım kararların da çıkabildiğini görüyoruz. Ama artık Adli Tıp Kurumu gibi bir müessese, dünyada gelişen ülkelerde artık daha geniş ve “adli bilimler” adı altında, sadece tıp kökenli insanların değil, tıp dışında da birtakım bilim dallarından daha fazla istifade edildiği bir kurumsal yapıda. Belki Adli Tıp Kurumunu bu anlamda geniş ölçüde masaya yatırarak -ki başında da hep akademisyen kökenli arkadaşlarımız var, burada da çok genç bir arkadaşımızın olduğunu biliyoruz, görüyoruz- belki adli bilimleri bir bütün olarak değerlendirmemiz gerektiğini, belki de bunu “Türkiye Adli Bilimler Akademisi” şeklinde bir yapıya kavuşturmak gerektiğini de ifade edebilirim. Zaman zaman “Adli Tıp Kurumu acaba Sağlık Bakanlığına bağlanabilir mi?” gibi birtakım tartışmalar da oluyor ama bence -eski bir sağlık müsteşarı olarak- Adli Tıp Kurumunun akademik, kurumsal bir yapıda, özerk bir yapıda olmasının faydalı olduğunu düşünüyorum. O zaman gerçekten birtakım kararların da toplum tarafından daha kabullenilebilir vasıfta olacağını düşünüyorum.

Madde bağımlılığıyla ilgili çok önemli bir komisyon çalışması yaptık. Adalet Bakanlığı da gerçekten çok önemli katkılarda bulundu, birlikte arkadaşlarımızla çalıştık. Yaklaşık beş yüz sayfalık bir rapor yaptık. Buna aynı zamanda kırk sayfalık da son derece öznel bir zet olarak Adalet Bakanlığının da yapması gereken işlerle ilgili çalışmalar yaptık. Bunu da bu vesileyle kısaca özetlemek isterim.

Bir defa, hâkim ve savcılarımızın madde bağımlılığıyla ilgili şüphesiz bir karar bütünlüğü olsa da zaman zaman birtakım farklı kararlar verebildiğini görüyoruz. Bu yüzden Komisyonumuz da bir ihtisas mahkemesinin -sadece madde bağımlılığıyla ilgili çalışan bir ihtisas mahkemesi- hatta bir Türkiye savcılığı kurulabilmesi noktasında Adalet Bakanlığına bir öneride bulundu. Bir de çok fazla kanun var. Pul Kanunu’nda bile uyuşturucu ile ilgili birtakım hükümler söz konusu. Bizim tespit edebildiğimiz on kadar kanunda madde bağımlılığı ve uyuşturucuyla ilgili birtakım düzenlemeler var ve bunların bir kısmı da hem anlaşılması hem uygulamada, pratikte birtakım sıkıntılar oluşturan nitelikte. Yine, Komisyonumuz “Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Mücadele Kanunu” adı altında tıpkı Adalet Bakanlığımızın -zannediyorum 2006 yılında- bütün genelgeleri elden geçirip özlü bir şekilde yeniden yayımlaması gibi bir bütüncül kanun çalışması yapabilirse bunun da çok faydalı olacağını düşünüyorum.

Yargı binalarıyla ilgili de son olarak birkaç kelime konuşup daha sonra sözlerimi bitirmek istiyorum. Gerçekten Sayın Cemil Çiçek’in zamanından başlayarak iş yurtları bütçesiyle adalet, adliye binalarının yenilenmesi ve modern hâle getirilmesi çalışmaları gerçekten takdire şayan. O yüzden Bakanlığınızı kutluyorum. Pek çok ilimizde, ilçemizde mükemmel ve o yörenin yöresel özelliklerine uygun adliye sarayları oluşturuldu. Ceyhan Adliye Sarayı ile ilgili de Sayın Bakanımızın hassaten özel bir ilgisi oldu, teşekkür ediyoruz, o çalışmaları devam ediyor. Bu arada Adana’da da trafiğin karmaşası içerisinde sıkışıp kalmış bir adliye binamızın olduğunu ve artık fonksiyonel anlamda da yetersiz kaldığını ifade etmek istiyorum.

Geçenlerde Anayasa Mahkemesi binasına gittik. Çok kısa zamanda mükemmel bina yapılmış gerçekten. Son derece, fiziki anlamda ve çalışma şartları anlamında mükemmel bir bina, Anayasa Mahkemesine yakışır bir bina yapılmış.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

Daha önce Danıştay ve Yargıtaya zaman zaman ziyaretlerimiz oldu. O kurumlarımıza da, hem Yargıtaya hem Danıştaya, tıpkı Anayasa Mahkemesine yakışır nitelikteki bina yapıldığı gibi binaların yapılmasının, zannediyorum, özellikle fiziki anlamda adaletin tesisini engelleyen birtakım koşulların ortadan kaldırılması adına çok önemli olduğunu ifade edebilirim.

Bütçemizin milletimize, ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Bakana da öncelikle hayırlı olsun diyorum.

Burada tabii ki en sorunlu bakanlıklardan birisi. Adalet teşkilatı çok büyük, görevleri de ağır. Sürekli toplumda huzursuzluk konusu olan birtakım konularla ilgili olarak tartışılması pek hoş olmuyor ama Sayın Bakanım çok uzun bir konuşma metni içerisinde birçok konuya hızlıca değindi. Ben önceki yıllarda da kısaca söylemiştim. “Adalet mülkün temelidir.” sözüne bakınca Bakan Bey’in sunuşunda da önemli yeri daha çok maddi unsurlar aldı diye düşünüyorum. Yani işin, hukuk devleti olmanın gerektirdiği tarafı, hukuk sistemindeki aksaklıklar...

Altyapı tabii önemlidir ama burada ironik bir şekilde “mülk” deyince mal-mülk kısmı anlaşıldığı toplum genelinde hâkim oluyor. Genel olarak konuşma metnine de baktığımda maddi unsurlar çok olunca bende de böyle bir izlenim bıraktı. “Mülk” dediğimiz bizim “mülkiye”den gelen yani “devlet idaresi”, “...mülkün temelidir.” derken “...yönetimin esasıdır.” anlaşılması gerekir. Güzel adalet sarayları var, altyapımız var ama onun içerisinde dolduracak içerideki sizin insan kaynaklarıyla ilgili, mesleki eğitimle ilgili, Adalet Akademisinde söylediklerinizi ben çok daha önemli buluyorum. Özellikle UYAP’la ilgili projelerin daha hızlı bir şekilde neticelendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Öncelikle birkaç şey söyledikten sonra buraya yine değinmek istiyorum.

Sayın Bakanım, bu konuda, demin “Adalet mülkün temelidir.” sözündeki endişelerim de hukuktaki çifte standardın artıyor olmasından kaynaklanıyor. “Adalet mülkün temelidir.” sözünü ancak herkese eşit bir şekilde hukuk kurallarını uygulayabilirsek geçerli olur. Ama önceki haftalarda Habur Gümrük Kapısı’nda devletin bütün protokolüyle beraber orada olmasını belki siyasi bir şey olarak yorumlayabiliriz, bir yaklaşım tarzı olarak ama orada bir seyyar mahkeme kurulması, açıkçası benim en çok yadırgadığım buydu. O tablonun orada yargı yetkililerinin olmasıydı. Diğerleri “idari görev” diyebilir, başka şeyler söyleyebilirler. “Böyle bir şeyde bir yaklaşım geliştirdik.” diyebilirsiniz. Ama o zaman bütün suçlular için buna benzer bir çözüm olması gerekiyor. Maalesef standart kuralların uygulanmadığını görüyoruz. Başka toplantılarda da başka yargılamalarda da bazen bunu görüyoruz.

En önemli şey hukuk sisteminde herkese eşit şekilde uygulanmasıdır diye düşünüyorum. Normal şartlarda olması gereken şey, orada gelip kolluk kuvvetlerinin nasıl normal bir suçlu teslim oluyorsa, yakalanıyorsa gelmesi, daha önce sağlık kontrolünden geçirilmeleri, eğer geçirilirse, kendileriyle ilgili böyle bir şey varsa onların incelenmesi, ondan sonra mahkemeye intikal ettirilmesi olması gerekirdi diye düşünüyorum. Sadece bu olay için söylemedim. Genel olarak maalesef toplumda hukuk sistemindeki bu çifte standartlardan dolayı bir güvensizlik oluşmaya başladı. Bunu sistem açısından çok tehlikeli görüyorum.

Sayın Bakanım, medyada birtakım şeyler yer alıyor. Yine, Sincan Ağır Ceza Hâkimimizle ilgili de... Demin Sayın Ergin de burada söyledi, İstanbul’da yine Sayın Cumhurbaşkanının bu kararla ilgili davaya bakan Hâkime Hanım ile ilgili soruşturma olduğunu söyledi. O da yine çifte standardımıza bir şey teşkil ediyor diye düşünüyorum. Sayın Ünüvar az önce “Akademik olsun Adli Tıp Kurumu.” dedi ama, şimdi mesele burada akademik veya idari olarak teknik personel... Hepsisi olabilir, içinde akademisyen de barındırır, o konuda uzman arkadaşlarımız da vardır, tıpcı da olur, hukukçu da olur, hepsi olur. Ama netice itibarıyla, buradaki tartışma noktası, oranın niteliğinden çok, böyle bütün gündemi ilgilendiren bir konuda bir hafta önce eğer uzmanlar değiştirilip atanıyorsa ki doğruysa... Bilmiyorum, basına yansıyanlar artık... Biz her şeyi, doğruysa diye... Böyle bir haber yazdı diye söylüyoruz Sayın Bakanım yani siz farklı bir şey açıklayabilirsiniz ama gerçekten o atamalar birkaç gün önce yapıldı ve ondan sonra onlara bu görev verildiyse doğal olarak çok normal, rutin bir atama bile olsa o zaman şüphe doğurması çok normaldir diye düşünüyorum.

Burada, hukuk sisteminde, az önce bahsettiğim gibi en önemli şeylerden birisi, benim bakış açımla, söylemiş olduğunuz UYAP projesinin en etkin şekilde uygulanması. Neden? Gecikmiş adalet, adalet değildir diyoruz. Dosyaların ne kadar beklediğini bütün yargı kurumlarımızın başındaki arkadaşlarımız biliyorlar. Çok basit davaların bile bazen yıllar aldığını görüyoruz. Ki en önemli idari davalarda bile yürütme durdurma davası alınmasına rağmen arkasından uygulamasının ne kadar çok olduğunu... Yürütme, durdurma, oluşabilecek zararlardan dolayı alınan bir karar. Onun bile uygulamasının ne kadar çok zaman aldığını görüyoruz.

Bu çerçevede, öncelikle e-devlet altyapısıyla bütünlük arz eder tarzda UYAP projesinin bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak önerdiğimiz, bütün kolluk kuvvetlerinin, savcılıkların, mahkemelerin, yüksek mahkemelerin, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, hatta Adli Sicil Genel Müdürlüğü arasında, suçun işlendiği andan itibaren yargılanmanın sonuçlanmasına, cezanın infazına ve adli sicilden sicilin silinmesine kadar geçen sürecin tamamının bu sistemin içerisine entegre edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda inşallah biraz daha bu projeyi hızlandırıp diğer kurumlarla ve diğer bilgi altyapılarıyla entegrasyonunu sağlarsak hem yargının daha çok hızlanmasını, adaletin daha erken tecelli etmesini sağlamış olacağız hem de vatandaşlarımızın hukuk sistemine güvenini biraz daha yeniden sağlamış olacağız diye düşünüyorum.

Bu kapsamda tabii ki yine siyasi tartışmalara yol açan personel alımlarında da daha önce konuşulduğu ve tartışıldığı şekliyle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından böyle bir yetkilendirme yapıldığı takdirde Bakanlığın da bazı tartışmaların önüne geçebileceğini düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Bir de yine idari davalarla ilgili, Sayın Bakanım, karar alınıyor. O kararın uygulanıp uygulanmadığını denetleyecek bir şey yok. Bu çerçevede Danıştay Savcılığı müessesesinin bunların takibi açısından önemli olduğunu, geliştirilerek uygulanması gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü sonra mahkeme kararı çıktı, kim uygulayacak? İdari birimi. Uygulanmadığı zaman cezası bütün yapılan işlemlerde -kanunda tanımlanan bir şey yok maalesef- gecikmelere yol açabiliyor. Tekrar bir daha dava açmak gerekiyor uygulanmadığına dair. Bu hususlar düzeltildiği zaman hukuk sisteminin daha sağlıklı işleyeceğini düşünüyorum.

Son bir şey olarak, sizin konuşmalarınızda gördüğüm bir şeye değineceğim. Genel Kurulda devam eden Borçlar Kanunu ile ilgili en önemli tartışmalarımızdan birisi kanunun dili ile ilgiliydi. Siz de oradaydınız. Bir "arılaştırma" –tırnak içerisinde söylüyorum- yapılması için arkadaşlarımızın önerileri vardı. Hatta bazı hukuk terimlerinin o Türkçeleştirmede anlamını kaybettiğini Sayın Faruk Bal'ın defalarca anlattığına siz de şahit oldunuz. Şimdi, konuşma içerisinde geçti -ben biraz Arapça bilgim olduğu için anlayabiliyorum ama- "azametine" tarzında, sonrasında "mehabetine" tarzında biraz şeyler var. Biz bundan şikâyetçi değiliz ama bir hukuk karşılaştırması açısından biraz daha... Bu yazınıza saygı duyuyoruz, o zaman hukukta da biz yine eski terimlerde en azından yerleşmiş olanların kalmasına buradan vesile olabilir mi diye söyledim. Sizi eleştirmek adına değil, bu duyarlılığı öbür tarafta da gösterebilerseniz memnun oluruz.

Teşekkür ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Buyurun.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli yargı mensupları, değerli Komisyon üyeleri; önce hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii, en önemli kurumu konuşuyoruz. Adalet mülkün temelidir. Adalet varsa mülk var, yoksa mülkten de bahsetmek mümkün değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Devlet de var yani, değil mi?

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Yani her şeyin açıkçası yaşaması adaletin düzgün işlemesine bağlı.

Bu konuda Hükümetimizin yedi yılda yaptıkları, gerçekten insan... Özellikle altyapının düzenlenmesi ve geliştirilmesi konusunda yapılan hizmetler takdire şayan. Teşekkür ediyorum. Ki insan gerçekten rakamları görünce daha iyi anlıyor. 569 bin metrekaresel bir alana sadece yedi yılda ilave edilen 1 milyon 142 bin metrekaresel alan. Yani seksen yılda yapılandan daha fazlası yedi yılda yapılmış. Onun için emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ancak bunları yaparken, ben İstanbul Milletvekili olarak, İstanbul'daki sorunumuz şu Sayın Bakanım: Özellikle yardımcı hizmetlerde çok büyük sıkıntılar var. Yazı işlerinden tutun teknisyene kadar, araç-gerece kadar çok büyük sıkıntılar var. Evet, binaları yapıyor, çok güzel oluşturuluyor, gerek Anadolu yakasında gerek İstanbul yakasında. Ben İstanbul'daki adalet hizmetlerinin verilmesinde çok büyük bir fayda sağlayacağını düşünüyorum bu binaların ama bu yardımcı hizmetlerin muhakkak halledilmesi lazım. Mesela araç-gereç yeterli olmadığı için cezaevinden bazı kişilerin mahkemeye götürülemediğini bile görüyoruz. Dolayısıyla cezaevleri için de araçlara ihtiyacımız var. Yani adalet mekanizmasının hangi noktasını düşünürseniz düşünün, hâkim ve savcı noktasında epeyce bir mesafe sağlandı, belirli bir yere gelindi ama yardımcı hizmetlerde sıkıntının olduğunu görüyoruz. Bunların da telafi edilmesi lazım. Çünkü bu hizmetlerin verilebilmesi için bunlara da ihtiyaç var.

Diğer bir konu da gene zorunlu müdafî hakları konusunda. Tabii, çıkarılan yönetmelik, Türkiye'ye has bir yönetmelik. Ama İstanbul'daki tablo aynı şekilde değil. Şimdi orada diyor ki: "Standart ulaşım araçlarıyla gider." İstanbul'da bir yerden bir yere öyle gitmek mümkün değil. Taksitle gittiği zaman bunlar paralarını alamıyorlar. Savcılığa zimmet çıkarılıyor ve bu yüzden bu hizmetlerin verilmesinde çok büyük sıkıntılar var. En azından bunun biraz daha İstanbul için yükseltilerek içinde yol masrafları, diğer masrafların da olduğu belirtilerek -çünkü bu belirtilmediği için de bugün sıkıntılar var- bu hizmetlerin daha düzgün bir şekilde alınmasına imkân sağlanabilir. Onun için, İstanbul için bu hususu sizlere sunmak istedim. İnşallah bunlar da çözülürse İstanbul'da daha iyi bir adalet hizmetinin verilmesinin yolu açılacak.

Hâkim ve savcı eksiklerimizin tamamlanması yönünde çalışmalar olduğunu biliyorum ama adalet için ne olur, masraftan çekinmeyelim. Eksiğin de, o konuda da Komisyonumuzun... Ben, şahsen, adalet için harcanacak paranın hiçbir şekilde sokağa gittiği kanaatinde değilim, yerine gideceği kanaatindeyim. Burada bize düşen ne varsa yapmalıyız ve yapmaya da hazır olduğumuzu belirtmek isterim.

Bu arada, ben geçen yıl üç tane soru sormuştum. Müsaade ederseniz soru hakkımı da kullanarak bitirmek istiyorum. Özellikle bu adaletin tecellisinde bilirkişi müessesesinin rolü çok büyük ama ben iş hayatından gelen birisiyim – geçen yıl da aynı şeyi söyledim- bilirkişinin nasıl tecelli ettiğini de çoğu zaman biliyoruz. Bu bilirkişi müessesesinin mutlaka disiplin altına alınması lazım ve bununla ilgili mutlaka düzenleme yapılması lazım. Maalesef bilirkişi müessesesinin düzgün çalışmaması adaletin de farklı tecelli etmesinin sonuçlarını da doğuruyor. O konuda sizin hassasiyetinizi istirham ediyorum.

Bir diğer konu da -gene geçen yıl da bunu ifade etmiştim- Türkiye'de yaşayan hepimiz kanunlara uygun hareket etmek zorundayız. Anayasa Mahkemesi Genel Sekreterimiz burada. Ama şimdi yasalara uygun hareket etmeyen herkes hakkında cezai müeyyide uygulanıyor. Anayasa Mahkememizin çalışma usul ve esasları da belli. Aldığı kararlar da ortada bazı konularda. Bu kararları neye dayanarak alıyorlar ve böyle bir karar almaları hâlinde sorumlulukları yok mu?

Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin bir soru sordunuz.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Öztürk.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Bugün Adalet Bakanlığı bütçesini esas itibarıyla konuşuyoruz. Tabii, yüksek yargı organlarının bütçelerini de konuşuyoruz. O çerçevede konumuz adalet ve bence son iki üç gündür yaşadığımız bir olay özellikle bu iktidarın adalete yaklaşımı konusunda bize bazı ipuçlarını çok net bir biçimde veriyor. Sözü ettiğim konu El Beşir konusu, yani Sudan Devlet Başkanı El Beşir'in Türkiye'ye gelmesiyle ilgili konu.

Şimdi, El Beşir'le ilgili Uluslararası Ceza Mahkemesinin bu yıl verdiği, El Beşir'le ilgili çıkardığı bir tutuklama tezkeresi var. Peki, El Beşir hangi suçlarla suçlanıyor diye baktığımız zaman beş tane insanlığa karşı suçla suçlanıyor. Nedir onlar? İşte, halka zulmetmek, işkence, ırza geçme, göçe zorlama gibi beş adet insanlık suçu. Yine iki de savaş suçuyla suçlanıyor. Onlar ne? Sivil halka saldırı ve yağma suçları. Mahkeme bu suçlar çerçevesinde kendisinin tutuklanmasıyla ilgili karar vermiş.

Peki, burada böyle bir şey var mı, böyle bir suça ilişkin emareler var mı? Çok net bir biçimde var. Yani geçtiğimiz dönemde Darfur'da 300 bin kişi ölmüş; 2,5 milyon insan göç etmiş, bugün Sudan'daki kamplarda her gün açlıktan ve susuzluktan 5 bin kişinin öldüğü ortada. Bütün bunlar ortadayken böyle bir kişinin Türkiye'ye gelmesi konusunda son dönemde çok ilginç polemikler yaşadık.

Şimdi, bu rakamlar ortadayken Sayın Başbakan diyor ki: "Ben orayı gördüm, böyle bir şey yoktu." Allah Allah... Ondan sonra da diyor ki: "Zaten Müslüman'dır, Müslüman böyle şey yapmaz."

Şimdi, bunların hiçbirinin adli kriterlere uygunluğu yok, bağımsız yargı konusundaki kriterlere uygunluğu yok. Bir mahkemenin verdiği karar var, siz diyorsunuz ki idare olarak: "Ben orayı gördüm, böyle bir şey yoktu." Veya yine diyorsunuz ki: "Müslümanlar..." Tabii, bunu anlamak hiç mümkün değil. Evet, bizim dinimiz zulmü de yasaklar, soykırımı da yasaklar, insana yapılan her türlü zulmü yasaklar ama bizim dinimizden olan herkes bu kurallara uyacak diye bir şey yok. Ha, böyle yapanı Müslümanlıktan çıkarıp çıkarmama yetkisi de fanilere hiç ait değil. Hiç... Hiçbir faniye ait değil. Dolayısıyla, bu tabii ilginç.

Yine Cumhurbaşkanı, o da işte "Avrupa Birliği ne karışıyor?" falan dedi. Ama ondan sonra bakıyoruz bugünkü yazılara, enformel olarak, yani resmî olmadan Sayın Cumhurbaşkanı El Beşir'in Türkiye'ye gelmemesi konusunda kendisinden, sıkıntıya sokacağı gerekçesiyle ricacı olmuş.

Şimdi, kamuoyuna "Ne karışıyorlar? El Beşir buraya gelir. İsrail'den daha farklıdır, Kudüs'te yapılan mezalimden bu olay daha farklıdır." gibi birtakım sert mesajlar vereceksiniz, ama öbür taraftan da baskıyı gördüğünüz zaman Avrupa Birliği ve ABD'den "Gelme kardeşim, sıkıntı yaratıyorsun." diye arkadan söyleyeceksin.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Söylemiş mi üstat?

FAİK ÖZTRAK (Devamlı) – Vallahi, Taha Akyol'un yazısında var. Taha Akyol da biliyorsunuz size yakın bir yazarımız. Mutlaka Cumhurbaşkanından da onu öğrenmiştir.

Şimdi, tabii, bunlar hiç doğru yaklaşımlar değil, son derece yanlış yaklaşımlar ve açık söyleyeyim, Türkiye'nin dışarıdaki görünümünü de ciddi şekilde zedeleyen yaklaşımlar.

Yine burada sözü edildi, ben sadece üzerine değinerek, kısaca değinerek geçeceğim. İşte, Kartal hâkimiyle ilgili uygulama, Sincan hâkimiyle ilgili uygulama, YARSAV Başkanıyla ilgili uygulama, Erzincan Cumhuriyet Başsavcısıyla ilgili uygulamalar, bunların yanında Ergenekon davasıyla ilgili uygulamalar, Deniz Feneri davasıyla ilgili uygulamalar.

Şimdi, bunların hepsini bir araya getirip koyduğunuz zaman çok farklı farklı kıstaslarla Türkiye'de iş yapılıyor ve vatandaş da bu izlenim içinde açıkçası.

Yine Habur'a -mobil dendi- mobil, güdümlü adliye. Yani, bunlar olacak işler değil! Bu gelişmeler vatandaşın vicdanını sızlatan gelişmeler. Ve en son da -bence en önemlisi- bu yaz kararnamesinde yaşananlar Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunda. Yani o neyin pazarlığıdır, nedir, neden Sayın Bakan katılmadı, Sayın Müsteşar katılmadı toplantılara, ne oldu, ne beklendi, karşı tarafın ne karar alması istendi, bunların hiçbirini çok fazla bilemiyoruz ama ben burada sormak istiyorum: Eğer açıklayabilirlerse, neydi itirazları, ne oldu, nasıl çözüldü, bunu almakta çok büyük yarar var.

Bakin, bu sene yine Sayın Bakan bir Yargı Reformu Stratejisi açıkladı ve bu Yargı Reformu Stratejisi kapsamında "yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi" maddesi de vardı ve bu çerçevede Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun uluslararası standartlara göre bağımsız yargının bağımsızlığını artıracak biçimde yapılandırılması öngörülmüştü. Fakat daha sonra Sayın Bakanın açıkladığı birtakım uygulamalar, yapılması istenen şeyler vardı ki bunun, en basiti, yani Avrupa Birliği normlarına dahi uygun olmadığı çok net bir şekilde ortaya çıktı.

Şimdi, bu stratejide çeşitli kaynaklardan yararlanıldığı söyleniyor. Bunlardan bir tanesi de bu Avrupa Yargıçlar Konseyinin 2007 Kasımında kabul edilen 10 sayılı görüş belgesi. Bu da Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin talebiyle hazırlanmış ve önümüzdeki dönemde yargı bağımsızlığıyla ilgili norm teşkil edecek.

Şimdi, burada ne diyor? Burada söylediği şey şu Avrupa Yargıçlar Kurulu raporunun: "Esas olarak Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna sadece yargıların girmesi lazım. Eğer yargı dışından üye alacaksanız buraya, onun da çok az sayıda olması lazım. Yani yargıçların sayısı 1 fazla olacak şekilde değil, yargı dışından gelenlerin mesela dörtte 1'i geçmemesi lazım." "Yargıçlar yargıç üyeleri seçsinler." diyor, "Yargıç dernekleri de burada aday gösterebilirler." diyor, ama "Yargıç olmayan üyeler hiçbir şekilde parlamentolarca seçilmemeli." diyor. Hâlbuki bizde Parlamento tarafından seçileceği yönünde bir şey var. "Ve yürütme seçimlere müdahale etmemeli." "Ha, çok mecbur kaldınız, Parlamento tarafından seçeceksiniz dışarıdan üyeleri, o zaman da muhalefete ağırlıklı oy verin ki muhalefetin onayı olmadan, üzerinde uzlaşma olmadan o listeler çıkmasın."

Yine baktığımız zaman Bakan veya Müsteşarın Kurulda olması aslında hiç de görülmemiş bir uygulama; ayrı bina, ayrı bütçe, sekreteryası.

Şimdi, bizde sadece Bakan ve Müsteşarın Kurulda olması değil, aynı zamanda çok ilginç yetkileri de var Sayın Bakan ile Sayın Müsteşarın Kurulda.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

Şimdi, Adalet Bakanı Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı. Kurul onun talebiyle toplanıyor, talep etmezse toplanamıyor. Yani siyasi irade talep etmezse 2461 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesine göre Kurul toplanamıyor. Yine İç Yönetmelik'in 8'inci maddesine göre toplantı gündemi de Bakan tarafından düzenleniyor. Yani, Sayın Bakan, icra organı bir konunun görüşülmesini istemezse bu gündeme alınmıyor.

Peki, Bakan olmadığı zaman ne oluyor? Başkan Vekili Müsteşar ve onun da yedeği yok. Dolayısıyla, Müsteşar da girmezse Kurul hiçbir şekilde toplanamıyor. Yani aslında Kurulun toplanıp karar alabilmesi, gündemini tespit edebilmesi, bunların hepsi tamamen idarenin yetkilerini kullanabilmesine bağlı.

Şimdi, böyle bir yapının mutlaka değişmesi gerekiyor. Böyle bir yapıda hiçbir şekilde yargının bağımsızlığından söz etmek giderek zorlaşıyor.

Ha, şimdi denecek ki: "Bunların değiştirilmesi için Anayasa değişikliği..." Hayır, yasalarda yapılabilecek birtakım şeyler var. Bence Hükümet bir an önce, Adalet Bakanımızın da bu işin başını çekmek suretiyle, yasalarda birtakım değişiklikleri yapabilir. Ne bileyim, yönetmelikte bu "Adalet Bakanı gündemi belirler." maddesi değiştirilebilir, Müsteşar katılmadığı zaman toplantı yapılmasını engelleyen bu nisp olayı yeniden düzenlenebilir. Bu iyi niyetin Hükümet tarafından mutlaka kamuoyuna gösterilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İki dakika ilave süre veriyoruz.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Zaten çok uzatmayacağım.

Bu arada yine kendi bölgemle ilgili iki hususun altını çizmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi: Sayın Müsteşarımıza teşekkür ediyorum Çorlu Adliye Sarayı konusunda gösterdiği yakınlık bakımından ve umuyoruz ki bu Çorlu Adliye Sarayı -Sayın Bakanımıza da aynı şekilde teşekkür ediyorum, daha önce de programa alınmıştı- bir an önce biter.

İkinci söylemek istediğim husus Tekirdağ Cezaevi. Gerçekten şartlar çok kötü. Yani yöneticilerimiz de -oradaki yöneticilerimiz- bu şartları düzeltebilmek için ellerinden geleni yapıyorlar ama düzelmesi mümkün değil; altyapısı çok kötü. Dolayısıyla, bir an önce bu Tekirdağ Cezaevinin kapatılıp buradaki mahkumların daha yakın, daha modern, daha çağdaş cezaevlerine nakledilmesi gerekiyor.

Çok teşekkür ediyorum.

Yüce heyete saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztrak.

Buyurun Sayın Bağcı.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Adalet Bakanımız, değerli arkadaşlar ve değerli yargı mensupları, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Adalet Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz. Tabii pek çok dile getirilecek husus var ama bunlar içerisinde ben vaktim yettiği ölçüde 5402 sayılı Yasa'ya göre kurulan, cumhuriyet başsavcılıkları bünyesinde faaliyet gösteren denetimli serbestlik ve yardım merkezleriyle ilgili bir değerlendirmede bulunmak istiyorum.

Önemsiyorum hakikaten. Cumhuriyet savcılarımızın özellikle delil toplama sürecinde belli bir meslek grubunun hizmetine başvurulması, dosya oluşturma süreci veyahut da yargılama sürecinde önemli bir bilgiye ihtiyaç hissedilmiştir ve bu çerçevede de dört önemli meslek grubu, psikolog, sosyolog, sosyal hizmet uzmanı ve öğretmenlerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, denetimli serbestlik kurumları özellikle kişiyi suçtan uzaklaştırarak topluma kazandırmayı amaçlayan önemli bir görevi de yerine getirmektedir. Zira, bir taraftan soruşturma evresinde bilgi ve belge oluştururken diğer taraftan da serbest kalma sonrasında tekrar suça bulaşmaması konusunda da çalışmaları yürütmektedir.

Soruşturma evresinde cumhuriyet başsavcılığınca kendiliğinden ya da şüpheli veya müdafinin başvurusu üzerine gerekli görüldüğünde şüpheli hakkında, kavuşturma evresinde hüküm öncesinde mahkeme veya hâkimin isteği üzerine sanığın geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel ve sosyal, ekonomik durumu, psikolojik durumu, topluma ve mağdura taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporları düzenlenmektedir ki son derece önemlidir. Hâkimin hakkında hüküm vereceği kişinin hangi ortamdan, hangi şartlardan, ne tür risk koşullarından hareketle belli bir suça yönlendiği konusunda önemli bilgi ve belgeler sunulmaktadır. Ancak burada bu dört meslek grubu bir arada, aynı çatı altında çalışırken ciddi bir rahatsızlık da oluşmaktadır. Bu da bir meslek grubunun diğerlerinden farklı statüye tabi tutulmasıdır ki bu da meslektaşları olduğum sosyologlardır.

Hâlihazırda 300 kadronun 206'sı dolu, 94'ü boş durumdadır. Bu boş kadrolarla ilgili, ilgili Genel Müdürlüğe bir görüşmem oldu neden yeni atamalar yapılmadığı konusunda. Sayın Genel Müdür de bana bu dört meslek grubu arasında bir tanesinin diğerlerinden farklı ücretlendirme nedeniyle iş barışında bir zedelenme yaşandığı, bir anlamda sosyologların "Biz az ücret alıyoruz, diğerleri çok ücret alıyor, dolayısıyla çalışmıyoruz." tarzında bir tavır içerisinde olduklarını ve boş kadrolara atama yapılmadığı ifade ettiler. Ben açıkçası üzülüm. Adalet Bakanlığından beklenen, bu dört meslek grubunun birbirleriyle eşitlenmesi ve aynı statüye taşınmasıdır.

Maliye Bakanlığımız bize bütçe sunuşunda en düşük memur maaşını 1.067 TL olarak sundu. Ama elimde Adalet Bakanlığında denetimli serbestlik kurumlarında çalışan sosyologların bordroları var, 841 lira ücret almaktadırlar. Yani dolayısıyla en düşük memur maaşı 1.067 lira, bir hizmetliye öngördüğümüz bir ücret 1.067 lira iken, bir sosyolog, dört yıllık üniversite mezunu ve Adalet Bakanlığı bünyesinde son derece hassas bir alanda hizmet üreten bir denetim uzmanına öngördüğümüz ücret 841 liradır. Bu durumun düzeltilmesi konusunda bir çalışmanın Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmasını bekliyorum açıkçası. Çünkü, iş gücü zammı, iş riski zammı, temel güçlük zammı, adalet hizmetleri tazminatında ciddi anlamda farklar vardır bu meslek grupları arasında. Örneğin, herhangi bir iş riski zammı ve temel güçlük zammı almamaktadır sosyologlar ama diğer meslek grupları almaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Bir psikolog için 117 olarak adalet hizmetleri tazminat oranı öngörülürken, bir sosyolog 56 olarak ifadelendirilmiştir. Dolayısıyla, bu alanda bir çalışma yapılmasını önemsiyorum. Zira, Adalet Bakanlığının 22/05/2009 ve 29406 sayılı yan ödeme katsayılı cetvelde sosyologlar bekçi, kaloriferci, aşçı, hizmetli, şoför, emanet memuru, ambar memuru ile aynı tazminat oranlarına tabi tutulmuşlardır. Bu denetimli serbestlik ve yardım merkezleri mekanizması içerisinde görev yapan bir denetim elemanına öngörülen statü ile bağdaşmamaktadır diyorum ve umarım kısa zamanda bu dört meslek grubunun arasındaki bu farkın, statü farkının ve ücret farkının giderilmesi konusunda bir çalışma Maliye Bakanlığımızla birlikte yürütülür diyor, Bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını dileyerek hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bağcı.

Şimdi, Sayın Osman Özçelik.

Sayın Özçelik, buyurun.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Komisyonun değerli üyeleri, yargının değerli temsilcileri, bürokrat arkadaşlar; hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan konuşmasında hukukun üstünlüğü, insan hakları, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda gerçekten çok değerli belirlemeler yaptı. Türkiye’de tabii bunların mutlaka yerleşmesi gerekir. Demokratik ülkelerde yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı, hukukun üstünlüğü, insan hakları olmadan demokrasinin olmayacağı bilinir. Türkiye’de bu sorunu yaşıyoruz, Türkiye’de demokratikleşme sancıları yaşıyoruz. Bunun nedenleri, işte bu belirlediğimiz, belirlenen ilkelerin yeterince yaşama geçmemesinden kaynaklanmaktadır.

Ben daha ziyade yargının tarafsızlığı konusunda bir iki şey söylemek istiyorum. Hukuk insanları hukukun evrensel normlarına, ilkelerine bağlı olmak durumundalar. Yani bir birey olarak tabii ki siyasal düşünceleri olabilir, tabii ki farklı anlayışları, görüşleri olabilir ama kendi işlerini yaparken, yargılama sürecinde kendi duygularını, kendi düşüncelerini o yargılama sürecine katamazlar. Hukukun evrensel normlarıyla hareket etmek ve tam bir tarafsızlık içinde olmak durumundadırlar. Oysa Türkiye’de -tamamını tabii ki söylemek mümkün değil ama- yargıda çalışan, yargı ile ilgili hukuk insanlarımız hukuktaki tarafsızlıktan ziyade resmî devlet ideolojisinin âdeta savunuculuğunu yapar bir görevle görevlendirilmiş olduklarını düşünürler. Resmî devlet ideolojisi çerçevesinde yargılama sürecini tamamlarlar. Tamamı değil tabii ki ama ağırlıklı olarak bunu böyle görüyoruz. Resmî devlet ideolojisi bu son seksen yılda oluşturulmuş, bir devlette olmaması gereken... Çünkü, devletlerin ideolojisi olmaz. Bireylerin olabilir, siyasi partilerin olabilir, sosyal grupların olabilir ama bir devletin ideolojisi olamaz. Ama Türkiye’de bir resmî devlet ideolojisi vardır ve herkesin bu devlet ideolojisine uygun davranması istenir.

Bu ideoloji nedir? Bu ideoloji neler yaratmıştır? Bir defa, bütün komşu ülkeleri düşman belletmiştir, bütün komşu ülkeler düşman bilinir. Komşu olmayan diğer devletler, Türkiye’nin birliğini, bütünlüğünü bozmaya çalışan, Türkiye’nin kalkınmasından rahatsız olan, Türkiye’de fitne fesat yaratmaya çalışan ülkeler olarak tanıtılır. Bu eğitimle sağlanır, bu medyayla yapılır, çeşitli propagandalarla insanlar böyle motive edilir. Seksen yıldır bu böyle.

Yine Türkiye’de asıl olan devlettir. Devlet kutsaldır, devlete dokunulamaz. Birey hiçbir şeydir, bu ülkede birey her an hata yapabilir, her an ihanet içine düşebilir, her an yanlış yapabilir. Demokrasi bu insanlara çok fazla, geniş gelen bir gömlektir. O zaman, bu devleti koruyabilmek, bu devletin bekasını sağlamak için kimi demokratik ilkelerden vazgeçilebilir gibi anlayışlar söz konusu.

Türkiye’de yaşayan insanların farklı sınıflarda farklı etnik gruplar, farklı inanç grupları, farklı kültürel yapılarda toplulukların bulunduğu kabul edilmez, tek tip insan yaratma çabası var. Tek tip insan, tek tip düşünce, tek tip anlayış resmî devlet ideolojisinin bu ülke insanlarına giydirmeye çalıştığı bir kılıftır. İnsanlar bu ölçülere uymadığında sistemle çatışmak zorunda kalırlar, sistemin dışına itilirler. İşte, devlet kademelerinde yükselmek, kendi görevini, işini yapabilmek için devletin bu ideolojisine uygun davranma zorunluluğu âdeta içinde olur insanlar ve ne yazık ki -tabii sadece yargı değil- yargıda görev alan insanlar da zaman zaman, hatta çoğu zaman böyle yanlışlara düşmek durumunda kalırlar.

Bakın, geçen yıl Prof. Dr. Mithat Sincar ve bir grup arkadaşı bir araştırma yaptılar. Bu araştırma daha ziyade hukuk insanları üzerinde yapılan bir çalışmaydı ve birçok soru arasında sorularan sorulardan bir tanesinde aralarında akademisyenlerin de bulunduğu birçok hukuk insanı sorulan bir soruya şöyle bir yanıt veriyor. Diyorlar ki: “Bu ülkenin çıkarları söz konusu olduğunda hukuk mukuk tanımam.” Bu sözler ne yazık ki hukukçuların ağzından çıkmış sözlerdir. “Ülkenin çıkarları söz konusu olduğunda hukuk mukuk tanımam.” diyen insanlarla bağımsız, tarafsız yargı süreçlerini götürmenin mümkün olmadığı ortadadır.

Peki, yargıçlar mı, hukuk insanları mı, bu ülkenin çıkarlarını en iyi gören, en iyi koruyacak olan onlar mıdır? Böyle bir görevleri yok bunların. Hukuk insanlarının görevleri önlere gelen konuyla ilgili tam bir tarafsızlık içinde, evrensel hukuk normlarına uygun davranmak durumundadırlar. Eğer bu ülkenin çıkarları söz konusuysa bunun başka kurumları vardır ve halkın kendi iradesinin temsilini sağlayan Parlamenteodur, bu ülkenin çıkarlarını en iyi Parlamenteo sağlamak durumundadır, ona uygun yasaları da Parlamenteo çıkarır. Hukuk insanları bu kanunları, bu hukuk sistemini tam bir tarafsızlık içinde uygulamak durumundadırlar.

Eğer gerçekten Türkiye’de yargıda görevli insanlar tam bir tarafsızlık içinde olmuş olsalar idi... Bir iki örnek çok çarpıcıdır. Mesela, Şemdinli Savcısı Sayın Ferhat Sarıkaya’yla ilgili Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun verdiği karar gerçekten hukuk açısından, Türkiye’nin hukuk tarihi açısından, Türkiye’nin demokrasi tarihi açısından ibret verici bir karar olarak sanıyorum tarihe yazılacak.

Yargıçlar ve hukuk insanlarına ayrıca bir telinde bulunmaya gerek kalmaksızın çoğu zaman -tabii bazı telkinler de zaman zaman siyasiler tarafından yapılmış olabilir ama çoğu zaman resmî devlet ideolojisinin asli savunucuları olarak kendilerini görevli saydıklarından başka bir telkine gerek kalmadan- hukukun dışına çıkabilmekte, kendi siyasal

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

düşünceleri ve resmî devlet ideolojisi çerçevesinde kararlar alabilmekteler ve farklı koşullarda, aynı konuyla ilgili olarak farklı koşullarda, farklı ortamlarda farklı kararlar verebilmektedirler.

Sabahki oturumda Hasip Bey de hatırlattı, ben de söylemek istiyorum. Siirt’de bir genç bir toplumsal gösteride öldürüldü. Nedir? Bir panzerin üstünde asker -asker sanıyorum- kitle üzerine ateş ediyor ve bir genç ölüyor. Yargı bunu haklı gösteren kararlar alıyor. Yani bölgenin özelliği nedeniyle bu insanın ölümüne neden olan güvenlik görevlisinin beraatine karar veriyor, bölgenin özellikleri var diye.

Şimdi, farklı bölgelerde farklı hukuk sistemleri, farklı kararlar alınması bu ülkenin hukuk sistemini de zedeler, hukuka olan, yargıya olan güveni zedeler. Hiç kimseye yararı yok bunun. Hukukta eşitlik, hukukta uygulamada ayrılık şarttır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özçelik, toparlayabilerseniz lütfen, tamamlayabilerseniz...

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – Farklı uygulamalar, farklı bölgelerde farklı kararlar almak Türkiye’de hem yargıyı zedeler hem demokratikleşme sürecini önemli ölçüde engeller.

Sayın Bakana yeni görevinde başarılar diliyorum, bu konularda hassasiyet göstereceğine inanıyorum. Bunlar bir günde değişecek şeyler değil tabii ki. AKP’nin, AK PARTİ’nin bu konuda resmî devlet ideolojisi çerçevesinde oluşmuş kimi yargıları değiştirmeye yönelik çabaları olduğunu görüyoruz. Bu konuda yapılacak çalışmalarda sonuna kadar destek olacağımızı da ifade etmek istiyorum.

Türkiye’nin kalkınması, Türkiye’nin gelişmesi, barışın sağlanması, toplumsal barışın sağlanması, Türkiye’nin gelişmiş Avrupa ülkeleri standartlarına ekonomik açıdan, siyasal kriterler bakımından ulaşması herkesin çabasıyla mümkün olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Özçelik.

Sayın Yemişçi, buyurun efendim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Müsteşarım, değerli genel sekreterler, Komisyonumuzun değerli milletvekili üyesi arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben iki konuda kısaca söz aldım, ondan bahsedeceğim. Yalnız, doğruysa veya söylendiğine göre veya yazıldığına göre değil, birinci anlatacağım konu yaşadığım bir konu. Zaten Sayın Bakan sunumun 50’nci sayfasında da bahsetmiş adalet saraylarından, onunla ilgili bir olayı anlatmak istiyorum.

2002 yılından evvel benim de Vekili olduğum İzmir’de on beş yıl proje ve yapımı süren bir adalet sarayı maceramız var idi. 5 tane başbakan, 8 tane adalet bakanı eskitmemize rağmen, maalesef bu sarayı bitiremedik. Ama 2003 yılından sonra Sayın Başbakanımızın direktifleriyle, o günkü bakanlarımızın da çalışmalarıyla bir buçuk yıl gibi kısa bir süre içinde bu adalet sarayımıza kavuştuk ve İzmir, Türkiye’nin üçüncü büyük kenti hak ettiği adalet sarayına on yedi yıl sonra kavuşmuş oldu. O yüzden, bu gecikmiş teşekkürü şahsım ve İzmirililer adına bir daha burada tekrarlıyorum Sayın Bakanım.

Bir diğeri: Burada deminden beri konuşuluyor, Sayın Bakanım siz de on sekizinci sayfada sunuşunuzda Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden geniş tabanlı temsil esasına göre yapılandırılmasıyla ilgili açıklamalarda bulundunuz. Ben hukukçu vekil değilim, ticaret ve ekonomiden geliyorum. Bu konulardan ancak bir Türk vatandaşının, yetişmiş Türk vatandaşının anladığı kadar anlarım ama bir şeyi merak ediyorum, herkese de soruyorum: Bu geniş tabanlı hâle getirirken, çeşitli fonksiyonları fazlaştırtırken -çok güzel- Adalet Bakanımız ve Müsteşarımızın da bu kurulda yeniden temsilini esas görmüşsünüz. Merak ettiğim konu şu: Acaba bunu yeni siz mi ihdas ediyorsunuz yoksa yıllardan beri Adalet Bakanı ve Müsteşar bu kuruldaydı da birileri bunu görmedi mi, bunu çok merak ediyorum ve teşekkür ediyorum hepinize.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Yemişçi, biz de teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, yargı kurumlarımızın değerli mensupları, değerli bürokratlar, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve konuşmamı da öncelikle şehitlerimizi rahmetle ve gazilerimizi de minnetle anarak başlamak istiyorum.

Hepimizin bildiği gibi bu adına “açılım” denilen çalışmalar kapsamında bugün de yine kamuoyuna ayrıntılı bir şekilde yansıdığı kadarıyla da dağdan inenlere “ekonomik yardım” adı altında bazı yardımlar yapılacağı hususu yansımıştır ve 5 bin liraya kadar da bu yardımın yapılmasının düşünüldüğü ifade ediliyor; bu birinci etabı. İkinci olarak ise yine kamuoyunda “terör tazminatı” olarak bilinen ve 5233 sayılı Yasa üzerinden bir yardım yapılmasının düşünüldüğü ifade ediliyor. Terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle oluşan maddi zararların tazminini öngören Yasa: Bu, geri dönüş yapan ve terör örgütü mensubu kişilere evlerini yaptırma ve sair yardımlar yapılacağı ifade edilmektedir ve böylelikle özellikle bu 5233 sayılı Yasa kapsamında dikkate aldığımızda terör yaratanlar ile bu terörden mağdur olup zarar görenlerin aynı kefedede değerlendirildiği anlaşılmaktadır.

Tabii geçtiğimiz iki gün önce de yine kamuoyuna yansıdığı gibi Muğla’nın Milas ilçesinde oturan Kore gazisi Muharrem Topçu’nun -ki, seksen yaşında- terk edilmiş bir restoranın barakasında ölü bulunduğu haberleri de kamuoyuna yansıdı. Bu kimsesiz Kore gazisinin üç gün önce yaşamını yitirdiği anlaşıyor ve olay yerine gelen sağlık ekipleri de bir deri bir kemik kalan Kore gazisinin açlıktan veya soğuktan hayatını kaybetmiş olabileceğini belirtiyor, inşallah doğru değildir. Bu olayın da tabii doğru olup olmadığını araştırmak ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirmek de Hükûmetinize düşüyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Değerli milletvekilleri, Türk Ceza Kanunu'nun terör suçlarına yönelik "Etkin Pişmanlık" maddesini düzenleyen 221'inci maddesinde yeniden düzenlemeye gitme planlarınızın olduğu kamuoyunda yer aldı ve bu konuda da zaman zaman bazı ifadelerinize de rastlamış bulunuyoruz. Türk Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesinde bir esnekliğe gidilerek, suça karışmış veya karışmamış olan ancak kendi isteğiyle teslim olan PKK'lıların bilgi verme koşulu daraltılarak "itirafçı" damgasından kurtarılması, böylece dağdan inen terörist sayısının artırılmasının hedeflendiği ve bilgi veren teröristin tanık koruma programından yararlanmasının öngörüldüğü söylenmektedir. Bu maddeden yararlanan kişiler hakkında bir yıl süreyle denetimli serbestlik hükümlerinde de değişikliğe gidilerek bilginin niteliğine göre mali destekten yeni bir yaşam kurmaya kadar pek çok farklı imkân sağlanacağı ifade edilmektedir. Türk Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen: "Örgüt kurucu ve yöneticisinin bilgi vermesi halinde ceza almayacağı" hükmünün genişletileceği, aynı fıkra da örgüt kurucu ve yöneticisinin yakalanmasından sonra bilgi vermesi halinde cezasının hafifletilmesinin de öngörüldüğü ifade edilmektedir.

Yine, Terörle Mücadele Yasası'nda değişiklik yapılarak "sokak gösterilerine katılan çocukların terör suçlusu olarak yargılanmamasının sağlanacağı" ifade edilmektedir. Bu "taş atan çocuklar" şeklinde ifade edilen bu taş atan çocuklar bilindiği gibi terör örgütü tarafından militarize edilerek güvenlik güçleriyle çatışıyor, otobüs, panzer yakıyor, mal ve cana da zarar veriyor. Ancak tabii "çocuk" denilince akan sular duruyor ve bir masumiyet tablosuna oturtuluyor. Özellikle belirtmek isterim ki bu çocuklar bu ülkenin çocuklarıdır. Öncelikle bunlara sahip çıkmak, önce ailesinin sahip çıkmasını sağlamak ve terör örgütüyle bağlantılarını kesmek ve bu çocukları rehabilite ederek topluma kazandırmak öncelikle devletin görevidir ve bu yasa değiştirilerek bu suçlar terör kapsamından çıkarılıp adi suçlar kapsamına alınıyor ayrıca ceza miktarları da düşürülüyor. Yani bu değişik suçlarda da örtülü bir af getirilmektedir. Böylece cezaevlerinde yatan pek çok hükümlü tahliye edilecek, yargılananların davaları düşecektir. Bu yasa taslağı, açılımdan da önce, Meclis tatile girmeden hazırlanmıştı. Genel af çıkarılmayacak ancak bunun yerine dağdaki ve cezaevindeki mahkûmların azami düzeyde yararlanacağı ceza indirimlerinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nun Etkin Pişmanlık başta olmak üzere bazı maddelerinde değişiklik yapılarak dağdaki PKK militanlarının indirilmesinin sağlanmasının amaçlandığı anlaşıyor. Bu düzenlemeyle, bütün teröristler için örtülü bir af getirileceği açıktır. Böylece örnekleri geçmişte görüldüğü gibi, eylem gücünü kaybeden yaşlılar ve hastalar dağdan inerek siyaset kadrolarına katılacak, cezaevlerinden çıkanların bir kısmı da tekrar dağa çıkacak, bir kısmı da Düzova'da" siyasetine devam edecektir.

"PKK bölge halkını temsil etmez." deniliyor. Bu, doğrudur ancak arkasından, PKK dolaylı da olsa muhatap alınarak, 2003'ten beri de istekleri, Avrupa Birliği üzerinden yapılmaya gayret ediliyor. Sonunda 2002'de dibe vuran ve dağılmak üzere olan PKK toparlanıyor ve bugünkü konumuna gelmiştir. Şimdi Hükûmetle pazarlık yapılmakta ve şartlarını dayatmaktadır. Bu yıkıcı ve kanlı süreç denendiği halde, şimdi "açılım" ile sırada bekleyenler için düğmeye basılıp, hızlandırılmış bir süreç başlatılıyor. Kısa, orta ve uzun vadede tamamlanıp yapılacağı Sayın Başbakan tarafından ifade ediliyor. Bu açılım sürecine terörle mücadele mi, yoksa teröre teslim mi dememiz daha uygun olacaktır? Terör örgütünün talepleri kabul edildikçe, terör örgütü acaba ne yapar? Daha da güçlenmez mi ve terörün taleplerini kabul ederek terörü önlemeye çalışmak bir yanılgı olmaz mı?

Bebek katili İmralı canisinin talimatıyla Kandil Dağı ve Mahmur Kampı'nı terk eden teröristler: "Teslim olmaya değil, liderimiz Öcalan'ın çağrısıyla geldik, hiçbir pişmanlığımız da yoktur" şeklinde ifade vermelerine rağmen serbest bırakılmışlardır.

Tüm bu üzücü görüntüler, Türk milletini derinden rencide etmektedir. Hiçbir suça karışmamış da olsa -ki bunun tespiti yapılamadı- illegal bir terör örgütünün üyesi olmak kanunlarımıza göre artık suç değil midir Sayın Bakan?

Terör örgütünün üyesi olmak ve örgütü reddetmemek, örgütün mücadelesini bıraktığını söylememek Ceza Kanunu'nun 221'inci maddesine nasıl sığdırılmıştır? Pişman olmadıklarını, buraya sözde liderlerinin talimatlarıyla geldiklerini açıkça belirten teröristler, etkin pişmanlık yasasından nasıl faydalanıp serbest bırakılmışlardır?

Pişmanlık Yasası'ndan faydalanmak istemeyen, PKK ile organik bağıni devam ettirmekte ısrarlı olanlar ceza yasalarının ilgili maddelerine rağmen -örneğin, 215'inci maddeye- nasıl ve ne şekilde serbest bırakılmışlardır? Yoksa ülkemizin bazı bölgelerinde bu yasalar uygulanmamakta mıdır ya da bu teröristlere özel bir yasa mı çıkarttınız bizim haberimiz yok?

Teröristlerin, Pişmanlık Yasası'ndan faydalanmak istemediklerini, PKK'lı olmaktan vazgeçmediklerini ilan etmelerine rağmen tutuklanmayarak serbest kalmaları, PKK'nın artık bir terör örgütü olarak görüldüğü anlamına mı gelmektedir?

Hukukun genelliği ilkesinden hareketle, bundan sonra PKK üyesi olduğu, PKK bayrağı astığı, PKK eylemlerine katıldığı için hüküm giyenlerin durumu ne olacaktır?

Bu şekilde "Kandil'i boşaltıyoruz." diye savunurken terör yuvalarını ve teröristleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, tamamlayabilir misiniz?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...Türkiye cumhuriyeti topraklarının, şehirlerinin ve çarşı pazarının içine taşımış olmuyor musunuz?

Sözlerime burada son veriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Baştopçu, buyurun efendim.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, yüksek mahkemelerimizin değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; konuşmama başlarken hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Çok ilginç bir yargılama süreci olan ve ama artık net bir şekilde provokasyon olduğu ortaya çıkan Danıştay baskınında kaybettiğimiz değerli yüksek yargıcımız ve diğerlerini bir kez daha saygı ve rahmetle anıyorum.

Adalet Bakanlığı ve yüksek yargımızın bütçelerini görüşüyoruz. Bütçeler, ülkemize, insanımıza hayırlı ve bereketli olsun.

Bütçelerin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, başta Sayın Bakanımız ve çalışma arkadaşları olmak üzere bütün Adalet camiamıza bugüne kadar yaptıkları özverili ve başarılı çalışmalarından dolayı şükranlarımı sunuyorum. Değerli Bakanımızı da güzel, anlamlı ve kapsamlı sunumu için kutluyorum.

“Adalet mülkün temelidir.” temel ilkesinden yola çıkan hükümetlerimiz adalet camiamızda da sessiz devrimleri gerçekleştirdi ve bu reformlar devam ediyor. Çalışma anlayışınız eğer insanların sorunlarını çözmek, özgür bir ülkede huzur, refah ve barış içinde yaşamaları olursa bizim Hükümetlerimizin yaptıklarını yaparsınız. Yurdumuzu karış karış geziyoruz, ziyaret ettiğimiz il ve ilçelerimizde çağdaş, modern bu dönemde yapılan adalet saraylarını görünce gurur duyuyoruz. Artık, hâkim ve savcılarımız ve adalet camiamızın çalışmaları köşe bucak ve merdiven altlarında olmuyor. Mahkemelerimizin hâkim ve savcılarımızın çağdaş, en yeni teknolojilerle görev yapmaları da bu dönemde gerçekleşen güzelliklerden. Biliyoruz ki onlar her şeyin en iyisine layıktırlar. Fal bakıp niyet okuyarak bir yere varamayız. Muhalefetteki arkadaşlarımızın konuşmalarını izliyoruz, haklı eleştirileri ve katkıları ancak bizleri sevindirir, mutlu oluruz ama magazin niteliğinde olanlar, gerçeği yansıtmayanlar, belgesiz, kanıtsız olanlar da hepimizin ve kamuoyunun takdiridir. Sadece ve sadece ülkemizin geleceğine kötümser bir bakış açısıyla yapılan güzel şeyleri göz ardı etmek ülkemize ve insanımıza hiçbir yarar sağlamaz. Bir elinizde kılıcınız olsun ama diğer elinizde teraziniz mutlaka ve mutlaka bulunsun.

Yıllardan beri yargı reformu bu ülkede hep tartışılır ama hiçbir somut adım atılmazdı ama şimdi bu dönemde ilk kez “yargı reformu strateji taslağı” hazırlandı. Başta bütün adalet camiamızın bütün birimleri olmak üzere askerî ve sivil yüksek yargının, Millî Savunma Bakanlığının, ilgili bütün sivil toplum örgütlerinin ve hukuk fakültelerimizin görüşleri alındı, çalıştaylar düzenlendi. Bütün bu tamamen şeffaf ve katılımcı süreçlerden sonra ortak akılla oluşturulan, taslak ve eylem planı son hâlini aldı. Bütün emeği geçenlere bir kez daha teşekkür ediyoruz ve şimdiden hayırlı olmasını diliyoruz. Bu kapsamdan olarak Avrupa ülkelerindeki uygulamalar da göz önüne alınarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulumuzun geniş tabanlı temsil ve bağımsız bütçe kullanması dâhil yeni ve çağdaş düzenlemeler getiriliyor.

Demokrasimizin örgütlenme ve özgürlüğü ile de daha da güçlenmesi amacıyla Türkiye Hâkimler ve Savcılar Birliğinin kurulması çağdaş bir gelişme olarak önümüzdedir. Yakında Meclisimize gelecek olan Terörle Mücadele Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile terör suçlaması yapılan çocuklarımızın hepsi yaşlarına bakılmaksızın bundan sonra çocuk mahkemelerinde yargılanacak ve çocuk mahkemelerinde yargılanacak olan bu çocuklarımız da Terörle Mücadele Yasası’nın “hapis ya da para cezaları” hükmü çocuklar için uygulanmayacaktır.

Çek Kanunu’nu da kamuoyumuz özlem ve merakla beklemektedir. Boş kadrolarımız inanıyoruz ki doldurulacak çünkü kadrolarımızın adli ve idari yargıda dörtte 1’i boş, ceza ve infaz kurumlarının da beşte 1’i boş. Adli Tıp Kurumumuz ise uluslararası akreditasyonlar alıyor ama bizim bazı muhalefetteki arkadaşlarımız bir türlü bunu görmezden geliyorlar ve nitelemiyorlar.

Konuşmamı bitirirken bütçelerimizin tekrar hayırlı ve bereketli olmasını diliyor hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Baştopçu teşekkür ederiz.

Şimdi söz sırası Sayın Çelebi’de.

Buyurun Sayın Çelebi.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Mardin) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım, bürokrasimizin değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; sözlerime başlamadan önce hepinize en derin saygılarımı sunarım.

Efendim, son konuşmacı olmanın çok büyük zorluklarının olduğunu bilincindeyim ama kısa ve hulaseten bazı konulara değineceğim.

Değerli Başkanım, Sevgili Bakanım; bir eski hukukçu meslektaşınız olarak daha önceki müşahadelerime değinmek suretiyle yüksek yargı organlarının durumuna ve yargı mensuplarının özlük işleriyle ilgili olarak bir iki cümle sarf etmekle sözlerimi fazla uzatmadan ifade etmeye çalışacağım.

1983 senesinden önce ben Meclise milletvekili olarak gelmeden önce avukatlık mesleğini icra ediyordum. O zaman bidayet mahkemelerinden Yargıtaya intikal etmiş bulunan dosyaları murafla sebebiyle geliyordu ve o zaman temyiz edilen dosyalarda da azami beklediğimiz süre de bir buçuk, iki aydı ama şu anda bize intikal etmiş bulunan, eski bir hukukçu olmam hasebiyle intikal eden şikâyetler olarak değerlendirebileceğim ama bu imkânsızlıklar sebebiyle, işin yoğunluğu sebebiyle netice alınamayan ve Yargıtayda mevcut terakümün neticesinde iki, üç yıl bekletilen dosyaların bir an önce bitirilmesi için bir nevi çarelerin aranmasının lazım geldiği hususunu burada ifade etmek istiyorum. Burada dosyaların gerek Yargıtay gerekse Danıştayda milyonlara vardığını bilincindeyim. Şimdi yeni heyetler mi teşekkül ettirilir, yeni daireler mi kurulur, yeni istinaf mahkemelerinin kuruluşundan sonra bu temyiz edilecek olan dosya sayısında belli oranda indirime mi gidilir ama ne yapılacaksa yapılsın fakat vatandaşlarımızın bu dosyalarının bu teraküm sebebiyle bekletilmesinde ve yıllarca beklemelerinde tahammüllerinin de olmadığını onların adına tercüman olma babında burada konuyu ifade etmekte yarar görüyorum.

Değerli Bakanım, yargı mensuplarının özlük işleriyle ilgili olarak da eskiden beri benim söylediğim, savuna geldiğim bir husus vardır: Yargıya mensup olan hâkim ve savcılarımızın ve aynı zamanda kalem muamelatında çalışan zabıt kâtiplerimize, mübaşirlerimize kadar olan bu yargı mensuplarının özlük işlerinin iyileştirilmesi son derece faydalıdır. Ayın on beşinde yargı mensuplarını buradaki esnafa, bakkala muhtaç olmaktan kurtarma durumundayız. Gerçi son yıllardaki aşamalarla özlük işlerinde çok büyük mesafeler katedilmiş ama benim şahsi kanaatime göre bu da yeterli değildir. Biraz daha bu konuyla Sayın Bakanımın ilgisini istirham edeceğim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Efendim diğer bir husus da benim özellikle belirteceğim husus: Üst yargı mensuplarının şu anda oturdukları makam odalarıdır. Bu odalar ziyaret edildiğinde eminim ki o üst yargı organları misafirlerini ağırladıkları zaman çok büyük bir mahcubiyet içerisindeler. Bu münasebetle üst yargı organlarımızın mensuplarının ve diğer yargı organı mensubu arkadaşlarımızın bu yönüyle dahi huzurlu bir çalışma zemini oluşturmak için mümkün olduğu kadar yeni binalara ihtiyaç olduğunu, bilhassa Yargıtay ve Danıştayın bütün birimlerinin toplanabileceği binaların yapılmasına acil olarak ihtiyaç olduğunu da burada ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, ilimle ilgili olarak da bir hususu ifade ettikten sonra sözlerime son vereceğim. Malumunuz Midyat Cezaevi telkâri sanatının, Türkiye'ye yalnız Midyat'tan Mardin'den değil Midyat Cezaevinden yaygınlaştırıldığı ve hatta orada bu telkâri sanatlarıyla iştigal eden oradaki hükümlü ve tutuklu vatandaşlarımızın öğrenmiş bulundukları bu sanat eserleriyle kendilerine hem bir maddi katkı sağlandığı hem de ilimizin ve ülkemizin dış ülkelerde de tanıtıldığı hususu tarafınızdan da bilindiği kanaatini taşıyorum. Bu münasebetle benim bir önerim olacak: Eğer uygun görülür ise -ki bana ben ihtiyaç olduğu kanaatini de taşıyorum- Midyat Cezaevinin açık cezaevi durumuna sokulması düşünülüyor mu düşünülüyor mu? Düşünülür ise fayda sağlanacağına inanıyor, bütçemizin Adalet camiasına, Bakanlık mensuplarına, yüksek yargı organlarına ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce heyeti tekrar saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Çelebi.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, komisyonumuzda üye olmayan ve konuşma talep eden milletvekillerimiz de var.

Şimdi, Antalya Milletvekili Sayın Atila Emek.

Buyurun efendim.

ATILA EMEK (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bütçe Plan Komisyonunun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri, yüksek yargının değerli temsilcileri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet Bakanlığımızın bütçesinin komisyonda görüşüldüğü bu günlerde, kamuoyunda ve medyada en çok tartışılan konu, yargı bağımsızlığı üzerine olmakta ve uygulamada yargılama konusuna göre farklı yaklaşımların ortaya konulduğu, Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu'nun emredici hükümlerinin bile olaya ve olayın taraflarına göre farklı uygulandığı günlerden geçiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu hükümleri uyarınca soruşturmanın gizliliği esastır, bu gizlilik kimi soruşturmalarda aleniliğe dönüşmekte kimi medya gruplarına ve hatta kişilere özel servis yapılmaktadır. 7 Kasım 2009 akşamı bir televizyon programında program yapımcısı ile bir gazeteci arasında yapılan söyleşide anlatılanlar öncelikle hukukçu kimliğimle sonra da milletin bir vekili olarak olayların ne kadar kaygı verici boyutlara geldiğini hayretler içinde izledim.

Ülkemizde yürütülen bir soruşturmanın sanal tarafı olan ve halen Kanada'da bulunan malum kişi, program yapımcısı gazeteciye elektronik posta aracılığıyla bir saniğe ait gizli olan, emniyet ve savcılık ifadelerinin kendisine gönderildiğini ve bu ifadelerin elinde olduğunu söyler. Gazeteci "Biz Ankara'da, İstanbul'da bunlara ulaşamıyoruz, Kanada'da sen nasıl ulaşıyorsun?" dediğinde malum kişi: "Bunlar bize gönderiliyor, servis yapılıyor." diye ifade ediyor.

Kişi, gazeteciye "İstersen size göndereyim." demesi üzerine, elektronik posta aracılığıyla emniyet ve savcılık ifadeleri gelir gazeteci, sanığın vekili ile irtibata geçer, sanığın avukatıyla yaptığı görüşme sonunda emniyet ve savcılık sorgulamaları sırasında bu soruların sorulduğunu, gönderilen elektronik postanın soruşturma tutanaklarına uygun olduğunu söyler. Bu malum kişiye yapılan servis gibi soruşturma konusu olan ve gizliliği esas olan bütün bilgilerin ve belgelerin istenilen medya gruplarına servis yapıldığı çok açık, her gün yaşadığımız güncel olaylar hâline gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, öyle soruşturmalar var ki siyasi iktidarın koruması ve kollamasıyla soruşturma karınca hızıyla devam ediyor, Deniz Feneri'nde olduğu gibi özel gizlilik kararı alınabiliyor. Böylece adalete ve yargıya gölge düşüyor, kamuoyunda tartışıldığı gibi yargı siyasallaşıyor ve güven kaybına uğruyor. Bütün bunları önlemek adaleten sorumlu Bakan olarak başta Sayın Bakan sizin göreviniz ancak şu güne kadar Bakanlık uygulamalarında olumlu bir tavır sergilenmediği gibi, olumsuz gidişe de siyasal iktidarın yanlış uygulamalarına maalesef ortak olunmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, son günlerde adli tıpla ilgili tartışmalar da yargı adına, adalet adına, hukuk adına gerçekten kaygı ve endişe verici noktalara ulaşmıştır. Tabii ki Sayın Bakan mutlaka bunları cevaplandıracaktır. Ancak biz hukuk fakültelerinde gerek bize öğretilirken gerekse hukuk tatbikatı içinde bir kurum olan Adli Tıp Kurumunun ne durumları yaşadığı açıkça görülmektedir. Son kamuoyuna yansıyan tartışmalardan anlaşılacağı üzere ıslak imzayla ilgili yeni atamaların olduğu ve buna göre incelemenin yönlendirildiği ve ona göre bir karar verildiği kamuoyunun bilgisi içinde, kamuoyunda tartışılmaktadır. Oysa Adli Tıp Kurumu son derece tarafsız, bizim hukuk uygulaması içinde olduğumuz Sayın Bakanın da uzun yıllar savunma görevini üstlenmiş bir hukukçu olarak o dönemlerde bildiğimiz Adli Tıp Kurumu üzerinde ne gölge vardı ne tartışma vardı ama ne acıdır ki Sayın Bakan bu devri iktidarınızda bu konular artık güncel hayatın tartışmalarının odağı noktasına geldi. Bu çok acıdır. Yani adalet herkese ihtiyaçtır. Adalet olmadığı yerde ki, biraz önce bir değerli milletvekili arkadaşımız adalet mülkün temelidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emek, iki dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

ATILA EMEK (Devamla) – Evet, hemen bağlıyorum, teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Elbette devlet adalet temeli üzerinde yükselir. Bizim bütün uğraşımız da bir hukuk devleti anlayışını topluma hâkim kılmaktır. Bireyin varlığı, güvencesi adalettir. Adaletle gölge düştüğü yerde artık bireyin yaşamsal hayatı bile kararmış demektir.

Değerli arkadaşlarım, bu konuda yine ıslak imzayla ilgili ciddi tartışmalar devam ediyor, kimilerine göre “Adli Tıpın bu verdiği karar esas olmalıdır.” gibi neredeyse Yargıya veya bu kuruma talimat verir gibi öneriler getiriliyor. Bunların kaygı verici olduğunu önce bir hukuk insanı olarak, Türkiye Cumhuriyeti’nin bir yurttaşı olarak bunlardan son derece üzüldüğümü, sonra da milletin bir vekili olarak milletim adına kaygı duyduğumu ifade ediyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın hayırlı olmasını diliyorum. Savunma görevi, savunma mesleğinden gelmiş bir arkadaşımız olarak bu görevi ifa ediyor olmanız meslek adına da inanıyorum ki uygulamalarınızda ciddi çözümler getirecektir.

Bu bağlamda seçim bölgemle ilgili bir konuyu dile getirmek, sizlerle paylaşmak istiyorum ve bilgilerinize sunmak istiyorum Sayın Bakan. Manavgat, Antalya’mızın büyük bir ilçesidir, ağır ceza merkezi olmuştur ama şu anda cezaevi yoktur. Serik Cezaevi kapatılmıştır –en yakın noktada- İbradı ilçesinde cezaevi yoktur, Gündoğmuş ilçesinde cezaevi yoktur, Akseki ilçesinde cezaevi yoktur. Bunlar, Alanya Cezaevi merkezinden yararlanmaktadırlar. Ancak takdir edersiniz ki uygulamada, Sayın Bakan, ağır ceza merkezinin olduğu yerde böyle bir durumun ve özellikle hinterland olarak da düşündüğümüz zaman, Serik, Akseki, İbradı, güvenlik bakımından da Gündoğmuş da içine Manavgat’ı merkez yapacak bir cezaevine ihtiyaç vardır.

Cezaevi istemek hoş bir şey değildir, keşke ihtiyacımız olmasa ama bu ihtiyaçlar karşısında da şimdi barıyla, özellikle Manavgat’la yaptığım görüşmede de... Bunu bilgilerinize sunuyorum. Bu konuyla ilgili, Belediye Başkanlığımız ve bütün kuruluşlar, arsa tahsis konusunda da Bakanlığımıza yardımcı olacaktır.

Bunları ifade eder, Bakanlık bütçemizin milletimize, adalet camiamıza ve ülkemize hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Emek.

Şimdi Zonguldak Milletvekilimiz Sayın Ali İhsan Köktürk.

Sayın Köktürk, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bütçe Plan Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, yüksek yargı organlarımızın değerli temsilcileri, Adalet Bakanlığının değerli bürokratları, saygıdeğer basın mensupları; ben de sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün Adalet Bakanlığı gibi son derece önemli bir Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Daha önce söz alarak görüşlerini ifade eden milletvekillerimizin de belirttiği gibi, adalet mülkün temelidir. Tabii, buradaki “mülk” sözcüğü, mal mülk anlamında kullanılmamaktadır. Hepimizin bildiği gibi “mülk” sözcüğü, Arap “milk” kelimesinden yani devlet anlamına gelen “milk” sözcüğünden türemiştir. Yani adalet, devletin temelidir. Devletin temeli olan adaletin ve onu temsil eden Adalet Bakanlığının bütçesinin bu ağırlığa yakışan bir şekilde oluşması dileğiyle sözlerimi sürdürmek istiyorum.

Yine grubumuz adına konuşan çok değerli milletvekillerimiz, Adalet Bakanlığının uygulamaları ve içinden geçtiğimiz süreçteki yargımızın durumuyla ilgili çok geniş düşünce beyanında bulundular. Ben, onların düşüncelerine katılıyorum. Bu nedenle tekrardan kaçınarak mümkün olduğunca sorularımın yanıtlanması suretiyle bu söz hakkımı kullanmak istiyorum.

Yine İstanbul Milletvekilimizin ve diğer milletvekili arkadaşlarımızın atıfta bulunduğu bir bilirkişilik kurumu ülkemizde söz konusu. Bizler biliyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarına kadar, Adli Tıp Kurumu, bu konuda son derece saygın, en üst bilirkişi kurumu olarak anılmaktaydı. Ancak Adalet ve Kalkınma Partisi dönemiyle birlikte maalesef Adli Tıp Kurumu her gün yeni sansasyonlarıyla basınımızın ve ülkemizin gündemine taşınıyor.

Benim birinci sorum Adli Tıp Kurumuna yönelik olacak. Adli Tıp Kurumu Başkanı Doçent Doktor Haluk İnce’nin geçtiğimiz hafta içerisinde NTV’de ifade ettiği sözler ulusal basınımızda yer aldı. Adli Tıp Kurumu Başkanı, biz Adli Tıp olarak... Bir hastanın, bir tutuklu, hükümlünün durumuyla ilgili olarak bir söyleşi yapılmış. Bununla ilgili olarak diyor ki Adli Tıp Kurumu Başkanı: “Biz Adli Tıp olarak, hastanın yararı kadar toplumun bazı kesimlerinin de düşüncelerini düşünmek zorundayız.”

Böyle bir söylemde bulunarak çalışma ve görev anlayışını Adli Tıp Kurumu Başkanı ortaya koyuyor. Böyle bir anlayışın hasta-hekim ilişkisine yönelik meslek etik kurallarıyla, tarafsız ve objektif bilirkişilik anlayışıyla uzaktan ve yakından bağdaşan bir yönü bulunmadığı açıktır. Adli Tıp Kurumu Başkanı, bu sözleriyle meslek ilkelerini değil, toplumun bazı kesiminin düşüncelerini önemseyişini ortaya koymuştur.

Ben, Adli Tıp Kurumu Başkanının sözlerinden yola çıkarak Sayın Bakandan, öncelikle duruma göre karar verildiğini ifade eden yani objektif, yansız, tarafsız bilirkişi raporları hazırladığını değil de duruma göre rapor hazırlandığını ifade eden Adli Tıp Kurumu Başkanının istifasını talep etmeyi düşünüyor musunuz Bakanlık olarak, öncelikle bunu sormak istiyorum.

İkinci sorum: Böyle bir anlayışla kurumun çalışma ve raporlarını şüpheli hâle getiren yani duruma göre rapor tanzim ettiği anlayışını ortaya koyan Başkan ve onun yönetimindeki Adli Tıp Kurumunun çalışmaları ve düzenlediği raporlarla ilgili idari ve adli soruşturması açılması konusunda bir düşünceniz var mıdır?

Üçüncü sorum da şudur: Bu anlayıştan yola çıkıldığında şu an kamuoyunun gündemine taşınan ıslak imzayla ilgili raporlar tanzim edilirken de bazı kesimlerin, özellikle Ergenekon savcısı olduğunu ifade eden Sayın Başbakanın ve Türk Silahlı Kuvvetlerini yıpratmak için olağanüstü bir çaba içerisinde giren bir kısım tarikat ve cemaat yapılaşmalarının düşünceleri de nazara alınmış mıdır?

Yine Sayın Bakanım, ikinci sorum, Adli Tıp Kurumundan bağımsız olarak, Sayın Faruk Eminağaoğlu’na yönelik yasa dışı dinlemelerle ilgili olarak mahkemece verilen karar üzerine Türkiye İletişim Başkanlığına incelemeye giden yani

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

oraya keşfe giden Ankara hâkimine yasa ihlali yapıldığı ve mahkeme kararını aşacak yorumla inceleme yapıldığı gerekçesiyle Adalet Bakanlığınca incelemeye alındığı haberleri basında yer almıştır. Hâkimin inceleme görevini yasalara uygun yapıp yapmadığını inceleyen, bu konuda özel bir hassasiyet gösteren Adalet Bakanlığı, yasa dışı dinlemelerin ayyuka çıktığı, çarşaf çarşaf yandaş gazetelerde yayınlandığı süreçte aynı hassasiyeti bu yasa dışı dinlemeyi gerçekleştirenlere karşı neden göstermemiştir?

Yasalarda ve Anayasa'da en temel hak ve özgürlükler olarak güvence altına alınan haberleşme özgürlüğü ve özel yaşamın gizliliği ilkeleri ihlal ederken neden duyarsız kalmıştır?

BAŞKAN – Sayın Köktürk, tamamlar mısınız lütfen.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Devamla) – Bildiğiniz gibi -yine gazetelere yansıdı bu haberler- Adalet Bakanlığınız Ergenekon soruşturmasına birinci sınıf yargıç ve savcılarının da dâhil edilmesi için çaba harcadığı, Adalet Bakanlığının bu konuda çaba harcadığı belgeleriyle dünkü gazetelerde yer aldı. Adalet Bakanlığının soruşturulmasını istediği listedeki savcı ve yargıçların çoğunun iktidarı rahatsız eden soruşturma ve mahkeme kararlarına imza atan isimler olduğu görüldü. Birinci sınıf savcı ve hâkimlerin soruşturmalarının nasıl ve hangi makam tarafından yapılacağı açıkça düzenlenmesine karşın Adalet Bakanlığınızın Ergenekon Savcılığına yargıçları sıfatlarına bakılmaksızın soruşturulup sonucun bildirilmesine yönelik olarak verdiği talimat siyasal iktidarınızca yargı bağımsızlığının ne hâle getirildiğini açıkça ortaya koyarken yargıyı getirdiğiniz noktadan Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarı ve Adalet Bakanlığı olarak memnun musunuz, bunu öğrenmek istiyorum.

Yine diğer bir sorum: Kapasitesi 70 bin civarında olan cezaevi ve tutukevlerinde şu an yaklaşık 114 bin tutuklu ve hükümlü bulunuyor. Mahkûmların neredeyse yarıya yakını bazen beton zeminlerde yatıyor, bazen yatak nöbeti tutuyor, 40-50 kişilik koşullarda balık istifi hâlinde kalıyor. Bu arada yine geçtiğimiz günlerde ulusal basına İmralı'daki cezaevindeki odaların işte buzdolabı bulunduğu, televizyonu bulunduğu, çevre düzenlemesine kadar yapıldığı ve çok ciddi, çok büyük rakamlar harcadığı yansıdı. Benim öğrenmek istediğim şu: İmralı'daki içinde televizyonu bulunan, buzdolabı bulunan, çevre düzenlemesine kadar yapılan odalardan normal adı suçlular için yani beton zeminlerde yatan ya da yatak nöbeti tutan o 45 bin-50 bin civarındaki yani açıkta kalan tutuklu ve hükümlü için de yaptırmayı düşünüyor musunuz, bunu öğrenmek istiyorum.

Yine diğer bir sorum şu: Az önce konuşan Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri birtakım başarılarından ve rekorlardan söz etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köktürk, tamamlayabilir misiniz lütfen.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Devamla) – Tamamlıyorum.

Ben de bir rekordan söz ederek bu konudaki düşüncenizi almak istiyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde tutuklu ve hükümlü sayısı son kırk yılın rekorlarını kırıyor. “Rekorlar kırdık” diye övünen siyasal iktidarınız ve bakanlığınız, tutuklu ve hükümlü sayısındaki artışa yönelik son kırk yılın rekoruyla da övünüyor mu acaba, bu konuda bilgi istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Köktürk.

Şimdi, son söz, Sayın Tunceli Milletvekili Kamer Genç...

Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, sayın yüksek yargı organlarının değerli temsilcileri, sayın bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet Bakanlığı, maalesef AKP'nin iktidara gelmesiyle beraber felç olan bir Bakanlık hâline dönüştü. Şimdi, o kadar çok olay var ki... Felç edilmiş bir Adalet Bakanlığıyla Türkiye'de ne yargı... Yargının kendisi felç edildi.

Şimdi Bakan bir karar çıkardı... Hâkimler Kanunu'nun 90'ıncı maddesine göre birinci sınıfa ayrılan hâkim ve savcılar ancak belli bir yargılama usulüne bağlı olduğu hâlde Sayın Bakan talimat verdi İstanbul'daki savcılara, disiplin cezasını açtırdı ve bu insanları sırf Yargıtayda yargılanmamak için... Çünkü İstanbul Başsavcılığı bunlar hakkında soruşturma açınca mecburen davayı oradan açacaklar. Ama mevcut statüye göre, bunların ilk derece olarak ceza dairesinden sonra da Ceza Genel Kurulunda yargılanması lazım.

Şimdi, YARSAV Başkanı diye bir arkadaşımız var, hakkında soruşturma açıyor bu Bakan arkadaşımız. Diyor ki: “Sen laiklik yürüyüşüne katıldın, Anıtkabir'e gittin, cumhuriyet mitinglerine katıldın.” Ama laiklik karşıtı düşünceler taşıyan kişiler hakkında soruşturma isteklerine maalesef izin vermeyen bir Bakanlık.

Şimdi, Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nde bir değişiklik yaptınız, 98'inci maddesinde. Hâkimler hakkında disiplin soruşturmasını açıyor bu arkadaşımız. Bunun üzerine hâkimler hakkında disiplin soruşturması açılınca otomatikman teftiş kuruluna talimat veriyor ve teftiş kurulu bütün hâkim ve savcılarının telefonlarını dinliyor. Telefonları dinleyince de tabii bir suç unsuru tespit etme... Yani dinleniyor insanlar, yaşamları hakkında, özel birtakım şeyler... Ondan sonra bu hâkimler ve savcılarla ilgili istenen telefon dinlemesini de bir hâkim veriyor. Hâkimler de Adalet Bakanlığından korktukları için -bu davranışlardan- giden her hâkim de telefonu dinleme kararını veriyor ve bu elde edilen kararlar da eğer tabii özel hayatıyla ilgili şeyler de İnternet sitelerinde boy gösteriyor. Şimdi hâkimlik mesleğinin bu kadar dejenere edildiği, böyle korkutulduğu bir devir görülmüş müdür değerli arkadaşlar?

Ayrıca, geçen gün işte Türkiye İletişim Başkanlığında bir şikâyet üzerine arama yapmak için bir karar verildi. Kimlerin telefonu dinlendi? Yargıtayın santrali dinleniyor, Yargıtayın, koskoca Yargıtayın santrali dinleniyor, Danıştayın santrali dinleniyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Şimdi, bununla ilgili arama yapıldı, maalesef oradaki İletişim Başkanı bu aramaya engel oldu. Kimin telefonu dinleniyor, hangi mahkeme, hangi hâkim hangi hakimler hakkında arama kararı veriyor, bunları söylemiyor, bunları gizliyorlar. Gizli tanık yerine gizli hâkim de meydana geldi. Böyle facialı bir yargı olur mu?

Efendim, bir hukuk fakültesini bitirip de Vakıflar Bankasında iki üç sene bilmem avukatlık yapmakla yargı öğrenilmez, yargı da olunmaz ve hukukçu da olunmaz.

Şimdi, o kadar çok şeyler var ki... Deniz Feneriyle ilgili soruşturmaya yayın yasağı konuluyor ama Deniz Fenerinin başrolü olan Zekeriya Karaman, Tayyip Bey'in oğluyla onun oğlu bacanak, ondan sonra Almanya'da kendisine bir Vakıflar Bankasında 400 bin dolar euro alınıyor, gönderiliyor. Bunları söylüyoruz, maalesef tın tın, hiç kimse... Hesaplar incelenmiyor, bu para nereye gitti? Arkasında Tayyip Bey'in oğlu. Bir gemi alınıyor. Bu paraların nereden geldiğini soruyoruz, bunların hiçbirisi hesapta yok. Ondan sonra, bugün işte Tayyip Bey'in beyanâtı var "Efendim, işte ıslak imza konusunda Askerî Yargıtay, Adli Tıp karar vermiş." diyor. Gitsin karar versin. Yani o kadar Tayyip Bey kendisini güçlü ilan ediyor ki. "Askerî Yargıtay hemen karar versin." diyor. Yahu, bir dakika kardeşim, orası da, Askerî Yargıtay da bir mahkeme. O zaman diyor ki: "Hele şu 'ıslak imza' dediğin o belgeyi bana gönder, bir de ben göreyim." Bu ıslak imzayı inceleyen Adli Tıp, faciaların faciası bir kurum hâline geldi.

Bakın, geçmişte Tayyip Bey'in oğlu bir kadıncağızı öldürdü. Ondan sonra, o Adli Tıbbın başında bulunan kişi, buna "ölen kadın yüzde 100 kusurludur." dedi, bir rapor verdi. Bunun üzerine kendisi beraat etti. O arkadaşı oradan aldı, devletin en önemli bir kurumunun başına genel müdür atandı.

Yani böyle bir şey olur mu değerli milletvekilleri? Biz, neyin peşindeyiz? Bu memlekette, yani belli kişilerin suçlarını örtbas eden bu memlekette hak ve hukukun meydana çıkması için bu konuda cansiparane ve hukuku yok eden, hukuku ihlal eden insanları bu kadar ödüllendiren bir yönetim biçimiyle bu Türkiye nereye gidiyor? Hâkimler ve savcıların korku içinde olduğu, görev yapmadığı bir ülkede hak ve hukuk nasıl meydana çıkar arkadaşlarımız? Bırakın Türkiye'yi, Sudan Devlet Başkanı Türkiye'ye gelecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, tamamlar mısınız.

KAMER GENÇ (Devamla) – ...Uluslararası Ceza Mahkemesi, hakkında "Katliam yapmıştır." diye karar veriyor, Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulunun kararı var. Efendim, Abdullah Bey diyor ki: "Kim demiş, kim karışır bu işe?" Neyse ki kendisi gelmedi. Tayyip Bey de diyor ki: "Bu katliam değil." Kardeşim, yanınızda doğru dürüst -bilmeniz mümkün değil de- yanınızda doğru dürüst bir danışman toplayın. Yani bu Türkiye Cumhuriyeti devletin bu kadar itibarı sarsılamaz, bu kadar yok edilemez. O kadar memleketimiz kötü bir yönetimde ki...

Bir Danıştay binası niye yapılmıyor Sayın Başkan? Danıştay, bugün Türkiye'nin en yüksek idare mahkemesidir. Eskişehir yoluna üç senedir asılmışlar bir levha, niye yapılmıyor? Çünkü Danıştay kendi lehlerine uygun bir karar vermiyor.

Hâkimler Savcılar Kurulunu işlemez hâle getiren bu Müsteşar ile Bakan. Efendim, aslında, tabii, Hâkimler Savcılar Kurulu üyeleri, bana göre, itibarlarını kullanıp, kendileri 5 kişiler, bakan da katılmazsa, müsteşar da katılmazsa kanunun o hükmünü pekâlâ bir içtihatla yorumlayabilirler, karar verebilirler ama bakan ve müsteşar, bakıyorlar ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlar mısınız lütfen.

Buyurun.

KAMER GENÇ (Devamla) – Kendilerine uygun hâkim tayinleri yapılmıyorsa hemen "Biz çıkıyoruz kuruldan." diyorlar. Bu sene biliyorsunuz iki ay gecikti Hâkimler Kurulu.

Şimdi, Osman Kaçmaz hakkında, Sayın Bakan, verdiğiniz o kararı, soruşturma kararını açıklayın. Çünkü bu Osman Kaçmaz, şerefli bir hâkimdir, adalete uygun karar veriyor. Ama sizin hoşunuza gitmeyen kararları veren insanları da bu kadar pervasızca cezalandıramazsınız. Türkiye Cumhuriyeti, bir Uganda devleti değildir. Burada yani gelip de 340 milletvekiline dayanarak siz Türkiye'yi rayından... Türkiye'yi yok ediyorsunuz, yargıyı yok ediyorsunuz. Bunun bedeli çok ağır olur, bunu bilersiniz.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Genç.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, konuşmalar kısmı tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap faslına geçiyoruz.

Soru sormak isteyenler lütfen bassınlar.

SORULAR VE CEVAPLAR

Sayın Hamzaçebi, ilk söz, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorularım şunlar: Birincisi, Sincan Hâkimiyle ilgili olarak adalet müfettişleri tarafından yapılan soruşturma bir şikâyet veya ihbar üzerine mi başlatılmıştır, yoksa resen mi başlatılmıştır?

Bununla ilgili olarak yine şunu sormak istiyorum: Sayın Bakan Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkin yasa tasarısı hazırlığında. Hâkimler ve savcılarının denetimi konusunun Hakimler Savcılar Yüksek Kuruluna bırakılacağını söyledi. Mademki Sayın Bakan böyle bir değişiklik niyet ediyor, Hükümetin gündeminde böyle bir konu var. O zaman bu gerçekleşir gerçekleşmez -tabii ki ayrı bir konu- o zaman adalet müfettişlerini görevlendirme konusunda bir uygulamaya Sayın Bakan son vermeyi düşünüyor mu?

İkinci sorum: İstinaf mahkemelerinin nerelerde kurulacağı belirlendi, Doğu Karadeniz Bölgesi'yle ilgili olarak Samsun ili belirlendi. Samsun'un belirlenmesine yönelik olarak herhangi bir değerlendirme yapmayacağım. Ancak Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Trabzon, bölgesel merkez olma özelliğine sahip bir kenttir. Samsun dışında Trabzon'u da ayrıca bir bölgesel merkez olarak belirlemeyi düşünür müsünüz? Zira, Trabzon, sadece bölgenin merkezi değil, aynı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

zamanda çevresindeki ülkelerle ilişkisi olan uluslararası bir merkezdir, ulaşım ağlarının merkezindedir, güçlü bir ulaşım yapısı vardır, diğer açılardan, fiziki altyapı ve sosyal altyapı olarak isimlendirebileceğimiz olanaklar yönünden son derece güçlü bir kenttir. İstinaf mahkemelerinin kurulacağı yerler belirlenirken ulaşım açısından merkez olması, diğer açılardan merkez olması gibi özellikler gözetilir. Bu nedenle o karara Trabzon'u da ilave etmeyi acaba düşünüyor musunuz? Böyle bir çalışmanız var mı, onu sormak istiyorum.

Diğer bir sorum: Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi Hakkındaki 3717 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin bazı hükümleri Anayasa Mahkemesinin bir kararıyla iptal edilmiştir. İptal kararı 27/11/2007 tarihli Resmî Gazetede yayınlanmış ve Hükûmete bir yıl süre verilmek suretiyle iptal edilen hükmün yerine konulacak hükmün düzenlenmesi istenilmiştir. Ancak aradan iki yıla yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen henüz bu boşluk giderilmiş değildir. Bu konuda hazırlanmış olan bir yasa tasarısının iptal gerekçelerine uygun olmadığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede şunu sormak istiyorum: Bu yasal düzenlemeyi ne zaman gerçekleştirmeyi düşünüyorsunuz? Parlamentodan yasaştırma süreciniz, bu sürece ilişkin takviminiz nedir?

Bugüne kadar ilgili banka hesaplarında kaç lira birikmiştir? Bu hesaplara faiz işletilmiş midir, nemalandırılmış mıdır? Hangi bankalarda hangi faiz oranlarıyla bu para tutulmaktadır. Bu paraların yargı çalışanlarına dağıtılması yönünde bir çalışmanız var mıdır, nasıl bir plan dâhilinde dağıtmayı düşünüyorsunuz? Konuyla ilgili yasal düzenlemeyi konunun tarafları olan kişilerin mensubu olduğu sivil toplum örgütleriyle de paylaşmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baratalı.

BÜLENT BARATALI (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bir hukukçuyla ilgili bir metin okuyacağım, sonra bir iki soru sormak istiyorum.

Şöyle başlıyor: "Bilim der ki siyaset soylu ve özverili bir kamu hizmetidir. Ama bir tutamcık siyaset yargıya karışır, virüse dönüşür, yargı hastalanır, kirli adalet salgılar.

Soruşturmanın gizliliği gerekçesi çok insancadır, çok güçlüdür, çok tutarlıdır. Kuşkulunun öz saygısı, şerefi örselenmemeli. Suç işledikleri sanılan insanlar incitilmemeli, lekelenmemeli. Ön soruşturma asla bir güç gösterisine dönüştürülmemeli.

Özel yaşamı ve konut dokunulmazlığını çiğneyen arama, mülkiyet hakkını örseleyen el koyma, birey özgürlüğünü ortadan kaldıran gözaltı, tutuklama gibi işlemler birer önlemdir. Kural gereği 'istisna'dır. Zorunlu olduğunda başvurulması gereken 'son çare'dir, 'sıra dışı'dır. Öyleyse özenle kullanmak gerekir. Bunlar asla bir cezaya, yaptırıma, kurala dönüşmemeli. Gözaltı, tutukluluk süresi gereksiz yere uzatılmamalıdır.

Dedikodu kanıt değildir, iddianamenin dayanakları arasında yer alamaz. Anayasal düzene karşı suçları bizzat savcı soruşturmak zorundadır. Kolluk ifade alamaz.

Herkesin ve özellikle tutuklu bulunan kuşkuluların iddianameleri makul sürede yazılmalıdır. Yazılmazsa ve hangi eylemden dolayı yargılandıklarını bilme hakkına saygı duyulmazsa Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesine göre adil yargılama hakkı çiğnenmiş olur."

Sayın Bakan, bunlara katılıyor musunuz? Yine buna dayalı olarak Silivri'de devam eden davalarda haklarında dava açılanlar için günlerdir süren yazılar, televizyon söyleşileri ve yorumlarla yargısız infaz yapılmakta ve Anayasa'nın 138'inci maddesi, Türk Ceza Kanunu'nun 270'inci maddesi, Basın Kanunu'nun 9'uncu maddesi ihlal edildiği gibi hukukun evrensel kuralları olan masumiyet karinesi, lekelenme hakkı, adil yargılama hakkı yok sayılmaktadır. Bu haksız fiillerle ilgili bir ciddi soruşturmanın yapıldığını duymadım. Benim duyumumdan ve gözümünden kaçan bir şey mi var, merak ediyorum. Siz kişisel olarak böyle bir konuda bir şey yapıldığını biliyor musunuz?

İkinci sorum: Yargılama diyalektiğini oluşturan saf savunma karar yapısını yeniden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında belirtildiği gibi düzenlemeyi düşünüyor musunuz? Yani savcıların bir basamak aşağıda olması acaba savunmayla ilgili ne kadar bir önlem? Yargıyı oluşturan bu unsurları yetki, görev ve sorumluluk bakımından yeniden yapılandırmadığınız takdirde sizce yargı bağımsızlığı ve yargı güvencesi gerçekleşebilir mi?

Üçüncü sorum, bir sorum daha var, bitiriyorum. Hâkim ve cumhuriyet savcılarının dinlenmesine ilişkin Nisan 2009'da vermiş olduğum soru önergesine 16 Haziranda verdiğiniz yanıtta toplam 50 hâkim ve cumhuriyet savcısına teknik takip sonucunda adli işlem yapıldığını belirtmiştiniz. Hâlen kaç teknik takip altında olan hâkim ve savcılarının sayısı kaçtır? Dinlenenler arasında Yargıtay Onursal Başsavcısı Sabih Kanadoğlu var mıdır? Kanadoğlu hakkında yürütülen bir soruşturma var mıdır?

Dünya Ekonomik Forumu'nun raporuna göre, Türkiye, yargı bağımsızlığında 63'üncü sırada yer almaktadır, Surinam ile Nijerya'nın gerisinde bulunmaktadır. Hâkim ve savcılarının dinlendiği bir ülkede, daha doğrusu hâkim ve savcısına güvenmeyen bir ülkede yargı bağımsızlığından söz edilebilir mi?

Son sorum yine Sayın Başbakana verdiğim bir yazılı soru önergesiyle ilgili. Adli Tıp Kurumunda dosyalar hangi prosedürlere göre incelenmektedir? İncelenmek üzere kuruma gönderilen dosyaları hangi uzmanın ya da uzmanların bakacağı nasıl belirlenmektedir. Kamuoyunda "ıslak imza" olarak bilinen dosyanın incelenmesinde normal prosedür dışına çıkıldığı iddiaları doğru mudur? Kuruma gönderilen ve ülke gündemini doğrudan etkileyecek önemde olan Dursun Çiçek dosyası için uzmanlardan oluşan bir kurul tarafından neden bu dosya incelenmemiştir? Dosyayı inceleyen uzmanlar, kim ya da kimler tarafından belirlenmiştir? Söz konusu incelemeyi yapan uzmanlar hangi kriterlere göre seçilmiştir? Adli Tıp Kurumunda çalışan diğer uzmanlar bu incelemeyi yapma bilgisi ve yeteneğinden yoksun mudurlar? Yanıtlarsanız teşekkür ederim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baratalı.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Sayın Ergin, buyurun lütfen. Yalnız, sorularımız değerlendirme yapmadan doğrudan soru formatında olursa çünkü süremiz çok değerlidir.

Teşekkür ederiz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tek bir soru soracağım. Muğla İdare Mahkemesi, adliye sarayı içerisinde faaliyetini sürdürmektedir. Burada gerek Sayın Bakan gerekse iktidara mensup milletvekilleri adliye sarayları konusunda çok olumlu düşünceler söylediler. Onların büyük kısmına ben de katılıyorum ancak Muğla'da yaşadığımız bir sıkıntıyı dile getirmek istiyorum.

Adalet Bakanlığı, 9/5/2000 tarih ve 27502 sayılı yazısıyla Muğla'da bölge idare mahkemesi, idare mahkemesi ve vergi mahkemesinin kurulduğunu bildirmiş ancak bunlardan yalnızca idare mahkemesi 2001 yılında faaliyete geçirilebilmiştir. Yine Adalet Bakanlığının 4/10/2006 tarih ve 90849 sayılı yazısıyla Muğla'da ikinci idare mahkemesinin de kurulduğu bildirilmiş ancak yer darlığı nedeniyle faaliyete geçirilememiştir. Burada sorunun birinci şıkkı şu: Bölge idare mahkemesini, ikinci idare mahkemesini ve vergi mahkemesini, Muğla'daki vergi mahkemesini ne zaman faaliyete geçirmeyi düşünüyorsunuz?

Mekânsal sıkıntının aşılması amacıyla Muğla'da üç yıldır sürdürülen bina arayışı kapsamında tespit edilen, konumu ve durumu itibarıyla da yargı binası olarak kullanılmaya elverişli olduğu görülen ve iki senedir boş tutulan Muğla BAĞ-KUR İl Müdürlüğü eski hizmet binasının tahsis ya da kiralama yöntemiyle yargı birimlerinin hizmetine alınması hususu 4/9/2008 tarihinde Adalet Bakanlığına, 22/9/2008 tarihinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bildirilmiş. Sonuç alınamayınca 3/3/2009 tarihinde Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Cemil Çiçek'e, 26/5/2009 tarihinde Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a Muğla İdare Mahkemesi tarafından konu iletilmiştir. Ancak bildiğim kadarıyla bugüne kadar bu konuda bir sonuç alınmamıştır. İdare Mahkemesi, bugün, dosya konulabilecek bir dolap değil, masa kenarlarının zeminlerine dahi yer bulmakta zorlanır durumdadır ama üç katlı bir bina da uzun süredir, iki yılı aşkın süredir boş bekletilmektedir.

Ben, bu bakımdan, Sayın Bakanın Çalışma Bakanı Sayın Ömer Dinçer ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanıyla görüşerek ve görüşmede ısrarı sürdürerek anılan binanın tamamının ya da asgari iki katının Adalet Bakanlığına kiralanmasının sağlanması hususunda katkılarını beklediğimi ifade ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ergin.

Sayın Öztrak, buyurun lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bundan bir saat kadar önce haber portallarına ve televizyon kanallarına Sincan Hâkimi Sayın Osman Kaçmaz ve YARSAV Başkanı Eminağaoğlu'nun meslekten ihraç talebiyle, ilgili yerlere sevk edildiği gibi bir haber dönüyor. Şimdi, buradaki uygulama nedir? Yani buradaki uygulama nedir, Adalet Bakanlığı burada ne yapacaktır? Onu öğrenmek istiyorum.

Bir de şunu çok net olarak sormak istiyorum: Yani özellikle bu Sayın Osman Kaçmaz'la ilgili olarak, bu ülkede cumhurbaşkanlarının, başbakanların temel hukuk kuralları ve ilkeleri çerçevesinde yargılanabilirliğine yönelik karar veren hâkimler üzerinde adalet müfettişleri kanalıyla uygulamakta olduğunuz baskıyı daha ne kadar sürdürmeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Öztrak.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, çok kısa dört sorum var hap gibi, bir tane şurup gibi biraz uzun.

ALHM, on iki bin davayı nasıl düşüreceksiniz? Basında geçti. Kısa...

Jandarma ne zaman çekiliyor cezaevlerinden?

Cezaevleri doldu, yetmiyor koşullar. Ev hapsi için ne düşünüyorsunuz?

5233 idari yargı davaları sorun olmaya başladı, ne düşünüyorsunuz?

Son olarak, güncel olması nedeniyle Mahmur hukuki statüsüyle ilgili bir soru soracağım. Çünkü iki bakanlığı ilgilendiriyor: Bir Adalet Bakanlığını, bir Dışişleri Bakanlığını. Şimdi, Mahmur'un şu anki statüsü 11 bin kişi mülteci olarak tanımlanıyor. Yani Birleşmiş Milletlerin... Şu an geçim, bakım, nüfus, barınma, altyapı, bütün işlemlerini Birleşmiş Milletler yapıyor.

Şimdi, 90'lı yıllarda sınır boylarında, büyük çoğunluğu da Şırnak ve Hakkâri'deki vatandaşlarımız baskı sonucu, köyleri yakıldığı için Irak'a geçtiler. Tam on beş sene oldu ki göçmenlik, mültecilik geçici bir statü olmasına rağmen maalesef bu konudaki görüşmeler yakın zamana kadar birkaç kez gündeme geldi, 2007'de en son zayıf bir istek olarak gündemdeydi. Ancak bu açılımla beraber Hükûmetinizin bu konuda bir çabası olduğunu görüyoruz. Ama çaba içinde soru işaretleri var. Ben burada Sayın Kavafa, Devlet Bakanına sorduğumda "Mülteci hukukları yok, onlar bu ülkenin yurttaşları; gittiler, dönecekler." dedi. Bu kadar basit değil çünkü şöyle bir prosedür var bu dönüşlerle ilgili olarak bilinen -Mahmur Kampı'ndaki dönüşler- Birleşmiş Milletler mülteci hukukunda: Bir, gönüllülük şartı; iki, geri dönüşlerin şartlarının oluşması ve bunların bilmeden geri dönmeleri mümkün değil çünkü on beş yıl içinde yeni doğan çocuklar var, askerlik çağı gelenler var. Bina, ev sorunları var. Okul, askerlik sorunları var. Eğitim, sağlık sorunları var. Yani bunlar, dönüşlerde protokol imzalanmış Birleşmiş Milletlerle Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti Dışişleri, tabii direkt Adalet Bakanını ilgilendiriyor. Böyle bir protokol çalışmanız oldu mu?

Bu soruların devletler tarafından cevaplandırılması ve Birleşmiş Milletler tarafından mülteci statüsünde bakmakla yükümlü oldukları kişilere bunun iletilmesi gerekiyor. Ancak son 26 kişinin gelişlerinde medyaya yansıyan bir tek

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

haber "Akrabalarının evlerine gittiler." oldu. Bu çok ciddi bir rakam, çok ciddi bir hukuki tartışma ve Türkiye ile Birleşmiş Milletlerle arasında bir hukuk sorunu tartışması gündeme getirecek.

Ayrıca da şunu da ifade etmek istiyorum: Birleşmiş Milletler mülteci hukukundaki bu tür kamplarında hiçbir zaman silahlı unsurlar barınmaz, bulunmaz. Çünkü silahlı unsur olan mülteci kamplarını Birleşmiş Milletler kendi şeyleri altına almıyor, inisiyatif veya denetimleri altına almıyor. Bu çok ciddi bir sorun olarak... Mahmur'dan başka kaç tane Irak'ta buna benzer kamp var? Onu da öğrenmek istiyoruz çünkü irili ufaklı bir iki kampın daha olduğu söylendi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Benim Sayın Bakana iki kısa sorum olacak. Birincisi: Yargı mensuplarının örgütlenme özgürlüğünün geliştirilmesinden söz ediyorsunuz. Bu alanda yapacağınız düzenlemeler YARSAV'ın faaliyetlerini ne yönde etkileyecektir?

İkinci sorum: Ceza ve infaz kurumlarının 2010 yılı bütçesindeki sermaye giderleri ödeneklerine baktığımızda 470 milyon TL'nin "Adalet Bakanlığı cari giderlerine katkı" adı altında sınıflandırıldığı görülmektedir. Kurum bütçesiyle Adalet Bakanlığı bütçesi arasındaki bu ilişkinin nasıl işlediği konusunda biraz açıklama beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Gerek bu sorularıma gerek konuşmamın içinde yer alan sorularıma sözlü ya da yazılı cevap beklediğimi ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztürk.

Sayın Köktürk, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Bakan, bundan kısa bir süre önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Borçlar Kanunu görüşmeleri sırasında hâkim ve savcıların atama ve tayin kararlamaları ile ilgili olarak konuşan bir milletvekilimize Adalet Bakanlığı, siyasal iktidar, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun yetkilerine yönelik olarak bir yanıt vermiştiniz ve bu yanıtı verdikten sonra da sayın milletvekilimizi bilgilendirme konusunda uyarıştınız. Ancak hepimiz biliyoruz ki hâkim ve savcıların tayin ve atama kararlamalarının gecikmesi üzerine Sayın Başbakanın basına açık söylemleri olmuştur. Bu söylemlerinde Sayın Başbakan aynen şunları söylemişti: "Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu Adalet Bakanlığının hazırlamış olduğu taslağa uygun hareket etmek zorundadır." demiş ve hatta Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini neredeyse hadlerini aşmamaları ve taslağın dışına taşmamaları konusunda uyarıyordu. Hâlbuki siz de Türkiye Büyük Millet Meclisinde o sayın milletvekilimize vermiş olduğunuz yanıtta Adalet Bakanlığının Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun sadece sekreteryaya görevini yaptığını, taslağını hazırladığını ancak karar verme yetkisinin tamamen bağımsız Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunda olduğunu söylemiştiniz.

Şimdi, ben size şunu sormak istiyorum: Sizin vermiş olduğunuz bilgiler, Anayasa'daki açık hükümler ve Sayın Başbakanın basına yönelik söylemleri karşısında sayın milletvekilimiz yerine –hani sayın milletvekilimizi bilgilendirmiştiniz ya, uyarıştınız- Sayın Başbakanı bilgilendirmeyi ve yasalara uygun davranması konusunda uyarmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Köktürk, teşekkür ederiz.

Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki veya üç tane kısa sorum var.

Birincisi: Danıştay hizmet binası ne zaman yapılacaktır?

BAŞKAN – Sormuştunuz onu.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ben de sorayım.

BAŞKAN – Hatırladığım kadarıyla siz sormuştunuz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Nasılsa ben de eski Danıştay mensubu olduğum için...

BAŞKAN – Sorulmuştu, evet.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ne zaman bitecek? Yani kısa bir ödenek ayırmak bir şey değil. Eskişehir yolunda üç senedir orada bir levha var.

İkincisi: Bu AKP İktidarının çok sevgili bir müteahhidi var, Albayraklar. Albayraklar'dan siz İstanbul'da kaç tane daire satın aldınız? Hangi usulle aldınız lojman yapmak üzere? Bunun maliyetini nasıl tespit ettiniz?

Üçüncü sorum: Bakanlığınız içinde Bakanlığınızca alınan yargı kararlarının uygulanmaması dolayısıyla... Uygulanmayan yargı kararları var mıdır? Bu nedenle siz veya bürokratlarınız hakkında bu yargı kararlarını uygulamamaktan kaynaklanan bir suç duyurusu veya tazminat davası var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Genç.

Sayın Demir, buyurun lütfen.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Benim üç tane sorum var. Sayın Bakanım, Adalet Bakanlığının bütçesi ve Yargıtay Başkanlığı bütçesine baktığım zaman "kâr amacı gütmeyen kuruluşlara transfer" ve "yurt dışına yapılan transfer" diye iki tane alt hesap kalemi var cari transferler içerisinde. Bunlar ne amaçla yapılan harcamalardır? Onu da öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Yargılamada içerik itibarıyla, öz itibarıyla birbirine çok yakın olan konulara bakıyoruz, mahkemelerimiz birbirine çok zıt kararlar veriyorlar. Bu da doğrusu yargıya olan güveni vatandaşın vicdanında yaralıyor, azaltıyor. Bazen bazı yargılama çok çabuk bitiyor, bazen çok uzuyor vesaire. Belki deliller denilebilir o ama birinci mesele çok önemli. Öz itibarıyla birbirine çok yakın hatta aynı denilebilecek durumda, ama çıkan karar birbirine tezat. Bu tür kararlar verildiğinde -

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

tabii ki üst mahkeme denilebilir- üst mahkeme bunun birini doğruluyorsa diğeri yanlışlanmış oluyor. Yanlışlanmışsa bir ceza yoksa bile doğrulanmış olana bir ödül var mıdır? Bunların bir istatistiği tutulmakta mıdır? Bunu merak ediyorum.

Üçüncü sorum: Yüksek yargıda, belde belediyelerinin kapanması konusunda yüksek yargının kendi içerisinde sanki bir yetki kargaşası varmış gibi bir durum ortaya çıktı. Anayasa Mahkemesi dedi ki: Nüfusunu 2 bine tamamlayanlar ve dava açmış olanlar -dava sonucu bekleneneği için, dava da sonuçlanmadığı için- seçime katılabilir dedi. Ama Danıştay bir karar verdi, dedi ki: Dava açmamış da olsa, 2 bine nüfusunu tamamlamamış da olsa belde belediyeleri seçime katılabilir dedi. Yüksek Seçim Kurulu da her iki yüksek mahkemenin kararını da kabul ediyorum dedi. Dolayısıyla bütün belde belediyeleri seçime girdi. Ama Anayasa Mahkemesi bir açıklama yaptı, dedi ki: Burada yetki benimdir, benim yetkim bir anlamda gasbedilmiştir anlamına gelen bir açıklama yaptı. Bu tür yüksek mahkemeler arasındaki yetki çelişkisi ortaya çıktığında bunlar nasıl uzlaştırılacaktır? Bunu merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir, biz teşekkür ederiz.

Sayın Ayar, buyurun efendim.

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım; benim de birkaç kısa sorum olacak.

Birincisi: Kocaeli Kandıra’da F tipi bir cezaevi var. Onun yanına üç tane daha çok büyük, değişik adlarda cezaevleri yapılıyor. Bunlar aşağı yukarı bitmiş gibi görünüyor ama bunlar ne zaman bitecekler? Çünkü cezaevlerindeki doluluk oranları malum hatta kapasitenin çok çok üzerinde hükümlü ve tutukluların olduğunu da biliyoruz. Bir sorum o, bir diğeri kanunlarla ilgili.

Mecliste kanunları yapıyoruz ama açık söylemek gerekirse o kadar çok kanun çıkıyor ki bunları biz bile tam olarak bilemiyoruz. Çünkü hem yazılımları çok teknik hem de çok fazla kanun çıkıyor. Şimdi “Ben kanunları bilmiyordum, bilmeden bu işi yaptım.” demek mahkemede kabul edilmiyor, bu bir gerekçe olmuyor. Şu yapılamaz mı? Yani Sağlık Bakanlığında uygulanan bu koruyucu hekimlik gibi, yani hastalık gelmeden önce birtakım tedbirlerin alındığı gibi, Adalet Bakanlığı da en azından bu kanunları vatandaşın da anlayacağı bir şekilde -öyle teknik terimlerle avukatların bile zor anladığı şekliyle değil vatandaşın da anlayacağı şekliyle- bunlar böyle değişik yöntemlerle, medya aracılığıyla vesaire bildirilse de vatandaş da neyin suç, neyin suç olmadığını bir bilebilse. Gerçekten hiç bilmediği konularda suçlarla da karşılaşabiliyorlar.

Bir diğer konu: Cezaevlerindeki doluluk oranlarına bakıp birtakım istatistikler yapılarak, hangi suçlardan daha fazla cezaevlerinde yatanlar var? Bunlarla ilgili önceden bazı tedbirler alınabilir mi? Bunlar üzerinde duruluyor mu?

Bir son soru da: Cezaevlerine gidildiğinde orada ziyaret için savcılıktan müsaade almak gerekiyor. Daha önce cezaevleri müdürleri de bu izni verebiliyorlmuş ama bu kaldırılmış sonradan. Yani aslında verilemez mi? Yani cezaevi müdürü oraya giden kişiyi mesela... Milletvekili olarak da gittiğimiz zaman diyorlar ki “Savcıdan gidip bulacaksın, bir yazı getireceksin ancak öyle görüşebilirsin.” gibi. Yani “Böyle bir hak cezaevi müdürlerine verilemez mi?” diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ayar.

Son bir soru Sayın Kutluata’dan.

Buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Efendim, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, tutuklu ve hükümlü sayılarıyla ilgili bir sorum olacak. Gerçekten, tutuklu sayıları hükümlü sayısından fazla. Bir de hükmen tutuklu dedikleriniz herhâlde tutuklanamayanlar galiba, bulunup da değil mi efendim?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Mahkemede kararları verilmiş ama temyiz aşamasında bekleyenler.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Anladım, evet. Yani neticede sayı geçmiş, hepsi birden de 115 binin üzerinde bir rakam söz konusu. Şimdi, bu, yıldan yıla bu sayının artışı makul görülmüyor Sayın Bakan. Bunun bir açıklanması lazım. Hele hele “Ekonomide şöyle mesafe aldık. Türkiye’de böyle gelişmeler oldu.” şeyinin arkasında bu sadece nüfus artışıyla açıklanacak bir artış oranı değil. Bu konuda bir açıklamaya ihtiyaç var.

Cezaevlerinin yetmemesi meselesi tabii hiçbir mazeret kabul etmez. Mademki cezaevlerine daha fazla insan giriyor, o hâlde cezaevlerinde yatak olmaması, koğuş olmamasını ciddi bir devlette nasıl izah ederiz? Bunlar çok süratle alınması gereken tedbirlerdi. Hâlâ bu konuların işleniyor olması basında hoş görülmüyor.

Bir de bu, son seyyar mahkeme konusunda sizlerin çok ciddi bir açıklama yapması gerekiyordu Sayın Bakan. Yani burada, bu gibi hâllerde biliyorsunuz fevkalade zamanlarda adaletin yara almaması için, hukuk sisteminin sarsılmaması için yanlışlık yapılacaksa, hukuksuzluk yapılacaksa özel mahkemeler kuruluyor. Olağanüstü mahkemeler kurulduğu dönemler oluyor, bunu anlarız. Ama şu andaki bu uygulama Türkiye’de hukuk sisteminin ciddi yara alması anlamına geliyor. Dolayısıyla hâkimlerin nakledilmesi meselesi hiç kimse de tutuklanmadığına göre -ki ben tutuklandı tutuklanmadı, orayı söylemiyorum- demek ki oraya özel olarak hâkimlerin gidişinin bir hâkim bağımsızlığıyla ilgisi yoktu. Bu konuda sizin çok ciddi bir açıklama yapmanız gerekiyor Sayın Bakan. Yani bunun olması hâlinde buna benzer birçok şeyler bundan sonra olabilir. O bakımdan bunun bir izahı gerekiyor topluma ki, niye böyle hâkimlerimizi zan altında bırakacak bir yola doğru gidildi? Savcılar söylemiyor. Savcıların “Özel hâllerde savcı olay yerine gider.” dediniz, birtakım açıklamalar var. Diyelim ki öyle ama hâkimlerin nakledilmesi meselesi ve sonucunda hâkimlerin oraya sadece beraat kararı yahut “Suç yoktur.” demek için gitmiş olması... Hükûmetin şu anda yürüttüğü politikaya ciddiyetini muhafaza etmek zorunda olduğumuz hukuk sisteminden böyle bir destek gelmeli miydi? Ne kadar doğrudur? Bunun bir açıklanması gerekiyor. Eğer ciddi bir açıklama olursa biraz tansiyon düşer, toplum rahatlar diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kutluata.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

Komisyonumuzun değerli üyeleri, müzakereler tamamlanmıştır. Soruları da aldık.

Sayın Bakanım, siz tabii bu kadar soru ve şeyi dinlediniz. On beş, yirmi dakika içinde eğer cevap verebilirseniz, olmazsa daha sonra yazılı olarak da biliyorsunuz cevap verme hakkınız var. Onu da hatırlatayım.

Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Eleştirileriyle, önerileriyle katkı veren değerli arkadaşlarıma da ayrıca teşekkürü borç bilirim.

Tabii başlarken Sayın Akif Hamzaçebi'nin bir uyarısını teşekkür ederek ben dikkate alacağım. O da şu: Burada açıklamalarımızdan belki Yargı Reformu Strateji Belgesi üzerinde yargı paydaşlarının mutabık kaldığı konulara ilişkin sözler söylendi. Ama Eylem Planı'yla ilgili böyle bir mutabakatın olmadığını Sayın Hamzaçebi belirttiler. Doğru. Biz doğrusu bunu her platformda altını çizerek belirtmekten de geri durmadık. Tüm basınla yaptığımız sohbetlerde, açıklamalarda özellikle bu konuyu gündeme taşıdık. Bu bir haksızlık oluştururdu yoksa. Ben hassasiyetine katılıyorum Sayın Hamzaçebi'nin.

Burada, Yargı Reformu Strateji Belgesi diye bir kitapçık bastık, bunu dağıttık. Bunun girişinde, hemen açar açmaz -özellikle bunu biz rica ettik arkadaşlarımızdan buraya not edin diye- hemen altında şöyle bir not düştük: "8-10 Haziran 2009 tarihinde Kızılcahamam Hâkimevinde ilgili kurumlarla -ki bu ilgili kurumlar Anayasa Mahkememizden başlayarak tüm yüksek yargıyı kapsıyor, askerî yargıyı kapsıyor, Barolar Birliğini, üniversite temsilcilerimizi, bakanlık yetkililerini, Noterler Birliğini, tüm ilgili paydaşların tamamının katıldığı bir çalışmadır- Kızılcahamam'da yapılan toplantıda ilkeler bazında mutabık kalınan amaç ve hedefleri içermektedir." diye not düştük. Üzerinde mutabık kalınan belge budur. Bir ikinci belgemiz var, o da Eylem Planı'dır. Bunun da girişinde hemen bir not düştük. Dedik ki: Eylem Planı Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır. Yani diğer kurumlar buna sanki görüş birliği içindeymiş gibi bir algı oluşmasın diye özellikle zaten bunu belirttik. Bunun her platformda da belirtilmesi gerekir. Ben uyardığı için de Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyorum.

Bir diğer husus: Burada çok sayıda arkadaşımız değişik alanlarda sorular yönelttiler. Tabii arkadaşlarımızın soru sorma hakkına saygı duyuyorum. Ancak ben bu sorulara cevap verirken arkadaşlarımızdan bir hassasiyet rica ediyorum. O da şudur: Anayasa'mızın 138'inci maddesi, bununla beraber Türk Ceza Yasamızın 285 ve 288'inci maddelerindeki sınırlamalara dikkat ederek cevap vermeye çalışacağım. Bir Adalet Bakanı olarak bu sınırları zorlayan, aşan konulara girer isem bu doğru olmaz diye düşünüyorum. Tabii ki burada bir kısım arkadaşlarımız haklı olarak şunu diyebilirler: "Sorularımıza tam anlamıyla cevap alamadık." diyen arkadaşlarımız çıkabilir. Ancak bizi sınırlayan bu hükümlere de uymak zarureti var. Bunu da baştan arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, sorulara şöyle bir, bir kısmına en azından burada cevap verebileceklerime cevap vermeye çalışacağım. Üzerinde birçok arkadaşımızın müşterek sorduğu sorulara bir kere değinmeye çalışacağım. Onun dışında Yargı Reformu Stratejisi'yle ilgili birtakım görüyorum ki bizden kaynaklı, enformasyondan kaynaklı eksik var. Yani yeterince enforme edemediğimiz arkadaşlarımızı. Orada küçük bir Yargı Reformu Stratejisi ve Eylem Planı'nda ne öngördük, onu da dağıtmanın yanında çok kısa belki bir beş dakika, sekiz dakika içerisinde biraz da görsel, arkadaki fonda da mukayeseli anlamda gösterme imkânımız da olacak biraz zamanım olur ise.

Evveleminde hemen soruşturmanın bir kısmının aleni olarak basında yer aldığı bir kısmında ise gizlilik kararları verildiği söylendi. Bir kere soruşturmanın tamamı gizlilik kararıyla Usul Yasası'ndan kaynaklanan bir gizliliğe sahip. Onun ötesinde basında tabii bu gizliliği ihlal eden yayınlar var, doğru, ben de katılıyorum. Ama buna duyarsız kalındığı şeklindeki eleştirileri çok doğru bulmadığımı ifade edeyim. Çünkü Eyüp Cumhuriyet Başsavcılığında 477, Bakırköy'de 2.455, Üsküdar'da 30, Kadıköy'de 184, Beyoğlu'nda 423 ve İstanbul Adliyesinde 522 tane soruşturma var. Bu bahsettiğim Türk Ceza Yasası'nın gizliliğin ihlal edilmesi, soruşturma aşamasındaki konuların mahremiyetine uyulmaması dolayısıyla devam eden derdest soruşturmalar bunlar. Binlerce soruşturma oldu ve bunların bir kısmı mahkûmiyet kararı almaya başladı, bir kısmının hâlen yargılanması devam ediyor, soruşturması devam eden dosyalar var. O açıdan...

GÜROL GENÇ (Muğla) – Sayın Bakan, sonucu etkilemiyorsa...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Aydınlik dergisinin muhabirlerini...

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Devamlı) – Değerli arkadaşlar, ben sizleri dinledim. Şöyle ifade edeyim: Yani eğer kişi yasadaki sınırlamalara rağmen "Ben bunun sonucuna katlanıyorum, cezasına razıyım." deyip ihlal yapıyorsa bunun müeyyidesi var, hukuk devletinde karşılığını görecektir. Bu açıdan soruşturmalarımız devam ediyor. Bu soruşturmaların sonucunda da ben inanıyorum ki birçoğu bunların, yasaları ihlal edenler bunların karşılığını görecekler diyorum.

Onun dışında gene güncel bir iki konuya cevap verip ben esas konuya geçeceğim. Şimdi, birçok arkadaşımız gene Kartal hâkiminden, onun aldığı cezadan bahsetti veya onunla ilgili yapılan soruşturmayı ileri sürdüler. Sincan Ağır Ceza Mahkemesi ve YARSAV Başkanıyla ilgili soruşturmalarla ilgili "Bunlar niçin yapılıyor?" şeklinde, hatta "Bunların vermiş olduğu somut kararlar, bunlarla ilgili soruşturmalar için tetikleyici mi oldu, yani ondan dolayı mı yapıyorsunuz bunları?" gibi sorular geldi. Bunlar sizin açınızdan haklı sorulardır. Çünkü görünür algılama belki bu şekilde tezahür ediyor ama şunu izah edeyim: Özellikle Sincan Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı ve YARSAV Başkanıyla ilgili soruşturmalar 2008'de başlamış. Oysa bahsettiğiniz, Cumhurbaşkanımızla ilgili verilen karar bu soruşturmaların başlamasından çok sonradır. Dolayısıyla olaylar arasında bir illiyet kurmak teknik olarak mümkün değil. Gene, Kartal hâkimiyle ilgili yapılan olağan denetim sırasında -özel bir müfettiş görevlendirmesi söz konusu değil- yazması gereken iki yüz civarında karar var, dosyayla ilgili verilmiş karar, bunlar yazılmadığı için hem teraküm oluşuyor hem hak kaybı söz konusu oluyor. Bunlar teftiş açısından, Adalet Bakanlığı teftiş sistemi açısından rutin uygulamalar. Yani bir savcı elinde soruşturma evrakını işlem yapmadan bekletmişse, bir hâkim elindeki bir dosyayı gereksiz uzatmışsa veya karar vermiş ama bunun gerekçeli kararını yazıp taraflara tebliğ edip, hakkın tesisini geciktirmişse bunlarla ilgili periyodik uygulamalar yapılıyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Normal zamanda yazan var mı?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bakın ben size Muğla'dan örnek verdim. Aylarca dosyanın kapağını açamıyor adamlar.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Hepimiz uygulamadan geliyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Normal zamanda yazan hâkim var mı Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın milletvekillerimiz, Sayın Bakanımızın açıklamalarını dinleyelim, ondan sonra...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Hangi hâkimler... Cımbızla çeker gibi yani bu ne demek?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Zamanında karar yazan hâkimimiz var mı bu iş yükü altında?

GÜROL ERGİN (Muğla) – Kesinlikle haksızsınız, kesinlikle.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Arkadaşlar, bakınız, bizim 12 bin civarında hâkim savcımız var kürsüde görev yapan. İnanınız çok sayıda aynı konuda soruşturma geçiren hâkim savcımız var. Kaldı ki bunlarla ilgili kararı asla Bakanlık vermiyor. Bakanlığımıza bağlı Ceza İşleri Genel Müdürlüğümüz ve Teftiş Kurulu Başkanlığımız bu incelemeleri yapar. Daha sonra bu dosyalar kurulun önüne gider ve varsa bir kovuşturmalık, görev suçu dışında bir eylemi varsa o da ilgili savcılık tarafından görülür ve ondan sonra birinci sınıfa ayrılmış olanlar -Sayın Genç'in sorusu için söylüyorum- birinci sınıfa ayrılmış hâkim savcılar için Yargıtaya gelir bu yargılamalar. Onun için burada bu arkadaşlara, bahsi geçen kişilere ilişkin özel bir uygulama söz konusu değil. Ben size şimdi yüzlerce, binlercesinin örneğini çıkartırım. Bunlar Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulumuzun mutat gündemidir zaten. Yani haftanın belli günü bu hâkim savcı inceleme raporlarını alır inceler kurul ve buna ilişkin artık kurulda istikrar kazanmış bir uygulama vardır. Şu işte, teraküm denilen dosya biriktirme, işlemsiz bırakma eyleminin belli bir karşılığı vardır disiplinde. Kurulda istikrar bulmuş uygulamaları vardır, onlar tatbik edilir.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sonucu ne oldu bu Kartal hâkimiyle ilgili?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Bilemiyorum şu anda ama zannediyorum kurulun...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Siz bilmezseniz kim bilecek?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Müsaade edin ama binlerce dosya var.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Çok özel, cımbızla seçilen bir hâkim hakkında...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Sayın Ergin... Sayın Ergin, bakınız binlerce dosya var. Bunların her birinin akıbetini benim takip etmem, bilmem mümkün değil.

BAŞKAN – Sayın Ergin...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bilirsiniz bilirsiniz, hepsini değil de onu bilirsiniz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Ama bunun incelemesi yapıp kurula gönderilir. Kurul bunları belli bir sırayla, geliş sırasına göre alır, değerlendirir ve karara bağlar.

Bir de çokça gündeme getirilen efendim, Deniz Feneri soruşturmasıyla ilgili Hükûmetin himayesinde olduğu için yavaş yürüdüğü yönünde bir eleştiri var. Bununla beraber başka konularla ilgili olarak da "Falanca savcılık niye bunu yapmadı?" veya "Niye şunu yaptı?" gibi birtakım sualler geliyor. Ben hemen şunu ifade edeyim: 2004 yılında yapılan değişiklikle beraber Adalet Bakanlığının savcılara talimat vermesi imkânı ortadan kaldırılmıştır. Ceza Usul Yasası düzenlenir iken ki bu husus zaten eleştiriliyordu. "Yargı bağımsızlığı açısından Adalet Bakanlığının savcılara talimat verememesi gerekir." diye bir ağırlıklı kanaat vardı. Bunun gereği olarak 2004 yılından itibaren Adalet Bakanlığının savcılara herhangi bir talimat verme, onu harekete geçirme imkânı yok. Dolayısıyla Deniz Feneri soruşturması ya da bir başka soruşturma ile ilgili olarak bizim yargılama sürecini hızlandırma, yavaşlatma gibi bir misyonumuz, fonksiyonumuz ve imkânımız da yok.

M. FATİH ATAY (Aydın) – Birisini soruşturuyorsunuz ya...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Müsaade ederseniz, bakınız...

M. FATİH ATAY (Aydın) – Birisi geç yazdı diye soruşturuyorsunuz, birisine "Yetkimiz yok." diyorsunuz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Deniz Feneriyle ilgili olarak biri birinden karıştırılan iki tane ayrı dosya var. Arkadaşlarımız bunu zaman zaman karıştırıyorlar. Bir tanesi arkadaşlar, Alman mahkemelerinin Deniz Feneriyle ilgili yaptığı yargılama sonucu verdiği bir karar var. Ayrıca Alman mahkemelerinin yürütmekte olduğu bir soruşturma daha var. Alman mahkemeleri devam ettirmekte olduğu bir soruşturma ile ilgili Türkiye'den adli yardım talebinde bulunuyor, "Bana şunları temin et, gönder. Şunların ifadesini al. Şu adreslerde şu aramaları yap, bana şu delilleri toplayıp gönder." diyor. Birincisi bu.

İkincisi: Almanya'daki mahkûmiyet kararından sonra Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımızın başlattığı bir soruşturma var. İki ayrı dosya, birbiriyle karıştırılıyor diye izah etmek durumundayım. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının da sürdürmekte olduğu soruşturma ile ilgili Alman makamlarından birtakım talepleri var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Uzatmak için.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Ben bu soruşturmayı...

M. FATİH ATAY (Aydın) – Uzatıyorsunuz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Neye göre yapacak soruşturmayı? Yani Ankara Başsavcılığı elindeki soruşturmayı birtakım bilgi, belgeleri Almanlardan almadan nasıl yapacak?

M. FATİH ATAY (Aydın) – Gizli soruşturmanın en ince ayrıntılarını biliyorsunuz. Hayret verici bir şey ya!

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Bununla ilgili ben hemen şunu ifade edeyim: Bakınız, bizim Bakanlığımızın buradaki görevi şudur: Alman mahkemesi bize diplomatik yolla talebini ulaştırıyor Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla, kendi Dışişleri aracılığıyla. Diyor ki "Şunu Türk adli makamları bize temin edip göndersin." Bizim burada

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

uluslararası anlaşmalardan kaynaklı bir aracılık görevimiz var Bakanlık olarak. Biz yazışmalarda sekreteryaya görevi görüyoruz. Bize gelen yazışmalar bir ila dört beş gün içerisinde, bir tanesi sadece işte dört iş gününde karşılanmış. Onun dışında ya aynı gün ya da ertesi günü bize gelen yazışmaları biz ilgili yargı kurumuna ulaştırmışız. Bütün bunların ben size tarihini dağıttım daha önce, basınımıza da verdim.

M. FATİH ATAY (Aydın) – Sayın Bakan, tercümesi aylarca sürdü. İnaniyor musunuz?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Müsaade eder misiniz, tercümeyi ben yapmıyorum.

Ankara Başsavcılığı kendi tasarrufu içerisinde bir heyet oluşturdu, savcı sayısını artırdı. O savcılığın yaptığı soruşturma sürecine benim müdahale etmemi mi istiyorsunuz? Gitsem oradaki savcıya “Niye bunu yapıyorsun, niye bunu yapmıyorsun?” diye hesap sormamı mı istiyorsunuz? Böyle bir imkânım yok.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Diğer soruşturmalarda müdahale etmiyor musunuz?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Dolayısıyla arkadaşlar, ben burada Anayasa’mızın ve yasalarımızın bize verdiği görevler doğrultusunda Bakanlığımızın yaptığı şeyleri anlatıyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan, normal süresinde talep edildi mi?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Bakınız, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı bize 25 Eylül 2008’de adli yardım evrakının Alman makamlara iletilmesi için yazmış Ankara Başsavcılığı. Biz 26’sında yani bir gün sonra muhataplara bunu göndermişiz, bir günde. Daha sonra, Alman makamlarına ulaştıktan sonra biz iki defa Alman makamlarını tekit etmişsiniz “Geciktiriyorsunuz, evrakı çabuklaştırın.” diye, Adalet Bakanlığı olarak. Bu, diplomatik teamülde yok normalde ama Türk kamuoyunda konuya gösterilen hassasiyet gereğince 20/10/2008’de –Mehmet Ali Bey’in Bakanlığı döneminde oluyor bu hadiseler- ve 30 Ekim 2008’de iki ayrı tekit yazısı var. Gene Bakanlığımıza evrak 24 Şubat 2009’da geliyor Alman makamlarından. Aynı gün Ankara Başsavcılığına biz evrakı ulaştırıyoruz. Dolayısıyla bizden evrak Ankara Başsavcılığına gittikten sonra benim Adalet Bakanlığı olarak bu evrakta bir tasarruf imkânım yok. Tasarrufa yeltenmem hâlinde yargıya müdahale etmiş olurum.

Diğer soruşturma evrakı da Alman makamlarından adli yardım talebi şeklinde geliyor. Aynı yöntemlerle birkaç gün içerisinde Bakanlıkta gereği, işlemi yapılıyor ve ilgili muhataplarına gönderiliyor. Dolayısıyla Deniz Feneriyle ilgili eleştirilere yönelik olarak da bunları söylemek istiyorum.

Onun dışında arkadaşlarımızın gerek konuşmalarında gerek müstakil sorular noktasında sordukları birtakım konular var, hemen... Bu konuyu çok arkadaşımız dile getirdi, ceza infaz kurumlarında kapasite ve kalan sayısı, mevcut hükümlü, tutuklu sayısı ile ilgili. Arkadaşlar, 1 Kasım 2009 tarihi itibarıyla verdiğim rakamlar. Bizim cezaevlerimizdeki inşa edilmiş kapasitesi 76.633. Ancak biz buralarda birtakım tedbirlerle yatak sayısını artırmışız daha önceki dönemlerde. 105.726 şu anda kapasitemiz var, cezaevlerimizde yatıracağımız kişi sayısı olarak. Bu 105.726 kapasiteye karşılık 116.867 hükümlü ve tutuklu var, yani yaklaşık 14 bin 500, 15 bin civarında kapasitenin üzerinde hükümlü, tutuklumuz var. Bütün bunları göz önüne alarak -2010 yılında- özellikle çok önemli bir bu noktada atılım yapıyoruz. 17 cezaevimizin şu anda inşaatı devam ediyor, bu yıl sonuna kadar açılacak olanlar var. Bunlar açıldığında 13.300 ilave kapasite oluşturulmuş olacak. 52 adet ceza infaz kurumumuzun yapımı, bir kısmı bunların ek bina şeklinde, müstakil cezaevi değil. Mevcut cezaevlerimize ilave üniteler eklemek suretiyle kapasiteyi rahatlatmaya çalışıyoruz. 2010 yılı yatırım programına bunlar konuldu, 52 adet ve bunlarla beraber de 27 bin kişilik bir ilave kapasite öngörüyoruz. Dolayısıyla kısa ve orta vadede bu kapasiteyi rahatlatacak bir çalışmamız var.

Tabii niçin bu kadar hükümlü, tutuklu sayısında artış var denildiği zaman, malumunuz, bizim ceza infaz sistemimizde cezanın yüzde 40’ı infaz edildiğinde hükümlü şartlı salıverilir idi. Kamuoyundan çok şikâyetler geldi, kapkaçla ilgili olsun başka asayiş sorunlarıyla ilgili olsun. O zaman “Niçin asayiş sağlanmıyor?” deniliyordu. Ceza infaz sisteminde bir değişiklik yapılarak infaz sisteminde yüzde 40 yerine artık asgari yüzde 67 yatması lazım. Yani üçte 2’ye geldi Akif Bey, beşte 2’den, yüzde 40’dan yüzde 67’ye geldi infaz. Dolayısıyla cezaevinde kalma süresi arttığı için bunun elbette ki bir yansıması var, nüfus oranları var. Değişik sosyolojik tahliller yapılabilir, değişik tespitler ortaya konulabilir ama temel neden infaz miktarının artırılmasına dönük nedendir. Bunun yıllar itibarıyla grafikleri var, bunları da zaman olsa keşke paylaşabilsek ama artışın nedeni de bu şekilde izah edilebilir.

Onun dışında bir arkadaşımızın, Sayın Baratalı’nın, Tebligat Kanunu’yla ilgili Adli Sicil Kanunu’nda değişiklik yapılması kanun tasarıları şu anda Adalet Komisyonumuzda. Onları 31 Temmuz 2009’da Meclise sevk etmişiz. İnşallah şu bütçeden sonra bunları da gündeme taşımaya çalışacağız.

Sayın Hasip Kaplan’ın bir sorusu veya serzenişisi oldu: “Niçin DTP yüksek yargı organlarındaki programlara davet edilmiyor?” diye. Anayasa Mahkememizin, Yargıtayımızın ve Danıştayımızın temsilcileri buradalar. Onlar da şunu ifade ettiler: Resmî törenlere sadece ana muhalefet partisini davet ettik, DTP’ye özel bir kastımız söz konusu değildir. Anayasa Mahkemesinde -bakınız bir bilgi daha var Sayın Kaplan- 2006 yılında 44’üncü kuruluş yıl dönümü nedeniyle düzenlenen törende, sempozyumda, Demokratik Toplum Partisinin yürütme kurulu üyesi Orhan Miroğlu konuşmacı olarak davet edilmiş ve Mahkemede bir sunuş da yapmış. Dolayısıyla kurumsal olarak Mahkememizin DTP’ye karşı böyle bir ön yargısı olmadığını temsilcilerimiz burada ifade ediyorlar, bunlara itibar etmek lazım.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Ana muhalefet partisi olduğumuzu bilmeleri açısından...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Evet, o konuya girmeyeyim ben.

Sayın Kalaycı’nın, istatistiklerin geç yayınlanmasına ilişkin bir serzenişisi var ama bu mevcut yönetmelikten, yılın bitmesinden sonra istatistikleri bir sonraki yılın 15 Aralık tarihine kadar ilgili birimlerden toplanıyor. O toplandıktan sonra oluşturulan belgeler yayınlanıyor. Bu haliyle 29 Aralık 2009 tarihinde 2008 yılının istatistik sonuçları açıklanacak. Sistemden, mevzuattan kaynaklı bir aksaklık var. Bu çok ağır aksak işleyen bir sistem, biz de farkındayız. Buna ilişkin çalışmalarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

BAŞKAN – Sayın Bakanım, on dakika daha şey yapalım.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Sayın Başkan, hemen toparlayacağım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Hay hay, buyurun.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Arkadaşlarıma da mümkün olduğu kadar çokça cevap vermeye çalışıyorum.

Atila Emek Bey “Antalya Manavgat’ta bir ceza infaz kurumu ihtiyaç.” dediler. Doğru, buna ilişkin tespiti yapmışız. 2010 yatırım programında etüt proje olarak konulmuş. Ancak arsayla ilgili olarak 114 dönüm bir yer tahsis edilmiş Sarılar Belediyesi sınırları içerisinde. Yer incelenmiş, uygun görülmüş. Buna ilişkin proje çalışmalarımızı başlattık. İnşallah o da inşa edilecek.

Sayın Süleyman Çelebi’nin, Midyat’a ek bina olarak ayrı bir açık ceza infaz kurumu yapılması 2010 yatırım programında yer almış, onu koymuşuz. Bu da 2010’da hayata geçecek projeler arasında.

Sayın Büyükkaya’nın bir sorusu var. Müdafî Yönetmeliği ki, ciddi İstanbul Barosuyla da görüşmelerimiz var. Bu sorunu çözme noktasında Maliye Bakanlığımızla bir çalışmamız var. Bu çalışmayla beraber ümit ediyorum ki bu sorunu aşacağız.

Sayın Faik Öztrak’ın Çorlu Adalet Sarayıyla ilgili bir tespiti oldu. Arsayla ilgili bir yer değişikliği söz konusu olmuş, ilk arsada değişiklik ihtiyacı doğmuş. İkinci arsayla ilgili bir çalışma var, o da yolunda devam ediyor ama Tekirdağ Cezaevi talebi var. Tekirdağ Cezaevinin ihalesi yapıldı. Bu ay içerisinde sözleşme imzalanarak yer teslimi yapılıyor. Orada bir problem yok, Tekirdağ Cezaevinde.

Avrupa Birliği ilerleme raporlarının hazırlanması süreci nasıl oluyor, buradan bilgi mi gönderiliyor gibi bir soru geldi. Burada hemen şöyle bir cevap verme ihtiyacım var: Avrupa Birliği Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulun Türkiye masası var ve Türkiye temsilciliği oluşturulmuş durumda. Burada onların temsilcileri var, çalışanları var. Hem bütün sivil toplum örgütleriyle hem kamudaki muhataplarıyla tek tek görüşüp kendi kişisel algılarını da değerlendirerek bu raporları hazırlıyorlar. Hiçbir kurumun buraya etki etmesi, siparişe işlem yaptırması mümkün gözüküyor.

Bir arkadaşımızın sorusu: “Hâkim açığıyla ilgili iki farklı rakam var, arada 400 fark var.” dedi. Doğru, çünkü iki rakam arasında 400 civarında hâkim, savcımız göreve başladı. Dolayısıyla açık sayısı 400 küsur tane eksildi.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – İkisini de yeni düzenlendiğiniz için...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Ama bir on gün içerisinde bu atamalar yapıldığı için -çok yakında yapıldı o atamalar- ondan kaynaklı, onu da öyle ifade edeyim.

Adli Tıp Kurumuna giren dosyalar, ihtisas dairesi, çok sayıda soru var. Bunlara çok detaylı cevap de vereceğim yazılı olarak ancak burada bu kadar sorulduğu için hemen bir ön cevabı vereyim. Adli Tıp Kurumuna gelen dosyalar ihtisas dairesi ve ihtisas kurulu başkanları tarafından rapörlere tevdi ediliyor. Oraya tevdi edildikten sonra o dosyanın zimmetlendiği sorumlu kişi ondan sonraki süreçte de aynı dosyayı takip ediyor. Bahsi geçen ıslak belgeyle ilgili hadisede, üç raporda da sorumlu olan kişi, Doktor Lokman Başar tarafından takip edilip sonuçlandırılmış. Bu arada üyenin 1 tanesinin görev süresi, dört yıllık yasal görev süresi olduğu için değişmiş. Bir diğeri de mahkeme kararıyla yer değişikliği olduğundan bir değişiklik söz konusu ama dosyanın sorumlusu ve her üç raporda da aynı sorumlu tarafından sürecin yönetildiği bilgisi var ben de ama ben sizlere daha detaylı bilgileri yazılı olarak da ulaştıracağım.

Sayın Erkan Akçay’ın soruları var. Arkadaşlar, herhangi bir af çalışması ya da o duyduğunuz birtakım sözler, vesaireler, bunlara itibar etmeyelim. Bizim Parlamente’ye muhtemelen yarın gelecek bir kanun tasarımız var. Orada “taş atan çocuklar” diye kamuoyunda çokça duyulan, meşhur olan konu sadece on sekiz yaş altındaki çocukların durumuyla ilgili üç tane yeni düzenleme öngörüyoruz. Bir tanesi, bunlar on beş-on sekiz yaş arasındaki çocuklar özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde yargılanıyor şu anda. Biz diyoruz ki şu anda: Bunlar çocuk ağır ceza mahkemesinde yargılansın.

İki, Terörle Mücadele Kanunu’ndan kaynaklanan yüzde 50 ceza artırımı var. Normal eylem karşılığı olan cezaya TMK’den dolayı yüzde 50 de ceza artırımı var. On sekiz yaş altında olanlar için bu yüzde 50 artırımı uygulanmasını diyoruz.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – O artırımı taş atıranlara uygulanan adalet sağlanmış olur.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Üçüncüsü, verilen cezalar alternatif yaptırımlara dönüştürülebilir TMK’den dolayı. Terörle Mücadele Yasası’ndan ceza alanların hürriyeti bağlayıcı ceza dışında alternatif cezalara çarptırılmaları mümkün değil. On sekiz yaş altındakiler için alternatif yaptırımlar da uygulanabilir.

Üç tane önerimiz var: Onun dışında af, 221’in değişik yorumudur, vesaire bunlar tamamen medyada bilgiye dayanmayan kulaktan dolma birtakım dedikodu mahiyetindedir. Onun ötesinde bir değişiklik öngörümüz yok.

M. FATİH ATAY (Aydın) – Sadece on sekiz yaş altı için mi?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Tabii tabii. On sekiz yaşın üzerindekiyle ilgili bir düzenleme söz konusu değil. Ancak, biraz önce Sayın Kaplan yine sordu: AİHM’de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye’nin şu anda 12 bin küsur dosyası var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin totalde 120 bin civarında davası var arkadaşlar. Türkiye’den giden iş yükü yüzde 10’unu teşkil ediyor. Avrupa Konseyinin mahkemesidir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi. Avrupa Konseyi sınırlarında 800 milyon civarında insan yaşıyor. Baktığınız zaman zaten yüzde 10 kadarı zaten Türkiye, 72-73 milyon Türkiye. 800 milyonun yüzde 10’una az çok tekabül eder. Oransal olarak çok fazla değil gibi ama Rusya ile Türkiye en başta olmamalı burada ve biz geçen ay özellikle yaptığımız bir çalışmada, Strazburg’da Mahkeme Başkanımızla yaptık görüşme. Orada Türk yargıçla görüşme yaptık ve Delegeler Komitesindeki Türkiye’nin aldığı ihlal kararlarını takip eden delegasyonla görüşme yaptık. Türkiye’den gitmiş davalarda toplu dava tipleri var. Mesela infaz yargıcının vermiş olduğu kararlar var. Cezaevinde disiplin ihlal eden bir hükümlü ya da tutuklu bir disiplin cezası alıyor. Cezayı infaz hâkimi veriyor ama dosya üzerinden bakarak veriyor. “Ali Gülmez” diye bir hükümlü bu yargılama sürecini Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine taşımış ve mahkeme ihlal kararı vermiş. Diyor ki, siz bu kişinin savunmasını

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

almadınız, dinlemediniz bunu, bunu dinlemeniz lazımdı. Şimdi bizim yapacağımız şey, Usul Yasası'nda çok küçük bir düzenlemeyle bu konuyla ilgili tebliğ edilmiş yaklaşık 700'e yakın dosya var. Tebliğ edilmeyenlerle beraber binin üzerinde sadece bu konuda dosya var ve bunların hepsinden Türkiye'ye mahkûmiyet çıkacak, tazminat çıkacak.

Yarın Komisyona göndereceğimiz tasarıda bu düzenlemeyi öngörüyoruz. Bir anda binin üzerinde AİHM'deki Türkiye'nin mahkûm olacağı dosya sayısını en aza indireceğiz. Bunun gibi birkaç tane konu belirledik. Buradaki dosyaların düşmesini sağlayacak düzenlemeleri bir paket içerisine koyup Meclisimizin huzuruna getiriyoruz. İnşallah bu şekilde de orada almış olduğumuz ihlal sayısı azalacak ve Türkiye oradaki liderliğini başka ülkelere bırakmaya niyetli, kararlı.

Değerli arkadaşlar, ben oldukça vakit işgal ettiğimin farkındayım.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Muğla'yla ilgili bir sorum vardı Sayın Bakan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Sayın Ergin, ona müsaade ederseniz yazılı cevap vereyim, geniş bir şekilde yazılı cevap vereceğim.

Ben kısaca hemen şu yargı reformu stratejisiyle ilgili yaptığımız çalışma getirildi. Sadece Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu olayında tartışılıyor. Oysa şu Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nda, Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu, inanınız, yüzde 5'i teşkil etmiyor yani. Eğitimden tutunuz yargının bütün sorunlarına varıncaya kadar ve ilkesel anlamda tam bir mutabakat var. Eylem planımız içerisinde Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun terkbine, oluşumuna ilişkin yüksek yargımızdan gelen itirazlar var.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Zaten mesele orada, işin özü orada.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Evet, ben hemen adli yıl açılış töreninde Barolar Birliği Başkanımızın bir tespiti vardı, onu da sizinle paylaşmak istiyorum. Bu arada geçmiş olsun, Allah ona da şifa versin, şu anda bir tedavi görüyor Sayın Başkanımız, Barolar Birliği Başkanımız. İnşallah hayırlısıyla tedavisini bitirir, yurda döner.

Bakınız, Barolar Birliği Başkanımız Sayın Özok şöyle diyor: "Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan, kısmen yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesini de kapsayan yargı reformu stratejisi bizlere de haber verilerek ortak çalışmayla son şekli verildi. Türkiye Barolar Birliği olarak bu çalışmaya her türlü katkıyı sunduk. Önerilerimizin önemli bir bölümü Bakanlık yetkilileri tarafından dikkate alınarak belgeye konulmuştur. Bu iş birliği ve yaklaşımlarından dolayı Adalet Bakanı ve Bakanlık üst düzey yöneticilerine teşekkür ediyoruz." Bu konuşmayı Sayın Başkan adli yıl açılış töreninde Yargıtay salonunda yaptılar. Dolayısıyla biz, bu süreci çok fazla anlatmak istemiyorum ama yargı paydaşlarıyla mümkün olduğu kadar beraber götürmeye gayret ettik. Ancak elbette ki eylem planına ilişkin itirazları ve kendi birtakım muhalefet şerhleri var. Bunu da hiçbir zaman "Bakanlıkla diğer yargı paydaşları bu konularda mutabaktır." diye ifade etmedik. Sadece strateji belgemizde bir mutabakat var, eylem planı Bakanlığın tasarrufudur dedik.

Değerli arkadaşlar, ben kurulla ilgili üç dakika, dört dakika vaktinizi alacağım, ondan sonra da sözlerimi toparlayacağım. Çünkü bizden sonra da yanılmıyorsam Tarım Bakanlığının bütçesi var.

Evveleminde bu yargı reformu stratejisi hazırlanırken, Avrupa Birliği katılım ortaklığı belgeleri, Venedik Komisyonu raporları, istişari ziyaret raporları, bütün bunlar değerlendirilerek belli beklentileri ve prensipleri karşılamaya dönük gayretler sarf ettik. Burada yansıyagelen konularda, istişari ziyaret raporlarında çok değişik görüşler var. Bakan olmasın kurulda, müsteşar kurulun başkanı olsun diyen raporlar var ya da işte her ikisi olmasın, her ikisi olabilir. Venedik Komisyonu diyor ki "Bakanla müsteşarın olması salt kurulun yargı bağımsızlığını etkilemeye yetmez, etkilemez. Burada önemli olan şey, geniş tabanın sağlanması, geniş tabanın sağlanmasıyla beraber kararlara karşı etkili bir itiraz ve yargı yolunun açık olması ve bakanın da belli toplantılara katılmaması şartıyla bulunmasında bir sakınca yoktur." diyor. Nedir onlar? İşte hâkim ve savcılarının disiplin işlemleriyle ilgili yapılacak tasarruflara ilişkin düzenlemeler.

Değerli arkadaşlar, ben hemen Avrupa Birliğinde ve Avrupa'da gelişmiş hukuk sistemlerindeki uygulamaları, yüksek yargı kurullarında mukayeseli tabloyu bir görelim.

Türkiye'ye benzeyen üniter yapıya sahip kara Avrupası uygulamasında Fransa, İtalya, İspanya en çok benzeyen ülkeler. Bakınız, Fransa'da Cumhurbaşkanı ve Adalet Bakanı, birisi kurulun başkanı, Cumhurbaşkanı; Adalet Bakanı da başkan yardımcısı. Danıştay genel kurulu tarafından seçilen bir Danıştay üyesi var. Cumhurbaşkanı, Senato Başkanı ve Millet Meclisi Başkanı tarafından seçilen yasama, yürütme ve yargı organlarına mensup olmayan birer seçkin vatandaş, 3 üye yani...

M. FATİH ATAY (Aydın) – Sistemimiz değişik Sayın Bakan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Hayır, hayır. Ben yargı sistemi açısından söylüyorum, idari yapı değil. Bize en çok benzeyen Fransa, İtalya ve İspanya'dır ama diğer Avrupa ülkelerini de örnek vereceğim. 18 üyeli bir kurul var. Bu kurulda bu şekilde bir terkip var.

Hemen ben İtalya örneğine geçiyorum. Yargıtay Başkanı ve Yargıtay Başsavcısı kurulun üyesi. Meslektaşları tarafından seçilen 16 hâkim, savcı var. Devlet Başkanı da kurulun başkanı. 27 üyeli bir kurul İtalya'da ve avukatlar ve hukukçular arasından Parlamento tarafından üç bölü beş çoğunlukla 8 üye seçiliyor, diğerleri meslektaşlarınca seçiliyor. İtalya'da böyle.

İspanya'ya geçelim. Kurulun başkanı Yargıtay Başkanı İspanya'da. Başkan haricindeki üyeler Kongre ve Senato tarafından Krala aday olarak gösteriliyor. Kralın ataması semboliktir orada ama Kongre ve Senato gösteriyor adayları, atamayı Kral yapıyor. Toplam 21 üyeli. 12 üye hâkimler arasından, 8 üye avukat ve hukukçular arasından Kongrenin gösterdiği adaylar arasından Kral tarafından atanıyor.

Polonya'ya geçiyoruz. 25 üyeli bir kurul var. Adalet Bakanı, Yargıtay Başkanı ve Yüksek İdare Mahkemesi Başkanı Kurulun üyesi. Meslektaşları tarafından seçilen 15 hâkim var. Parlamento tarafından seçilen 4 parlamento üyesi var. Senato tarafından seçilen 2 senatör, Cumhurbaşkanı'nınca atanan 1 temsilci var.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

Hollanda'ya geçiyoruz. 5 üyeli bir kurul var, küçük bir ülke Hollanda. Yargı teşkilatı daha küçük, o açıdan üye sayısı az. Adalet Bakanının önerisi ve Kralın atadığı 3 hâkim, Adalet Bakanının önerisi ve Kralın atadığı 2 iktisat, işletme mezunu yönetici. Başkan da üyeler arasından kendi içinde seçiliyor.

İsveç'e geçiyorum. İsveç'te tamamen yürütmeye bağlı oluşmuş, yürütmenin tespit ettiği unsurlar. Oraya girmiyorum. Bir genel müdür atanıyor. Hükümetin atadığı genel müdür kurulun başkanı ve bir sürü üyeleri de gene Parlamento ve sivil toplumdan gelen üyeler var.

Almanya'ya bakıyorsunuz. Almanya federal yapıda. Federe birimlerden gelen adalet bakanlarının da içinde olduğu bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu benzeri bir şey var, Hâkim Atama Komisyonu var. Buraya bütün adalet bakanları üyeler. Yürütme oldukça işin içerisinde.

Bakıyorsunuz, Belçika'da benzer düzenlemeler var. İngiltere'de yine benzer düzenlemeler var. Dolayısıyla baktığınız zaman, Türkiye'deki örneğin ikinci bir uygulaması yok. Türkiye'de uygulanan modelin bir benzeri yok arkadaşlar.

Venedik Komisyonu raporları ortada. Avrupa Birliğinin Katılım Ortaklığı Belgesi'nde ilerleme raporlarındaki tespitleri ortada.

Şimdi bizim önerimize geçelim. Arkadaşlar, bunu daha önce birçok yerde konuşmadık belki ama ben bu kurulda değişik bilgiler geldiği için bir ön bilgi olsun diye. Bu bizim taslağımız, bu tartışılacak. Burada elbette ki birtakım öneriler doğrultusunda birtakım değişiklikler yapılabilir. Bu değişmez, bizim için bir armada falan değil ama müzakere edilmeye müsait. Bunların üç tanesini veya işte on beş yılını dolduran avukatlar, üst düzey yöneticiler ve Adalet Akademisi Yönetim Kurulu üyeleri arasından Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilecek üye, 3 civarında.

GÜROL ERGİN (Muğla) – YÖK'e seçtiği gibi seçecek değil mi, rektörlüklere seçtiği gibi...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Bunların tartışılması mümkün, değerlendirilebilir. Parlamentodan seçilecek öğretim üyeleri arasından üye...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Son atamalar...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Ama hepsinin altında şunu söyleyeceğim: Salt çoğunluk, kahir ekseriyet, yargıdan gelen, bağımsız yargıdan gelen üyelerden oluşacak ama bu katılımcılığı sağlama adına yapılan müdahalelerdir. Yargıtay ve Danıştayın genel kurulları tarafından doğrudan seçilecek üyeler öngörülüyor. Şimdiki uygulamada 3 katı aday seçiyor Yargıtay ve Danıştay, bunların içerisinde Cumhurbaşkanımız teke indiriyordu. Gene birinci sınıf hâkim ve savcılar içerisindeki kürsüdeki 12 bin hâkim, savcının seçmen olacağı bir tabloda kendi içinden seçimle gelecek üyeler ve belki teknik olarak kurulun üç daire şeklinde oluşması, dairelere bakanın katılmaması -daire toplantılarına- ancak bu kararların itirazının görüleceği genel kurulda belki bulunması gibi birtakım öngörüler var. Bütün bunları planlarken de tamamen geniş tabanlı temsil esası, kararlarına karşı etkili başvuru yolu, objektiflik, şeffaflık, tarafsızlık, hesap verebilirlik ilkeleri ki bunlar hem bizim yargı reformu stratejisinde üzerinde mutabık kaldığımız ilkelerin parçalarıdır hem de Venedik Komisyonu ile uluslararası belgelerin bizden beklentileridir. Bu doğrultuda bir çalışma öngörülmüş. Onun dışındaki değerlendirmeler...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bu belgeleri dağıtabilir misiniz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Devamla) – Bir nüsha var ama size ben çoğaltayım.

Şöyle, strateji belgesinin ekine koyayım ben ve burada mukayeseli hukuktaki örnekleri de koyalım, hangi ülkede nasıl, Türkiye'de bizim öngördüğümüz tablo nedir, bunları da sizinle paylaşalım Sayın Hamzaçebi.

Ben, sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum ama cevap veremediğim çok sayıda arkadaşım var, soru var. Bunlara da yazılı cevap vereceğim.

Teşekkür ediyor, bütçemize desteklerinizi bekliyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, katkılarınızdan dolayı hepinize teşekkür ederiz.

Müzakereler tamamlanmıştır.

Şimdi, kurum bütçelerinin oylamasına geçiyoruz.

(Adalet Bakanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesaplarının oylamasına başlandı)

BAŞKAN – Yargıtay bütçesiyle ilgili bir önerge vardır, okutuyorum:

ÖNERGELER

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Necdet Ünüvar
Adana

Kurum : (04) YARGITAY BAŞKANLIĞI
Yıl : 2010

KURUMSAL					FONKSIYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
E	04	01	00	00	03	3	1	00	1	03	5	135.000.- TL

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

K												
L	04	03	00	00	03	3	1	00	1	03	5	200.000.- TL
E												
N												
E												
N												
D	04	03	00	00	03	3	1	00	1	06	7	335.000.- TL
Ü												
Ş												
Ü												
L												
E												
N												

BAŞKAN – Gerekçeyi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Gerekçeyi okuduk.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ADALET BAKANİ SADULLAR ERGİN (Hatay) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Adalet Bakanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, böylece gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun.

Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz.

Gündemimizin diğer konularını görüşmek üzere on dakika ara veriyoruz, saat 17.45'te toplanacağız.

Kapanma Saati: 17.36

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

----0----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

8'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bu kısımda Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Değerli arkadaşlar, konuşmasını yapmak için Değerli Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bakanlığımın 2010 yılı bütçesinin görüşülmesi vesilesiyle tarım sektöründeki faaliyet ve hedeflerimizi, bununla ilgili bilgileri de sizlerle paylaşmaktan büyük mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi son yıllarda tarım ürünlerinin üretim, tüketim ve ticaret dengeleri hızlı bir şekilde değişmektedir. 2007 ve 2008 yıllarında dünyada yaşanan kuraklık, gıda ve petrol fiyatlarındaki değişimler, tarımsal ürünlerin enerji amaçlı kullanımı, tüketim alışkanlıklarının değişmesi sektörün önemini 1 kat daha artırmıştır.

Özellikle 2008 yılında yaşanan gıda fiyatlarındaki artışlar, tarımı gelişmiş ve tarımsal ürün ihracatı yapan ülkelerin gelirlerini artırmakla birlikte, gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde ciddi sıkıntılar yaşanmasına neden olmuştur. Hatta bazı ülkelerde ayaklanmalar ve asayiş problemleriyle de karşı karşıya kalınmıştır.

2008 yılı sonları ve 2009 yılı başlarına tekabül eden dönemde ise fiyatlarda belirgin düşüşler yaşanmış ve tüm dünyayı saran küresel mali krizin etkileri bu defa hissedilmeye başlanmıştır.

Dünyada yaşanan tüm bu gelişmeler tarımı stratejik ve tampon bir sektör olarak ön plana çıkartmakta ve gündemin öncelikli maddeleri arasına taşımaktadır.

Tarımsal büyümenin toplam büyümeden daha büyük bir oranda gerçekleşmesi başka bir deyişle tarımın toplam büyümedeki payı azaltması tarıma olan yönelişi daha da artırmıştır.

Bu gelişmeler karşısında sizlerin de değerli katkılarıyla tarım sektörünün geliştirilmesi yönünde Hükûmetimizce önemli adımlar atılmıştır.

Yapılan çalışmalar neticesinde tarım sektörü ülkemizin gelişen, değişen ve yenilenen yüzü olarak ön plana çıkmaktadır.

Son yedi yılda sektörde yapısal bir değişim ve dönüşüm yaşanmış, yapılan çalışmalar kısa sürede meyvelerini vermeye başlamıştır.

Tarım sektörü iki yıl üst üste yaşanan şiddetli kuraklığa rağmen son 5 yılın 4'ünde pozitif büyüme göstererek uzun yıllardır görülmeyen bir büyüme trendi yaşamıştır.

Tarım 2008 yılında yüzde 3,5 oranında büyümeyle küresel mali krizden en az etkilenen ve krizin etkilerini hafifleten sektör olmuştur. Bu büyüme trendi 2009 yılında da devam etmiş ve tarım sektörü açıklanan altı aylık verilere göre yüzde 4,3 oranında pozitif büyüme göstermiştir. Bu büyümeyle birlikte tarımın millî gelire ve dış ticarete katkısında da önemli artışlar olmuştur.

Son yedi yılda tarımsal gayrisafı yurt içi hasıla cari fiyatlarla yüzde 139 artarak 2008 yılında 56,7 milyar dolara; tarımda kişi başına gelir yüzde 216 oranında artarak 2008 yılında 3 bin 163 dolara; tarımsal dış ticaret hacmi 3 kat artarak 2008 yılında 24,5 milyar dolara ulaşmıştır.

2003-2009 döneminde -ki 2009'un rakamı dokuz aylıktır- gıda ürünleri ihracatımız toplamda 22 milyar 300 milyon dolarlık ihracat fazlası vermiştir.

2002 yılında yüzde 59 olan tarımsal kredi faiz oranları önce 17,5'e; 2009 yılında da yüzde 15'e düşürülmüş ve birçok alanda sübvansiyonlu kredi kullanma imkânı getirilerek yüzde sıfır ila 11 aralığına çekilmiştir. Bu kapsamda Ziraat Bankası'na kullandırılan kredilerin yüzde 94'ü sübvansiyonlu kredi olarak kullandırılmıştır.

2002 yılında 550 bin çiftçi 529 milyon TL kullanmış iken, 2009 yılı Ekim sonu itibarıyla 1 milyon 121 bin çiftçiye 9 milyar TL tarımsal kredi kullandırılmıştır. Özel bankalarla birlikte tarım sektörüne yönelik kullandırılan kredi miktarı 12 milyar TL'yi aşmıştır.

Yapılan çalışmalar ve benimsenen stratejik yaklaşımla tarım sektöründe uzun yıllardır yaşanan pek çok yapısal sorun çözülmüş ve temel tarım ürünleri üretiminde önemli artışlar sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bugün Türkiye'de yedi yıl öncesine göre mısırdaki yüzde 102; çeltikte yüzde 111; kayısı da yüzde 109; muzda yüzde 115; ayçiçeğinde yüzde 23,5; elmada yüzde 23; kirazda yüzde 93; sütte yüzde 46; su ürünlerinde ise yüzde 149 daha fazla ürün elde edilmektedir.

Tarım sektöründe tüm bu olumlu rakamlar ve gelişmeler Hükûmetimizin tarım sektörüne verdiği önem ve yapılan çalışmaların sonucudur.

Bu noktada sektörün yapısal sorunlarına çözüm üreten stratejik yaklaşım çerçevesinde yaptığımız bazı çalışmaları ana başlıklar altında sizlerle paylaşmak istiyorum:

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyadaki politik ve sosyoekonomik gelişmeler tarım sektöründe etkisini çok daha çabuk göstermekte ve sektör, küreselleşmenin bir sonucu olarak gittikçe artan bir rekabet ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu gelişmeler tarımda kırsal kalkınmayı gerçekleştirecek, tarımsal geliri istikrarlı bir şekilde artırarak hayat standardını yükseltecek kaynakların etkili ve verimli kullanılmasına olanak sağlayacak bir tarım politikasının uygulamaya konulmasını zorunlu kılmaktadır.

Aynı şekilde, ekolojik dengenin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve küresel ısınmaya karşı etkin tedbirlerin alınması sektörün yarınları için son derece de önemli bulunmaktadır.

Bu kapsamda Hükûmetimiz döneminde öncelikle bir tarım strateji belgesi hazırlanmış, tarımda yapısal değişim ve dönüşüm döneminin önünü açan 12 temel yasa çıkarılmış, yeni kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin gerektirdiği Bakanlığımızın 2010-2014 dönemi stratejik planı ile 2010 yılı performans programı hazırlanmıştır. Böylece ilk kez performansa dayalı bütçe uygulamasına geçilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

Ülkemizde son yıllarda uygulamaya konulan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Sisteminin getirdiği stratejik yönetim anlayışı önemli fırsatlar sunmaktadır. Stratejik yönetim anlayışı ile kamu yönetiminde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun artırılması, faaliyetlerin planlanması hedeflenmiştir.

Bakanlığımızın 2010-2014 dönemini kapsayan stratejik planı dünyadaki değişim de dikkate alınarak arz güvenliğinden gıda güvenilirliğine, enerjiden sanayiye, doğal kaynakların korunmasından sürdürülebilirliğe, kırsal alanlardan kentlere, tarımsal girdilerden tüketime kadar bütün unsurlar bir bütün olarak değerlendirilmiş ve katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda kararlılıkla yoğunlaştığımız stratejik alanlar:

- 1) Tarımsal üretim ve arz güvenliği.
- 2) Gıda güvenilirliği.
- 3) Bitki ve hayvan sağlığı.
- 4) Kırsal kalkınma.
- 5) Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi olacaktır..

Stratejik amaçlarımıza ulaşabilmek için sonuçları ve gerçekleştirmeleri ölçülebilir 36 performans hedefi belirlenmiş ve her biri bütçeyle ilişkilendirilmiştir. Bununla ilgili ayrıntılı bilgiler sayın üyelere sunulmuştur. O yüzden burada daha fazla detaya girmek istemiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetimizce verimlilik artışı ve üretimle ilişkisi olmayan destekleme araçları yerine, kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan destekleme araçları uygulamaya konulmuştur.

Bu kapsamda Hükümetimiz döneminde 23 yeni destek uygulaması başlatılmıştır. Bitkisel üretim yapan üreticilerimize toprak hazırlığından ekime, hasattan ürünlerinin katma değerini artıracak işleme, depolama ve paketlemeye kadar üretimin her aşamasında pek çok tarımsal destek verilmektedir.

Bitkisel üretimde bugün çiftçimizin finansman ihtiyacını karşılayabilmesi için düşük faizli kredi, doğru ve uygun gübre kullanması için toprak analiz desteği, iyi bir toprak hazırlığı yapması için yüzde 50 hibeli alet ekipman desteği, bol ve kaliteli üretim yapabilmesi için sertifikalı tohum ve fidan desteği, üretim maliyetleri içinde önemli bir yer tutan mazot maliyetine destek olmak üzere mazot desteği, önemli bir üretim girdisi olan gübrenin maliyetine destek olmak için kimyevi gübre desteği, ürünü doğal afetlerden korumak için tarım sigortası desteği, uygun ve etkili bir sulama için damla ve yağmurlama sulamaya yüzde 50 hibe ve sıfır faizli kredi desteği, gelirini artırması ve üretimin devamlılığı için hasat ettiği ürünlere prim desteği –ki on altı üründe prim desteği ödenmektedir- elde ettiği ürünlerin katma değerini artırması ve pazarlayabilmesi için de yüzde 50 kırsal kalkınma hibe desteği sağlanmaktadır, ödenmektedir.

Keza, hayvansal üretimde ise büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yapan çiftçimizin yine finansman ihtiyacının karşılanması için düşük faizli kredi desteği, kaba yem ihtiyacının karşılanması için yem bitkileri desteği, yıl içerisinde girdi maliyetlerine destek olmak için hayvan başı ödeme, ürün satışında kârını artırması ve maliyetini düşürmesi için süt ve teşvik primi, elde ettiği ürünlerinin katma değerini artırması ve pazarlayabilmesi için yüzde 50 kırsal kalkınma hibe desteği verilmektedir.

Ayrıca, arıcılığın geliştirilmesi ve bal üretiminin artırılması için arıcılık desteği, su ürünleri üretiminin artırılması ve geliştirilmesi için su ürünleri desteği, hayvancılıktaki tür çeşitliliğinin korunması için hayvan gen kaynakları desteği - büyükbaş, küçükbaş ve arı kovanına- tekstile hayvansal ham madde sağlaması için tiftik üretim desteği ve ipek üretiminin artırılması için de ipek böcekçiliği desteği de ayrıca ödenmektedir.

Sonuç olarak, bütün bu desteklerle üretim maliyetlerinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarımsal desteklerde 2002-2008 döneminde cari fiyatlarla yüzde 212; sabit fiyatlarla yüzde 62; dolar bazında ise yüzde 270 artış sağlanmıştır.

2003-2009 yılları arasında çiftçilerimize yaklaşık 30 milyar TL nakit tarımsal destek ödenmiştir. Özellikle hayvancılık destekleriyle anzer çaya olan stratejik öneme haiz ürünlere verilen prim desteklerinde son yıllarda önemli artışlar olmuştur. Hayvancılık destekleri 16 kat, prim destekleri ise yaklaşık 9 kat artırılmıştır.

Son yedi yılda 1600 tarımsal kalkınma kooperatifi projesine 1 milyar 260 milyon TL kredi tahsis edilmiş, bu projelerle 170 bin aile desteklenmiştir. Kooperatif projeleriyle 166 bin gebe düve, 317 bin damızlık koyun ve 5.500 baş besi danası olmak üzere toplam 488 bin baş hayvan temin edilmiştir.

2006 yılında başlatılan kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı kapsamında tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması gibi ekonomik yatırımlar, alet ekipman alımları ve basınçla sulama yatırımları desteklenerek daha fazla iş imkânı ve daha fazla gelir için ilk adım atılmıştır.

Kırsal kalkınma destekleri kapsamında bugüne kadar 597 bitkisel ürün işleme, paketlenme tesisi, 304 hayvansal ürün işleme ve paketlenme tesisi, 146 tarımsal ürün silo veya deposu, 85 alternatif enerjili sera, 84 soğuk hava deposu, 19 su ürünleri işleme tesisi, 421 de altyapı sulama projesi olmak üzere toplam 1.656 proje tamamlanmış olup, bu projelere 252 milyon lira hibe desteği verilmiş, 18 bin kişiye bu alanda istihdam sağlanmıştır, hâlen de 766 proje devam etmektedir.

Ayrıca, makine ve ekipman destekleri kapsamında 33 bin 227 adet projeye de 195 milyon lira hibe sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelini hayata geçirdik. Bildiğiniz gibi Türkiye’de sağlıklı bir tarım envanterinin, üretim planlamasının ve tarım politikasının olmadığı yıllardır hep dile getirilen konulardı. Bakanlığımızca iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı 527 milyon veriden oluşan bir envanter değerlendirilerek tarım havzaları üretim ve destekleme modeli oluşturulmuş ve Türkiye’de ilk defa olarak yapılan bu çalışmayla 30 adet tarım havzası belirlenmiştir.

Kurumsal hafızanın oluşturulduğu, bilgisayar teknolojilerinin kullanıldığı, dinamik ve geliştirilebilir bir yapıda oluşturulan bu model ile her havzada hangi ürünün daha verimli yetiştirilebileceği, iklim, toprak, topografya verileri 2,5 dekarlık alanlara kadar yayılarak tespit edilmiş ve bitki çeşitlerinin ekolojik istekleriyle ilişkilendirilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Yine, hangi ürünün nerede, ne kadar üretilbileceği, çiftçinin toprağında hangi ürünün daha fazla verim alabileceği tespit edilmiştir.

Tarım havzaları üretim ve destekleme modeliyle tarımsal desteklemeler daha etkin bir şekilde kullanıma imkânına kavuşacak, arz açığı olan ürünlerde üretim artışı sağlanarak arz talep dengesi sağlanacak, kamu finansman yükü azaltılacak, muhtelif senaryolara göre etkin bir üretim planlaması yapılacak, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirliği sağlanacak, verimlilik ve üreticilerin kârı artacak, Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde muhtemel gelişmelerin önemli tarım ürünleri üzerine olan etkilerinin de analizi yapılabilecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bitki koruma ürünlerinin satış ve kullanımında izlenebilirliğin sağlanması ve bu ürünlerin uzman tavsiyesine uygun olarak uygulanmasının temini amacıyla zirai ilaç bayi açma kriterleri yeniden düzenlenerek 15 Şubat 2009 tarihinden itibaren reçeteli zirai ilaç satışı uygulamasına geçilmiştir.

Böylece, Bakanlığımızdan reçete yazma yetkisi alan uzmanların önerdiği bitki koruma ürünü dışında başka bir ürünün satışını önlenmiş olacaktır.

Sistemin sağlıklı çalışabilmesine dönük ilgili meslek kuruluşları, üniversiteler ve Bakanlığımız tarafından ortaklaşa eğitimler düzenlenmiş, 15 Ekim 2009 itibarıyla kamuda ve serbest çalışan yaklaşık 9 bin 500 teknik eleman reçete yazma konusunda Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir. Bu sayı her geçen gün artacaktır.

Ayrıca, insan ve çevre sağlığı açısından zararlı olan metil bromür uygulaması yaptığımız çalışmalarla öngörülenden yedi yıl önce, 2008 yılı başında uygulamadan kaldırılmıştır. Keza, ülkemizde kullanımda olan 127 bitki koruma ürünü aktif maddesi de yasaklanmıştır.

Bu uygulamalar ile tarladan sofraya gıda güvenilirliği sağlanacak, halkımızın sağlığı korunacak ve tarımsal ihracatımızın önündeki engeller kaldırılacaktır.

Güvenilir gıda bilincinin geliştirilmesi için son yılların en kapsamlı sosyal sorumluluk projelerinden olan "Güvenilir Gıda Sağlıklı Yaşam" kampanyası bakanlıklarımız, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve tüm Türkiye ile hep beraber başlatılmış ve bu kampanyayla birlikte 2009 yılı "Gıda Yılı" olarak ilan edilmiştir.

Ayrıca, ülke genelinde güvenilir gıda konusunda gelen talep ve şikâyetleri karşılayacak ve tüketicilerin de gıda denetimlerinde etkin rol almasını sağlayacak "174 Alo Gıda" hattı 2009 yılı Şubat ayında hizmete açılmıştır. 174 Alo Gıda hattına bugüne kadar gelen 17 bine yakın talep değerlendirilerek ilgililere bilgi verilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda 1.531 adet idari para cezası verilmiş, 739 adet işletme üretimden men edilmiş ve 121 adet işletme için Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1961-2002 arasında kırk bir yıllık dönemde toplam 451 bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken Hükümetimiz döneminde 2003-2009 yılları arasında yedi yılda toplam 562 bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış olup hâlen devam eden 100 bin hektarla birlikte toplam 662 bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış olacaktır.

Yapılan çalışmalar ve verilen destekler ile 2005-2008 yılları arasında toplam 66,3 milyon adet sertifikalı fidan kullanılarak 930 bin dekar alanda yeni meyve bahçesi tesis edilmiş, ülkemizde sertifikalı fidan üretimi 8 milyon adetten 70 milyon adete ulaşmıştır.

Son altı yılda su ürünleri yetiştiricilik üretimimiz yüzde 150 artırılmıştır.

İlk kez 2006 yılında başlatılan yüzde 50 devlet destekli tarım sigortaları uygulamaları kapsamında 81 il, 807 ilçe ve yaklaşık 16 bin köy devlet destekli tarım sigortası ile tanışmış. Toplam 791 bin polise kesilmiş, 139 milyon TL de pirim desteği ödemesi yapılmıştır.

Yine, 2004 yılında yüzde 10 seviyesinde olan seralarda daha çok kullanılan hibrit sebze tohumu kullanım oranı bugün yüzde 30'lar düzeyine çıkarılmıştır.

Tek çatı altında en çok tohumunu saklayabilen, dünyanın 3'üncü büyük gen bankasının temeli 2009 yılında Ankara'da atılmıştır. Yıl sonu itibarıyla 2010 yılı başında inşallah bu hizmete açılacaktır.

Yine, İzmir Menemen'de Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi kurulmuştur.

2006-2008 döneminde yıllık ortalama 2 milyonun üzerinde suni tohumlama gerçekleştirilmiştir.

Gıda denetçisi ve denetim sayısı önemli oranda artırılmıştır.

Uygun gübre kullanımını sağlamak için 50 dekar ve üzeri büyüklükteki arazilere kimyevi gübre desteğinde toprak analizi şartı getirilmiştir.

Sertifikalı tarım danışmanlığı uygulaması başlatılmıştır.

2003-2009 döneminde Bakanlığımıza farklı hizmet sınıflarından toplam 10 bin 146 personel kazandırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya üretiminin yüzde 75'ini, ticaretinin ise yüzde 85'ini gerçekleştirdiğimiz fındıkta yıllardır süregelen sorunlara kalıcı çözümler bulmayı amaçlayan bir yeni fındık stratejisi oluşturulmuş ve hayata geçirilmiştir.

2010-2012 yılları arasında üç yıl süreyle uygulanacak yeni destek modeliyle yaklaşık 290 bin üreticiye 2,6 milyar TL destekleme yapılması planlanmaktadır.

Yeni stratejide TMO tarafından fındık alımı yapılması öngörülmemekte. TMO'nun elinde bulunan fındık stoku ise piyasaların olumsuz etkilenmesine izin vermeyecek şekilde değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Fındık yerine alternatif ürüne yapılacak desteklerle katma değeri yüksek ürünlerin yetiştirilmesi sağlanacaktır. Geçiş dönemi olarak belirlenen üç yılın sonunda ruhsatsız alanlarda fındık üretimine ise izin verilmeyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım sektörüne yönelik yaptığımız bazı çalışmalarını sizlere özetlemeye çalıştım. Bildiğiniz gibi oldukça geniş bir görev alanına sahip olan Bakanlığımız tarım ve hayvancılık yönüyle kırsal alanda yaşayan yaklaşık 20 milyon insanımıza, gıda yönüyle ise bütün vatandaşlarımıza doğrudan hitap etmektedir.

Yeni proje ve uygulamalar ile tarım sektörünün arzu ettiğimiz seviyeye biraz daha yaklaşacağına inanıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Bakanlığımızın faaliyetleriyle ilgili olarak sizlere 2020 bütçe sunuşu adı altında daha ayrıntılı bir bilgi kitapçığı sunulmuştur. O nedenle ben zaman da kazanmak açısından daha fazla detaya girmek istemiyorum.

Şimdi, yüce Meclise sunulan Bakanlığımızın 2010 yılı bütçesi ile bütçe tasarısıyla ilgili bilgileri aktararak konuşmamı tamamlamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; Bakanlığımızın 2010 yılı genel bütçesi toplam 7 milyar 640 milyon TL'dir. Bunun 1 milyar 506 milyon TL'si cari giderler, 5 milyar 689 milyon TL'si cari transferler, 444 milyon TL'si ise sermaye giderleri, sermaye transferleri ve borç verme kalemlerinden oluşmaktadır.

Bütçede geçtiğimiz yıla göre ortalama yüzde 8,7 oranında bir artış öngörülmektedir. Transfer bütçesinin 5 milyar 605 milyon TL'si tarımsal desteklemeler için kullanılacaktır.

Ayrıca, yılı içerisinde üreticilerin desteklenmesi için ek kaynakların oluşturulması hususunda da çalışmalar yapılacaktır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunu değerli üyeleri; Bakanlığımıza tahsis edilecek bütçenin hedeflerimizi gerçekleştirmedeki önemini belirterek, destekleriniz için şimdiden teşekkür ediyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanımıza.

Değerli üyeler, müzakerelere başlıyoruz.

İlk sözü Sayın GÜNAL'a veriyorum.

Buyurun efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımız bize burada ayrıntılı bilgiler verdi. Teşekkür ediyoruz ama biz daha çok bilgi, daha çok eylem, daha çok politika bekliyoruz onun için eksik gördüğümüz yerleri veya bilgi gerektiren yerlerdeki sorularımızı kendisine yönelteceğiz.

Tarım sektörü genel olarak, değerli arkadaşlar, çok önemli bir kesimi çoğunluk olarak ilgilendiriyor. Tarımdan geçinenler, tarımsal ürünlerle iştigal edenler açısından... Her ne kadar arada arkadaşlarımız istihdamla ilgili verilerde tarımdan kente geçişi söyleyip biraz daha tarımdan sanayiye geçişin göstergesi olarak söyleseler de tarımsal üretimin önemi hâlâ genel ekonomi içerisinde devam ediyor.

Bakanlıkla ilgili birkaç hususa değineceğim ama ondan önce benim merak ettiğim bir şey var Sayın Bakanım. Her seferinde, daha önce de sordum bir türlü buna cevap bulamıyorum istatistikler arasında kaynıyor. Yani ekonomi bu kadar küçülürken öyle bir şey oluyor, arkadaşlarımız son çeyrekte veya sonrasında bir revizyon yapıyorlar nasıl oluyorsa tarımsal büyüme bir anda hızlanıyor diğer büyümeyi kapatıp gidiyor? Tarımda böyle ani düzeltmeleri ben iktisatçı olarak anlayamıyorum. Bilmiyorum sektörden arkadaşlarımız varsa... Bütün rakamlarda revizyon olur, büyümede de olabilir ama öyle bir şey oluyor ki bir çeyrekten diğer çeyreğe... Tarımsal üretimin olduğu dönemleri anlayabiliyorum ama yıllık rakamlarda böyle bir revizyon yapılmasını anlayamıyorum.

İkincisi, nasıl oluyorsa istihdamdaki rakamlarda da gene böyle tarımsal istihdamla ilgili dokunuyorlar bir düğmeye sihirli bir şekilde bir anda istihdamda da bir artış sağlanıyor. Genel olarak arkadaşların buna teknik analizleri, bir şeyleri varsa tarımsal üretimle ilgili istatistiklerden kaynaklanan gerçekten bizim anlayamadığımız bir nokta varsa bürokrat arkadaşlarımız yardımcı olursa sevinirim.

Sayın Bakanım, kitapçığın içerisinde de var, daha önceki konuşmalarda da geçti, burada arkadaşlarımızın bazı endişelerinin olduğu hususlar var, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunu Avrupa Birliğinden de belli bir fon alarak kurdunuz, personelinin de herhâlde eğitimleriyle ilgili burada rakamlar var. Ben onu tartışmayacağım. Ama buradaki çalışmaların sonuç olarak tarım sektörüne etkileri konusunda sorunlar var. Şimdi burada Hal Kanunu'yla ilgili gelen tasarıdaki konuyu bu kurumun işleyişine ilişkin bağlayanlar var. Avrupa Birliği standartlarına göre oradan birtakım henüz akreditasyon çalışması sizin dediğiniz anlamda tamamlanmadı, eğitim çalışmaları devam ediyor diyorsunuz ama, bu tam faaliyete geçtiği zaman oradaki kurallar bize uygulanırsa, ki Avrupa kendi tarımını korumak için birçok önlem alırken, bize karşı kısıtlamalar artarsa bu konuda bir açıklık yok diye sıkıntıları söylüyorlar. Çok ayrıntısı var ama ben size daha sonra takdime edebilirim, zamanımı etkin kullanmak açısından sizin yaptığınız gibi ben de kısa kısa başlık başlık geçmek istiyorum ki daha çok konuya değinebilelim.

Bir de en önemlisi hâlâ bu krizin etkisi ciddi anlamda tarımsal kesimde de görülüyor. Biliyorsunuz çok fazla ürün fiyatları, her ne kadar rakamlarda tarım şu kadar büyüdü veya diğer sektörlerle göre daha az küçüldü denilse de biz gündelik olarak hayatımızda çiftçilerin çektiği sıkıntıyı görüyoruz, her zaman konuşuluyor. Geçtiğimiz süre içerisinde de diğer vergi borçlarıyla, prim borçlarıyla ilgili çok fazla af çıkarıldı ama çiftçiler hâlâ bir erteleme bekliyorlar. Bu konuda geri dönmeyen, siz rakamlarda her ne kadar iyileşme var deseniz de bizim sahaya indiğimiz zaman bilmiyorum o rakamlar yüzde 90'ların üzerine çıktı diyorsunuz, onun ayrıntısı varsa öncelikle onları merak ediyoruz. Hangi rakamları kullanıyorsunuz, sadece Ziraat Bankası mı? Tarımsal krediler de var mı? Tarım kredi kooperatiflerinin var mı? Toplam olarak tarım kredilerinden geri dönemeyenlerle ilgili bilgi verebilerseniz, ben o bilgileri almadan şimdi şey yapmak istemiyorum, ona göre size ayrıca sorularımı yöneltirim. Çünkü zaman zaman medyada tartışılıyor işte, Ziraat Bankası diyor ki: "BDDK izin vermedi." Bunun üzerine BDDK Başkanı diyor ki: "Hayır, sizin karşılıklı kararnameniz var, isterseniz istediğiniz müşteriyle görüşür buna uymak şartıyla siz sağlarsınız diyorlar. Veya öbür taraftan bir bakıyoruz tarım kredi kooperatiflerinin genel merkez yöneticilerinden birisi çıkıyor, kardeşim borçlarınızı ödeyin, herhangi bir erteleme falan yok, ara sıra böyle soruluyor, vaatte bulunuluyor ama bize gelen bir şey yok diye açıklama yapıyorlar. Bunlar da basına yansıyor. O konularda da herhangi bir gelişme, bir müjde var mı? Biz de onları haberlerine bakarak söylüyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

Bir de sizin söylediğiniz az önce, zirai ilaç reçetesi yazmaya ilişkin gelişmelerden bahsettiniz, tam da tesadüfen bugün 2 tane ziraat odası başkanı beni ziyarete geldiler, öğle arasında konuştuk. Diyorlar ki, böyle bir düzenleme yapıldı, reçete yazmak için bu mühendislerin olmaması istendi, yeni istihdam alanı yaratılacağı düşünüldü. Bir tanesi dedi ki ama bu çalışmadı. Nasıl oldu Sayın Başkanım dedim. Bende 3 tane ziraat mühendisi çalışıyordu, birisini sigortadan düşürdüm, ona ilaç yazma yetkisi aldım, olan onun sigortasına oldu dedi. Yani yeni bir eleman çalıştırmıyorum, yeni birisini bulmuyorum, reçeteyi bu sefer zirai yetki aldı, istihdama katkısı açısından sistemde çok fazla yeni bir değişiklik olmadı diye somut bugün öğleyin yaşadığım bir şey. Bu konunun biraz daha ayrıntılı olarak dönüştürülmesi lazım derler. Bir de onların talebi vardı. Nasıl ki şimdi Emekli Sandığı sisteminde olduğu gibi, daha önce başlamıştı, şimdi SGK olarak devam ediyor, ziraat ilaçlarında da eczaneye girdiği zaman adam birtakım şeyler görüyorsa, biz de bu bilişim alt yapısını kullanalım, ilaçta arkadaşlarımız girip o bayii tıkladığı zaman neyin ne olduğunu, zararını alıp arkadaşlarımıza söyleyebilsin. Bunun alt yapısını da geliştirebilir miyiz diye talepleri oldu, ben de size Antalya'daki hemşerilerimin taleplerini, sektörden gelenlerin iletmış olayım.

Yine, köylerdeki zirai danışman sistemi, geçen yıl sizin bahsetmiş olduğunuz şimdi konuşmada da kısmen vardı, taleplerde bulunmuşlar, ilin de gönderdiğini biz öğrendik ama, henüz Bakanlık bizim talebimize yeterli cevap vermedi. Daha doğrusu talebimiz geldi ama, yetersiz sayıda eleman görevlendirildi etkin olarak bizim için yeterli gelmiyor, bazı köylerde yok, bazılarında çok az var. İle biz bildirdik, ile de Bakanlığa bildirmiş, Sayın Bakanımız çabuklaştırırsa memnun oluruz, biraz daha köye faydası olur derler.

Ayrıca, bir iki hususa daha değinip bu konulardaki soru kısmında belki biraz daha soru sorabilirim ama.

Biz biraz Sayın Bakanım tarımın geneline bakıyoruz ama, hayvancılık kısmımız maalesef, belki siz uğraşıyorsunuzdur ama, yansıyan kısmına baktığımız zaman ihmal ediliyor gibi geliyor. Bazı kentlerimiz var ki hayvancılığın dışında fazla uğraşabildikleri bir şey hem coğrafi şartlar nedeniyle hem de oradaki sosyoekonomik yapı nedeniyle mümkün olmuyor. Burada özellikle hayvansal ürünlerle ilgili ithalatından dolayı arkadaşlarımızın ciddi bir dezavantajlı durumla karşılaştıkları, belli konularda, bu konularda kısıtlama getirilmesi, Avrupa Birliğinin yaptığı gibi en azından koruma, kısıtlamadan kastettiğimiz, üreticileri desteklerken bir taraftan da dışarıdan, tek tek ayrıntısına girmeyeceğim ama, ithal ürünlerle ilgili bazı düzenlemelerin Avrupa Birliğinin kendi uyguladığı kadarıyla en azından bizde de uygulanabileceğine, o standartlara uyarak bile uygulanabileceğini söylüyorlar. Bu konularda da sizlerden somut adımlar bekliyoruz.

Türk tarımının hak ettiği katma değeri yarattığı şekliyle tekrar kendisine dönebilmesi için getireceğiniz önerilere destek olacağımızı söylüyoruz. Sorun çok, şunları şunları yaptık diyorsunuz, kısmen katılmadığımız yerler çok ama, çok fazla sosyal kesimi ilgilendirdiği için bu konunun üzerinde biraz daha durulması için bu hususları gündeme getirdim. Diğerlerini size ayrıntılı olarak da sonra sorarım. Şu anda zamanım yetmiyor, dersiniz de ama yazılı olarak o taleplerinizi bekleriz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürol Ergin, buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Sayın Bakana sunuşu için teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan Türkiye'de tarımın durumunu kendi penceresinden bakarak aktardı. Ben de gerçeğin penceresinden bakarak tarımımızın durumunu aktarmaya çalışacağım.

Sayın milletvekilleri, Türkiye de tarım maalesef hak ettiği desteği alamıyor.

Tarım desteğinin gayrisafi milli hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 0,53 iken, 2009 bütçesinde yüzde 0,49 oldu. Bu yıl da yüzde 0,54 gibi görünüyor. Ancak, gerçek böyle değil. 5 milyar 605 milyon liralık desteğin 706 milyon lirası FİSKOBİRLİK'in ve TMO'nun fındık alımından çekilmesi, fındık ekim alanlarının sınırlandırılması nedenleriyle fındık üreticisine uğrayacağı zararı karşılamak amacıyla ödenecek olan paradır. Bu, özel bir durumdur ve yalnızca fındık üreticilerinin hem bugünkü, hem de gelecekteki zararını karşılamaya yöneliktir. Bu nedenle, bu meblağı düşüğünüzde 2010 bütçesi tarım desteğinin gerçek miktarı 4 milyar 899 milyon lira, gayrisafi millî hasılaya oranı da yüzde 0,47'dir.

Bütçede alan bazlı tarımsal destekleme ödemeleri, 2005 yılının bile gerisindedir. Alan bazlı desteklemelerin bir kalemi olan DGD ödemesi kaldırıldığına göre, buradan doğan fark, mazot, gübre gibi diğer kalemlere aktarılmalıydı. Böyle yapılmamış, DGD'nin kaldırılması ile ortaya çıkan meblağın önemli bir kısmı fındık üreticilerine getirilen zoraki uygulamanın karşılığı olarak bütçeye konmuştur. 2010 bütçesinde mazota verilecek destek 550 milyon liradır. Ziraat odaları birliği, çiftçinin kullandığı mazot miktarını 3 milyar 518 milyon litre olarak ifade etmektedir. Bugün İzmit Rafinerisi çıkış fiyatı 86 kuruş olan bir litre mazottan 1 lira 58 kuruş vergi alınmaktadır. Çiftçi kullandığı mazota yalnızca vergi olarak 4 milyar 646 milyon TL vergi ödemektedir. Bir yanda çiftçiden alınan 4 milyar 646 milyon TL vergi, diğer yanda çiftçiye mazot desteği olarak verilen 550 milyon lira...

Tarımda nereye geldiğimize gelince, 2003-2008 yılları arasında tarım katma değeri ortalama olarak yüzde 1 oranında büyümüş; 2008 büyümesi yüzde 3,5 olmuştur. Yüzde 1'lik ortalama, Türkiye için tarımda alarm zillerinin çaldığını göstermektedir.

Çiftçi 2008 yılında 2007 yılına göre taban gübreyi yüzde 136, üst gübreyi yüzde 75, DAP'ı yüzde 153, şeker gübreyi yüzde 97 daha yüksek fiyattan kullanmıştır. 2009'da gübre fiyatları bir miktar düşmüştür. Ancak tarım kredi

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

kooperatifleri yüksek fiyattan gübre depoladığından 2009'da tarım kredileri fiyatları piyasanın üzerinde oldu. Bu da peşin fiyatla piyasadan gübre alamayan çiftçinin zararına oldu.

Hükümet, çiftçinin daha çok kredi kullanması ile övünüyor. Tarımsal kredi, yatırım ve işletme sermayesinde ortaya çıkan açığı kapatmak için kullanılır. Bu nedenle, çiftçinin ne kadar çok borçlandığını iftiharla anlatmak yerine, çiftçiye, krediye en az gereksinim duyacağı geliri sağlamak gerekir. Kaldı ki, 2004 yılında toplam tarımsal kredilerin yüzde 98'i Ziraat Bankası tarafından karşılanırken, Ziraat Bankasının tarım kredilerinde ki payı 2007 yılında yüzde 53'e gerilemiştir. Çiftçi, kredi faizi yüzde 30'larda olan özel bankalara -hem de tarlasını ipotek ederek- borçlanmaya mahkûm edilmiştir. Çiftçi bugün bankalara yaklaşık 14 milyar TL borçludur. Çiftçi, tarımsal üretimini ve olağan yaşamını sürdürebilmek için giderek daha çok borçlanmak zorunda kalmaktadır.

Türkiye'de toplam işlenen tarım alanı AKP döneminde yıldan yıla azalmış, 2002 yılında 26 milyon 579 bin hektar olan işlenen tarım alanı 2007 yılında 24 milyon 888 bin hektara inmiştir. Üretici geçinme gücünü yitirdikçe ya ektiği toprak alanını azaltmış ya da tarımdan kopmuştur. Bu nedenle, tarım sektöründe istihdam 2008 yılında yüzde 23,7'ye dek gerilemiştir. Türkiye'nin tarım dışı kesimlerinin yapısı tarımı bırakanları istihdam edecek durumda olsaydı, bu durum normal bir gelişme olarak değerlendirilebilirdi. Ancak, görüyoruz ki, tarımdan kopan nüfus diğer sektörlerde istihdam edilemiyor.

Türkiye'de çalışan nüfusun yoksulluk oranı yüzde 15,8 iken, tarım sektöründe bu oran yüzde 33,9'dur. 2003-2008 yılları arasında milli gelir toplam yüzde 35,6 artmış, yıllık büyüme oranı ortalama yüzde 5,93 olmuş iken, aynı dönemde tarımsal gelirin toplam artışı ancak yüzde 6,2, yıllık büyüme oranı ortalama yüzde 1 olmuştur.

Hükümetin cari fiyatlarla değerlendirecek sürekli arttığına işaret ettiği tarım katma değerinin, tüm cumhuriyet döneminde olduğu gibi giderek arttığı doğrudur. Ancak bu artış, 1988 fiyatları baz alınarak değerlendirildiğinde abartıldığı gibi yüksek olmadığı görülür. 2002 yılında 8 milyar 663 milyon lira olan tarım katma değeri 2003 yılından başlayan 6 yıllık sürede ortalama 8 milyar 946 milyon TL olmuştur.

Hükümetin sürekli öğündüğü bir başka konu AKP döneminde traktör sayısının 2002 yılına göre artmış olduğudur. Traktör sayılarını değerlendirdiğimizde görülen manzara şudur: AKP döneminde traktör satışlarının en yüksek olduğu yıl 2006'dır. 2006 yılında satılan traktör sayısı 28 bin 386'dır. 1998 yılında satılan traktör sayısı ise 48 bin 568'dir. Traktör satışları 2006'dan itibaren sürekli düşmekte olup, 2008'de 12 bin 963 traktör satılmıştır. Bu miktar 1998'de satılan traktör sayısının dörtte 1'idir. Ama, 2009'da durum daha dramatiktir. 2009'un ilk dokuz ayında toplam satılan traktör sayısı yalnızca 5 bin 85'tir.

Tabii azalan yalnızca traktör satışları değil, diğer tarım aletleri ve makine satışları da o denli azaldı ki, Adana'nın Kozan İlçesinde yirmi beş yıldır tarımsal alet imal eden bir firma, satışları azalınca klimalı, şofbenli cenaze bekletme ve yıkama aracı imaline başlayarak sıkıntıdan kurtulmayı başardı.

Tarımsal dış ticaretle son yıllar hep ithalatın ihracattan fazla olduğu yıllar olmuştur. 2003-2008 yıllarının ihracat ve ithalat miktarı ortalama ihracat 3 milyar 331 milyon, ithalatta 3 milyar 695 milyon dolardır. 2008 yılında ihracat 4 milyar 177 milyon; İthalat ise, 6 milyar 433 milyon dolar olmuştur. 2008 yılı tarımsal dış ticaret açığı, 2 milyar 256 milyon dolarla cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırmıştır. 2008 yılında hububat ithalatına 2 milyar 39 milyon dolar; yağ, yağlı tohum ve küspe ithalatına 2 milyar 833 milyon dolar ödenmiştir. Bu yılın ilk yedi ayı sonunda ise Türkiye'nin tarımsal ham madde ihracatı 322 milyon dolar, ithalatı 1 milyar 777 milyon dolar olup tarımsal ham maddedeki yedi aylık dış ticaret açığımız 1 milyar 455 milyon dolardır. Bunlar tarımsal ham maddeler için verdiğimiz rakamlardır.

Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanı, buğday unu ihracatında Türkiye'nin dünya ikincisi olduğunu, 2008 yılında 1 milyon 800 bin ton buğday unu ihracatı gerçekleştirdiğimizi söylüyor. Siz, yazılı soru önergeme verdiğiniz yanıtta DİR kapsamında 2008-2009 döneminde 2.941.371 ton buğday ithal ettiğinizi bildiriyorsunuz. Kısacası bu ihracatın üretimimiz açısından övünülecek bir yanı yoktur. İhtiyacımızın üstünde buğday üretilip, un yapıp satmış değiliz.

Tarım Bakanlığı ihraç edilen meyve ve sebzenin içerdiği tarım ilacı kalıntıları açısından bu yıl da sınıfta kaldı. Almanya'da Türkiye'den ithal edilen armutlarda yapılan 17 testte amitraz adlı haşere ilacının kilogramda en fazla 0,05 mg olması gerekirken, bunun yaklaşık 6 katı olduğu belirlendi. Bu ilaç Almanya'da uzun süre yasaklanmıştı. AB'de ise 2008 yılının başından beri yasak. Bu haberle birlikte Türk halkının amitraz'lı ilacı afiyetle yediğini de öğrenmiş olduk.

Son günlerin en tartışılan konularından olan GDO konusuna Sayın Bakan sanıyorum hiç değinmedi. GDO'lar kendi türü dışında başka bir türden gen taşıyan ürünlerdir. Yani, doğal olmayan ürünlerdir. Yani, bir bitkiye, bir bakteriden, virüsten, balıktan gen aşılarmakta, bitkinin doğal yapısı değiştirilmektedir.

Sayın Bakan, yazılı soru önergeme 5 Ekim 2009'da verdiği yanıtta şöyle söylüyorsunuz: "Bakanlığımızca hazırlanan Biyogüvenlik Yasa Tasarısı Taslağı Başbakanlığa gönderilmiştir. Biyogüvenlik Yasa Tasarısı Taslağı TBMM'den geçtikten sonra hazırlanarak yönetmelik ve tebliğlere de hukuki dayanak oluşturacaktır". Böyle söylediniz ama, ne yaptınız Sayın Bakan? Yasayı çıkarmadan alelacele bir yönetmelik çıkardınız ve Büyük Millet Meclisinde yaptığınız konuşmada "Bu yönetmeliği acil mevzuat olarak çıkardık, kanunu beklesek birkaç ay daha beklememiz gerekiyordu" dediniz. 2004'ten beri beklediniz de bir iki ay beklemediniz mi Sayın Bakan? Hangi ifadenizde samimisiniz?

Sayın Bakan, çünkü Hürriyet Gazetesi'nde yayımlanan söyleşinizde, "GDO'lu ürün yemek istemem" diyorsunuz. Madem ki, GDO'lu ürün sizi rahatsız ediyor, bu konuda ne için bugüne kadar bir düzenleme yapmadınız da GDO'lu ürünleri hem siz yediniz, hem de millete yedirdiniz? Ayrıca Sayın Bakan, "Domatesin, biberin, patlıcanın, meyvenin GDO ile ne alakası var?" diyorsunuz. Sayın Bakan, Siz değil miydiniz, 81 ile talimat yazdığınızı ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Sayın Başkan, bugün birazcık müsamaha edeceksiniz.

...bu talimatta, içinde GDO olması muhtemel ürünleri belirtilip, bunlarda GDO analizi yaptırılmasını ve GDO tespit edilen ürünlerin ithalatına izin verilmemesini istediğini belirten? Sayın Bakan, şu ürünler sizin illere gönderdiğiniz

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

listede olan ürünler değil mi: "Mercimek, nohut, tapyoka, muz, elma, papaya, radika, erik, balkabağı, şeker kamışı, yonca, marul." Şimdi ben size soruyorum: Bu ürünlerin hangisinde GDO bulunma olasılığı var? 81 ilin kaçında GDO bulunması muhtemel ürünler ile bu ürünlerden üretilen gıda ve yem maddelerinin analizini yapabilecek laboratuvar, analizini yapabilecek laboratuvar analizini yapabilecek uzman var? Yapmayın Sayın Bakan, sizin bu söylediğiniz tam bir ütopya.

Yönetmelikle GDO ürünlerinin bebek mamaları ile bebek ve küçük çocukların ek besinlerinde kullanılmasını yasaklayarak GDO'lu besinlerin bebeklere ve küçük çocuklara zararlı olduğunu kabul ediyorsunuz. Ama, GDO'lu ürünlerin bebeklerin yumurtasını yediği tavukların, sütünü içtiği ineklerin yemlerinde kullanılmasına izin veriyorsunuz. Ayrıca hamile kadınlarla ve emzikli bebeklere bu ürünleri yedirdiyorsunuz. Oysa siz de, ben de biliyoruz ki anne ne yerse bundan karnındaki bebek etkilenir, anne ne yerse yediği besindeki tüm besin bileşenleri sütte geçer ve bebek de hele ilk altı aylık dönemde tüm besinini anne sütü ile alır.

Yönetmelikte ayrıca çok garip olarak GDO'suz ürünlerin etiketlerine bu ürün GDO'suzdur yazılması da yasaklıyorsunuz. Bu konuda da "Bir ürünün içindeki yazılır. İçinde olmayan yazılmaz" diyorsunuz. Öyle ise, ne için bir kısım gıdaların etiketlerinde içinde domuz yağı yoktur yazıyor? THY'nin yolcularına sunduğu yemeklerde ne için "içerisinde domuz eti yoktur", ya da " domuz yağı yoktur" ibaresi mutlaka bulunuyor? Lütfen biraz tutarlı olunuz. Ayrıca bu gıdalar insan eliyle doğal yapıları değiştirilen gıdalar olduğu için toplumun önemli bir kesimince etik bulunmadığı gibi, dini açıdan da sakıncalı görülüyor. Gerçi önceki gün İslam Konferansı Teşkilatı üyesi ülkelerin oluşturduğu kurul, genetiği değiştirilmiş organizmaları içeren gıdaların, haram olmayan bir genetik maddeden yapılıyorsa, helal olabileceğine karar verdi, ama, Sayın Başbakan her halde bu gıdaların dini açıdan sakıncalı olup olmadığını ulemaya bir kez daha soracaktır.

Sayın Bakan, "Ülkeye GDO'lu ürünün girmesi bu yönetmelikten sonra fiilen mümkün değildir, yani sıfır düzeyindedir. " diyorsunuz, ama, yönetmeliğin 6'ncı maddesi "Bakanlık, izin verilen GDO ve diğer GDO'larla ilgili bilgileri Bakanlık internet sitesinde yayımlar." şeklinde bir ifade taşıyor. Ülkeye GDO girmeyeceğine göre "izin verilen GDO'lar" ifadesi ne anlam taşıyor? Eğer, Sayın Bakanın söylediği gibi amaç GDO'lu ürünlerin ülkeye girmesini engellemek ise bunun için beş sayfalık bir yönetmelik yerine tek maddelik yasa çıkarılarak "GDO'lu ürünlerin Türkiye'ye girmesi yasaktır. GDO'lu ürünü Türkiye'ye sokanlara şu cezalar uygulanır." demek yeterli olurdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) - Yönetmelik, ceza düzenlemelerini eski tarihli yasalara dayandırıyor. Ancak, bu yasalarda öngörülen cezalara bakıldığında zaman bunun bir ila on milyar TL olarak ifade ediliyor. Böyle bir cezanın uygulanması mümkün olabilir mi? Bugünkü parayla 1 milyar lira eski para deyimiyle kaç katrilyondur, 1 katrilyondur Sayın Bakan. O zaman konulmuş, ama siz dikkatsizlikten aynı maddeyi buraya getirmiş ve uygulanır diyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Bu durum bile Yönetmeliğin ne denli üstünkörü ve alelacele çıkarıldığını ortaya koyuyor.

Aynı soru önergemde transgenik bitkilerle ilgili olarak 1998 ve 1999 yıllarında Harran, Akdeniz, Çukurova, Niğde ve Nazilli Araştırma Enstitülerinde yapılan alan çalışmalarında hangi sonuçların alındığını, bu çalışmaların neden sürdürülmediğini sormuştum. Yanıtınızda denemelerin sürüp sürmediği belirtilmiyor, denemelerin sonuçlarının değerlendirilmesi çalışmalarının ise sürdüğü belirtiliyor. Bu söyleminize siz inanıyor musunuz Sayın Bakan? İki yıl süren denemelerin sonuçları on yılda değerlendirilemez mi? Böyle şey olur mu? Denemeler sürüyorsa, ara sonuçları açıklanmaz mı?

Sözlerimi Sayın Bakan'ın yazılı soru önergelerimden ikisine verdiği yanıtlarla ilgili düşüncelerimi belirterek bitireceğim.

Sayın Bakan, Bakanlığa alınan kene ilacı ihalesinde yolsuzluk yapıldığı ve devletin 4 trilyon lira zarara uğratıldığı iddiası üzerine ve Cumhurbaşkanlığı makamının konuyu Bakanlığa iletilmesi sonucu, 3 bakanlık müfettişini konuyu araştırmakla görevlendirdiniz. Müfettişler 29/12/2008 tarihli Raporlarında devletin 3,4 trilyon Lira zarara uğratıldığını, bu meblağın, sorumlulukları belirlenen Türkiye Jokey Kulübü Başkanı, Koruma ve Kontrol Genel Müdürü ve Birinci Hukuk Müşavirinden tazmin edilmesi gerektiğini belirttiler. Raporda ayrıca, Koruma Kontrol Genel Müdürü ve Birinci Hukuk Müşavirine aylık kesme cezası verilmesini istediler.

Siz önce bu raporu iki ay işleme koymadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bitiriyorum, son bir iki cümle efendim.

Sonra, müfettişlerin raporu değiştirmeyecekleri belli olunca, ilk müfettiş heyeti, soruşturma konusu dikkate alınarak biri veteriner, biri iktisatçı ve biri de hukukçu olan 3 kişiden oluşmuşken, bu sefer 2'si ziraat mühendisi, 1'i veteriner hekim olan ikinci bir müfettiş heyeti oluşturarak, bu heyetten "İhalede kamu zararı olmamıştır." sonucunu aldınız. Sizi aldığınız bu sonuç nedeniyle kutluyorum.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna uzman ve denetçi personel alımıyla ilgili 17 Mayıs 2009'da yapılan seçme sınavında ciddi usulsüzlükler yapıldığını yaklaşık yirmi soruyla size sordum, ama verdiğiniz yanıtların hiçbirisi doyurucu değildi. Bunu bir kere daha anımsatmakla yetiniyorum.

Hepinize saygılar sunarım.

Tek tek ürünlere giremedim, onlara inşallah Genel Kurulda gireriz ve Sayın Bakanım dediği gibi bir artma olmuş mudur olmamış mıdır, yoksa yalnızca 2007 ile 2009 karşılaştırıldığında bir anlam ifade eder mi onu da sizlere söylerim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ergin.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığın bütçeleri ile ilgili bazı değerlendirmelerde bulunarak konuşmama başlamak istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

2009 yılının ilk dokuz ayında cari transferler yüzde 33,7, görev zararları yüzde 72,3, hazine yardımları yüzde 49,7 ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlara transferler yüzde 133,1 oranında artarken, tarımsal amaçlı transferler yüzde 25,8 oranında azalmıştır. Yani, 2009 yılının ilk dokuz ayında 3,8 milyar liralık tarımsal destek yapılmıştır, 2008 yılının ilk dokuz ayında 5,2 milyar TL tutarında tarımsal destek yapılmıştır. Kendi içerisinde detayına baktığımızda tarımsal desteklerin mazot desteğinde yüzde 4,7'lik 2008'e göre bir azalma görüyoruz, gübre desteğinde 69,3'lük bir artış var, kütlü pamuk desteği ödemelerinin 753 milyon TL'den 600 milyon TL'ye düştüğünü görüyoruz, yağlık ayçiçeği desteği ödemelerinin 204 milyon TL'den 180 milyon TL'ye düştüğünü görüyoruz, dane mısır desteği ödemelerinin 2008'de 163 milyon TL olarak yapılmış, bu yıl hiç yapılmadığını görüyoruz. Süt desteği ödemelerinin geçen yıl 307,6 milyon TL'den bu yıl aynı dokuz aylık dönemde 180 milyon TL'ye düştüğünü görüyoruz. Tabii haksızlık etmeyelim, ıslah amaçlı küçükbaş hayvan yetiştiriciliği desteğinde artış olduğunu, kırsal kalkınma desteği ödemelerinde ve çay budama tazminatı desteği ödemelerinde keza artış olduğunu görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, tarımsal desteklerde eleştiri konularından biri desteklerin miktar olarak azlığına yönelik ise diğeri desteklerin bir yıl gecikmeli olarak yapılıyor olmasınadır. Yani, üretici 2009 yılında ürettiği tarımsal ürünlerin desteğini gecikmeli olarak 2010 yılında alabilmektedir. Oysa üretimin yönlendirilmesi açısından desteklerin çok önceden planlanması ve yılı içinde yapılmasının daha uygun olacağına kimsenin itirazı olamaz.

Orta Vadeli Programda "Tarımsal destekleme ödemeleri sektörde rekabet edebilirliği artırmak ve gelir istikrarını sağlamak amacıyla alan ve ürün temelinde farklılaştırılacak, desteklerin idare ve kontrolü alan bazlı yapılacaktır." şeklinde ortaya konulan hedefi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Ancak, Hükûmet, havza bazında yapacağı teşviklerde de ödemeleri bir yıl gecikmeli yapacaksa, üretim planlamasına bundan önce olduğu gibi bu politika değişikliğinin de katkısı sınırlı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, size 2008 ve 2009 yılında yapılan tarımsal desteklerle ilgili bir karşılaştırmanın sonuçlarından söz etmek istiyorum.

Tarımsal desteklemelerin seçim yatırımı amacıyla kullanılıp kullanılmadığını görmek açısından 2008 ve 2009 yılının ilk üç ayında yapılan tarımsal destekleri birlikte karşılaştıralım.

2009 yılının ilk üç ayında tarımsal desteğin 2008 yılının ilk üç ayına göre yüzde 3,8 arttığını görüyoruz. Denilebilir ki bu oran büyütülecek bir oran değildir. Doğru, büyütülecek bir artış yok ortada. Ancak tablonun devamına bakarsak, seçim yatırımı için tarımsal ödemelerin bir kısmının öne alındığını göreceksiniz. 2008 yılının ilk dokuz ayında yapılan desteğin yüzde 43,8'i ilk üç ayda yapılırken 2009 yılının ilk dokuz ayında yapılan desteğin yüzde 61,3'ünün seçimden önceki ilk üç ay içinde yapılmış olması dikkat çekicidir. Tekrar vurgulamakta fayda vardır. Hükûmet yılın ilk üç ayında seçim için tarımsal desteklerin bir kısmını öne almış, seçmenin oyunu aldıktan sonra destekler konusunda gerçek yüzünü göstermiştir. Çünkü ilk dokuz ayda yapılan toplam tarımsal destek 2008 yılının ilk dokuz ayına göre yüzde 25,8 oranında azalmıştır. Miktar olarak azalma 1,4 milyarlık bir düşüşü ifade etmektedir.

Değerli Milletvekilleri, 2010 yılı bütçesinden tarımsal desteklere ayrılan ödeneğin 2009 yılına göre yüzde 13,5 artmış gibi görünmektense de, bu artış, 2009 bütçesinde tarımsal destek ödemelerinden IMF talimatı ile yapılan yüzde 10 kesintili rakama göre bir artıştır. Bu, bu yıl çiftçiye reva görülen destek 2008 yılı bütçesinden çiftçiye ödenen desteğin yüzde 4,5 gerisindedir. Hatta, dahası, bu rakam 2007 yılı düzeyindedir. AKP hükûmetlerinin bugüne kadar yasaların emrettiği şekilde çiftçiye gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'nin altında bütçeden pay ayırmadığını görüyoruz. 2010 yılı için öngörülen tarımsal desteğin gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı binde 54 düzeyindedir. Hükûmetin Parlamento tarafından kabul edilen yasal düzenlemelere uymamaktaki ısrarını sürdürmesi son derece düşündürücüdür.

2010 yılı bütçesinde bir dikkat çeken nokta personel giderleri ödeneğindeki yüzde 7,2'lik azalmadır. Azalmanın nedenleri konusunda bilgi verilirse sevinirim.

Değerli milletvekilleri, tarım ürünleri dış ticaret rakamlarına baktığımızda -Sayın Bakanla TÜİK'in farklı bir tablosundan rakamlar aldığımız için rakamlar örtüşmeyebilir- 2009 yılının ilk dokuz ayında 2008 yılının aynı dönemine göre toplam ihracatımız yüzde 30,5 oranında daralırken tarım ürünleri ihracatımızın yüzde 6,6 oranında artmış olması ve tarım ürünleri dış ticaret açığının 2,5 milyar dolardan yarım milyar dolar düzeyine gerilemiş olması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. İnşallah bu eğilim kriz dönemiyle sınırlı kalmaz. Tarım ürünlerinin ticaretinde görülen bu olumlu gelişmeyi tüketim malları ticaretinde göremiyoruz. 2009 yılının ilk dokuz ayında 2008 yılının aynı dönemine göre toplam ihracatımız 30,5 oranında daralırken tüketim malları ihracatımızın 22 oranında daralması kötünün iyisi olarak değerlendirilebilir. Tüketim malları dış ticaret fazlamıza baktığımızda aynı dönemde fazlamızın 4,5 milyar dolar azaldığını görüyoruz. Tabloda kötü bir gösterge de tüketim malları ithalatımızın toplam ithalat içindeki payının 2008 yılında yüzde 10,4 iken 2009 yılında yüzde 13,4'e çıkmış olmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak GDO'lu ürünlerin ithalatına izin veren yönetmelikle ilgili tartışmalara tarımcı olmayan birisinin bakışıyla bakmak istiyorum. Yönetmeliğin dayanağı olarak gösterilen yasa hükümleri, doğrudan GDO'lu ürünlerin ithalatıyla ilgili Bakanlığa yetki veren açık hüküm niteliğinde değildir. Bakanlığa yasalarla verilen görevlerden hareketle, yönetmelikle düzenleneceği açıkça ifade edilmeyen konularda yönetmelikle düzenleme yapılması yerine öncelikle söz konusu hakkında yasal düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum. Hükûmet GDO'lu ürünlerin ithalatında ortaya çıkan boşluğu halk sağlığını dikkate alarak acilen doldurma ihtiyacı duymuş olabilir. Ancak tekrar vurgulamak gerekirse yasaların açıkça izin vermediği alanlarda Bakanlıklara bazı yasalarla verilen genel görev tanımından hareketle yönetmelikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) - ...yakından ilgilendiren bu konu akşamdan sabaha ortaya çıkan bir konu da değildir ve Hükûmetin acil konularda yasal düzenleme yapmak için yeterli Parlamento çoğunluğu da vardır. Üstelik ulusal biyogüvenlik yasa önerisinin de Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu ifade edilmektedir. Sayın Bakan bu yönetmeliği

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

yürürlüğe koyarken eğer olmuş ise Dünya Ticaret Örgütü ve dolayısıyla ABD'den herhangi bir baskı görüp görmediğini komisyonumuza açıklamalıdır. GDO'lu ürünlerin koşullu ithalatına izin veren yönetmeliğin çıkarılıp ardından hiçbir babayığit bu ürünleri ithal edemez demek ne kadar ciddiye alınabilir? Kontrol konusunda yapacağınız sıkı laboratuvar incelemeleri genel olarak gıda maddeleri ithalatında aksamalara yol açmayacak mı? Bu konuda içten ve dıştan gelecek eleştirileri nasıl karşılamayı düşünüyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, son bir nokta Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün bütçesiyle ilgili. Genel müdürlüğün ağustos sonu itibarıyla 2009 yılı bütçe gerçekleşme oranı yüzde 12,5'tir. Bu düşük oranlı gerçekleşmede sermaye giderlerindeki eksi 5,1'lik düşüşün etkili olduğu görülmektedir. 2009 yılında yapılamayan kamulaştırma ve toplulaştırma faaliyetleri için 2010 yılı bütçesine yeniden 188,5 milyon TL tutarında ödenek konulmaktadır. Ancak kurumların bütçelerine yıl içinde gerçekleştirebilecekleri faaliyetler için ödenek koymaları gerçek ihtiyaç sahibi kurumların yeterli ödeneğe kavuşabilmeleri açısından önemli olduğunu ifade ediyor, tekrar bütçelerin hayırlı olması dileğiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – 7.35'e kadar oturuma ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.06

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.44

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Tarım Bakanlığı bütçemizin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sekizinci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Münir Kutluata, buyurun efendim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Tabii, akşamın bu saatinde ve yemekten sonra, geceye doğru ilerleyen bu saatte tartışmanın veya açıklamanın tonunu ayarlamak da çok önemli. Onun için mecburen sakın bir şeyle başlayacağız Sayın Bakan çünkü bu sakın olma telkini şuradan geliyor: Siz konuyu anlatırken, tabii, geniş bir kesim, büyük bir Bakanlık, rakamları böyle peş peşe dizdirince silsileyi kaçırdık hakikaten ama işte, onlara bir dönüp bakmamız da mümkün fakat sizin o çizdiğiniz tabloya karşı ben de bir tablodan bahsedeceğim ve fikrinizi soracağım. Bu hiç abartılı olmayan, gerçekten bizim milletle yüz yüze geldiğimiz zaman, her zaman karşılaştığımız, hatta bölgelerimize gitmeye de gerek yok, Ankara'da her şeyde önümüze gelen birçok husus var Sayın Bakan.

Şimdi, ekilen toprakların azaldığı çok açıktır. Dolayısıyla bu, köylünün toprağından koptuğunu gösteriyor. Bu sizler için bir şey ifade etmelidir. Ürettiğini yeniden üretmek için köylünün, üreticinin ne takati kalmıştır ne maddi imkânı kalmıştır ne morali kalmıştır Sayın Bakan, gördüklerimiz budur. Şimdi şöyle bir ara ifade kullanayım: Tarımda her zaman şikâyetler olagelmıştır Türkiye'de ama gerçekten bu dönem için sefalet noktasına doğru gittiğini görüyoruz. Tarımda bazen uygulanan bir fiyat politikasının sonucu olarak, bazen hava şartlarının azizliği olarak köylü sıkıntıya düşmüş ama gelecek yıllarda onu telafi etme ümidiyle moralini de bozmamıştır, çalışmalarına da ara vermemiştir, toprağından da soğumamıştır ama şimdi gördüğümüz, üst üste bu sıkıntıları yaşamak suretiyle çok ciddi bir sıkıntı içinde olduğunu sizler de bizim kadar görüyorsunuz.

Şimdi, borçların ödenememe konusu var ki, kriz gelirken söyledik, kriz içinde de söyledik, hiç bu konuda özel bir düzenleme yapılmadı Sayın Bakan. Şimdi, tarım kredi borçları için insanlarımız hapse atılıyor ve bunu lütfen not alınız, hapse atılma şekli fevkalade kırıcıdır. Sabahın beşinde kapısına dayanılıyor, büyük bir canı veya bir terörist yakalanmış gibi, şu kadar yıl itibarı olan, çevresi olan bir çiftçi, bir kuruş için bugüne kadar bir şey söyletmemiş bir insan alınıyor ve hapse atılıyor. Sonra kefiller bulunuyor, senetler imzalatılıyor, borcu ödeniyor, satıyorlar, savıyorlar, babalarını, kardeşlerini insanlar çıkarıyor. Bu şartları görmezden gelerek buna göz yummanın hiç de vicdani olmadığı görülüyor.

Şimdi, arazilerin ipotek altında olduğu gayet açıktır. Bu arazilerin, ipotek altındaki araziler özellikle yabancı bankaların köylüye yaşattığı bir yalancı baharın arkasından şimdi mülkiyet devri noktasına gelmiştir. Bunu çok yaygın şekilde görüyoruz. Siz kredileri söylerken, yabancı bankaların verdiğiyle birlikte 12 milyar liraya ulaştığını söylediniz ama yabancı banka kredileri köylüye Ziraat Bankası kredisi mantığıyla dağıtılmadığını hepimiz biliyoruz, burada çok büyük sıkıntılar yaşanıyor.

Tarımsal destekleme konusunda, tabii, tarım tabiatı icabı desteklemeye muhtaç. Burada da gayri safi yurtiçi hâsılanın yüzde 1'inden olamaz diye bir kayıt var. Bu kaydın son yıllarda işlemediğini, buna uyulmadığını görüyoruz. Siz tarımla ilgili olarak kriz karşısında tampon sektör gibi birtakım, tarımın moral verdiğine dair ifadeler kullandınız ama böyle olmasına rağmen, geçen yıl, 2009 bütçesi Meclisten geçerken son anda tarımın payından, tarım desteklerinden yüzde 10 kısılmış oldu. Demek ki bu kısılma olmasaydı krize daha fazla destek olurdu anlamı çıkıyor söylediklerinizden. Destek bir yana, tarım ürünlerinin para ettirilemediğini görüyoruz. Burada çok büyük sıkıntılar olduğunu görüyoruz. Hükümet fiyat belirlediği ürünlerde bile ne hikmetse, belirlediği fiyatın köylünün eline geçmesini sağlayamıyor Sayın Bakan. Buğday 50 kuruş belirlendiyse, köylü bu buğdayından 50 kuruş alabilmelidir. Bu 50 kuruşu teslim edeceksiniz, 35 gün sonra alacaksınız dediğiniz veya neyse, bir buçuk ay sonra, bir ay sonra alacaksınız dediğiniz anda, teslim edemezse para alamayacak, teslim ediyor ama borçları bastırıldığı için, bekleyecek hâli olmadığı için bunu yüzde 25 ucuzuna, 40 kuruşa

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

biliyorsunuz, o fiyatlara yakın fiyatlarla piyasaya satmak mecburiyetinde kalıyor. O zaman niye biz buna 50 kuruş diyoruz veya bunu alan adam götürüp bir ay sabrettiği takdirde yüzde 25 kâr sağlayabildiğine göre köylünün eline geçecek değerden, böyle bir alışveriş nerede var ki biz buna izin veriyoruz? Bunu niye ticaret metarı hâline getiriyoruz? Niye bir aylık bir zamana ihtiyaç duyup da köylüyü yüzde 25 ürünün fiyatından tersine satmaya razı oluyoruz. Bunu bu sene fındık fiyatı verilmedi ama geçen yıllarda fındıkta da yaşadık.

Şimdi, dış ticarete gelince -hızlı hızlı geçmeye çalışıyorum- dış ticarete Almanya'daki bir fuarda "58 milyar dolar gayri safi millî hâsılaya katkımız var, 24 milyar dolar da dış ticaret hacmimiz var." diye bir ifade kullanmışsınız Sayın Bakan. Biraz genel bir ifade ama kitapçıkta da zaten 57'ye yakın, 2008 için şey yapıyorsunuz ama burada gözden kaçan şöyle bir husus var: Şimdi, 24 milyarın... 2008 yılında işlenmiş ürünler dâhil olmak üzere bizim ihracatımız 10,8, ithalatımız 8,7 kaba rakamlarla, 19,5 milyar dolarlık bir dış ticaret hacmi var. Şimdi, ihracatta bu rakamı kullanıyoruz çünkü burada işlenmiş ürünler de dâhil ama gayri safi millî hâsıla içindeki payı derken, net ürünleri söylüyoruz. Dolayısıyla 58 milyar dolar gayri safi üretim, 24 veya 20 milyar dolar ihracat rakamı derken bu kıyaslanabilir bir rakam değildir. Birinin içinde işlenmiş ürünler var. O bakımdan, yani biz gayri safi millî hâsılaya katkısının şu kadarını ihraç ediyoruz demek burada yanıltıcı olmuş oluyor diye düşünüyorum ama işlenmemiş hâliyle baktığımız zaman, dış ticarete aleyhte bir hâl var, ithalat fazla. Biz halen tarım ülkesi sayıldığımızı göre, bari burada dış işlemler dengesinin aleyhine bir durum olmasa diye gönül arzu ediyor. Nitekim, 2008 yılında 6 milyar küsur ithalat, 3,9 ihracatımız söz konusu, balıkçılık hariç zannederim rakamlardan. Dolayısıyla işlenmiş ürünleri almadığımız takdirde, dış ticaret dengemiz tarımda aleyhte işliyor.

Şimdi bu kitapçığınızda siz de hızlı geçtiniz, daha doğrusu farklı yerden konuştunuz ama söylediklerinizin hepsi hemen hemen burada belirli şekillerde dağılmış vaziyette var. Burada fındık konusunda üzerinde durduğumuz çok önemli bir husus var Sayın Bakan. Yeni fındık stratejisiyle konunun çözüldüğü ifade ediliyor bir beş altı aydır, bu strateji ortaya atıldıktan itibaren. Burada da gerekçeniz, ülkemizin fındık alanları aşırı genişlemiştir, rakip ülkelerin üretimi teşvik edilmiştir diyorsunuz bizim sayemizde, bizim yüzümüzden diyorsunuz.

Şimdi, fındık üretimini kısıtımıza göre, onları teşvik ettik. Biz fındık üretimini kısırsak pazarı onlara bırakmış oluyoruz sizin bu cümlelerinize bakarak, bir tanesi bu. İkincisi, Sayın Bakan, şimdi, Türkiye'de fındık üretiminin biraz fazla yayıldığı bir gerçektir ancak yayılmasının sebebi fındığın cazibesi midir, yoksa diğer ürünlerin hiçbir şekilde köylü tarafından ticari görülmemesinin sebebi midir? Siz burada stratejik ürünlerle desteklenecek diyorsunuz. Bu net bir şey değil. Ne ektirilecek de bugüne kadar ektiklerinden farklı olarak, bundan farklı gelir elde edecek. Bu köylünün önüne koyulmuş bir şey değildir. Bu senelerdir tartışılan bir konudur. Köylüye herhangi bir ürününü ektirmeyecek olan veya diktığı bir bitkiyi söktürecek olan diğer ürünlerin fiyatlarıdır. Bunun devlet eliyle yapılması, zorlanması doğru olmadığı kanaatindeyim. Ayrıca, düşürülecek alanları dikkate alırsak, Türkiye'de fındık üretiminin 300 bin ton civarına indirilmesi hesaplanıyor. Türkiye'de fındık üretim 600 bin ton civarındadır, 600 bin tonun da, yani bir yıl öyledir, bir yıl kıtlık yılı vardır. İyi bir depolama sistemiyle bunun denkleştirildiğini biz biliyoruz. Şimdi burada, fındık üretimini bu oranda kısacağız demenin dünya pazarlarını rahatlatmak gibi bir anlamı çıkabilir. Bunun doğru olmadığını söylüyorum Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kutluata, toparlayabilirseniz.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Ayrıca, "Bu sene Toprak Mahsulleri Ofisi fındık almadı, bundan sonra da almayacak." diyorsunuz. Şimdi bu niye şimdiye kadar aldı zaten? Yanlış buradadır. Toprak Mahsulleri fındık aldıysa şimdiye kadar, bundan sonra niye almıyor. Alırken, almasın, niye alıyor dedik. Dedik için rahat rahat söylüyorum: Toprak Mahsulleri Ofisinin fındık aldığı süreç içerisinde esas fındığın kurumu olan, köylünün kurumu olan, üreticinin kurumu olan Fiskobirlik çökmüştür, devre dışı bırakılmıştır, depolama kapasitesini ve ihtisasını kaybetmiştir ve devre dışı kalmıştır. Şu anda Fiskobirlik tasfiye sürecindedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi eğer bundan sonra fındık almıyor ise, almayacak ise, düzenleme, depolama maksadıyla bile fındık almayacak ise, o zaman Toprak Mahsulleri Ofisi Fiskobirlik'i devre dışı bırakmak için devreye girmiştir diye bir görüntü var üreticilerde, bu görüntünün uygulamalarla silinmesi gerekiyor. Çünkü hiç karışmayabilirdiniz. Fiskobirlik'e kredi verilir verilmez, verilmeyorsa bile o kurum kendini muhafaza ederdi. Edemedi ve tasfiye ediliyor. Burada hükümetin çok ciddi bir sorumluluğu var diye düşünüyorum.

GDO konusu popüler bir konu, ondan herkes konuşacak ama birkaç satır da ben söyleyeyim lütfen. Sayın Bakan, hormonlu ürünler, GDO'ya işi yaptırmadan hormonlu ürünler konusunda Türkiye'de çok büyük bir sıkıntı vardı biliyorsunuz, endişeler var, hepimiz yaşıyorduk. Şimdi işin içine GDO girdi, GDO'da da bugüne kadar bilgisiz kaldığımız, bilgilendirilmediğimiz ortaya çıktı. Şimdi, bu milletin hükümetinden GDO'lu ürünler Türkiye'ye giremez, izin vermeyeceğiz demeyi beklemek hakkı değil midir. Yok, bazı yem bitkileri zaten kullanılıyordu, gelmezse, işte, belirli işler aksar gibi bir düşünce varsa, mazeret varsa bunun tedbirini almalı değil miyiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Son defa, çok kısa Sevgili Başkanım.

2002'den beri birtakım kıyaslamalar yaparız. Yedi yıl içinde bunun tedbirini almamız gerekmiyor muydu?

Son olarak bir soruyla ve tavsiyeyle bitireyim Sayın Bakan: Tarım Bakanlığımız yerli tohumlarımızın muhafazası konusunda bir çalışma yapıyor mu, böyle bir banka oluşturduk mu, biz bunları muhafaza ediyor muyuz? Yarın, bugün bize GDO'yu dayatanlar yarın organik tarım ve doğal gıda maddeleri diye ortaya çıkıp, yeniden bizi pazar yapmaya kalktıkları zaman, hiç değilse biz orada kendimizi savunacak mıyız?

Çok önemli bir husustur, köylerimizde ne eski mısırlardan tohum bulabiliyor köylü -artık akli başına geldi- ne domates tohumu bulabiliyor ne herhangi bir tohumu bulabiliyor. Devletin bu anlamda bir çalışması olması gerekir diye düşünüyorum. Çok önemli görüyorum. Bu konuda çalışmanız var mı, yapacak mısınız, öğrenmek isterim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kutluata.

Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) –Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli mensupları; Tarım Bakanlığı bütçesini görüşürken sürekli olarak gündemde olan konu hükûmetin tarım kesimine verdiği destektir. Bu, sadece Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri döneminde değil, önceki hükûmetler döneminde de böyle olmuştur. Hükûmetlerin tarım sektörüne bakışını, bütçede tarım sektörü için ayrılan paydan değerlendirebiliriz.

Bütçe önemli bir maliye politikası aracıdır. Ekonomide yaratılan gelirin önemli bir bölümü bütçeyle yeniden dağıtım tabi tutulur. Bütçenin gelir tarafıyla ekonomiden vergi adı altında birçok gelir toplanır. Toplanan bu gelirlerle ve hükûmetin yaptığı borçlanmalarla kamu harcamaları karşılanır. İşte bu yeniden dağıtım sırasında gelir yeniden dağıtılır ve bu dağıtımın büyüklüğü kesimler arasında yaratılan farklılık, kesimlere verilen, aktarılan payın büyüklüğü, önceki yıllarla olan kıyaslaması hükûmetin tarıma olan bakışını gösteriyor.

Tarım sektörü bütçenin sosyal güvenlik harcamalarından sonra bütçeden yapılan transferlerin ikinci olarak ayrıldığı önemli bir alandır. Ancak bu alanın önemine uygun olarak bütçeden pay ayrılıyor mu diye bakarsak bu payın büyüklüğünün maalesef önemli olmadığını, giderek bu payın azalmakta olduğunu görürüz. Sayın Bakan bütçe sunuş konuşmasında yıllar itibarıyla nominal tutarları verdiler ancak doğru olan tabii ki bunları sabit fiyatlarla kıyaslamaktır. Nominal fiyatlarla olan kıyaslamalar gerçeği yansıtmaz. Ancak bakın nominal fiyatlarla bile kıyaslırsak 2010 yılında bütçeden tarım sektörüne destekleme adı altında yapılacak ödemelerin toplamı 2007 yılının gerisindedir ki 2010 yılında yapılacak ödemeler içerisinde alan bazı bazı ödemeler ile alternatif ürün desteği ödemeleri ilk defa yer almaktadır. İlk defa yer alan yaklaşık 800 milyon TL tutarındaki bu ödemeler dâhil edildiğinde dahi 2010 yılı ödemelerinin tutarı 5,6 milyar TL'dir; 5 milyar 605 milyon TL'dir. 2007 rakamı ise 5 milyar 555 milyon TL'dir.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – 2001'den yüksek ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Nominal olarak...

Peki oralara da geleceğim Sayın Aydoğan.

Eğer 2010 yılında ilk kez yapılan ödemeleri bu rakamdan düşersek 2010 yılı rakamı yaklaşık 4,9 milyar TL'ye gelmektedir. Bu rakam hemen hemen 2006 yılının rakamına eşittir. Gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak ifade edecek olursak 2010 yılı hedefi aşağı yukarı 2002 yılı hedefiyle, 2002 yılı gerçekleşmesiyle aynıdır. Yani sekiz yılda geldiğimiz nokta, Hükûmetin 2010 yılı için bu hedeflediği seviyeyi tutturup tutturamayacağını da bilemiyoruz, o sözde durup durmayacağını bilemiyoruz, o seviye 2002 yılıyla aynıdır. Neden 2010 yılında bize bugün söylediği rakamı veya bütçenin bize ifade ettiği rakamı tutturup tutturamayacağını bilemiyoruz diyorum çünkü 2009 yılı rakamları bunu göstermektedir. Hatırlayacaksınız 2009 yılı bütçe kanun tasarısını burada görüşürken tarım sektörü için destekleme ödemesi olarak Hükûmet 5,5 milyar TL'lik bir ödeme öngörmüştü ancak Genel Kurulda yasalaşma sırasında bundan yaklaşık, yaklaşık değil tam tamına 546 milyon TL'lik bir kesinti yapılarak 2009 bütçesinin, tarımsal destekleme bütçesinin 4 milyar 954 milyon lira olması kararlaştırıldı. Yani bir günde bir önergeyle 550 milyon TL'lik bir kesinti yapıldı Aralık 2008'in son günlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda. Sabah, Atv kredisi için iki kamu bankasını seferber edip 750 milyon doları bulan Hükûmet tarım sektörü için 550 milyon TL'yi o zaman bulamamıştı, kesintiyi yapmıştı. Peki öyle mi gerçekleşecek 2009 yılı ödemesi. Hayır, 2009 yılı yıl sonu gerçekleşme tahmini 4,5 milyar TL'dir yani aşağıda Genel Kurulda kesinleşen o rakamdan da Hükûmet yaklaşık bir 450 milyon TL daha kesinti yapmaktadır. Bu tablo tarım sektörüne bakışı göstermektedir. Elimizde imkânlar bu kadar demek özellikle 2009 yılı için mazeret değildir. Neden değildir? Tam tersine 2009 yılı kriz yılı diyeceksiniz belki, kamu maliyesinin oldukça kötü gittiği yıllar, evet kamu maliyesi 2009 yılında bozuldu, Hükûmetin haklı bir gerekçesi var, vergi gelirleri düştü, vergi indirimleri yaptı Hükûmet talebi uyarmak için ama talebi uyarmak için harcama eğilimi yüksek tarım kesimine, çiftçiye en azından bütçede taahhüt edilen rakam ödenebilirdi. Bu yapılmamıştır. Bu son derece yanlış olmuştur değerli arkadaşlar. Ayrıca bu ödemelerin bazı alt başlıklarına baktığımızda arz açığı olan ürünlere ödemelerin yıllar itibarıyla artmadığını, azaldığını görüyoruz. Bu ürünler kütü pamuk, zeytinyağı, ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, aspir ve dane mısırdır. Arz açığı olan ürünlere yapılan ödemeler nominal olarak da azalıyor. Gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak azalması bir yana nominal olarak da azalıyor. Yine mazot ödemesi düzenli bir şekilde, istikrarlı bir şekilde yapılmamaktadır. 2005 yılı ödemesi 410 milyon TL'dir, 2009 yılında ödemesi planlanan rakam 469 milyon TL'dir yıl sonu itibarıyla. Bakın, 410; 2005 yılı, 469; 2009 yılı. 2010 yılında da eğer bu taahhüt yerine gelirse ödenecek olan rakam 555 milyon TL'dir. Sabit fiyatlarla bir gerileme söz konusudur, artış söz konusu değildir. Hükûmet taa 2003 yılında çiftçiye vermiş olduğu mazot desteği ödemesini, bazı yıllar ödemeyi yapmayarak, giderek de miktarını azaltmak suretiyle yerine getirmemektedir.

Fındık stratejisine değinmek istiyorum. Sayın Bakanımız bu yıl yaz aylarında Hükûmetin yeni fındık stratejisini açıklamıştır. Bu son derece önemli konuları kapsayan bir stratejidir. Şunu ifade edeyim ki fındık stratejisine kadar Hükûmet üç yıl süreyle Toprak Mahsulleri Ofisini fındık piyasasına sokmuştur. FİSKOBİRLİK'in bu piyasada etkin olmadığını veya görevini gereğince yapamadığını ileri süren Hükûmet onun yerine bu alanda hiçbir ihtisası olmayan Toprak Mahsulleri Ofisini piyasaya sokmuş, üç yıl süreyle bu piyasayı ofis kanalıyla yürütmeye, oluşturmaya çabalamış ama bu üç yılın sonunda Toprak Mahsulleri Ofisini de devreden çıkarmıştır. Evet, bu sefer yepyeni, bambaşka bir şey açıklamıştır. Açıkladığı stratejinin hareket noktası Türkiye'de üretim alanları yıldan yıla genişliyor, bu üretim alanlarının genişlemesine paralel olarak ürün miktarı artıyor, artan ürün miktarı belirli yıllarda Türkiye'nin depolarında stok olarak kalıyor, iç piyasada tüketilme imkânı olmadığı gibi ihraç kabiliyeti de olmayan, ihtiyaçtan fazla üretildiği için ihraç kabiliyeti de olmayan bu ürünler hazineye yani topluma yük olmaktadır. Evet, bu tespiti katılıyorum. Üretim alanlarının yıldan yıla genişlemesi, üretimin Türkiye'nin tüketimi ve ihracatının üzerinde bir şekilde artması. Olayı sadece yüksek fiyat açısından alırsak bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

sürekli üretim alanlarının genişlemesine neden olduğu için Türkiye'nin fındıkta yeni bir yaklaşıma ihtiyacı var ancak Tarım Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ... Tarım Bakanlığı diyorum aslında “Köyişleri” kısmı kalktı, bitti. Belki ismi de değiştirmekte yarar olabilir yani köylere hizmet kısmı kalktı. Şüphesiz tarım demek köy demektir ama köylere hizmet kısmı kalktı. Belki bir başka isim daha...

Şimdi, Sayın Bakanın stratejiyi açıklarken dayandığı rakamlar bu stratejiyi güvenilir kılmıyor. Şimdi Türkiye’de 83 yılında yaklaşık 425 bin hektar fındık alanı vardı. 2000’li yıllarda bu 600 bin hektarı aşıyor. En son uzaktan yani uydudan algılama sistemiyle yapılan ölçüm sonucunda Türkiye’deki fındık üretim alanlarının 692 bin hektar olduğu belirlendi. Bu projeyi Tarım Bakanlığı da destekledi, uzaktan algılama yöntemiyle fındık üretim alanlarının tespit edilmesi projesi Tarım Bakanlığının desteğiyle yürümüş olan bir projedir. Sayın Bakan açıklamasında Türkiye’de 642 bin hektar fındık üretim alanı olduğunu ifade etmiştir yani 50 bin hektar daha başlangıçta izaha muhtaç, açıklamaya muhtaç bir kalem olarak ortada kalmıştır. Evet, 83 yılında 425 bin hektar, Sayın Bakanın açıklamasına göre 642 bin, uzaktan algılama yöntemiyle yapılan ölçümlemede ise 692 bin hektarlık bir fındık üretim alanı söz konusu yani aşağı yukarı Sayın Bakanın rakamına göre yüzde 51, uzaydan yapılan ölçümlemeye göre yüzde 73 oranında fındık üretim alanı genişlemiştir 83 yılına kıyasla. Tabii ki tüketim artıyor, dünyanın tüketimi artıyor, tüketim de artıyor. Ancak 642 bin hektar alanı Sayın Bakan ifade etmiş olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, toparlayabilerseniz... Süreyi ikinci defa uzatıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...fındık üretim alanları iki gruba ayrılıyor: Ruhsatlı alanlar, ruhsatsız alanlar. Ruhsatsız alanlara belli bir süre sonunda izin verilmeyeceği ifade ediliyor. Bu rakamlar ruhsatlı alan olarak 425 bin hektardır, ruhsatsız alan da 176 bin hektardır ancak Tarım Bakanlığının bir başka rakamına göre ruhsatsız alan 236 bin hektardır. Şimdi, ruhsatsız alanlar yani eğimi yüzde 6’nın altında olan arazideki üretim artı denizden yüksekliği 750 metrenin üzerinde olan arazi. Bu alanlardaki fındığı tamamen söktüğünüz takdirde Türkiye yaklaşık 500 bin ton kabuklu fındık ihracatını düşürmek zorundadır. Neden düşürecekler? Çünkü kalan alanlar yani 425 bin hektarlık ruhsatlı alan hem iç tüketim hem Türkiye’nin ihracatını karşılayamaz. O hâlde biz ihracatı azaltan bir ülke olacaksak pazarı başka ülkelere bırakıyoruz demektir. Bu strateji açıklandığında çok açık, net bir yanlışlıktı. O nedenle o zaman şunu önermiştik: Bir kere dünyada tüketim artıyor Türkiye üretim alanlarını bu kadar radikal bir şekilde kısıtlamamalı, bunda bir esnekliğe gitmeli. Bunun üzerine şüphesiz sadece bizim söylememiz üzerine değil ama bu bir doğrudu, bir doğrunun ifade edilmesi idi. Sektörün, üreticinin tepkileri üzerine kısa bir süre önce yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla 750 metrenin üzerinde olan arazide fındık üretimi serbest bırakıldı. Bu son duruma göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Üstat, ikişer dakika hep uzattık ama... Son bir dakikada toparlayabilerseniz iyi olur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki toparlıyorum Sayın Başkan, uzatmayacağım.

Son duruma göre gerçek rakam, üretim alanı nerede teşekkül etmiştir bilemiyorum. 425 bin hektar mıdır yoksa Tarım Bakanlığı yeniden çiftçiden beyanname alıp da gerçek üretim alanlarını öyle mi tespit edecektir, kafasında bir rakam var mıdır veya bu rakam tespit edilmiş midir onu bilemiyoruz. İkinci olarak ruhsatlı alanlarda alan bazlı gelir desteği ödemesi, ruhsatsız alanlarda ise alternatif ürün ödemesi yapacaktır. Ee, ruhsatsız alandaki üretim üreticiyi başka bir ürünün üretilmesine teşvik etmek gerekiyor. Doğru, ancak burada tespit edilen alternatif ürün desteği rakamı üreticinin bir başka ürüne geçmesi için yeterli değildir. Ruhsatlı üç yılda dekar başına toplam 450 TL ödenirken ruhsatsız alanda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son bir cümle...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, çok kuyumcu terazisiyle tartıyorsunuz vallahi. Tamam bu son, uzatmıyorum tamam. Çok teşekkür ederim müsamahanız için.

... rakam 600 TL’dir. Bu rakam yeterli değildir. Bunun düzeltilmeye ihtiyacı vardır. Ayrıca dünyadaki tüketimin artması gerçeğini dikkate alalım. Dünyada üretim Türkiye’nin verdiği fiyata paralel olarak artıyor iddiası hep söylenir. Ben onu rakamlarla kontrol etmeye çalıştım Sayın Bakan. Ciddi bir artış görmüyorum ben dışarıdaki diğer ülkelerde, diğer ülkelerin üretim rakamlarına bakarsanız. O değil, o iddiaya biraz ihtiyatla yaklaşmak lazım diyerek sözlerimi burada bitiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Öztrak, buyurun lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tabii, tarımı konuşuyoruz ve biraz önce, benden önce söz alan birçok konuşmacının ifade ettiği gibi Sayın Bakan tabii bir başarı tablosu ortaya koydu. Hani bizim tarımcıların deyimiyle tabii kimse yağurdum ekşi demez ama birtakım rakamları da ben ifade etmek istiyorum. Şimdi önce uygun görürseniz... Tarım nerede yapılır? Tarım alanında yapılır. Türkiye’deki toplam işlenen tarım alanlarında ne gibi gelişmeler olmuş? Bu konuda rakamlara kısaca bakmak istiyorum. 1988 yılında toplam işlenen tarım alanı 24,8 milyon hektarmış, bunlar TÜİK’in rakamları. 2002 yılında yani 2002 sonunda Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelmeden önce 24,8 milyon hektar 0,8 milyon hektarlık azalışla yani 800 bin hektar azalışla 24 milyon hektar olmuş, 1988-2002. Şimdi bu on dört yıl. Azalış yüzde 3,2 on dört yılda. Buna karşılık 2002-2008 yani AKP iktidarı döneminde 24 milyon hektardan 21, 6 milyon hektara düşmüş. Azalış yüzde 10. On

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

dört yılda yüzde 3,2; altı yılda yüzde 10,2. Bunlar TÜİK'in rakamları ve düşen yani tarıma kapanan alan miktarı da 2,4 milyon hektar yani 1988-2002 dönemindekini 3 katı.

Yine tarım istihdamına baktığımız zaman; 2002'den 2007 yılına kadar tarımda çalışan sayısındaki azalma 891 bin kişi. Ancak ne oluyorsa oluyor 2008 yılından itibaren son bir buçuk yılda tarımda çalışan sayısı birden bire 402 bin kişi artıyor. Yani 891 bin kişi 2002-2007 arasında azalan tarımda çalışan sayısı birden bire son bir buçuk yılda herhâlde tarım sektöründe getirilen istihdam arttırıcı teşvikler sayesinde birden bire 402 bin artıyor. Tabii bu böyle değil. Bunun aslı TÜİK bir yöntem değişikliğine gidiyor bu sefer yeniden tarımda çalışan sayısı artıyor. Ama bizim gördüğümüz, yörelerimize gittiğimiz zaman gördüğümüz bir tablo var ki çiftçi büyük sıkıntıda, çiftçi tarımdan çekiliyor, çiftçi artık şehre inemez vaziyete geldi, esnaftan mal satın almıyor.

Yine ithalat ihracat rakamlarından bahsettik, 2002 döneminde, ben sadece tarım yani işlenmemiş tarım ürünleri ihracatı olarak vereyim. Burada bir şeyin üzerine değineceğim, dolayısıyla işlenmiş ürünlerde de aynı tablo kullanılabilir, ihracattaki artış yüzde 125 2002-2008 arasında. 1 milyar 743 milyon dolardan 3 milyar 923 milyon dolara çıkmış fakat ithalatı hiç konuşmadık. İthalat aynı dönemde 1 milyar 590 milyon dolardan 6 milyar 151 milyon dolara çıkmış. İhracattaki artış yüzde 125, ithalattaki artış yüzde 286. Ama aslında fiyat hareketleri ve miktar hareketleri diye ayırdığımız zaman tablo daha da vahim hâle geliyor. Aynı dönemde ihracattaki fiyat artışı yüzde 90, dolar cinsinden, ithalattaki fiyat artışı yüzde 97,5. Ama miktar artışlarına dönüp baktığımız zaman yani fiyat artışlarından arındırıp reel olarak ne olmuş diye baktığımız zaman ihracattaki artış yüzde 11,6; 2002-2008 arasında, ithalattaki artış yüzde 110,4. Biri 11,6 ihracat, ithalattaki artış yüzde 110,4. Yani dış ticaret performansına da baktığımız zaman mutlaka ve mutlaka tarım ürünleri ihracatını incelerken bunları fiyatlardan arındırıp ihracat ve ithalatı irdelemek lazım, oradaki manzara gerçekten çok sıkıntılı.

Peki, çiftçi gelirleri bu dönemde ne olmuş diye bakarsak; 2002-2008 arasında buğday fiyatları 2,2 kat artmış, ayçiçeği fiyatları 2 kat artmış, mısır fiyatları 1,8 kat artmış, sığır eti fiyatı 2 kat artmış, inek sütü 1,7 kat artmış, şeker pancarı 1,3 kat artmış, pirinç 1,5 kat. Birçok ürün saydım, en yüksek artış 2,2 kat. Buna karşılık aynı dönemde gübredeki artış 4,3 kat, mazotadaki artış 2,7 kat. Yani bu, çiftçinin eline geçen imkânın da bu dönemde hızla azaldığını açıkça ortaya koyuyor.

Peki, tarımsal desteklerde ne olmuş diye dönüp baktığımız zaman 2002 yılında bu Hükümet iş başına geldiğinde tarımsal desteklerin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 0,53'müş. 2009 yılı yüzde 0,48. Bütçede 5,500'le başlamışız, önce aşağıda Genel Kurulda birtakım kesintileri yaptık, kalan miktarı da Bakanlık harcayamamış gerçekleşme 4,498 olacağı tahmin ediliyor Planlama Müsteşarlığının yapmış olduğu tahminlere göre. Şimdi, bir kere ekonomik kriz nedeniyle bütçede yapmış olduğumuz uyumun tamamının neredeyse çiftçinin sırtına yüklemişiz, bu büyük haksızlık. İkinci söylemek istediğim, tarım kesimi genellikle gelir seviyesi düşük, ancak tüketim eğilimi yüksek ailelerden oluşur. Kriz döneminde eğer biz bu kitlelere vermiş olduğumuz desteği arttırmış olsaydık onun dışında yapmış olduğumuz vergi indirimlerinden belki çok daha büyük tüketimi ve ekonomide canlılığı arttırıcı etkisi olurdu. Çiftçinin eline parayı vereceksiniz esnaf malını satabilecek, esnaf malını sattığı zaman o da gidecek sanayiciden malını alacak, sanayici de malını satabilecek. Dolayısıyla bu krizle mücadelede en yanlış stratejilerden bir tanesi çiftçiye verilen destekleri kesmek suretiyle bütçe dengesini sağlamak olmuştur ve bu gerçekten tüketim ve ekonomiyi canlılık bakımından çok ciddi sorun yaratacak bir uygulamadır. Biraz önce arkadaşlarım söylediler yani 2010 programında da 5,6 milyar Türk liralık bir destek koymuşuz ama dönüp baktığımız zaman bu hemen hemen 2007 seviyesinde, nominal olarak baktığımız zaman.

Bu desteklerle ilgili olarak, bu bölümü geçmeden önce bir noktayı belirtmek istiyorum. Özellikle yörenizin yani Tekirdağ'daki çiftçilerin bana en büyük şikâyetlerinden biri; bu destekler gönderiliyor, Ziraat Bankası tarım desteklerini ödüyor deniyor ama Ziraat Bankası hangi tarım desteğini ödüyor bu hiçbir şekilde belirtilmiyor. Dolayısıyla çiftçi ne aldığını bilmiyor. Şaşırmış vaziyette. Sayın Bakanım, bir şekilde çiftçiye hangi desteği ödediğinizi belirterek ödeme yaparsanız çiftçi de ona göre ileriye doğru hesabını yapar diye düşünüyorum.

Yine bu yıl bence çok önemli sorunlardan biri olan ayçiçeği konusuna da burada izin verirseniz kısaca değinmek istiyorum. Geçen yıl ayçiçeğinin kilosu 80 kuruştı. Bu yıl ithalat rejiminde yapılan birtakım değişiklikler neticesinde dışarıdaki fiyatların da düşmesinin etkisiyle 70 kuruşa kadar düştü bu fiyat ve geçen yıl 80 kuruşa alınırken aynı zamanda 19 kuruş da ayçiçeğinin kilosuna destek verilmişti, bu normal devletin verdiği destek artı birliğin vermiş olduğu kâr payı. Dolayısıyla toplam 99 kuruş geçmişti çiftçinin eline, ayçiçeği üreticisinin eline. Bu yıl...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztrak, iki dakika ekliyorum.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Toparlayacağım efendim.

... bu miktarın tutturulabilmesi için en az ve enflasyon kadarda çiftçinin gelir artışı elde edebilmesi için en az 35 kuruş destek verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak, Tekirdağ ilinin Tarım Bakanlığından bu yıl için talep ettiği bitkisel üretim geliştirme projesi, hayvancılığı geliştirme projesi, sorunlu tarım alanlarının tespiti ve iyileştirme projesi, çayır, mera ve yem bitkileri projeleri için 151 bin Türk liralık ilimizin talebi vardır. Bu konuda Sayın Bakanım, gerekli ilgiyi göstereceğinizi tahmin ediyorum.

Son olarak, bu sene bölgemiz ciddi sel felaketine uğramıştır. Bu selle ilgili sigorta konusunda mutlaka bir şey yapmak lazımdır. Yani bu sigorta kapsamına alınması gerekir. Çok ciddi zarara uğramıştır. Bir, diğer, yörenizin çiftçilerinin talebi, hem ürün hem de hayvancılıkta yani hem buğday gibi hem de hayvancılıkta hırsızlık sigortası meselesinin getirilmesidir. Bölgemizde tarladan buğday çalınmaktadır, ağıllardan hayvanlar alınıp götürülmektedir, süt sağma makineleri alınıp götürülmektedir. Bunların hırsızlık kapsamına alınması, tabii bu memleketin içinde bulunduğu durumu da gösteriyor, hırsızlık sigortası kapsamına alınması son derece önemlidir. Bir büyük endişemiz yükselen fiyatlar çerçevesinde canlı hayvan ithaline gidileceğidir. Gerçekten böyle bir şey hayvancılıkta intihar olur. Çok büyük bir sıkıntı yaratır.

Benim altını çizmek istediğim hususlar bunlardı. Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Öztrak.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Sayın Mustafa Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum. 20 milyonun üzerinde kişinin geçimini tarımdan sağladığı ülkemizde uygulanan politikalar sonucu tarım sektörünün millî gelirden aldığı pay 2002 yılındaki yüzde 13,4 seviyesinden, 2008 yılında yüzde 7,6 seviyesine gerilemiştir. Bu durum zaten kıt kanaat geçinen çiftçimizin AKP iktidarı tarafından uygulanan politikalar sonucunda fakirleştirildiğini göstermektedir.

Sayın Bakanım, konuşmanızdan dikkatimi çekti, tarımsal büyüme olarak 2007 ve 2008 yıllarında kuraklık, krize rağmen sürekli bir büyüme sürecine girdik. İşte, son beş yılın dördünde büyüme var diyorsunuz ve giriş kısmının da bir paragrafında diyorsunuz ki: “2008 yılında ve 2009 yılı ilk yarısında tarımsal büyümenin toplam büyümeden daha büyük bir oranda gerçekleşmesi ve tarımın toplam büyümedeki kayıpları azaltması tarıma yönelişi daha çok arttırmıştır.” Sayın Bakanım, tabii, DPT’nin rakamlarıyla, istatistik kurumunun rakamlarıyla söyleyeceğim; 2007 yılında tarımsal küçülme yüzde 6,7; 2008’de büyüme yüzde 3,5; 2009’da da gerçekleşme tahmini 2,7. 2006’yı 100 alıp bugüne getirirsek 2009’daki büyümeyle bile 2006 yılı rakamını yakalayamayacağımız ortaya çıkıyor. Onun hesabını yaparsak. Çünkü 2007 yılında yüzde 6,7 büyümeyi 2008 ve 2009’daki büyümelerimiz telafi etmiyor. Bu resmî rakamlar bunu net olarak gösteriyor. Tabii tarıma yönelişin ana nedeni Sayın Bakan, gerçekten kriz nedeniyle sanayide görülen küçülme veya esnafımızın içerisine düştüğü sıkıntı nedeniyle iş yerini kapatması sonucu kıt kanaat “Hiç olmazsa toprağımdan geçimimi sağlayayım.” diye geçişlerdir. Yani bunu çiftçinin durumu çok iyi de, geliri çok iyi de ondan saymayalım Sayın Bakan. Yani çiftçimizin hâlini anlatmaya gerek yok. Herhâlde tüm arkadaşlarımız bunu çok iyi görüyordur, biliyordur, yaşıyordur.

Bir diğer konu, arkadaşlarımız değindiler “Tarım ürünleri ihracatımız ilk dokuz ayda 708 milyon dolar fazla vermiştir.” diyor. Tabii ben TÜİK’in rakamlarına baktım ve ihracat detaylarına baktım. Tüm gıda ürünlerini de bunun içine aldığımız anlaşılıyor. Tabii bu hesabı yaparken bilmiyorum ithal edilen ham madde, gıda bundan düşüldü mü? Çünkü klasik olarak tarımsal ürün ihracatı olarak TÜİK’in yayınladığı rakamlar da tam tersi, açığımız var, yani fazlamız değil açığımız var. Rakamları vermeme gerek yok.

Destekler konusuna gelirsek... Tarımsal desteklerin millî gelire oranı 2002 yılında yüzde 1,11 iken 2008 yılında binde 6,1 olmuştur, 2009 yılında da binde 4,7’ye düşmüştür. Tabii, arkadaşlarım da söylediler, 2009 yılı bütçesinde ilk bütçe önerisinde öngördüğünüz 5,5 milyar Mecliste yüzde 10 kesintiye uğramıştı. Anlaşılan o ki bir yüzde 10 kesinti de kendiniz yaptınız yani bu krizin bir yandan da faturasını çiftçimize de çıkardınız yani desteklerdeki ikinci defa yüzde 10 azalış çünkü DPT’nin rakamlarına göre 4,5 milyar bile değil, 4,5 milyarın altında gerçekleşme tahmini veriyor. Bu ne demektir? Başlangıçta 5,5 milyar olarak öngördüğünüz destekleme rakamı tam 1 milyar düşmüş oldu. Bir yüzde 10 baştan kesilmişti zaten bütçe görüşmelerinde, Genel Kuruldaki görüşmelerde yüzde 10 daha azaltıldığı çok net olarak görülüyor.

Aslında, kendi döneminizde çıkardığınız kanuna göre hesaplama yaparsak 2010 bütçesinde 10,3 milyar lira ödenek ayrılması lazım, yüzde 1 ayırmamız gerekirse ama kendi çıkardığınız kanuna dahi uymuyorsunuz.

Bu desteklerle ilgili söyleyeceğim bir de şu var: Bizdeki uygulama, tabii bu öteden beri gelen bir uygulama. Sayın Bakanım, biliyorsunuz gelişmiş ülkelerde dört yıllık, beş yıllık planlarla hangi ürüne ne destek verilecek önceden açıklanıyor. Çiftçi de ona göre ne ekeceğini, hangi ürününden ne destek alacağını hesaplayarak, planlayarak üretimini yapıyor. Biz de tam tersi gecikmeli yani bir yıl sonra, biz çiftçi üretimini yaptıktan sonra, toprağı ektikten sonra, ürünü aldıktan sonra desteği ödüyoruz. Yani burada destek de amacına ulaşmıyor. Şimdi, havza sistemine geçeceğimizi açıkladınız. Bu politikaya göre belirlenecek destekler 2010 yılında açıklanacak herhâlde, şu anda açıklandığı yok. Fakat çiftçi ekmeye başladı toprağını şu anda yani 2010 yılında alacağı ürün için ekimine başladı. Belki destekleme ürüne göre hangisi daha avantajlıysa ona göre ekim yapacak. O nedenle bu uygulamayı bir an önce değiştirmemiz ve en azından gelişmiş ülkelerdeki gibi dört beş yıllık olmasa bile en azından bir yıl, iki yıl öncesinden hangi ürünlere ne destek verileceğini açıklamamız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, bugün Konya’da yerel bir gazetemiz, Memleket gazetesinde yer alan bir köşe yazarımızın yazdığı bir konuyu, dikkatimi çektiği için burada açıklamak istiyorum: Memleket gazetesi köşe yazarı Uğur Özteke Yazının başlığı: “Ofis çiftçinin buğdayını alacakmış ama önce AK PARTİ ilçe teşkilatından yazı lazım.” Yazının başlığı aynen böyle. Yazının tümünü okumuyorum. Diyor ki: “Ofis çiftçinin kara gün dostudur ama şimdi anlıyoruz ki o günler demek ki çok gerilerde kalmış.” Duyduklarınızla ofis bugün artık çiftçinin dostu değil sadece partinin kurumu hâline gelmiştir. Yerini de söylüyor. “Kadınhanı Başkuyu’daki bazı çiftçilerin buğdayını ofisin almadığını ancak AK PARTİ Kadınhanı İlçe Yönetiminden torpil olursa, oradan bir kâğıt alırsa ofisin çiftçinin buğdayını alacağını iddia etmiştir.” diyor ve köşe yazarı bu iddianın üzerine gitmiş, ilgilinin telefonunu almış ve aramış orada ulaştığı çiftçiyi. Çiftçinin dediği de şu Sayın Bakanım, bugünkü gazetede: “Allah aşkına bize bir yardımcı olun, ofis buğdayı 500’e alıyor, tüccar 400’e alıyor. Bize yazık günah değil mi? Vallahi kurban param yok, hastam var.” demiş Mehmet Amca, çiftçi.

Gerçekten çok rezil bir durum Sayın Bakanım. Yani “Telefonları var bende.” diyor köşe yazarı, tespit edilebilecek bir konu. Gerçekten böyle yapan varsa bunun üzerine gitmek lazım, gereğini yapmanız lazım. Bu yani kayırmacılığın ne noktalara ulaştığının bir göstergesi olur. Hatta sayın yazar “Kadınhanı AK PARTİ yöneticilerinden ricam var.” demiş. Ben bunu size dönüştürüyorum. Mehmet Amca’ya da “Bizdendir, buğdayını alın.” diye bir kâğıt verin bari de hastası tedavi olsun diyorum.

Sayın Bakanım, bu konuyu aslında ben bu destekleme uygulamalarınızla ilgili bir soru önergesi de vermiştim. Konya tarım bölgesi, tahıl ambarı. Gerçekten bu yazın ben birçok alım merkezini dolaştım Sayın Bakanım. Hatta basın toplantısı da yaptım alım merkezlerinde. 10 kilometreyi aşan kuyruklar vardı Sayın Bakanım. Bunu samimi söylüyorum, kendim gördüm, kendim yaşadım, çok dolaştım ve çiftçimiz gerçekten bir çile içerisinde, eziyet çekiyor. Hem ürününün fiyatı bir önceki yıla göre yüzde 50’lere varan düşüş yaşıyor, bir taraftan da kamyon tutmuş, kamyon kirası veriyor. Günlerce orada kuyrukta bekliyor. Bunun, TMO’nun müdahale alımının etkin hâle getirilmesi için soru önergesi vermiştim

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

ve bu soru önergemde de demiştim ki eğer TMO etkin müdahale alımı yapmazsa bunun anlamı şudur: Çiftçiye tüccarın, spekülâtörün kucağına atmaktır demiştim.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, toparlayın lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Görünen bu durum TMO'nun gerçekten bu sene müdahale alımlarında yeterince etkin olamadığını kendim gözlerimle gördüm.

Bir de şu konuya değineceğim Sayın Bakanım: Şimdi, malum büyük bir ekonomik kriz yaşıyoruz diyoruz ve Hükümetimiz bazı önlemler aldı ki Sayın Başbakanın, ilgili bakanlığın açıklamalarından birçok önlemin alındığından bahsediliyor. Soru önergemde buna da yer vermiştim yani çiftçimizin durumu ortada. Yani çiftçimizle ilgili neden hiçbir tedbir alınmadı? Zaten sıkıntıda olan çiftçimiz bir de bu küresel krizin etkilerinin etkisiyle gerçekten çok zor duruma düştü ama maalesef Hükümetten ve siz Sayın Bakan, sizden çiftçinin bu kriz nedeniyle daha da kötü duruma düşen durumu hakkında bir tedbir, alınması gereken bir tedbir açıklaması olmadı. Yine aynı soruyu soruyorum: Çiftçimizin içinde bulunduğu sıkıntıyı, özellikle de krizin etkisiyle daha da artan bu sıkıntıyı en azından biraz olsun hafifletmek için bir paketiniz var mı? Bir tedbir alacak mısınız?

Ben teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Sayın Osman Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın; hepinize iyi akşamlar diliyorum ve saygılar sunuyorum.

AKP İktidarında tarım nereden nereye geldi? 2002-2009 döneminde temel tarımsal ürünlerde büyük üretim kayıpları yaşanmıştır. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre son yedi yılda buğday üretimindeki yüzde 5,2'lik artışa karşın arpada yüzde 13,3, kırmızı mercimekte yüzde 31,6, nohutta yüzde 11,5 ve kuru fasulyede yüzde 36,8 oranında azalma olmuştur. Sanayi bitkilerinden şeker pancarı üretimi binde 7, pamuk üretimi yüzde 25,9, tütün üretimi ise yüzde 44,4 oranında gerilemiştir. Patates üretimi yüzde 21, 2 oranında, soğan yüzde 9,3 oranında, kavun, karpuz üretimi ise yüzde 13,8 oranında düşmüştür.

Domates üretimi ise yüzde 15,6 oranında artmasına karşın fiyatı Antalya-Demre'de 4 Kasım 2002'de 43 kuruşmuş, 4 Kasım 2009'da 35 kuruş yani yedi yılda domatesin fiyatında bir değişiklik olmamış.

İstihdama bakınca... 2002-2008 döneminde tarım istihdamı yüzde 32,8 oranında azalmıştır. Tarım sektörünün toplam istihdam içindeki payı da yüzde 34,9'dan yüzde 26,9'a gerilemiştir.

Dış ticaret açısından baktığımızda TÜİK verilerine göre 2008 yılında 2002'ye göre tarımsal ihracat yüzde 124 artarken ithalat yüzde 275 artmıştır. AKP İktidarı döneminde 2005 ve 2006 yılları dışında tarım ürünleri dış ticareti sürekli açık vermiştir.

Sayın arkadaşlarım, bu genel ifadelerden sonra ben Antalya'ya ilişkin bazı rakamlar vereceğim. Türkiye'nin örtü altı yetiştiriciliğinin yaklaşık yüzde 6'sı Antalya'da yetiştirilmektedir. Türkiye kesme çiçek üretiminin de yaklaşık yüzde 40'ı yine Antalya'da üretilmektedir.

Antalya'da tarım sektörünün toplam istihdamdaki payı yüzde 35 olup tarım sektöründe aktif sigortalı sayısı 50 bindir.

Yine Antalya'da Türkiye'nin turizm başkenti Antalya olduğu gibi seracılığın başkenti de Antalya'dır. Örtü altı üretiminin yüzde 52'si Antalya'da gerçekleştirilmektedir. Yine Türkiye domates üretiminin yüzde 16'sı Antalya'da üretilmektedir.

Şimdi, 2002 öncesinde yüzde 10 yıllık büyüme hızına sahip seracılık sektörünün yıllık büyüme hızı yüzde 3'lere düşmüştür. Bu düşüşte belli bir doygunluk noktasına gelinmesinin yanı sıra gıda güvenliğine yönelik önlemlerin yeterince alınmaması nedeniyle bir düşüş olmuştur. İhracatta yaşanan sıkıntılar, artan girdi fiyatlarındaki yükselmeler ürün fiyatlarının yenerinde sayması bunda önemli rol oynamıştır.

Sebzenin hal fiyatlarıyla market fiyatları arasında 3 kat fark vardır. Üreticiden çok aracının kazandığı bu yapıda temel etmen üreticinin yeterince örgütlü olmayışıdır. 2006 yılında çıkarılan Üretici Birlikleri Yasası tarım yapısına uygun hazırlanmadığı için kurulan üretici birlikleri işlevsel olamamıştır. Antalya'da 7'si seracılık alanında olmak üzere kurulan 31 üretici birliği kâğıt üzerinde kalmıştır. Ortaklarına ucuz girdi temin edemeyen ve danışmanlık hizmetleri veremeyen ve ortaklarının ürünlerini pazarlama yetkisi olmayan birlikler iktidarın bir bakıma şov aracı olmaktan öteye gidememiştir.

Sayın arkadaşlar, gübrede yüzde 90 dışa bağımlı olan ülkemizde döviz fiyatlarındaki değişim ve dünya gübre fiyatlarındaki arz ve talep Türkiye'de 2008 yılındaki gübre fiyatlarının 3 kat artmasına neden olmuştur. 2009 yılında fiyatlar kısmen düşse de 2007'nin 2 katından fazladır. Bu durum üreticinin kullandığı gübre miktarını kısımaya, bunun sonucunda verim düşüklüğüne neden olmuştur. Üreticinin yeterince gübre kullanabilmesi için gübre fiyatları mutlaka istikrarlı bir duruma getirilmelidir. Bunun için de piyasanın tümüyle özel sektöre devrinden vazgeçilerek sübvans yapmalıdır.

Sayın arkadaşlar, toptancı hal fiyatları yine sera ürünlerinin yüzde 90'ını oluşturan üç temel sebze, domates, biber ve hıyarda 2007, 2008 ve 2009 fiyatlarının hemen hemen hiç değişmediği ortaya konmaktadır. Girdi fiyatları sürekli artarken ürün fiyatlarının değişmemesi üreticiyi daha ucuz girdi kullanmaya itmektedir. Bu durum da verim ve kalite kayıplarının yanı sıra çevre kirliliğini de beraberinde getirmektedir.

Hal ve üretici fiyatları, biraz önce söyledim, üretim fiyatının 3-4 katı pazarlarda ve marketlerde yükselmektedir. Üreticinin elinden 1 liraya çıkan ürün tüketiciye 3-4 liraya ulaşmaktadır.

İlaç kalıntıları konusunda... Yine Antalya'da bu sıkıntılar malum. Rusya'ya olan ihracatta kalıntı vardır konularında hemen sıkıntılar ortaya çıkmaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

Narenciyede yine Antalya önemlidir.

Son zamanlarda nar fiyatlarında bir artış vardır. Narenciye para etmediği için, yerinde saydığı için insanlar bu nar bahçelerini kökleyip sera yapmaktalar veyahut da nar üretmeye başlamışlardır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Narenciye'nin "enciye"sini atıyor "nar"ı kalıyor.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Evet.

Arkadaşlar, yine Antalya'daki hayvancılıkta hayvancılık sektörü son yirmi yılın en kötü günlerini yaşamakta olup elektriği geçen yıla göre yüzde 60, yemi yüzde 30 daha pahalı alınmaktadır.

AB ülkelerinde Avrupalı üreticilerin süt fiyatlarındaki hızlı düşüşe karşı ayaklandırıran Avrupa üreticileri 1 kilo süt satarak 1,5 kilogram yem alabilmektedir. Türkiye'de ise 1 litre süt karşılığında 1 kilo yem almak bile mümkün değildir. Antalya'da süt fiyatlarında son yıllarda ciddi anlamda bir geriye gidiş söz konusudur. 2007 yılında 70 kuruşa satılan 1 kilogram süt 2008 yılında 45-50 kuruştan satılmış, 2009 yılı başında ise 40 kuruştan alıcı bulmuştur. Bu fiyatlarla son durumları karşılaştırdığımız zaman hayvancılar da, sütçüler de, etçiler de hayatından memnun değildirler.

Bir de arkadaşlar, tohum, fide sektörü vardır. Türkiye'de özellikle sebze üretiminde kullanılan tohumun yüzde 80'i yurt dışından getirilmektedir. 100 milyon dolarlık tohum ithalatı yapan firmaların büyük bölümü Antalya'dadır. Son yıllarda hazır fide kullanımı giderek artmış ve tohum artık üreticiye fide şeklinde satılmaya başlanmıştır. Türkiye'de mevcut 60'a yakın fide kuruluşunun 41 tanesi Antalya'dadır. Bu fide şirketleri imalat yapılan yerlerdir. Bu nedenle KOBİ kapsamına alınmalıdır. Fide işletmelerinde enerji desteği, düşük faizli kredi desteği, fuar katılım desteği, çalışanların eğitim desteği gibi destekler de verilmelidir.

Sayın arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaptan, tamamlayabilerseniz...

OSMAN KAPTAN (Devamla) - ...gübrede ilaç sektörümüzün, bu gübrenin KDV'si yüzde 8'e indirilmelidir. Bu yüksektir. Bu konuda özellikle ilaçların kullanımında tarım ilacının yüzde 10'u kaçak yollarla gelen sahte ilaçlardır. Bunu da kısaca söyleyerek geçmek istiyorum.

Ve son olarak bir mektubu okumak istiyorum.

Sayın Bakan, size yazmıyor çiftçi vatandaşımız, Sayın Başbakan'a yazıyor. Diyor ki: "Sayın Başbakanım, ne olacak bu çiftçinin hâli? Elmamızı satamıyoruz, elimizde kaldı. 80 milyona 20, 20 gübre aldık, buğday, arpa elimizde kaldı, 3,5 milyona alan yok. Çiftçilerin hepsi banka borcunu ödeyemedi. 'Düşük faizli kredi veriyoruz' diyorsunuz, mahsulümüz para etmiyor, ödeyemiyoruz. 'Her yıl çiftçi traktör alıyor' diyorsunuz. Hiç sordunuz mu çiftçiye elindeki traktörü satıyor da niye satıyor? Borç ödemek için satıyor. Tekrar yeni traktörü de veresiye alıyor. Gırtlığına kadar yine borca giriyor. Malımız para etmez ise biz borcu nasıl ödeyeceğiz? Sayın Başbakanım, bu çiftçinin durumuna vicdanınız rahat ediyor mu?" demiş Ramazan Göktekin, Antalya Elmalı'dan.

Sayın Başkan, sorumu da sorup bitireyim.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Bakan "Tarımda dev atım atarak sunulan bu Türkiye tarım havzaları üretim ve destekleme modelini çıkardık. 200 kişiyle üç yıl çalıştık." diye basında beyanlarınız oldu. "Türkiye tarımının tomografisini çektik." diyorsunuz. "Türkiye bugüne kadar verimsizliği destekliyordu, artık verimliliği destekleyeceğiz." diyorsunuz. İyi, güzel de Sayın Bakan, Çanakkale'de pamuğa destek vererek mi bunu yapacaksınız? Çanakkale'de pamuk yetiştiriyor mu?

Türkiye'de bir GDO problemi yarattınız. İnanın bu GDO problemi son zamanlardaki domuz gribi krizinden daha fazla. Yani orada da bir kriz var. Tabii Başbakanla bakan arasında.

Evet, önce dediniz ki -biraz önce arkadaşımız Gürol Ergin sordu- "Yasayı çıkaracağız." dediniz ama yasayı çıkarmadan yönetmeliği çıkardınız. Bu neden?

Bir de "İthalatına izni kurul verecek." diyorsunuz bu GDO'lu ürünlerin. Peki Sayın Bakan, ithalatına izin veren bu hayvancılıktaki kurulu lağvetmediniz mi? Çünkü bu kurul ithalat izni vermedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Siz de kurulu iptal ettiniz, değil mi?

Ve bugünkü gazetede şöyle baktığımız zaman yine Sayın Bakan, bu iş böyle hafife alınacak bir durum değil gibi. "Japonya'da GDO'lu ürün yüzünden bilmem 37 kişi öldü." yazıyor. "GDO'lu soya ile beslenen farelerin yarısı öldü." diyor, filan... Yani öbür taraflarını okumak istemiyorum ama baştan başa bir sayfa "güncel" diyor zaten, bugünün gazetesi, hep bu konuları veriyor.

Bu konularda lütfen ülkemizde insanları rahatlatıcı açıklamaların yararlı olacağı kanısındayım.

Çok teşekkür ederim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kaptan.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Tarım Bakanlığının değerli mensupları; muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, konuşmamın başında Sayın Osman Kaptan'a gelen mektubun muhatabı yanlış. Aslında Osman Bey, bu mektubu Sayın Başbakanımıza değil de Sayın Tarım Bakanımıza yazsalar iyi olur çünkü yıllar önce Sayın Başbakan bu tür taleplere, mektuplara cevabını çoktan verdi. "Ananı al, git.", "Artistlik yapma..." Bir eski Sayın Bakanımız "Gözünüzü toprak doyursun." dedi. Ben tabii şimdi böyle bir mektuba Sayın Bakanımızın ne cevap vereceğini merak ediyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – O da "Babanı al, git." diyecektir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Evet, bilemiyorum. Mutlaka Sayın Bakanımız takdir edeceklerdir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanın sunuşunda 2009 yılına ait tarımsal dış ticaret verilerine ilişkin bilgiler de yer aldı ve bu verilen bilgiye göre de tarım ürünleri ihracatının yüzde 32 nispetinde ithalatı karşılama nispeti bakımından bir 780 milyon dolarlık bir fazla verildiğini ifade ettiler. Ancak bu tarımsal dış ticarete asıl dikkatimizi çekmesi gereken hususun tarımsal ham maddeler olduğunu düşünüyorum ve 2009 yılının Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla Türkiye 322 milyon dolarlık tarımsal ham madde ihraç ederken 1 milyar 777 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirdiğini biliyoruz ve tarımsal ham maddelerdeki dış ticaret açığı da ilk yedi ay itibarıyla 1 milyar 455 milyon dolardır.

Tarımsal ham maddeler ithalatındaki artışın nedenleri üzerinde de önemle durmak gerekir.

Ülkemiz üretebileceği ham maddeyi ithal etmek durumunda kalmıştır. Ayçiçeği başta olmak üzere birçok yağlı tohum ham madde olarak yurt dışından satın alınmaktadır. Bitkisel yağ ithalatının faturası 3 milyar dolara yaklaşmıştır.

Verimlilikte dünyada ilk üç arasında yer aldığımız pamuğu ithal ediyoruz ve pamuk ithalatına ödenen döviz de yıllık ortalama 1 milyar dolara ulaşmıştır ve hayvancılık için en önemli girdi olan pek çok yem ham maddesi de ithal edilmektedir. Gübre, mazot, ilaç, tohum gibi girdilerde dışa bağımlı olan Türkiye girdi fiyatlarını kontrol edemediği için üretim maliyetlerinin hızla artmasıyla birlikte maliyet artışı üretimi tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Girdi maliyetleri yükselirken çiftçinin ürettiği ürünün fiyatı aynı oranlarda artmamakta, aksine düşmektedir.

Rakip ülkelerde tarıma verilen yüksek oranlı devlet desteği Türkiye'deki çiftçinin rekabet gücünü zayıflatmakta, ithalata karşı direncini azaltmaktadır. Bu nedenle tarımda istatistiklerin çizdiği pembe tablo çiftçilerin durumlarıyla pek uyuşmamaktadır. Girdi fiyatlarındaki artıştan şikâyetçidir çiftçimiz ve ürününün değerinden satılmadığından, ürün fiyatlarının düşük olmasından şikâyet etmektedir ve küçük çiftçilik giderek tasfiye olmakta ve üretimden soğumaktadır.

Tarımda ithalata dayalı bir gelişme yaşanıyor. Gıda ürünleri ihracatındaki artışa sevinmekle birlikte tarımsal ham madde ithalatındaki çarpıklığa seyirci kalınmamalıdır çünkü Türkiye üretebileceği pek çok tarım ürününü özellikle tarımsal ham maddeyi ithal etmek zorunda kalmaktadır. Kendi çiftçisinden esirgediği desteğin birkaç katını dışarıdaki çiftçilerden ürün ithal etmek için harcamaktadır. Tarımdan zenginlik üretmek yerine dışarıya kaynak aktarmaktadır. Sahip olduğu potansiyel ile ülkemiz yılda 25-30 milyar dolar ihracat yapabilecek kapasiteye sahiptir. Bunun için akılcı tarım politikalarına ve onu uygulayacak olan iradeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu konuşmam vesilesiyle aynı zamanda orta vadeli programda tarımla ilgili olarak önemli gördüğüm bazı politika değişiklikleri ile bazı yeni hedeflere de dikkatlerinizi çekmek istiyorum.

Orta vadeli planda tarımsal desteklerin yeniden düzenleneceği belirtilmektedir ve programda "Tarımsal destekleme ödemeleri sektörde rekabet edebilirliği artırmak ve gelir istikrarını sağlamak amacıyla alan ve ürün temelinde farklılaştırılacak, desteklerin idare ve kontrolü alan bazlı yapılacak." denilmektedir. Alan bazlı destekleme sistemi, doğrudan gelir desteğinde olduğu gibi dekar başına ödenmesi öngörülmüyor. Hâlen gübre ve mazot desteği gibi bazı destekler alan bazlı olarak veriliyor. Bu yıl açıklanan yeni fındık stratejisi de alan bazlı desteklenmesi öngörülmüyor. Ancak 2010 yılında ilk kez uygulanacak havza bazlı destekleme modeli 16 üründe prim desteğini öngörmektedir. Orta vadeli program çerçevesinde bu 16 ürün alan bazlı destekleme kapsamına alınırsa üreticiler ciddi bir gelir kaybına uğrayacak ve verimlilik âdeta cezalandırılacaktır. Tarım Bakanlığı daha önce bu konuda biz çalışma yaptığını biliyoruz ancak uygulanamamıştı.

Ayrıca programda kamunun şeker üretim alanından tamamen çekilmesi hedefi de bulunmaktadır. Devletin şeker fabrikalarını özelleştirerek sektörden tamamen çekilmesi şeker pancarı üretimini ve şeker piyasasını doğrudan olumsuz etkileyecektir.

Ayrıca, Ziraat Bankasının özelleşmesi de öngörülmektedir. Ziraat Bankası bugün 13 milyar liralık tarımsal kredi hacminin yüzde 60-70'ini tek başına karşılamaktadır. Bu yıl kullandığı tarımsal kredi 9 milyar liraya ulaşmıştır. Ziraat Bankasının özelleştirilmesi tarım sektörünü derinden etkileyecektir ve tarım acımasız piyasa koşullarına teslim edilmektedir.

Bir diğer husus da, su kaynaklarının etkin yönetimine ilişkindir ve bu amacı gerçekleştirmek için idari, yasal ve finansal düzenlemeler yapılacağı öngörülmektedir. Sulama yatırımlarının yaygınlaştırılması, sulama projelerinin yapımı veya işletme bakımı özel sektör yatırıma açılması hedefleniyor. Suyun özelleştirilmesi de olumsuz etkileyecek kararlardan birisi olacaktır.

Ziraat Bankasını, şeker fabrikalarının ve suyun özelleştirilmesi, destekleme politikasının baştan değiştirilmesinin tarıma yarardan çok zarar vereceğini düşünüyorum ve bu politikalarla Türkiye tarımdan zenginlik üretmek yerine tarımdan daha da uzaklaşacak ve dışa bağımlılığının artmasına yol açabilecektir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, bir de bu özellikle illere verilen tarımsal destekler ve yapılan tarımsal yatırımların ülke toplamı itibarıyla yetersizliği, azlığı bir yana bunun dışında gerek tarımsal desteklerin gerekse de yapılan tarımsal yatırımların iller itibarıyla adil dağıtılmadığını görüyoruz. Burada çok ayrıntıya boğmak istemiyorum ancak örnek verecek olur isek, Manisa'nın 1 milyon 320 bin nüfuslu ve tarımsal üretim bakımından Türkiye'de ilk üç il arasında yer almasına rağmen ve arazi büyüklükleri de dikkate alındığında 2009 yılı kamu yatırımlarından tarımsal alanda aldığı pay 2,4 milyon Türk Lirasıdır. Oysa hemen hemen aynı potansiyele, nüfusa ve daha az arazi büyüklüğüne sahip bazı illerin kat be kat bu yatırımları daha fazla aldığını da görüyoruz. İl ismi vermemekle birlikte bu rakamların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bu Manisa'yla kıyaslanması mümkün Türkiye'nin değişik bölgelerinden bazı illerin 30, 32, 42, 84, 218, 376 milyon Türk Lirası olarak devasa yatırım farklılıklarının olduğunu görüyoruz.

Bu hususa da dikkati çektikten sonra sözlerime burada son veriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Şimdi, Sayın Tuğrul Yemişçi...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

Sayın Yemişçi, buyurun söz sırası sizde.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli Tarım Bakanlığının değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Tarım Bakanlığımızın 2010 yılı bütçesiyle ilgili rakamlara pek detaya girmeyeceğim çünkü önceki yıllarla ve rakamları kendi içinde mukayese etmek için çıplak gözle bakmak değil, doğru kanıyı elde edebilmemiz için birçok kriteri göz önüne almak lazım. Bunlar ne? İşte o ürünün o yılki üretilen miktarı, kalitesi, dünya fiyatları, girdilerin fiyatları vesair gibi birçok kriter o yıl yapılan desteklerin azlığına veya çokluğuna tesir eder ama şurada bir gerçek var ki, total olarak Tarım Bakanlığının bütçesinden çiftçiye aktarılan para bize bir ölçü verebilir. Benim ölçülerimle de bir önceki yıla göre bu verilmesi düşünülen rakamın daha önceki yıllara göre daha iyi bir rakam olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

Son günlerde iki tane son yılın ikinci yarısında, Haziranda ve Ekim ayında Tarım Bakanlığının iki tane çıkardığı yönetmelikle ilgili kısaca konuşmak istiyorum.

Son günlerde, haftalarda televizyonlarımızda, gazetelerde, GDO'lu ürünlerle ilgili oturumları ve karşılıklı tartışmaları dinleyince, ki, hepiniz gibi ben de, vatandaşlar da takip etti, katıyen bu hususta medya tarafına bir şey söylemiyorum ancak sevgili vatandaşlarımın hâline de bakıp bakıp üzülüyorum çünkü bunun neticesinde birilerinin belki işi açıldı ama vatandaşlarımızın o kadar tedirgin olduğunu tespit ettim ki, o işe açılanlar da olsa olsa psikiyatristler, doktorlar olsa gerek diye düşünüyorum.

Aslında GDO'lu ürünlerin dünya üzerindeki bilhassa Amerika Birleşik Devletlerinde transgenik tohumlarla ilgili çalışmaların 1960'lı yıllara vardığını tespit edebiliriz. O yıllardan beri yapılan çalışmaların sebebi neydi? Sebebi, tabii ki, dünya ekonomisinde hem fazla ürün üretmek hem de üretilen üründe düşük maliyeti sağlamak ve rekabetçi pazarlarda üstün olmak. Tabii bunun için ülkeler, bilim adamları bir yarış içinde. Yeni değil, yıllardan beri yarış içinde. Bu yarışta geri kalan Avrupa Birliği ülkelerinin ellerindeki koz ise yıllardan beri tarımsal mücadele ilaçlarıyla bu zararlıları yok etmek kozuydu ama Amerika Birleşik Devletlerinde transgenik tohumların ortaya çıkmasıyla, üretimde verimliliğin artmasıyla, dayanıklı türlerin bulunmasıyla bu yarışta öne çıktılar. Bundan zarar gören ülkeler kim oldu? Yıllardan beri daha küçük çapta emek yoğun üretim yapan devletler, o ürünlerde fiyatlarıyla rekabet edemez duruma geldiler ve ondan sonra Tarım Bakanlığının ve devletlerinin bütçelerinde kendi hükümetlerine dönüp tarıma daha fazla yardım ister hâle geldiler.

İşin bu tarafı ayrı. Diğer tarafına gelince, bakıyorum ülkemizde de dünyada da çok anlı şanlı bilim insanları bu konuda ikiye ayrılmış durumda. Acaba bunun halk sağlığına tehdidi nedir? Bir taraf bunun faydalı olduğunu savunmakta, bir taraf da zararlı olduğunu savunmakta. Bu süre gelip durmakta yıllardan beri. Hangi ürünlerde olduğu da hepimizce malum. Zaten basın da bunu açıkladı, Bakanlık da açıkladı. Daha ziyade ülkemizde sanayi endüstriyel alanda kullanılan ürünlerde GDO'lu ürün üretimi dünyada bilhassa Amerika Birleşik Devletlerinde, Arjantin gibi ülkelerde, Çin'de yapılmakta ve giderek de artmakta.

Şimdi, işin o kısmını ben burada faydalıdır, zararlıdır diye konuşmayacağım. O yargıyı bütün bilim insanlarına ve vatandaşın kendisine bırakacağım ancak şunu söyleyebilirim ki, Bakanlığın çıkardığı yönetmelik de bunu disiplin altına almakta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUĞRUL YEMİŞÇİ (Devamla) -...ve bundan üretilmiş gıdaların ve yemlerin kontrolü yapılabilmekte.

Şöyle tenkitler geliyor: Ben piyasanın içinden geldiğim için yine örnek vereceğim. Keşke bizde de öyle olabilse. Bakın bir Amerika Birleşik Devletlerinde veya birçok ülkede yolcu beraberinde bitki, ürün, gıda maddesi girmesi yasak kontrolsüz ama bizde böyle bir şey yok. Bu yönetmelik ithalatı büyük çapta yapan ticari gayeyle getirenlerin kontrolü. Peki, gelen ürünler, GDO'yu bir tarafa bırakalım, şimdiye kadar hangi yöntemle kontrol ediliyordu, yurt içine kabul ediliyordu? Zannediyor musunuz ki her gümrük kapısında bir laboratuvar var ve laboratuvarlarda hemen ürünler kontrol edilip içeri giriyor. Hayır, belli başlı gümrük kapılarında belli sayıda laboratuvarımız var, onların da hakem laboratuvarı neresi? Ankara. Koruma kontrolün buradaki merkez laboratuvarı. Dolayısıyla üç tane yeterli laboratuvarın beşe çıkarılması, ki, Bakanlık bunu söylüyor, bu iş için büyük çapta ithalatı yapıldığı için yeterli olabileceği kanısındayım.

Şimdi, GDO'yla ilgili daha fazla konuşmayacağım ama bir konu var. Onu anlatıp, eksikliğini de söyleyip, sözlerimi bitirmeyi düşünüyorum, fazla da bu ilerlemiş saatte daha fazla vaktinizi almak istiyorum. Müsamahanıza sığınıyorum. Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Diğeri de Haziran ayında yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Reçeteli Satış Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. Ben bu yönetmelik hakkında Bakanlığa teşekkür ediyorum ama eksikleri olduğunu da ifade edemeden geçmeyeceğim çünkü bu nedir biraz açarsak? Tarım ilaçlarının, zirai ilaçların satışının reçeteye olması aslında çok iyi bir şey. Reçeteye satılıyor ve birtakım belgeye iş bağlanıyor. Bunu satan yetkili, reçete veren insanların yetki belgeleri var. Satış yerlerinin yetki belgeleri var. Ne kadar ürünün kime satıldığı kayıt altına alınıyor. Şimdiye kadar yapılmayan bir uygulama. Bundan dolayı teşekkür ediyorum. Yalnız burada eksik kalan tavsiyeler var çok güzel, zaten çiftçi eğitimi de Bakanlık her türlü organlarıyla yapıyor. Yani bir ürüne o ilaçtan ne kadar gram kullanacağına dair tavsiyeler var. Bununla ilgili miktar belirlemesi de var ancak çiftçi bunu uygularken başında kimse yok. Burada belgelenin altında şunu yazıyor, bütün tavsiyeler var resmî belge doldurulan, en altında şöyle diyor: "Dikkat reçeteye satın alınan bitki koruma ürününün tavsiye edilen doz ve uygulama şekliyle tavsiye edilen bitki ve zararlı organizma dışında kullanılmasından doğacak sorumluluk satın alan kişiye aittir."

Şimdi, buraya kadar güzel. Satın alan kişi kim? Çiftçi Ahmet Efendi. Ahmet Efendi 500 kiloda 100 miligram bu ilaçtan atacaksa 200 gram atarsa kim kontrol ediyor? Bunu belgeye bağlamak lazım, bir eksik kalan tarafı bu çünkü kalıntı üstünde taşıyan ürünü ürettikten sonra onu imha etmek değil, mühim olan sistemin içine kalıntı olmadan ürünü üretmek. Belki bu küçük eksiklik de tamamlanırsa, ki, hakikaten yıllardan beri yapılmayan aynen GDO'lu ürünler için çıkarılan yönetmelik gibi. Yönetmelik adı üstünde. Piyasaya uygulamasında reel ekonominin içine kattığınızda aksayan yönleri

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

olursa değiştirmek yine Bakanlığın elinde bazı maddelerini. Olabilir, masa başında etraflıca her kesimle konuşup bu yönetmelikler çıktığını biliyorum ama yine de uygulamaya geçtiğinde bazı aksaklıklar olabilir diye düşünüyorum. Tabii ki peşin hükümlü olmamak lazım.

Ben bir de son olarak elektrik konusuyla ilgili bir öneride bulunacağım ve konuşmamı bitireceğim. Daha önce ben bunu ayaküstü ifade etmiştim ama şimdi Plan Bütçe Komisyonunda bunu bir daha tekrarlıyorum, kayıtlara da girecek.

Bakın, 2008 yılında çiftçimizin sulamada kullandığı elektrik, sulama için kullandığı elektrik tutar olarak 850 milyon TL, aşağı yukarı 4,5 milyon kilovat saat elektrik bu tespit edilmiş. Bundan geriye dönüp elektrik ücreti olarak alınan para yarısı bile değil. Hepimizin bildiği gibi uzatmalar yapıldı, Hükümet iyilik yaptı Bakanlığımız çiftçiye rahatlatan bir ödeme kolaylığı getirdi. Ancak şöyle olamaz mı diye düşünüyorum ve teklif ediyorum: Şimdi elektrik için 500 lira fatura gelen bir çiftçi bu 500 lirayı ödesin. Ancak belli bir müddet sonra 250 lirasını geri alsın. Dolayısıyla bu tüm tüketilen elektriğin peşinen tahsilatını gerektiren bir sistem. Ancak bu 250 lirayı kim karşılayacak? 250 lirayı da tarım destekleri içinden elektrik dağıtım şirketine veya TEDAŞ'a veya Enerji Bakanlığına, Tarım Bakanlığı desteklerinden aktarılsın. O zaman ben inanıyorum ki devletimizin elektrikten dolayı çiftçiden topladığı para daha fazla artacak ve kimseye de yük olmayacaktır diyorum.

2010 yılı bütçemizin Bakanlığımıza, çiftçimize, ülkemiz ekonomisine hayırlı olması temennisiyle, sözlerimi bitirirken, sizlere de saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bağcı, buyurun.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanımız, değerli arkadaşlar, bürokrasimizin değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de ilerleyen bu zamanda Tarım Bakanlığının bütçesi üzerinde kısaca da olsa bazı değerlendirmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakanlığımızın tarımsal destekler konusundaki son dönemdeki uygulamaları, bitkisel ve hayvansal üretime yönelik çalışmalar, güvenilir gıda sunumu konusunda yapılan çalışmalar, hakikaten ülkemiz tarımını önemli bir noktaya taşımıştır. İhracatta ve gayrisafi yurt içi hasılda da kayda değer büyüklüğe ulaştığına inanıyoruz.

Ayrıca Toprak Mahsulleri Ofisinin müdahale alım fiyatı uygulaması ise piyasaların düzenlenmesi ve en önemlisi de tüketicinin korunması açısından olumlu ve başarılı uygulamalar olarak sıralanabilir.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmamın bu kısmında ağırlıklı olarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün faaliyetleri ve 2010 yılı bütçesi üzerinde durmak istiyorum. Zira ülkemizde tarım kesiminde yaşayanların büyük bir kısmının toprağının yetersiz oluşu, tarım arazilerinin giderek daha küçük parçalara bölünmesi, toprak mülkiyeti dağılımındaki dengesizlikler, kiracılık, ortaklık yöntemiyle arazi kullanımı tarımın çözüm bekleyen temel problemleri olarak karşımızdadır.

Bakanlar Kurulu kararı ile uygulama alanı ilan 42 ilde 2590 yerleşim biriminde faaliyet gösteren Tarım Reformu Genel Müdürlüğümüz kalkınma planlarında yer alan kırsal alt yapının iyileştirilmesi, toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi, tarımsal alt yapının düzenlenmesinde önemli görevleri üstlenmiş bulunmaktadır.

Uygulama alanlarında, başta arazi toplulaştırması olmak üzere, arazi dağıtımı gibi mülkiyete ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmekte, tarımsal üretimin artırılmasına yönelik arazi kullanım planlaması, yerleşim yerlerinin yeniden düzenlenmesi gibi verimliliği artırmayı hedefleyen çalışmaları da yürütmektedir.

Çeşitli nedenlerle ekonomik olarak tarımsal üretime imkân vermeyecek derecede veya toprak muhafaza ve sulama tedbirlerinin alınmasını güçleştirecek şekilde parçalanmış, dağılmış, şekilleri bozulmuş parsellerin, muntazam şekiller halinde bir araya getirilerek sulama, drenaj, ulaşım, arazi tesviyesi gibi tarla içi geliştirme hizmetleri ile birlikte planlaması, projelenmesi ve uygulanması amacıyla yürütülen arazi toplulaştırma çalışmaları kapsamında bugüne kadar yaklaşık 1,2 milyon hektar alanda arazi toplulaştırması tamamlanmıştır.

2008-2012 dönemi GAP Eylem Planı kapsamında sulamaya açılacak alanlar öncelikli olmak üzere tüm GAP sahasında arazi toplulaştırma çalışmalarına hız verilmiş ve bu çerçevede 1 milyon 178 bin hektar alanda proje ihaleleri sorunsuz bir şekilde başlatılmış bulunmaktadır. Diğer taraftan GAP alanı dışında KOP ve DAP alanlarında da yoğun çalışmalar devam etmekte ve yaklaşık 250 bin hektarlık GAP haricindeki alanlarda da arazi toplulaştırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Toplulaştırma çalışmaları ile birlikte köy içi yolların kalitesinin iyileştirilmesi, kanalizasyon gibi ve sulama sonrası taban suyu yükselmesi ile oluşabilecek çevresel ve sağlık problemlerine de yönelik çalışmalar da beraberinde yürütülmektedir.

Arazi toplulaştırması çalışmaları tarımsal altyapı hizmetlerinin verimli hâle getirilmesinin yanında, sulama yatırımlarında yatırım maliyetlerinde yüzde 40'a varan tasarruf sağlaması ve yatırımları hızlandırması açısından da DSI projelerinin süresinde ve en az maliyetle gerçekleştirilmesinde hayati önem taşımaktadır.

Ayrıca Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce, Harran Ovası'nda 41 bin hektar alan başta olmak üzere GAP bölgesinde yüksek taban suyu ve çoraklaşma problemleri olan sahalarda drenaj çalışması yapılması programa da alınmış görülmektedir.

Önümüzdeki yıl GAP bölgesinin yanı sıra KOP ve DAP alanları ülke genelinde de toplulaştırma çalışmalarına hız verileceği görülmektedir.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün görevleri arasında yer alan topraksız ve az topraklı çiftçilerin topraklandırılmaları çalışmaları ise Hükümetimizin konuya verdiği önem sonucu; 1987 ile 2002 yılları arasında 15 yılda 5 555 çiftçi ailesine gerçekleştirilen 39 bin hektar toprak dağıtımına karşılık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

CAHİT BAĞCI (Devamla) - ...2003-2009 yılları arasındaki 7 yıllık süreçte; 45 köyde 6 726 topraksız çiftçi ailesine 42 bin hektar arazi dağıtılmıştır.

Ülkesel ve bölgesel planlamalara temel oluşturan ve su potansiyeli ile toprak haritalarını esas alarak uygun arazi kullanım şekillerini belirleyen Arazi Kullanım Planlaması çalışmaları kapsamında; Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne bugüne kadar yaklaşık 1,5 milyon hektar alanda çalışma tamamlanmış olup, halen 12 proje ile toplam 332 bin hektar alanda çalışmalar sürdürülmektedir.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi tamamlamadan önce, belki sorular kısmı hakkımı da kullanarak, Sayın Bakanımıza birkaç sorum olacak.

Sayın Bakanım, birincisi, Tarım Havzaları Projesi son derece önemli bir proje, teşekkür ediyoruz. Hangi alanda, hangi toprakta, hangi ürünün desteklenmesinin bilinmesi ve çiftçilerin yönlendirilmeleri son derece önemlidir. Önümüzdeki dönem tarım politikaları açısından bence son derece faydalıdır. Bu arada uzun yıllardır çalışmalarının sürdüğünü bildiğimiz Sanayi Bakanlığıyla birlikte yürütülen organize hayvancılık bölgelerinin de bir an önce tamamlanması ülkemiz hayvan potansiyeli ve ekonomiye katılımı açısından son derece önemlidir. Son durum nedir bu alanda bir bilgi verilebilirse sevinirim.

İkinci konu, TARSİM kapsamında olmayan zararlarla ilgili, siz de yakinen biliyorsunuz son dönemde yağışların etkisiyle çeltikte geç ekimden kaynaklanan bir don hadisesi meydana geldi, bir ürün kaybı söz konusu. TARSİM kapsamında olmayan zararlar bazı meyvelerde de söz konusu, çiçek dönemi özellikle don...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT BAĞCI (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bu alanda, TARSİM kapsamında olmayan zararlarla ilgili yeni bir çalışma, düzenleme, sigorta çalışması yapılmakta mıdır?

Son olarak, milletimizin kafasının GDO konusunda karışmış olduğu ve karıştırıldığı görülmektedir. Belki ismini bile yanlış kullandığımız bu konu bahse konu ürünlerdir. Genetiği değiştirilmiş ürün dememiz gerekiyor belki. Genetically Modified Food olarak literatürde geçer. Bu alanda özellikle mısır ve soyanın önemli bir ürün olduğu ifade edilmektedir. Mısır ve soyanın türev ürünlerde, örneğin yem sanayinde mısır bir girdidir. Yem sanayindeki mısır girdisi tavuk yemi olarak kullanılmaktadır. Tavukçuluk sektöründe yumurta, yumurtadan da mayonez örneğin veyahut da tavuk eti. Bu durumda GDO'lu bir ürün müdür şeklinde tartışmalar yapılmaktadır. Yani zincirleme bir etkisi söz konusu mu?

Bir diğer konu, soya konusu. Gıda sektöründe önemli bir girdi. Soya yağı, soya lesitin gibi ürünler özellikle çikolata ve bisküvi sektöründe kullanılmakta mıdır ve tespit edilmiş GDO'nun zararları, yan etkileri söz konusu mudur?

Bakanlık bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum; emeği geçenleri kutluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KEREM ALTUN (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, Tarım Bakanlığımızın saygıdeğer bürokratları; ben de hepinize iyi geceler dileyerek saygılar sunuyorum.

Ülkemizde uygulanan tarım politikalarında geçirilen evrelerden kısaca söz etmek istiyorum. Malumlarınız olduğu üzere tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de 1929, 1930 ekonomik bunalımı ve bunalımın özellikle tarımsal ürün fiyatlarında çöküşe yol açması nedeniyle bu dönemde korumacı politikalar önem kazanmıştır. Kullanılan araçlar, taban fiyat ve destekleme alımlarıyla kendi girdi sübvansiyonları ve ucuz kredi desteklemeleri olmuştur bu dönem. 1960'larda planlı kalkınma dönemine yeniden girilmesiyle birlikte 1963 yılında destekleme uygulamaları da kalkınma planları çerçevesinde ele alınmaya başlanmış, tarım sektörüne yönelik amaç ve stratejiler kalkınma planları ve yıllık programlarıyla belirlemeye başlamıştır. 1980 yılında serbest pazar ekonomisine geçişle birlikte genel ekonomik politikaları açısından olduğu kadar tarım politikaları açısından da dönem noktası olmuş ve tarım sektörüne yönelik uygulanan politikalarda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu dönemde tarım piyasalarını destekleyici, koruyucu yöndeki devlet müdahalesi kapsamının daraltılmasına gidilmiştir. 2000'li yıllara gelindiğinde bir tarafta bütün ve çay gibi belli ürünlerdeki değerlendirilmeyen aşırı stokların imha edilmesi sektörü zorlarken diğer taraftan hayvansal ürünler ve yağlı tohumlarda olduğu gibi arz açıklarının meydana gelmesi sektördeki dengesizliği ve planlama eksikliğini gözler önüne sermiştir.

Stratejik önemi nedeniyle tarım her ülkede kendi ekonomik yapısına özgün bir tarım politikasıyla desteklenen bir sektördür. Tarım sektöründe uygulanmakta olan politikalarda temel amaç, örgütlü rekabet gücü yüksek sürdürülebilir bir tarım sektöründen oluşturulmasıdır. Bu perspektifle Hükümetimiz döneminde tarım sosyal alanla birlikte çok daha fazla stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmıştır. Tarımda günlük değişen politikalar bir kenara bırakılmış, uzun vadeli, sektörel canlandırarak, stratejik bir bakış açısı benimsenmiştir.

Öncelikle sektöre yönelik alınan acil önlem kapsamında 809 bin üreticimizin borçları yeniden yapılandırılmıştır. Keza müteselsil kefalet yüzünden hacze uğrayan çiftçilerin mağduriyeti giderilmeye çalışılmış, birçok çiftçimiz haciz kısılcından kurtulmuştur.

Yine, tarımsal kredi faiz oranlarında büyük düşüşler kaydedilmiştir. Sektördeki yapısal sorunlara çözüm olacak ve yıllardır çıkarılmayan pek çok kanun çıkarılmış ve sektördeki gelişme ivmesinin temelini oluşturacak hukuksal alt yapı büyük oranda oluşturulmuştur. 2006 yılında kabul edilen Tarım Kanunu ile Türkiye ilk defa tarım politikalarının ne olduğunu belirten ve çerçevesi çizilen bir kanuna kavuşmuştur. Bunu unutmamak lazım. Ayrıca 2006-2010 döneminde tarımsal politikaları ve destekleme araçlarını ortaya koyan Tarım Stratejisi Belgesi çıkarılmıştır.

Yine, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında bu yıl hazırlanan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planı ve bu plan çerçevesinde belirlenen performans hedefleri gerek Tarım ve Köyişleri

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Bakanlığımızın gerekse sektörün geleceğine yön veren sektöre yönelik icraatları netleştiren ve icraatlara göre bütçeyi daha etkin ve dengeli olarak şekillendiren önemli çalışmalarından bir tanesidir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığının performans programı ve hedeflerini incelediğimizde gerçekten Bakanlığın bu konuya verdiği önemi bir kez daha anlıyoruz. Özellikle dünyada yaşanan gelişmeler sektörün sürdürülebilirliği, sektördeki sorunların çözümü ve tarımsal yapının etkinleştirilmesi gibi önemli konular 36 performans hedefiyle tam olarak yansıtılmıştır. Bu çalışmaları yönlendiren Sayın Bakanımıza ve değerli çalışma arkadaşlarına huzurunuzda teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEREM ALTUN (Devamla) – Hükümetimiz döneminde tarım sektöründe önceki hükümetler döneminde yapılmayan veya yapılamayan pek çok icraat kararlı ve sorunlara çözüm odaklı yaklaşımla hayata geçirilmiş ve ilklerle dolu bir dönem yaşanmıştır.

Son yedi yılda değerli arkadaşlar, özellikle tarımsal desteklerin kat kat artırılmış olması, hayvancılığa verilen önem, hayvancılık desteklerinin bütçe içerisindeki payının yüksekliği, keza ilk kez çiftçilerimize verilmeye başlanan yeni destekler, gübre desteği gibi, yine üretime doğrudan etkili sertifikalı tohum ve fidan destekleri, sulama yatırımlarına verilen faizsiz kredi ve hibe desteği, bitkisel ve hayvansal üretimi artıran yeni çalışmalar, güvenilir gıda tüketmesi için öncelikle yasal altyapı çalışmaları gibi birçok çalışmanın var olduğunu görüyoruz. Tarımda yapılan bu çalışmaları saymakla zannediyorum zamanım yetmeyecektir. Sayın bakanımızdan bunlardan bahsetti. Zaten her platformda bunları bizimle de paylaşıyor. Tarımda son yedi yılda yaşanan ivme ve makro göstergeler yapılan bu çalışmaların bir örneğidir. Birkaç tanesini örneklersek tarımsal gayrisafi yurt içi hasılası 2002 yılında 23,7 milyar dolar iken 2008 yılında 56,7 milyar dolara ulaşmıştır. Keza tarım 2004 yılında 2,8, 2005 yılında 7,2, 2006 yılında 1,4, 2008 yılında 3,5 ve 2009 yılı ilk altı ayında 4,3 oranında büyümüştür. Tarımsal ihracatımız 3 kat artmış. Tarım ürünlerimiz dünya sofralarında yerini almıştır. 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan ciddi kuraklığa rağmen üretimde pek çok üründe yüzde 100'ü aşan artışlar olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEREM ALTUN (Devamla) – İşte bu performansla karşımıza çıkan Tarım Bakanlığı bölgesel noktada da çok ciddi yatırımları yaptığına şahit oluyoruz. Özellikle bölgem olan Van'daki göstergelere bakıyorum. Geçmiş yıllara nazaran çok daha iyi bir noktaya geldiğimiz görülmektedir. Özellikle çiftçi borçlarının silinmesiyle ilgili başlayan çalışmalar, Kefalet Kanunu ile çiftçi mağduriyetini sona erdiren yine bir sürü çalışma, tarımsal kredi kullanımının artmış olması, ilk mazot desteğinin verilmiş olması, kimyevi gübre desteği doğrudan çiftçilerimize ödenmiş olması, buna benzer daha birçok yenilik, birçok ilk yaşandı ve özellikle çiftçimizin hayatında ciddi gelişmelere sebep oldu.

Ben, bu vesileyle Tarım Bakanlığımızın 2010 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Başta Sayın Bakanımız ve Çalışma Bakanımız olmak üzere çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yüksel, buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlarım; değerli komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Tarım Bakanlığı, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana gerek millî ekonomiye yaptığı katkı gerekse insanımıza sağladığı istihdam sayesinde her zaman gündemdeki yerini ve önemini korumuştur ve korumaya devam edecektir. 2010 yılı hedeflerine baktığımızda Bakanlığımızın bu hedefleri üç başlık altında toplamamız mümkündür. Birincisi tarımsal yapının etkinleştirilmesi, ikincisi tarım sektörünün geliştirilmesi, üçüncüsü ise kırsal kalkınmanın sağlanmasıdır. Türk tarımı dünyadaki en son teknik ve teknoloji kullanılarak her geçen gün kendini yenileyerek tarımsal nitelikli birçok modern işletmeler kurulmuş ve kurulmaya devam etmektedir. Ülkemiz kurulan bu modern işletme ve tesisler sayesinde gerek bölgesinde gerekse gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler içerisinde söz sahibi konumuna gelmektedir.

Son yıllarda tarıma yönelik çıkarılan yasalar ve uygulamalarda gözle görülür önemli ilerlemeler kaydedilmektedir. Ülkemizin kırsal alanda sosyoekonomik yapısını güçlendirilmesi, fiziki altyapının iyileştirilmesi konularında da önemli yatırımlar yapılmıştır. Sadece üreticiye değil toplumun tüm kesimlerine hizmet vermeye çalışan Bakanlığın iş yoğunluğu ve sorumluluğu da oldukça fazladır. Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatlarında hizmetlerin daha verimli olabilmesi için gerek ödenekler yönünden gerekse personel yönünden desteklenmesi gerekmektedir. Ülke genelinde hizmet araçlarının çoğu ekonomik ömürlerini tamamlamış, modelleri düşük ve sayıları ise yetersizdir.

Yine kurum içi özlük hakları konusunda aldığımız bazı notlar var. Bakanlığımızın bünyesinde ve taşra teşkilatında çalışan ve üzerinde büyük bir sorumluluk ve iş yükü olan idari, sağlık ve teknik personelin özlük haklarının iyileştirilmesi tüm Bakanlığın çalışanlarıncı büyük bir beklentidir. Aynı zamanda veteriner hekimlerin de bu konuda notları var. Veteriner hekimlerin de kurumda çalışan diğer meslek gruplarından ve diğer kurumlardaki meslek gruplarından da daha az ücret aldıklarını söylemektedirler. Şimdi, bitkisel ve hayvansal üretimde ihracatımız her geçen yıl artmakta ama bunun yanında kontrol hizmetleri ivedilikle güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için her ilde personel ve cihaz yönünden de ihtiyaçlara cevap verebilecek akredite laboratuvarlar kurulmalıdır. Kendi ilim olan Denizli'de üretilen başta sofralık üzüm olmak üzere birçok ürün Rusya Federasyonuna ihraç edilebilmektedir. Bakanlığımızın 2009 yılında Denizli ilini Rusya Federasyonuna ürün göndermede yetkilendirmesi ilimiz üreticilerini ve ihracatçılarımızı ziyadesiyle memnun etmiştir. Bu konuda başta Sayın Bakanımız olmak üzere emeği geçen tüm yetkililere teşekkür ediyoruz. Bakanlığımız görev alanını genişleten ve iş yükünü artıran gıda yasası uygulamalarında gayrisihhi müessese ruhsatı düzenlemesinde çalışma izni, gıda sicili, üretim izni ve denetim hizmetlerinde farklı kurumlar görevlendirilmiştir. Karmaşaya yol açan bu çok başlılık, diğer ilgili kurumlarla zaman zaman sorunlar yaşanmasına neden olmaktadır. Yetkinin tek kurumda toplanması gerekmektedir. Konuyla ilgili düzenlemelerin yapılması işleri kolaylaştıracaktır. Üretici ve yetiştiricilerimiz için hayati önem taşıyan teşvikler ve desteklemeler çok çeşitlidir. Teşvik ve desteklemelerin birkaç kalemden toplanması Bakanlığın ve taşra teşkilatının çalışmalarında kolaylık sağlayacaktır. 9 Ağustos 2006 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren hayvancılık

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

işletmelerinin kuruluş, çalışma, denetleme usul ve esaslarına dair yönetmelik gereği hayvancılık işletmelerinin ruhsatlandırılmasında diğer kurumlarla Çevre Orman, Bayındırlık, Sağlık, Turizm, il özel idaresi, tapu kadastro, müze ve belediyelerle karşı karşıya gelinmektedir. Ruhsatlandırmada yer seçimi ve çalışma izni konularında komisyonlarda görev alan diğer kurumların "kendi mevzuatlarına göre hareket eder" ifadesi nedeniyle hayvancılık işletmelerinin kurulmasında ve mevcut işletmelerin de ruhsatlandırılmasında sorunlar yaşanmaktadır. Müteşebbislerin önünün açılabilmesi için yönetmelik ülke gerçekleri göz önüne alınarak yeniden düzenlenerek sadeleştirilmelidir.

Ülkemizin salgın hayvan hastalıklarından arındırılabilmesi için hastalıktan ari işletmeler, modern ahırlarının sayılarının artırılabilmesi için uygulanan teşvikler de artırılmalıdır.

Kırsal kalkınmada ve tarım-sanayi entegrasyonunda kırsal kalkınma yatırım projeleri ülkemizde olduğu gibi ilimizde de başarıyla yürütülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Bu projeler sayesinde birçok tarım ürününün katma değeri artırılmakta ve ihracat imkânı bulmaktadır. Bu nedenle kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi artırılarak devam edilmelidir. Bakanlığınızca uygulanan TARGEL, Tarım Danışmanları Projesi üreticiye sosyoekonomik ve teknik hizmeti yerinde vermesi nedeniyle başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Projenin daha başarılı yürütülmesinin de yeni köy ve beldeler projeye dahil edilebilecek şekilde personel istihdamına gidilmelidir. Bakanlığınızın daha doğrusu Tarım Bakanlığının yıllardan beri önünde pranga olarak görünen miras hukuku, sulama sistemleri, yeniden uygulanmakta olan sertifikalı tohum, verimli gübre kullanımları, bunlar tarımın şeklini değiştirmiş ve bilhassa son zamanlarda da ülkemizde tarım hizmetlerinin yürütülmesinde ve verimin artırılmasında büyük önem arz eden tarım arazilerinin toplulaştırılması hizmetlerine Tarım Bakanlığının gerekli ağırlığını verdiği görülmektedir. Bu konuda ihtiyaç duyulan ödeneklerin Tarım Bakanlığına tahsisi konusunda da gerekli desteğin verilmesi gerekmektedir. Ülkemizde 2007-2008 yıllarında küresel ısınmadan dolayı şiddetli bir kuraklık yaşanmış, buna bağlı olarak da su kaynaklarında azalmalar meydana gelmiştir. Birim alanda daha fazla, daha üstün kalitede verim alınabilmesi için yer altı ve yer üstü su kaynaklarının bir an önce toprakla buluşturulması gerekmektedir. Bu konuda hazırlanan projelerin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Çevre, su ve toprak kirliliği her geçen gün artmakta ve geleceğimizi tehdit etmektedir. Bu durumun önlenmesine yönelik hazırlanan projeler de desteklenmesi gerekmektedir. Ülke bazında sağlıklı veri tabanı oluşturulabilmesi ve izlenilebilirliğin sağlanabilmesi için bitkisel ve hayvansal üretimde kurumlar ve çiftçi bazında kayıt sistemi oluşturulması için gerekli çalışmalar yapılmalı; bu doğrultuda hazırlanacak olan projelere de destek verilmelidir.

Verime doğrudan etkisi olan sertifikalı tohum ve fidan kullanarak üretim yapan çiftçilere ve üreticileri yapılan desteklere devam edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Jeotermal alanlardaki sıcak su kaynaklarından azami ölçüde istifade edilebilmesi için enerji üretimi, termal turizm ve seracılık projelerine destek verilerek bu doğrultuda yatırım yapacak olan müteşebbislere de gerekli kolaylıklar sağlanmalıdır. Bunlarla ilgili de tüm tarımsal yapılarda -ki bazı ahırların modernizasyonunda da var bu işler- ayrıca seraların kurumunda proje bedeli ve diğer kuruluş masrafları inşaat hariç 20 ile 30 dönümlük bir seranın kuruluşunda 350 ile 400 bin TL'lik kuruluş gideri masraflar yapılmaktadır ki bu müteşebbise daha işin başındayken caydırıcı gelmektedir. Bunun için projelerin Bayındırlık il müdürlüklerimizce veya kontrollerinde tarım il müdürlüğü veya özel idare veya bayındırlığın teknik personeline ücretsiz yapılarak desteklenmesi gerekmektedir. Bu konuda yasa değişikliği Bayındırlık Bakanlığımızca hazırlandı, hazıranda Meclis tatile girmeden önce Torba Yasa içerisinde vardı, Tarım Bakanlığımızdan da bu konuda destek bekliyoruz. Seracılık konusunda da ve tüm tarımsal yapılarda da proje desteğinin mutlaka ücretsiz olarak yapılması gerekir ve ben konuşmalarımı burada bitirerek Tarım Bakanlığımızın 2010 bütçesinin Bakanlığa, kuruma, ülkemize hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Komisyon mensubu üyelerimizden son söz Sayın Ali Er'e ait.

Buyurun Sayın Ali Er.

ALİ ER (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakanımızın, komisyonumuzun değerli üyeleri, Tarım Bakanlığının, Devlet Planlama Teşkilatının, Maliye Bakanlığının değerli mensupları, değerli basın mensupları; yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Aslına bakarsanız gönlüm şunu ister. Bütçe buraya geldiği zaman burada tartışılır, eğer yetersiz görülüyorsa bazı bakanlıkların bütçesi, o burada artırılır. Gönlüm bunu istiyor ama yıllardır bu, bu komisyonlarda maalesef gerçekleşemedi. Çünkü Tarım Bakanlığı hitap ettiği nüfus bakımından, alan bakımından çok geniş bir alana ve çok fazla bir nüfusa hitap ediyor. Genel bütçenin içindeki payının da hitap ettiği alana göre bu çerçevede olması lazım. Gönlümüz böyle istiyor. Ama yine diyorum, şöyle böyle yirmi üç yıldır bu Parlamentodayız, on beş, on altı yıldır komisyondayız, bunu hiçbir zaman bu komisyon istediğimiz ölçüde değil, hiç gerçekleştiremedi. Temennim, bu komisyonda bu tür tartışmaları yapıp burada bu işlere neşter atmak gerekli. Tabii Tarım Bakanlığının hitap ettiği çiftçi, hayvancılık gerçekten yapılması en zor mesleklerden bir tanesi. Bunu hepimiz söyleyebiliriz de bu işi yapanlar o işin zorluğunu çok iyi anlarlar. Ben kendim hayvancılık yaptım uzun yıllar, kendimiz koyun güttük, keçi güttük, tarım alanında çalıştık, bunun zorluğunu ben yaşadım. Ben hep söylerim: Dünyada en zor meslek biri tarım, birisi hayvancılık, biri de yolda yük taşıyan kamyon şoförlerinin işi. Çünkü tarımı yaparsınız, gecesi yok gündüzü yok, don vurur, dolu vurur, Allah'a emanet. Para edip etmeyeceği belli değil. Ama iki türlü tarım var. Biri efendim tuzu kuru olup da tarım yapanlar var. Onlar işi zevkine yapıyorlar, onlar için para etmiş, etmemiş çok önemli değil. Ama asıl tarımdan geçimini sağlayan insanlar için gerçekten çok zor. Emek ister, çalışmak ister. Yani limon ağacının arasına çıkarsınız, limon kesersiniz, kuru alırsınız, elinize ayağınıza diken batır; domates tarlasında omzunuzda çuvala sadır taşırsınız, hayvan gübresi taşırsınız, o yalıklara dökersiniz, onun meşakkati

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

bir başka. Gece koyun güdersiniz, koyun gece güdülür biliyorsunuz değerli arkadaşlar, sabaha kadar güderler koyunu çobanlar. Koyun gece güdülür sabaha kadar, keçi de gece bir, iki, üç arası gece örütülür.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Keçiye duymadım.

ALİ ER (Devamla) – Keçi gece birden sonra kaldırılır, iki üç saat güdülür. “Örütme” deriz biz ona. Yani bu işleri yağmur yağsa yine güdersiniz, çareniz yok, çünkü kalkacak o hayvan. Onun için tarım kesimi, hayvancılık kesimi, bir de yolda -hepiniz gelip gidiyorsunuz- kamyon şoförleri. Kışın ve yazın o arabaların altındadır, hep onlara gerçekten üzülerek bakmışızdır yol boyu. Bu üç meslek çok zor. Ama tabii bu üç mesleğe çok fazla da baktığımız söylenemez. Doktorlar da gece kalkıyor ama arabasıyla sıcak gelip gidiyor içinde, kalorifer yanıyor.

Değerli arkadaşlar, bu zorluğu bilen insanlar olarak gerçekten Tarım Bakanlığı bütçesini yeterli görmemiz mümkün değil. Bugün için değil. Dün de öyle, evvelki gün de öyle, daha evvelki günde öyle. Maalesef maalesef, tarım kesimi bu konuda yıllardır ihmal ediliyor. Evet bu Hükümet, Tarım Bakanlığı, gerçekten tarım kesimi için güzel şeyler yaptı, güzel destekler verdi, üretimin artırılması, kalitenin yükseltilmesi, verimin çoğaltılması bakımından birçok destek verdi ve çiftçi eğitime başlandı. Bunun için teşekkür ediyoruz. Borçlar yeniden yapılandı. Bunun için de teşekkür ediyoruz. Bunları için teşekkür ediyoruz ama değerli arkadaşlar, bunların hiçbirisi de istediğimiz ölçüde yeterli olmadı.

Şimdi son günlerde başımızın belası bir GDO’mu, “GDÖ” mi neyse bir şey çıktı. Yani şimdi tabii GDO deyince televizyonlar haklı olarak programlarında haberi verirken neyi gösteriyor? Sebzeyi meyveyi gösteriyor. Domates gösteriyor, patlıcan gösteriyor, limon gösteriyor. Vatandaş başladı “GDO bunlar mı acaba, yemeyelim” demeye. Şimdi, bu inanın, piyasayı çok etkiledi. Bizim domates 300 liraya zor gidiyordu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ER (Devamla) – ...şimdi düştü bizim domates 100 liraya. Alan da yok. Narenciye inanın bu sene yine sıkıntılı.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ali Ağabey, GDO’dan önce de 100 liraydı domates.

ALİ ER (Devamla) – Yok, GDO’dan önce 300 liraydı, şimdi düştü 100’e. Geçen yıl narenciye 125 dolar verilmişti tonda, bu sene 75 verildi, eyvah dedik, inşallah neticesi iyi gelir de 75 dolar narenciyeyi kurtarır. Domatese geçen yıl 50 dolar verilmişti, bu sene herhâlde yok. Sayın Bakanım, acilen domatese mutlaka ve mutlaka, ne yapıp yapıp bir destek vermemiz lazım. Şimdi sera domatesleri çıkıyor. Allah korusun, onlar da kötü giderse sıkıntılarımız çoğalacak. Bundan bilginiz olsun. Bu konuda mutlaka tedbir alalım.

Evet, hayvancılık Türkiye’de azımsanmayacak nüfusa hitap ediyor. Biraz önce söyledim. Hayvan üretimini yapan insanların zorluğunu, yani bu sene hayvancının durumu diğerlerine bakınca iyi, açık söyleyeyim. Arkadaşların bazıları “kötü falan” dedi ama ben her hafta sonu Mersin’e giderim, Mersin’e giderken de Toroslar’dan geçerim hep. Koyun çobanlarını, eski çoban arkadaşlarımı ziyaret ederek giderim, her hafta. Onların hâlini, hatırını sorarım. Bu sene hayvancının durumu iyi. Sakın ola ki birazcık iyileşti diye et ithalatı falan yapmayalım. Çünkü birazcık yüzleri güldü. Ama Türkiye’de hayvancılığın nasıl, nerede yapıldığının çok iyi analizini yapmamız lazım. Bir kere Sayın Bakanım, bizde küçükbaş hayvan dediğiniz zaman ikiye ayrılıyor, yani bir koyun kesimi bir de keçi kesimi var. Son yıllarda moda oldu. Ormanda keçi gören hâkim, savcı, ormancı herkes onların üzerine çullanıyor. Tısan var bizim. Orada yazlıkları olan insanlar varmış. Buradan arkadaşın biri, yetkilinin biri Tısan’a giderken yolda keçi güdenleri görmüş, hemen Silifki savcısını arıyor: “Hemen bunlar hakkında tahkikat açın.” Niye? “Burada keçi güdülüyor, ormanı yiyor keçi.” Tabii savcı burada yüksek yerde bir hâkim olduğu için hemen tahkikat açıyor. Siz bu ormanda bu keçiye güdemezsiniz çünkü bana talimat geldi. Aradım söyledim: Ne oldu? “Gidiyordum, orada sürgünleri yiyor, baktım keçi.” diyor. Dedim ki: Efendi, sizin orada yazlığınız var mı? “Var.” Burada eviniz var mı Ankara’da? “Var.” İyi, devletten de maaşınızı alıyorsunuz, sıcak iki tarafta, yazın orada serinliyorsunuz, kışın burada ısınıyorsunuz, maaş da var; bu adamların yazlığı yok, güzlüğü yok, kışlığı yok, bu adamlar çadırdadır. Bu adamlar neyle geçinecek hiç düşündünüz mü? “Ben onu bilmem.”

Şimdi, Sayın Bakanım, bir defa keçi üreticilerinin statüsünü Türkiye’de bir belirlememiz lazım. Yani bu keçi ormana girer mi, giremez mi? Şimdi, eğer Türkiye’de keçi ormana girerse ki girer. Çünkü ben...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Yetişkin ormana girer.

ALİ ER (Devamla) – Evet, şimdi geleceğim onlara Sevgili Kardeşim, müsaade edersen.

Keçi ormanlara girer mi? Girer. Evet, ben bu yaşıma kadar hep keçiye güttüm, güdenler devam ediyor, ormanda güttüler bugüne kadar, bugün bunu bazı hâkim ve savcılar moda hâline getirdi. Bundan bilginiz olsun. Bir yasa çıkaralım. Bu keçi ormana girer ama şartları şu, şuralara girer diyelim. Yani nereye girer. Makilik alanlara girmesi lazım, enerji ormanı yapmak suretiyle. Yani enerji ormanını biliyorsunuz. Kesersiniz, beş yıl büyür, orayı ondan sonra güdersiniz. Ondan sonra diğer taraf kesersiniz. Yani eskiden biz “salan” derdik, bir yaka bir yerde güderdik, bir yaka bir tarafta güderdik. O zaman mal eskiler falan derdik. Yani iki yıl üst üste bir yeri gütmeydik. O zaman bundan daha derli topluymuşuz herhâlde. Daha bilinçliymişiz. Şimdi, bu işi bir statüye kavuşturmamız lazım. Keçi işini bir halletmemiz lazım. Bir kere “keçi ormana zararlıdır” lafını çok iyi analiz etmemiz lazım. Evet, zarar vereceği ve vermeyeceği yerler var. Öyleyse zarar vermeyecek yerleri tespit etmemiz lazım. Çünkü kıl keçi Türkiye’ye gerekli. Bakın, Gülnar’da bir yangın oldu ve kıl keçinin yayıldığı yerde yangın çok çabuk önlendi ve yanmadı birçok yer. En çabuk önlenen yer orası oldu. İşte bunların yerini, statüsünü belirlememiz lazım. Bu konu çok önemli. Bunu defalarca bütçelerde konuştuk, bir yıl sonra bir daha konuştuk, olmadı bir daha konuştuk, olmadı bir daha konuştuk, olmadı bir daha konuştuk. Ben bu bütçelerde yirmi üç yıldır konuşuyorum. Yani bu durum belirlensin. Benim sizden ricam bu konuya bir çözüm getirelim, keçi olayına. Bir de bizde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Orman Bakanlığı bütçesinde de konuşacağız.

ALİ ER (Devamla) – Evet, konuşacağım, orada da konuşacağım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

Müsaade edersen Başkan, bizim şu Yörüklerin hakkını azıcık savunayım. Şimdi, bizde tabii son göçerler var, Sarıkeçililer. Sayın Bakanım, Sarıkeçililer olayını çok iyi irdelememiz gerekli. Bunun tarihî değeri var, turizm değeri var, kültürel değeri var, efendim ekonomik değeri var. Bu konu çok önemli. Sarıkeçililer 400-500 çadır civarında. Bunlar yazın yaylaya göçerler ama bütün Yörükler yaylaya göçer de diğerleri kamyonla, traktörle falan göçer. Bunlar deveyle göçerler. Ben on sekiz yaşıma kadar deveyle çok göç göçtüm. Zorluğunu bilirim ama o zorluğu yaşamaya devam ediyorlar bu insanlar. 200-250 kilometre Mersin'in sınırlarından kalkıp Konya'nın ta Beyşehir, Seydişehir'e kadar gidiyorlar. Yani bunların göçü en az bir ay sürüyor, yaylaya doğru. Sahile doğru da güzün göçüyorlar, sahile doğru da bir ay sürüyor. Şimdi, inanın, bakın, Sarıkeçili olayı başka bir devlette ve millette olsa ne yaparlar biliyor musunuz. Bu olayı otururlar, baştan sonra kadar yazarlar, çizerler, ekonomikman desteklerler evvela. Yani derler ki "Ey Sarıkeçili Yörükleri aman bunu bırakmayın, göçmeye devam edin." Buna teşvik ve destek verirler. Çünkü deveyle göçen son nesil dünyada ve inanın, turizm değerini düşünürseniz, eğer dünyaya tanıtırsanız, o bir ay göçü binlerce turist izler, kesinlikle izler. Onun için Sarıkeçili Yörüklerinin meselesi bir tarafı Tarım Bakanlığına dayanıyor, bir tarafı Orman Bakanlığına dayanıyor, bir tarafı da Kültür Bakanlığına. Üçünün de değeri var. Bu üç Bakanlık ne yapıp yapıp hızlı şekilde proje yapması lazım ki bu Sarıkeçili olayını mutlaka ve mutlaka bir çözmesi lazım. Yani ben bu göçün devam etmesini istiyorum, açık söylüyorum. Ama o insanların da gerek eğitim bakımından gerek ekonomik bakımdan mağdur olmalarını da istemiyorum. Ona göre bir çözüm. Siz dersiniz ki, bununla ilgili düşünceleriniz ne, bununla ilgili çalışmalarınız ne, bununla ilgili ne yaparsak efendim bu insanlara ve Türkiye'ye de biraz evvel söylediğim değerlere sahip çıkarız ve faydalanırız, o konuda biz size düşüncemizi iletiriz, düşündüklerimizi söyleriz ve bu konunun da çözülmesi hâlinde dediğimiz noktadan hem bu insanlar faydalanır hem Türkiye faydalanır. Onun için benim sizden ricam: Bu konu burada konuşmakla kalmamasın istiyorum. Bürokrasideki değerli arkadaşlarımız da burada. Bu konunun üzerine özellikle arkadaşlarımızın eğilmesi gerekli.

Evet, Tarım Bakanlığı bütçesi biraz evvel söyledim, zor bir bakanlık, zor bir bütçe, çok nüfusa hitap ediyor, parası az ama gene gönlüm istiyor ki gerçekten Tarım Bakanlığının, Sayın Başkanım, yani zaman zaman evvel bu komisyonda böyle çok önemli bakanlıkların bütçesini belli ölçüde artırdık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Evet, artıralım Sayın Başkan.

ALİ ER (Devamla) – Samimi söylüyorum. Şunu beklemiyorum ben: Tarım Bakanlığı bütçesini yüzde 20 artıralım falan demiyorum ama hitap ettiği nüfus açısından söylüyorum: Tarım Bakanlığının bütçesine bizim burada el altından destek çıkmamızda ben fayda görüyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – El altından değil.

ALİ ER (Devamla) – El altı derken şu: Burada tutup da...

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teklifi getir, teklifi. El altından değil, açık açık.

ALİ ER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, tabii ben çok uzun yıllar olduğu için orada da oturdum, burada da oturdum. Oradayken önerge verdiğimizi hatırlıyorum, buraya gelince sustuğumuzu da hatırlıyorum. O ayrı bir olay. Ama inanın, samimi söylüyorum, bir şeyler yapmamız lazım. İşin doğrusu bu. Onun için bu Bakanlık bütçesine destek verelim. Verecek olan arkadaşları ben Türk tarımı adına, Türk çiftçisi adına teşekkür ediyorum. Tabii işimiz zor, işimiz kolay değil. Bu GDO işini bir kapatın. Bunu bir açıkladınız. Ben sizi dinledim ve inanın samimi samimi ikna oldum. Hükûmetimiz diye demiyorum. Ben işi dobra dobra söylerim. Anlattınız biraz önce. Ben ikna oldum ama vatandaş bu işi ilk defa duyduğu için, bir domuz gribi, kuş gribi zannediyor, hemen kuşkuluyor. Onun için bu iş bir an önce bitsin.

Ben teşekkür ediyorum. Bakanlık bütçemiz, memleketimize, milletimize, Bakanlığımıza ve bütün insanlığa hayırlı olsun diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Er.

Sayın Seçer, süreniz beş dakika efendim.

Buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmama GDO konusundan başlamak istiyorum. Sayın Ali Er ikna olmuş ama biz muhalefet olarak ve Türk halkı olarak bu konuda ikna olmuş değiliz. Sayın Yemişçi de bu konuda iktidarı temsilen milletvekili arkadaşımız, GDO'lu ürünlerden övgüyle bahsetti, onların faziletlerinden, erdemlerinden bahsetti ama halk indinde bu olaya bakış açısı farklı.

Değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz, geçtiğimiz hafta başında genetiği değiştirilmiş organizmalar ve ürünleriyle ilgili bir yönetmelik çıktı. Bu yönetmelik çıktı. Bu yönetmelik sadece GDO'lu ürünlerin ticaretinin önünü açan ve yurt içinde gıda sanayinde, yem sanayinde işlenmesinin önünü açan bir yönetmelikti. Genetiği değiştirilmiş organizmaların yurt içinde, Türkiye'de üretilmesini henüz serbest bırakan bir uygulama değil. İşte önümüzdeki günlerde bekliyoruz, Biyogüvenlik Yasa Tasarısı gelecek. Bu konuda, Sayın Bakanın kendisinin GDO karşıtı olduğunu biliyorum. Televizyonda izledim, basında takip ettim. Gerçekten çok manidar açıklamalar yaptı. Biliyorsunuz, GDO taraftarları veya bu işin lobisini yürütenler genetiği değiştirilmiş organizmalarla tarımsal üretimin gerekçelerini açıklarken 7 milyar insan nüfusunun önümüzdeki günlerde gıda açığının olacağını, bu açığı GDO'lu ürünlerle kapatmanın mümkün olduğunu, konvansiyonel üretimin, bu gıda açığını karşılamaya yetmeyeceği yönünde argümanlar kullanıyorlar.

Sayın Bakanın gerçekten takdir ettiğim bir açıklaması: "Açlık GDO'yla çözülemez, gıdaya ulaşımında paylaşım sorunu var." Yani orada da bir adaletsizlikten bahsediyor Sayın Bakan. "Ben GDO'lu ürün tüketmem." diyor. GDO'lu üretim biyoçeşitliliğe zarar verebilir. Türkiye biliyorsunuz özellikle endemik bitki çeşitliliği bakımından Avrupa Birliğine üye yirmi yedi ülkeden daha fazla endemik bitkiye, yani sadece bizim Anadolu topraklarına özgü, sadece bu topraklarda yetişen bitki çeşidine sahip. Yani burası doğal bir gen bankası. Tabii bu tip üretimin doğal olarak gen kaçışı suretiyle biyoçeşitliliğimize ciddi anlamda zarar vereceği endişesini Sayın Bakan da taşımaktadır. Diyor ki: "Ekonomik saiklerle bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

tip üretimleri doğru bulmuyorum.” Şimdi, Sayın Bakanın bu açıklamalarının altına ben imzama atıyorum ama şimdi çıkan bu yönetmelik ne İsa'ya yaradı ne Musa'ya. Bizler politikacıyız. Toplumun her kesiminin hassasiyetine dikkat etmemiz lazım. Bir yandan Sayın Yemişçi dedi ki: “Türk toplumu psikologlara muhtaç hâle geldi.” Tabii bu ortamı hazırlayan muhalefet değil. Bu ortamı hazırlayan Hükûmettir, Bakanlıktır. Bu işin siyasi sorumlusu Hükûmettir, Tarım Bakanlığıdır.

Değerli arkadaşlarım, Türk halkı ters köşeye yatırılmıştır. Biyoteknoloji dünyada yeni bir teknolojidir. Bu konuda Türkiye'nin bir mevzuat boşluğu olduğunu sağır sultan bile biliyor ve sadece AKP Hükûmeti bunun müsebbibi değil. 1998 yılından bu yana GDO'lu ürünlerin ticaret konusu yapıldığı yani soya, mısır, pamuk ve kanola gibi ticarete konu olan ürünler uluslararası ticarete konu olduğundan bu yana bu ürünleri ithal eden tüm ülkelerde bu anlamda bir mevzuat açığının olduğu ve bir an önce bu mevzuat açığının kapatılması gerektiğini bütün ülkelerde yetkili organlar veya hükûmetler biliyordu. Biz, bizi bağlayıcı olan Cartagena Protokolü'ne 2003 yılında taraf olduk. O tarihten bu yana yani geçen altı yıl süre içerisinde biz bu biyogüvenlik yasa tasarısını çıkarmak durumundayık. Şimdi bizim karşı duruşumuzun ana sebebi bu. Biz, Avrupa Birliği müktesebatına, Cartagena Protokolü'ne ve Türkiye'ye özgü, Türkiye'nin kendine has birtakım gerçeklerini dayanak yapıp biyogüvenlik yasa tasarısını çıkarmak durumundaydık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum Sayın Seçer.

Buyurun.

VAHAP SEÇER (Devamla) – Şimdi soruyorum Sayın Bakana, lütfen buna bir açıklık getirmesi gerekiyor. Kendisinin bu konudaki savunması tatmin edici değil. Biz bu yönetmeliği çıkarmak durumundaydık, yoksa mevzuat boşluğu devam edecekti. Şimdi ben soruyorum: 2003'ten bu yana taslak üzerinde çalışmalar var. 1 Haziran 2009 tarihinde Hükûmet Sözcüsü Sayın Çiçek biyogüvenlik yasa tasarısının Genel Kurula geleceğini açıkladıktan sonra aradan yaklaşık olarak dört, dört buçuk ay geçti, bu süre içerisinde bu tasarı imzadan çıkıp Tarım Komisyonuna gelirdi, şu anda da Genel Kurulda görüşüyor olurduk. Aslında bu meselenin Türk toplumunda ciddi bir kaos yaratacağını, bir karmaşa yaratacağını kendisi de biliyordu ve yönetmelik çıktıktan sonra ortaya çıkan tablo aslında bu endişelerin yersiz olmadığını ortaya koydu. Şimdi soruyorum: Acaba İktidarın düşüncelerinin arkasında “Yönetmelikle toplumun gazını alalım, bu süreci bir süre sonra...” Buradaki kriterleri Sayın Bakan söylüyor ya, “Hukuken biz bunun yolunu açtık ama fiilî olarak aslında bu engelliyor.” Acaba bir süre sonra bu kriterlerin yerine getirilmesinde bir gevşeme sağlayacak ve daha sonra da yine bir anda biyogüvenlik yasa tasarısı ve esas önemli olan GDO'lu ürünlerin Türkiye'de tarımsal üretiminin önünü açan ve benim de karşı olduğum GDO'lu üretimde... Zaten Türkiye diğer konvansiyon ile üretimde tohumda dışa bağımlı bir ülke, GDO'lu üretimin önünü açarak tohumda da dışarıya tam bağımlılığımızın kapısını, yolunu açacak bir yasa tasarı geçirme planları mı var? Sayın Bakanın burada açıklaması gerekiyor. Açık konuşmak gerekirse, Batılı demokrasilerde böyle bir bakanın istifa etmesi lazım, ilgili bürokratin görevden alınması lazım. Bunu niye söylüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vekilim, son defa uzatıyorum.

VAHAP SEÇER (Devamla) – Toparlıyorum.

Bakın, bu olaydan, bu meseleden toplum kendi sağlığı açısından endişeye düşecek. Ben de katılıyorum, gerçekten bu konuda televizyonlarda bunu bilen de, bilmeyen de konuşuyor. Gerçekten bir bilgi kirliliği var. Burada Türk çiftçisi mağdur olacak. Hep yıllardır iddia ediyoruz, Türkiye'ye GDO'lu ürünler girmiyor ama bugün limanlarda, denizde yüzen gemilerde GDO'lu ürünler var. Yem sanayi, gıda sanayi krize girmiş durumda ham madde yokluğundan dolayı ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Herhâlde bu sıkıntıları yaşamalarının ana sebebi bugün limanda, gümrük kapılarında yüzen gemilerdeki ürünler GDO'lu olduğundan dolayı. İşte böyle altyapısı hazırlanmadan ortaya çıkarılan yönetmelikler hem halkımıza hem bu konuda sanayiciye, üreticiye, çiftçiye, bütün sektörlerle zarar vermiştir. Diliyorum bir an önce Hükûmet bu yanlışın döner, bütün sektörlerin mağduriyeti önlenmiş olur. Vatandaşlarımız, yurttaşlarımız da bu endişeden, bu sıkıntıdan bir an önce kurtulmuş olur diyorum.

Müşamaha gösterdiğiniz için sizlere teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan, adım geçtiği için bir düzeltme yapayım, yanlış anlaşılma var. Sayın Vahap Seçer Arkadaşım benim GDO'lu ürünlerden yana lobiciliğini yaptığım gibi falan laflar etti. Müsaade ederseniz...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır, hayır.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Tuğrul Bey, övdünüz ya!

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Övdüğümü söylediniz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Hayır değil, zabıtlarda var, tutanaklarda var, benim söylediklerim de var.

Bakın arkadaşlar, ben böyle bir şey söylemedim, takdiri vatandaşımza bıraktım. Vahap Arkadaşıma teşekkür ediyorum, bir konuya katıldım, aynı benim söylediğime katıldı bilgi kirliliği var diye. Doğru. 1998'den beri değil, ülkemize gelen ürünlerin çok eskiye dayalı... Yalnız ben bir ikaz edeceğim hepimizi, ülkemizin ekonomisinin geleceği için kargaşa yaratırsak ihracatın önüne balta vurabiliriz. Hepimiz millî menfaatleri düşünüp ona göre hareket etmemiz lazım. Bakın, biz büyük çapta burada üretmiyoruz, üretimi yasak. Dolayısıyla Bakanlık bunu baştan beri kabul etmiş değil. Şimdi üniversiteler ve Bakanlık izleme pozisyonunda. Ancak biz dışarıdan ithal ettiğimiz ürünleri kullanarak hem yurt dışına çeşitli gıda maddeleri satıyoruz hem de işlenmemiş yarı mamul ürün satıyoruz. Bunlara darbe vururuz. İleri geri konuşmakla, bilmeden, bilimsel olarak ispatlanmadan bir kaos yaratmak ülke ekonomisine darbe vurmaksa hep birlikte çalışalım. Ben bunu reddediyorum, böyle bir şey yok.

Bir şey daha söyleyeceğim, sözümü bitireceğim. Bakın, dünyadaki yaş ortalamasının son otuz, kırk yılda nereye geldiğine herkes baksın, ülkemizde de baksın. Evet, bazı yan tesirler var, ben de endişe duyuyorum, acaba alerjik olan

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

olaylar bunlardan mı fazlaşıyor diye ama hiçbir bilim insanı doğruluğunu ispatlamadığı bir şekilde kraldan fazla kralcı olmayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, özür dilerim, on saniyede düzeltme yapmak istiyorum.

Ben Sayın Yemişçi'ye lobici gibi bir tabir kullanmadım, kesinlikle öyle bir şey yok, tutanaklardan bakabiliriz. Varsa da özür dilemeye hazırım. Sadece, Sayın Bakanın... Dedim ki, bu konuda GDO lobicilerinin savı, dünyadaki 7 milyar insanı doyurmanın, GDO'lu üretimin bu meseleye çözüm bulacağı yönündeki iddialarına Sayın Bakanın "Hayır, bu bir paylaşım sorunudur, gıdaya ulaşma sorunudur." diye tabir ettiğini belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkan, buyurun.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım ve basın mensupları; tarımdan geçen üreticilerin büyük çoğunluğunun tarım ve kredi kooperatiflerine yüklü oranlarda borcu vardır. Tarım kredi borçlularını şu anda icra kapılarında süründürüyoruz. Tarım alet ve makineleri, topraklar ırcalık, herkes birbirine kefil olmuş durumda. Köylerde ırcadan başka bir şey konuşulmuyor. Tarım kredi ve Ziraat Bankası borçlarının bir kereye mahsus yeniden yapılandırılması ve bu hususta bir iyileştirme yapılması üreticiyi ve yetiştiriciyi cesaretlendirecek, üretimin artmasını sağlayacaktır. Bunun için Ziraat Bankası, TEDAŞ ve tarım krediye olan borçların faizlerinin silinmesi, borcun anapara ödemesinin geniş zamana yayılması ve icra takiplerinin durdurulması gereklidir. Girdi maliyetlerinin beş altı yıl öncesine göre yüzde 300-400 oranında artmasına karşılık ürün fiyatları beş altı yıl öncesine göre aynı, hatta bir kısmı daha düşüktür yani vatandaşın eli hamur, karnı açtır. Yaş sebze ve meyve üreticisinin hâli perişan, elma, armut, erik, vişne, kiraz dalında kaldı, para etmedi. Yaş sebze ve meyve üreticisinin direkt olarak tüketiciyle buluşması imkânız. Bu nedenle pazar fiyatları yüksek ama üretici iflasta. Hâl Yasası'nda değişiklik şarttır. İthal ürünlerin, cevizin, soğanın, elmanın, muzun, bademin, baharatların, Japon üzümünün... Değerli arkadaşlarım, Berceste'de gördüm Japon üzümü 30 milyon liraya satılıyor, üzerinde "Kırk derde deva." diyor. Manisa üzümü yüz derde deva. Bunlara sahip çıkmamız gerekiyor. Manisa üzümü varken Japon üzümünün Türkiye'de işi yok. Ceviz Kaliforniya'dan geliyor, Amerika'dan geliyor. Bademin anavatanı Türkiye, yine aynı şekilde Kaliforniya'dan geliyor, Türkiye'de badem satılıyor. Bunların gümrüklerinin engellenmesi gerekiyor Sayın Bakanım. Kırsal Kalkınma ve Desteklenme Fonu'ndan çeşitli tarımsal makine ve teçhizata ödenen yüzde 50 hibe yardımları zamanında ödenmiyor. Bunun için de çek ve senetler bankalardan dönüyor. Desteklemeler yetersiz ve günü kurtarma adına yapılıyor. Ayrıca desteklemelerde çifte standart uygulanıyor. Ayrıca zamanında ödenmeyen desteklemeler yüzünden üretici mağdur durumda. Zamanında ödeneceğini düşündüğü için ona göre borçlanıyor ancak ödeme yapılmadığı için borcunu da ödeyemiyor ve ırcalık duruma düşüyor. Desteklemeler gerçek üreticiye yansıtılmamıştır. Haşhaş ekim alanları artırılmalıdır.

Süne mücadelesinde Sayın Bakanım "Çok mücadele ediyoruz, bitkisel mücadele yaptık." dediler, Burdur'da, Antalya'da yöremizde Tarım Bakanlığı yetkilileri gidip arpadan örnek aldıkları için bu sene Bucak'da, Korkuteli'nde süne devam etmiştir, kurtulamamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisi yarı fiyatına Burdur'da buğday almıştır. Buna dikkatlerinizi çekmek isterim.

Hayvan hastalık ve zararlıları ile mücadele için ayrılan kaynak yetersizdir. Bu yüzden etkin bir mücadele sağlanamıyor. Bu nedenle bir hayvan hastalıkları mücadele fonu oluşturulmalıdır. Kuduz bir türlü Türkiye'de söndürülemez. Kuduz hastalığı tazminatlı hastalıklar kapsamına alınmalıdır.

Gübre üretimi yetersiz. Bu anlamda gübre üretimi desteklenmelidir. Gübre ve ilaca ödenen para ürün maliyetinin yüzde 35'ini yani üçte 1'ini oluşturuyor. Bu nedenle üreticiye acilen ilaç ve gübre desteği sağlanmalıdır. Mazot destekleri yetersiz. Üreticinin gerçek anlamda bir desteklemeye ihtiyacı vardır.

Çiftçinin kullandığı elektrik çok pahalı. Hükûmetin tarımsal sulamaya önem vermesi, tarımsal elektrikteki yüzde 30 desteğin yeniden gündeme getirilmesi, tarımda kullanılan elektriğin KDV'sinin yüzde 18'den yüzde 1'e indirilmesi, tarım ilaçları ve gübredeki KDV'nin de yüzde 1'e indirilmesi gereklidir. Kuraklık, sel, don ve doludan etkilenen üreticilerin borçları bir yıl ertelenmelidir.

TÜİK rakamlarına göre kırmızı et ithalatı 2009'un ilk altı aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 555 artmıştır. Bu durum hayvancılıkta yaşanan sıkıntıları artırmaktadır. Hayvan kaçakçılığı önlenmeli, kayıt dışı kesimlerin önüne geçilmelidir. Biz devamlı söylüyoruz "Toprakla koyun, gerisi oyun." dedik, dinlemediniz. Koyun popülasyonu yüzde 50 azaldı.

Süt üreticileri desteklenmeli. Süt tozu ithalatı geçici bir süre durdurulmalıdır. Süt Konseyinin bir önerisi var, ben ona şunu ekliyorum: "Okul sütü" deniyor. "Okul sütü"ne "asker sütü", "memur sütü" eklenmelidir. Ayrıca "okul elması", "asker elması" ve "memur elması" da elmacılar için mutlaka uygulamaya konulmalıdır.

Hayvancılığı destek sadece doğuda değil, batıda da verilmeli. Batı üretiyor, hayvanlar doğuya gönderiliyor ama üreten batılı kardeşlerimize düve bazında destekler tekrar konulmalıdır.

Mantar üreticisi desteklenmeli, yüzde 18 olan kompostta KDV yüzde 1'e düşürülmelidir.

Arıcılık desteklenmeli, arıcılık kanunu çıkarılmalıdır.

Ekolojik tarım desteklenmeli, ekolojik tarım yapacak üreticilere her türlü girdi destekleri sağlanarak ihracatı teşvik edici uygulamalar gündeme alınmalıdır.

Veteriner hekim ve diğer veteriner sağlık çalışanlarının özlük hakları bir an önce iyileştirilmeli, veteriner hekim istihdamı artırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Devamla) – Kotalar bir an önce kaldırılmalı, üretenin önü açılmalıdır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

GDO'yla ilgili olarak Sayın Bakanım katılıyorum ve şu veciz sözü anlatıyorum: "Hak Teala her canlıya hak ettiği cevheri verdi. Eğer tırtılın iki dişi olsaydı bütün ormanları yerd. Kedi haftada bir sefer uçabilseydi serçelerin nesli biterdi." Genlerle oynamayalım, aynen katılıyorum şeyinize.

Yalnız Sayın Bakanım bu GDO ile ilgili bütçe görüşmelerinde bir kelime söz etmediniz. Şu anda üretici de, tüketici de şaşkındır. GDO niçin şimdi gündeme geldi? Biz bu konuyu 15/4/2004 tarihinde Sayın Sami Güçlü bakan iken gündeme getirdik, soru önergeleri verdik. Aradan beş yıl geçti ki bir yönetmelik ile biyogüvenlik kanunu çıkmadan atın önüne arabayı koştunuz. Bu yönetmelikle gıda üreticilerini, işverenleri, özellikle çikolata ve bisküvi üretenleri, bitkisel yağ imal edenleri, pastane ve fırın üretiminden hayatını kazananları, tarımsal üretim yapan çilekeş çiftçilerimizi, kültür balıkçılarımızı, tavuk üreticilerimizi perişan ettiğinizin farkında mısınız? Neden böyle bir konu durup dururken şimdi gündeme getirildi? Siz demeçlerinizde "GDO'lu ürün yemem." diyorsunuz. Sayın Başbakanımız da "Ben domuz gripi aşısı olmam." diyor. Vatandaş kime inanacak? Gümrüklerde ve yurt içinde test yapacak yeterli laboratuvar olmadığına göre, bu yönetmeliği altı ay gibi bir geçiş dönemine yaymayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Köse, buyurun efendim.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar ve basın değerli temsilcileri; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının bütçesini görüşmekteyiz. Adıyaman Milletvekili olarak bu konuda söyleyeceğim çok şey var ancak sürem dahilinde önemli gördüğüm konuları aktarmaya çalışacağım. Ardından da kimi sorularım olacak, onları yönelteceğim.

Sayın Bakanım, biliyorsunuz Adıyaman'ın en önemli tarım ürünü tütündü. "Tütündü" diyorum çünkü İktidarınız döneminde Tekel'in özelleştirilmesi süreciyle birlikte tütün yok edildi. Kalanlar ise özel firmaların insafına bırakıldı. Oysa Tekel'in bütün alımı toplam tütün alımının büyük bir kısmını kapsamaktaydı. Bunun yerine alternatif ürün projesi kapsamında tütünün yerine yeni ürünlerin üretimi teşvik edilmeye başlandı. Yalnız alternatif ürün projesi ciddi bir planlamayla yerleşmeden, tütünün bu hâle getirilmesi çiftçimizi mağdur etmiştir.

Biliyorsunuz, geçtiğimiz yıl bu zamanlarda tütün üretiminden vazgeçip alternatif ürün yetiştiren üreticilerin desteklenmesine dair Bakanlar Kurulu kararı Resmî Gazetede yayımlandı. Bunun üzerine Adıyaman'da bir umutla tütün üretiminden vazgeçerek alternatif ürüne yönelen çiftçilerimiz oldu. Ancak bu çiftçilerimize ağustos ayının sonu olmasına rağmen herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Sayın Başkanım, Sayın Bakana da bu konuyu bir soruyla ilettim. Tütün konusunda Adıyaman ve Adıyaman gibi mağdur olan Güneydoğu Anadolu, Ege ve Karadeniz illeri tütün üreticilerinin mağduriyetine en azından geçici bir önlem için yasa teklifi verdim. Bu teklifte dedim ki: "Alternatif ürün programının uygulandığı yerlerde program gerçekleşene kadar bütün üreticilerinin yaşayacağı mağduriyete engel olmak amacıyla desteklemeler ve alımlar devam ettirilmelidir. Alternatif ürün programı yerleşince zaten sorun kalmaz." Yalnız bu teklifim kabul görmedi. Muhalefet olarak eleştiri yapıyoruz. Sadece eleştiri yapmakla kalmıyor, çözüm yolu için alternatifler de sunuyoruz ancak kabul görmüyor.

Sayın Bakana sormak istiyorum:

1) Kota iptali de denilen konuda ödemeler yapılmış mıdır?

2) Resmî Gazete'de ismi geçen illerin toplamında ve Adıyaman ilinde ne kadarlık ödeme gerçekleşmiştir?

3) Bu karar başarıya ulaşmış mıdır ya da başka bir ifadeyle, toplam kaç üretici tütün ekimi yaparken bu ekimden vazgeçerek alternatif üretime geçmiştir?

Sayın Başkan, Adıyaman'da bu yıl içerisinde, tıpkı tüm ülkemizde olduğu gibi bir başka tarımsal sorun baş göstermiştir, Toprak Mahsulleri Ofisinin hububat fiyatlarını geç açıklaması üreticinin belini bük müştür. Ucuz fiyata ürünlerini elden çıkarmak zorunda kalan üreticiler, maliyetlerini dahi karşılamayan paralara ürünlerini ellerinden çıkarmaya çalışmışlardır. Bu konuda Bakanlığınızın da daha fazla hassasiyet göstermesi gerekmektedir.

Bunun önemli bir örneğini hububat fiyatları açıklanırken yaşadık. Sayın Bakanın açıkladığı hububat fiyatları üretim maliyetlerinin altında kalmıştır. Çeşitli meslek odaları ve demokratik kitle örgütlerinin yaptığı araştırmalarına göre, 1 kilogramlık buğday üretiminin maliyeti 60 ile 70 kuruş arasında değişmektedir. Oysa Sayın Bakan kilogram başına 50 kuruşluk bir oran açıklamıştır. Birim fiyatları da bu konuda tatmin edici olmamış ve kilogram başına 5 kuruşta kalmıştır. Üstelik alımların peşin olarak değil, bir aylık vadeyle yapılacağı da söylenmiştir. Aslında bu rakamlar, İktidarın tarıma bakışını da göstermektedir. Zira, Amerika Birleşik Devletleri'nde 2008 mali yılı tarımsal bütçesinde kişi başına tarımsal destek 15 bin dolardır. Aynı rakam Avrupa Birliğinde yaklaşık olarak 2.700 dolardır. Oysa ülkemizde bu rakam sadece 246 dolardır.

Bakınız, yine başka bir rakam örnek olacaktır: Türkiye'de 2007 yılında bütçeden tarıma ayrılan kaynakların toplamı 5,2 milyar TL'dir. Bu rakam bütçenin yaklaşık yüzde 2,5'ini oluşturmaktadır. Üyesi olmayı hedeflediğimiz Avrupa Birliğinde 120 milyar avroluk toplam bütçenin yüzde 40'ına yakınının tarıma ayrıldığı düşünülürse ne demek istediğim daha da net anlaşılır.

Sayın Bakanım, 2010 yılında hububat fiyatları açıklanması konusunda bu yılki tablo yaşanacak mıdır? Gecikme, verilen fiyatların maliyetlerin altında olması gibi konularda üreticinin mağduriyetinin giderilmesi konusunda herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Bir diğer konu ise, Adıyaman denilince akla öncelikle gelen şeylerden bir diğeri de maalesef mevsimlik tarım işçileridir. Bu işçilerimiz basında genellikle kaza, yaralanma ve ölüm olaylarıyla anılmaktadır. Adıyaman gibi istendiğinde hiçbir ekonomik sorun yaşamayacak bir ilimizin nüfusunun yarısı mevsimlik tarım işçisidir. Bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

yurttaşlarımız uygun olmayan şartlarda taşınmakta, gittikleri yerlerde günlük olarak 15-20 TL'ye çalışmaktadır. Üstelik çalışma şartları hem sağlık açısından hem de çalışma hakkı açısından maalesef denilecek yerlerdir.

Sayın Bakanım sormak istiyorum: Adıyamanlılar özellikle merak etmektedir, mevsimlik tarım işçileri konusunda ne gibi çalışmalar yapmaktasınız? 2010 yılında buna özel bir çalışmanız olacak mıdır?

Sayın Başkan, ülkemizde her alanda olduğu gibi tarım alanında da dışa bağımlı yapı oluşmaya başlamıştır. Ülkemizin en önemli sektörlerinden biri olabilecek hayvancılık sektörü de bu anlamda kurban edilmektedir. Hayvancılığın sorunları konusunda bir Meclis araştırması önergesi vermiştim.

Sayın Bakan'a sormak istiyorum:

1) 2010 yılı hayvancılık için nasıl bir yıl olacaktır?

2) Hayvancılıkla ilgili bir komisyon kurulması gündeminizde var mıdır?

Sayın Bakanım, Mayıs 2007'de Meclisten geçen bir yasa ile Kırsal Kalkınma Kurumu oluşturuldu. Kurumun amacı, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların ülkemizde kırsal kalkınma programlarının uygulamasına yönelik faaliyetlerde kullanılmasını sağlamaktır. Bu amaç gerçekten ülkemizin en çok ihtiyaç duyduğu şeylerden biridir. Genel olarak 2010 yılına kadar yirmi, 2010 yılından sonra ise yirmi iki ilde bu konuda "Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı" diye bir program uygulanacaktır. Sürekli göç veren ve kişi başına gayrisafi hasılası 1.200 doların altında olan iller tercih edilmiştir ancak edindiğim bilgilere göre Adıyaman bu illerin içerisinde yer almamaktadır. Sürekli göç veren ve kişi başına gayrisafi hasılası 750 dolar olan Adıyaman'ın yer almamasının nedeni nedir? Göç ya da kişi başına gayrisafi hasıla dışında başka kriterler uygulanmakta mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vekilim, son defa uzatıyorum, lütfen toparlayınız.

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Balıkesir, Hatay, Malatya, Trabzon gibi illerin yer aldığı, 2010'dan sonra Ankara, Mersin, Aydın, Bursa, Çanakkale gibi illerin de dâhil olacağı programda Adıyaman'ın yer almaması haksızlık değil midir Sayın Bakanım?

Bakınız Sayın Bakanım elimde bir belge var. Bu belgeye göre, 2007-2010 döneminde uygulanacak programa göre -yani kusura bakmayın ben Adıyaman'ı buraya yerleştirmek için söylemek zorundayım- Diyarbakır bu gruptandır, sizin Bakan olduğunuz il; Genel Müdür Yardımcısının olduğu bir il, Balıkesir; Müsteşar Yardımcısının olduğu bir il, Kahramanmaraş; yine Müsteşar Yardımcısının olduğu bir il, Şanlıurfa; yine Müsteşar Yardımcısının olduğu bir il, Malatya; yine bir Genel Müdürünüzün olduğu bir il, Trabzon bu programın dahilindedir.

Eğer Kırsal Kalkınma Kurumuna alınacak illerde aranan şartlar dışarıya göç veren bir il olarak Adıyaman ve gayrisafi yurt içi hasılanın kişi başına düşen miktarı 750 dolar olan Adıyaman alınmıyorsa bir yakın hemşeriniz olarak, Güneydoğulu olarak, Diyarbakır'a yakın bir milletvekili olarak bu durumu gerçekten üzüntüyle size bildirdim, beni başışlayınız.

Sayın Bakanım, GDO'lu ürünlerin vücutta organ hasarı -özür diliyorum ben aynı zamanda Sağlık Komisyonu üyesi olduğum için bunu belirtmek durumundayım- karaciğer ve böbrek yetmezliği, kısırlık, erken doğum ve düşük gibi önemli rahatsızlıklara yol açtığı kanıtlanmıştır. Bu düşünceler bana ait değildir, bu bilgiler Profesör Doktor Sayın Tayfun Özkaya'ya aittir. GDO'lu ürünlerin sağlığa zararlı olmadığı kanıtlanıncaya kadar istenmesine ve tüketime sunulmasına izin verilmemelidir diye düşünüyorum. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Sayın Bakanım, mısır, pamuk, soya ve kolza vesairenden üretilen yaklaşık sekiz yüz çeşit ürün GDO'lu olma riski taşıyor ve en önemlisi, bu dört üründe dışarıya bağımlıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Yani bu dört ürünü dışarıdan alıyoruz ve bu dört üründe de sekiz yüze yakın ürün elde edilmektedir. Bu korkunç bir risk taşımaktadır.

Eğer müsaade varsa birkaç sorumu sorayım.

BAŞKAN – Üçüncü defa açıyorum, lütfen toparlayın.

ŞEVKET KÖSE (Devamla) – Bir dakika sürmez Sayın Başkanım.

1) Sayın Bakanım, gümrüklerde GDO'lu ürünlerin tespiti için laboratuvar var mıdır?

2) Edindiğim bilgilere göre Türkiye'de Ankara, Adana ve Bursa'da olmak üzere toplam üç ilde laboratuvar vardır. Bu yeterli mi?

3) Türkiye'de hangi ürünlerin GDO'lu olduğunun tespiti için etiketlendirme var mıdır yok mudur?

4) Ulusal biyogüvenlik yasası çıkarılmadan niye yönetmelik yayınlandı? Bunu da anlamış değilim.

5) Dünyada GDO'lu ürünlere şüphayla bakılıyor en azından riskli olduğu için. Öyleyse bu GDO'lu ürünleri niçin ithal ediyoruz.

Son olarak, doğu ve güneydoğunun sosyal ve ekonomik şartlarını iyi bilen ve halkın perişan durumunu en az sizin kadar bilen bir yakınınız, hemşehriniz olarak, geçtiğim yerlerde bacası tüten fabrikalar ve ekilmiş tarlalar görmek istiyorum artık. Geleceği ve geleceğin Türkiye'sini mutlu ve huzurlu görmek istiyorum.

Bu düşüncelerle bütçenin hayırlı ve uğurlu olmasını dilerken emeği geçen herkese teşekkür ediyor, iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Son söz Sayın Öğüt'ün.

Buyurun efendim.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Bakanım, çok değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın; biliyorsunuz, bu ayın 26'sı, 27'si Kurban Bayramı. Kurban Bayramı nedeniyle Anadolu'nun çeşitli yerlerinden hayvanlar büyük şehirlere taşınmaktadır. Ne yazık ki Hükümetin yetersiz veya Tarım Bakanlığının yetersiz tedbirleri sonucunda

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

hayvan üreticileri köylerinden ve memleketlerinden kurban getirmek için yola çıktığında perişan bir vaziyette yollarda kalmaktadır. Hem yollarda jandarma çeviriyor hem polis çeviriyor hem ceza yazıyorlar artı büyük şehirlere insanlar hayvanlarını getirdiği zaman belediyeler de ayrı bir soyuyor. Sayın Bakanım bu konuda sizden hakikaten istirham ediyorum. Belediyeler çadır veriyor dünya kadar para alıyor. Düşünebiliyor musunuz, öyle bir yarış yapılıyor ki bir hayvan yeri 1 trilyona, 1,5 trilyona satılıyor ve o hayvancılardan onun parası çıkıyor. Bakın, bir boş alana belediye kum döküyor, çadır kuruyor oradan 1,5-2 trilyon para topluyor. Adam geldiğine de geleceğine de, sattığına da satacağına da pişman oluyor, perişan bir durumda. İnanın, gidin şu anda hayvan satan insanlara, gezin bir, lütfen, sizden rica ediyorum Tarım Bakanı olarak, insan getirdiği hayvanla beraber yatıyor, perişan bir durumda. Yatacak yeri yok, hayvanına bakacak yeri yok. Bir yandan belediye soyuyor, belediye dünya kadar para alıyor. Böyle bir zulüm olabilir mi? Hadi, Kurban Bayramı geldi, geçirdik o günleri, rezillik içerisinde, hiçbir hijyenik yanı yok. Kurban Bayramı geldiği zaman da aynı pislik içerisinde, hijyenik olmayan ortamda hayvan kesiliyor, hayvan etini Kurban Bayramında yiyoruz ve Avrupa'ya da girecek Türkiye'nin bu bir ayıbıdır. Her yıl bu oluyor, her yıl Türkiye kan gölüne dönüyor, hijyenik ortam yok, temizlik imandan gelir diyoruz, temizliğin t'si yok, iman herkeste var ama temizlik yok. Bu nasıl iş ben de anlayamadım. Bu bakımdan, bana gelen şikâyetlerde gidip gezdim ben, arkadaşları da gezdim, o hayvanın içinde yatan çobanlara, insanlara üzülüm bir insan olarak, perişan durumdalar. Şu soğukta, karda, kışta bir de yağmurda, düşünebiliyor musunuz? Sizden istirham ediyorum, talimat verin, belediyeler madem para alıyor, hiç olmazsa sıcak bir ortam olsun. Yani insanların kalacağı bir yeri olsun, hayvanlarını doğru dürüst besleyecek bir samanı olsun, otu olsun, işte yemini alsın. O da yok. Gelen hayvancıya ceza yazıyor, giden hayvancıya ceza yazıyor. Yani inanın adam beş tane diyelim tosununu getirmiş, üçünü o şekilde satıyor, üçünü o şekil satıyor, ikisini alıp gidiyor zaten perişan oluyor.

Şimdi, bakın, Türkiye'de hayvancılık bitti. Ben Ardahanlıyım. Kars Ardahan bölgesinde Sayın Bakan da biliyor ki 11 milyon sığırın 11 bini o bölgede yaşıyor, var, mevcut, Kars Ardahan bölgesinde, ama şu anda kalmadı. Bakın Kars'ta 400 bin hayvan vardı, 230 bine indi. Bunu Kars Borsa Başkanı açıkladı üç gün önce. Ardahan'da 360 bin büyük hayvan vardı, 150 bine indi. Tüccar geldi, şu anda Ardahan'da, Kars'ta benimle dün konuştu Sincan'dan giden bir tüccar, ben Ardahan'da kahvede oturmuşum. Niye oturdun dedim, mal istiyorum, kimsede hayvan yok dedi. Bakın ne oluyor biliyor musunuz, Türkiye'de hayvancılık tükendi ve bitti arkadaşlar, bu çok ciddi bir şey. Göreceksiniz eti kaç paraya yiyeceğimizi.

Şimdi, adamın ihtiyacı var, dişi düvesini satıyor, dişi ineğini satıyor, doğurtmuyor onu, üretmiyor, ihtiyacı var, satıyor ya da kesiyor. Şimdi, beni aradı arkadaşlar, hayvan bulamıyoruz, yani kurbana gidecek hayvan bulamıyoruz. Şimdi, hayvan nerede var ben de bilmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) - Bu ortamda, böyle bir konumda ben Tarım Bakanından istirham ediyorum, küçük aile işletmeciliklerini geliştirin. Biz hâlen 150-200 yıl önceki toprak ev olan mağara tipi evlerde eski tip hijyenik olmayan ahırlarda hayvanımızı besliyoruz. Ya bu ayıptır, hayvan da bir canlı bizim gibi, onu daha sağlıklı bir ortamda beslesek, onu daha sağlıklı bir ortamda daha iyi bir şekilde besleyip faydalansak daha kötü olur mu? Bunun için sizden istirham ediyorum, köylere geldiniz teşekkür ediyorum, Ardahan'a da geldiniz, gördünüz, köyleri de gördünüz, köylere girerek küçük aile işletmeciliğini geliştirin, küçük aile işletmeciliğini geliştirmesiniz, eğer dış kesimini de yasaklamazsanız, burada, Türkiye'de on yıl sonra hayvan diye bir şey kalmayacak arkadaşlar.

Yapılan araştırmalara göre, istatistiklere göre belki abartmış olacaksınız diyeceksiniz ama, yapılan bütün İnternet sitelerine bakın on yıl sonra Türkiye'de et açığı 164 bin ton oluyor. Şimdi, bu et nereden geliyor, kaçak geliyor. Romanya'dan minibüslerle geliyor, efendim veya başka bir ülkeden gemilerin özel yerleri var, kaçak et geliyor, sağlıklı et. İran'dan, Irak'tan kaçak et geliyor. Ben biliyorsunuz, Türkiye'de yakaladım, Afgan öküzü gelmişti, hörgüçlü deve gibi, bunu basında da belki gören arkadaşlar var geçen dönem, Meclise resmini getirdim, yani yanında da durdum ki başka yerde resim çekilmiş olması kuşkusunu artırmamak için. Hörgüçlü hayvan, nereden geliyor? Afganistan'dan, Hindistan'dan.

Değerli arkadaşlar, bu kaçak hayvan, kaçak etin durması, küçük aile işletmeciliğinin gelişmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öğüt, son defa açıyorum mikrofonu, buyurun.

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) – Başkanım toparlıyorum.

Büyük üreticiler var şu anda, hakikaten çok fevkalade, ama büyük sermayedar gerekiyor. Onların da sayısı çok az, Türkiye'ye yetmiyor, çünkü, Türkiye'nin genç ve hızlı tüketen bir nüfusu var. Son olarak, çok şey var ama, eylül ayında herkes Akdeniz'de, Ege'de denize girerken, Kars'ta, Ardahan'da, Erzurum'da, Bayburt'ta, Ağrı'da, Gümüşhane'de, o bölgede on beş santim kar yağdı, bunu hepiniz biliyorsunuz, eylül ayında ve bütün mahsul tarlada kaldı, on beş santim kar, mahsul tarlada kaldı Başkanım.

Şimdi, Tarım Bakanlığı, oradaki ilçe tarım müdürleri gitti, tespit yaptılar, şu ana kadar bir kuruş ödeme yapılmadı. Şimdi sizden rica ediyorum, sosyal devlet nedir, Tarım Bakanlığının teşviki nerede? Şimdi istirham ediyorum Sayın Bakanım, bu işe el koyun ve bu bölgelerde insanlar mağdur oldu, otunu, samanını toparlayamadı. O zaman ne yapıyor adam? Ot saman olmadığı için hayvanını satıyor. Erzurum'a gittim ben, on beş gün önce Erzurum'da bir kahvede adam şunu bana söyledi: "Otu yiyecek hayvan kalmadı kardeşim." dedi. Erzurum'da Gürcükapı'nın kahvesinde bana şunu söyledi: "Otu yiyecek hayvan kalmadı, otumuz kaldı, satamıyoruz."

Değerli arkadaşlar, burada, tabii koyun kalmadı, keçi kalmadı, camız, diğer ismiyle camış kalmadı. Yani burada şunu söyleyeyim, tabii ülke bizim, biz milletvekiliyiz, millet seçmiş, gelmişiz. Burada kavga, gürültü yok. Birbirimizi karalamayalım da, ama derde çare bulalım. Derde çare Hükümet ise, Tarım Bakanı ise Sayın Bakandan ben istirham ediyorum, kendisi de bizim bölgenin insanıdır, gelsin bölgede insanları gezsin, küçük aile işletmeciliklerini geliştirsinler, hayvancılığı yokla yok ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) - Bakın inanın samimi söylüyorum, kaçak et almak zorunda kalacağız, kaçak et birtakım deli daha gibi birtakım şeylerden dolayı da hastalanacak insanlar, domuz gribi, bilmem ne gribi, başlayacaklar kaçak etten gelen grip veya hastalık, bir de bununla uğraşacağız. Ama Türkiye'deki öz be öz kendi, nüfusun yüzde 30'u tarım ve hayvancılıkla uğraşan bir ülkede tarım ve hayvancılık politikası doğru dürüst işlemiyor. Bu bakımdan, Sayın Bakandan ben istirham ediyorum, köyleri gezerek bu işlerin yerlerini tespit etsinler ve bu konuda da mutlak surette derdimize çare bulsunlar.

Değerli arkadaşlar, bütçenin, ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öğüt.

Müzakere Fası burada bitmiş bulunuyor.

Önümüzdeki ekranda 3 arkadaşımızın sual için söz talep ettiklerini görüyorum ve hemen ilk sözü Sayın Akcan'a veriyorum.

SORULAR VE CEVAPLAR

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemiz süt sektörünün içinde bulunduğu piyasa düzensizlikleri hem üreticiyi hem sanayiciyi hem de tüketiciyi sıkıntıya sokmaktadır. Bu geçtiğimiz aylarda Sayın Tarım Bakanımız Genel Kurulda yaptığı bir konuşmada sütte bir arz fazlası olduğundan bahisle bu arz fazlasını eritmek için Okul Sütü Projesi ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı eliyle uygulamaya geçileceğini ifade etmişsiniz. Bu uygulama hangi safhadadır onu merak ediyorum.

Bir de Kurban Bayramı yaklaşıyor ve vatandaş da kurban kesecek. Şu anda et fiyatları çok artmış durumda, komşu ülkeler neredeyse Türkiye'nin üçte 1'i fiyatına bu etin kilogramını temin ediyorlar. Hükûmetinizin bu hayvancılığın desteklenmesiyle ilgili açıklamaları yaptınız, ancak bu et fiyatlarıyla ilgili düşünceleri nedir? Bu kadar yüksek artışlar nereden kaynaklanmıştır? Bu soruların cevabını alabilirsek memnun olurum.

Teşekkür ederim.

Sayın Yemişçi, buyurun efendim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımıza bir sualim var, şöyle ki: Tarım ürünlerinin fiyatlarının iyi değerlendirilmesinde, iyi fiyat yapmasında tabii ki pazarlamanın önemini biliyoruz. Bununla ilgi de Bakanlığımızın lisanslı depoculukla ilgili üç yıl evvel bir çalışma başlattığını biliyorum. Bu lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığı hakkında başlayan çalışmalar ne noktaya geldi? Bu hususta bilgilendirilirim teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Demir.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, ben de kısa soracağım.

Sayın Bakanım, geçen yıl gübre fiyatları olağanüstü artınca çiftçilerimiz borçlanmış oldular. Tarım kredi kooperatifleriyle ilgili bir kısım problem yaşanıyor geri ödemede. İşte, sanırım yüzde 30'unu verirseniz gerisini belli bir taksite, vadeye bağlayacağız gibi yüzde net aklımda değil, çiftçiler bizim kapılarımızı çalıyorlar, taksite bağlıyorlar ama faizli bir erteleme oluyor diye. Acaba, orada, en azından faizde bir kolaylık sağlanabilir mi onu bir öğrenmek isterim.

İkincisi de, Sayın Bakanım, geçen sene de yine bütçe görüşmelerinde gündeme gelmişti, arazi toplulaştırma, 2007'de başlayan, yarım kalmıştı, sanırım yedi ili kapsıyordu, yarım kalan, ihale olmuş, ama ödeme olmadığından yarım kalan işlerdi. Biz yine Cevdet Yılmaz Bakanım da görüştüm, sıcak da bakıyor, madem yarım kalmış bu iş diyor, 70 milyon gibi Türkiye genelinde bir bedeli var, sizden o anlamda yardımlarınızı yine bekliyoruz, bu sene hallederiz inşallah diye ümit ediyorum.

Bir diğer sorumuz da Sovyetler Birliğiyle işte, Başbakanımızla Sayın Putin arasında ve heyetler arasında bir kısım anlaşmalar olmuştu, en azından geçen yıllardaki gibi tarım ürünlerimizin gümrüklerde bekletilmeyeceği yönünde biri de buydu. Acaba nasıl işliyor diye onu merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum. Bütçelerimizin de hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Ergin, buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, önce, bu ikramlar için Sayın Bakana, Bakanlığa teşekkür ediyorum. Gerçekten böyle ikramlanacağımızı bilseydik herhâlde pek çok eleştiride bulunmazdık, mahcup olduk, sağ olun. Şimdi sorularına geçiyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hocam, soruyu bir övgü vesilesi olarak kullanabilirsiniz.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Zaten öyle olacak, ister istemez öyle olacak.

Birinci sorum şu: Yeni fındık stratejisini açıklarken "fiyat serbest piyasada oluşacak rakip ülkelerin üretimi cazibesini yitirecek" diyorsunuz. Bu ifadeyle Türkiye'de fiyatın serbest piyasada oluşmasıyla fındık fiyatının düşeceğini, dolayısıyla, ihraç fiyatları da düşeceği için dünya piyasalarında fındık fiyatları düşeceğinden diğer ülkelerin üretimi artırma hevesleri kırılacaktır mı demek istiyorsunuz?

İkinci sorum: Türkiye'de bu yıl fındık üretimi ne kadar oldu?

Üçüncü sorum: FİSKOBİRLİK bu yıl fındık aldı mı? Aldıysa ne kadar aldı? Almadıysa FİSKOBİRLİK tarihe mi karışıyor?

Dördüncü sorum: Toprak Mahsulleri Ofisi bir duyuru ile 24/4/2009 tarihinden itibaren kilogramı 4 liradan halk ekmek fabrikalarına kavrulmuş kıyılmış iç fındık satıldığını bildirmiştir. Bugüne kadar halk ekmek fabrikaların kaç ton kavrulmuş iç fındık satılmıştır? Fırınlara da aynı koşullarda satış yapılmakta mıdır? Yapılacak mıdır?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Beşinci sorum: Bu yılın başlarında lokantalarda kıyartma yağlarındaki olumsuz değişiklikleri maskelemek amacıyla ticari adı magnesol XL olan ve kanserojen etkiye bulunduğu bilinen magnezyum silikatın kullanıldığı haberleri üzerine piyasa denetimleri yapıldı mı? Yapıldıysa ne sonuçlar alındı?

Altıncı sorum: Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy bu ekim ayında zor günler geçiren Fransız çiftçilerine 650 milyon euro olağanüstü destek, 1 milyar euro kredi verileceğini, tarım sektörünün mutlaka etkili olarak desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir. Türkiye'de ise tarım desteği kriz yılında bile tarafınızdan azaltılmıştır. Destek uygulamasında bulunmayışınızın nedeni zordaki Fransız çiftçisine karşılık Türk çiftçisinin daha iyi durumda oluşu, Türk çiftçisinin zorda olmayışı mıdır?

Yedinci sorum: Sayın Tuğrul Yemişçi, konuşmasında transgenik ürünlerle fiyatta rekabet edilemeyince bu ürünlere karşı çıkıldığını söyledi. Ben şunu soruyorum: Transgenik ürün olayı yaşamadan önce Türkiye'de üretilen ürünler maliyet açısından Amerika Birleşik Devletlerindeki ürünlerle baş edebiliyor muydu? Bu mümkün müydü? Dünyanın en ucuz mazotunu kullanan Amerikan çiftçisiyle en ucuz gübresini...

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Hocam, bana mı soruyorsunuz?

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bu Sayın Bakana...

...kullanan Amerika Birleşik Devletleri çiftçisiyle bütün toprakları sulanmış olan Amerika Birleşik Devletleri çiftçisiyle Türk çiftçisinin maliyette yarışması mümkün müdür?

Sekizinci sorum: TİGEM'in yedi işletmesinde -isterseniz bunların ismini veririm biraz sonra- üretilen buğdayın ortalama maliyeti 55,4 kuruştur. Çiftçinin daha düşük maliyetle buğday üretmesi mümkün müdür? Mümkün değilse -ki değildir- 50 kuruş fiyat vermeniz çiftçiyi yine zarar ettirmemiş midir?

Dokuzuncu Sorum: Son günlerde sığır eti fiyatlarında yüzde 40 koyun eti fiyatlarında yüzde 60 dolayında fiyat artışı olduğunu görüyoruz. Size göre bu fiyat artışının nedeni nedir?

Son sorum da Okul Sütü Projesi üzerine: Okul Sütü Projesi doğru bir projedir. Lütfen gerçekten bunu gerçekleştirin Sayın Bakan, yani Türk çocuğunun geleceği için, çocuklarımızın sağlıklı yetişmesi için kesin gereklidir ve dünyada çok ciddi olarak yıllardır uygulanmaktadır. Ancak, eğer, bu okul sütünü siz paket sütler olarak verecekseniz bunun maliyeti normalde olduğunun çok üstüne çıkmaktadır. Aynen Avrupa ülkelerinde olduğu gibi okullara otomatlar koyarak çocuğun sütünü oradan almasını sağlamayı düşünür müsünüz? diyorum.

Sabrınıza teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Angi, buyurun efendim.

HASAN ANGI (Konya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım benim de iki sorum olacak.

Birincisi: Üretim ve kalite artışında arazi toplulaştırması bir gereklilik olduğu gibi sulama suyunun verimli kullanılması için de bir ihtiyaçtır. 2009 yılında GAP bölgesinde 1 milyon 178 bin hektar alanda, diğer bölgelerde ise 67 bin hektarda arazi toplulaştırma projeleri için çalışma başlatıldığı ifade edildi. 2010 yılı için diğer bölgesel kalkınma projeleri için, mesela Konya Ovaları Sulama Projelerine yönelik önemli bir arazi toplulaştırma projesini başlatmayı düşünüyor musunuz? GAP eylem planı benzeri bir çalışmayı KOBİ için de düşünüyor musunuz?

İkinci sorum ise: Lisanslı ürün depoculuğu uygulamaları şu anda ne aşamada?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun son sual size ait.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 2002-2007 yılları arasında kamuya ait Gemlik Kompoze Gübre Fabrikası, Kütahya Nitrat Fabrikası, Samsun Kompoze Fabrikası tekrar, IGSAŞ üre tesisi, İstanbul Gübre Sanayi Kocaeli Körfezdeki, bu dört fabrika özelleştirildi. Daha sonra tarım kredi kooperatifi geçtiğimiz yıl İran'da bir üre tesisi satın aldı. Bir yandan ülkemize ait kamu iktisadi kuruluşları özelleştirilirken tarım kredi kooperatifi geçtiğimiz yıl niçin İran'da üre tesisi satın alma ihtiyacı duydu? Bu tesisi kaç para fiyattan satın almıştır?

Sayın Bakan, havza bazı üretim ve destekleme modelinde yirmi dört ürün belirlendiğini biliyorum. Fakat, on altı ürün destekleme kapsamına şu anda. Bu on altı ürün deseni içerisinde yaş sebze meyveyi göremiyoruz. Ama Türkiye'nin en büyük sorun yaşadığı üretim çeşitlerinin yaş sebze, meyve olduğunu biliyoruz. 40 milyon ton üretimimize karşılık hem üretim değeri açısından hem tonaj açısından yüzde 5 gibi bir ihracatımız söz konusu. Bu konuda bu proje kapsamında, bu model kapsamında yaş sebze, meyve konusunu ne zaman gündeme getireceksiniz? Bu model içerisine dâhil edeceksiniz?

Basınçlı sulama sistemi destekleme uygulamanızı doğru bulduğumu belirtmek istiyorum hem sağlıklı ve kaliteli ürünler yetişmesi açısından hem toprak sağlığı açısından hem suyun tasarruflu kullanımı açısından. Ancak, bu sistemi devreye sokacak olan elektriktir. Tarım elektrik fiyatları, sanayi elektrik fiyatlarından daha yüksek fiyatlıdır. Acaba tarım elektrik fiyatlarında bir indirime gitmeyi düşünüyor musunuz?

Geçtiğimiz yıl kriz vesilesiyle 2009 bütçesinde yüzde 10 kesintiye gidildi. Bu yıl da tekrar kriz bahane edilerek böyle bir kesintiye gitme durumu söz konusu olabilir mi?

Sayın Bakan, geçtiğimiz günlerde Mecliste yaptığınız konuşmada ve bugün bütçe görüşmeleri sırasında yaptığınız konuşmada Türkiye'de süne zararlısının önünü aldık dediniz. Daha önce, biz iktidara gelmeden önce ortalama süne zararı 3,8 civarında, 3,9 civarında. Ancak, şu anda 0,8-0,9 civarında bir ortalama ulaştı. Bu mücadelede başarılı olduk. Kullandığımız ilaç oranı azaldı dediniz. Ben size şunu sormak istiyorum: Türkiye'nin kaliteli buğday ihtiyacı var mıdır? Geçen yıl DİR kapsamında yani dahilde işleme rejimi kapsamında Türkiye'ye ne kadar buğday girmiştir? Bu yüksek protein değerli kaliteli buğdaylar tamamen ihraç kaydıyla mı işlenmiştir yoksa Türkiye'nin kaliteli buğday açığı bu yolla telafi edilmiş, ihraç edilen unlar Türkiye'de yetiştirilen, üretilen buğdaydan elde edilen unlarla mı yapılmıştır?

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

BAŞKAN – Evet, müzakerelerimizin sualler bölümü de böylece tamamlanmıştır.

Sayın Bakanım suallere cevap vermek üzere, dilediğiniz suallere yazılı olarak cevap verme imkânını da kullanmayı hatırlatmak suretiyle, on beş dakika konuşma için süre veriyorum.

Buyurun.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – On beş dakika çok az değil mi Sayın Başkanım? Sadece Gürol Hoca'nın en son fasılda sorduğu on tane soru...

BAŞKAN – Gürol Hoca zaten suallerin cevabını biliyor.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yazılı verebilirsiniz, o beni daha çok mutlu eder Sayın Bakanım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Şimdi ben de tabii bu kadar cevap hazırladım. Bütün arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum hem Tarım bütçesine gerçekte gösterdikleri ilgiden hem tarımla ilgili konuşmalarından ötürü. Ama takdir edersiniz ki bunlar tabii konuşuluyor, soruluyor, insanlar o anda o soruları dinliyor ve belirtmem gerekir ki tabii bu sorularda katılmadığım hususlar var. Tabii muhalefet milletvekillerimizin düşüncelerini saygıyla karşılıyorum, ama cevap vermeme de gerekiyor, çünkü cevap verilmediği zaman da bu defa yanlış anlaşılıyor. Mümkün mertebe kısa tabii söyleyeceğim.

Şimdi, ben konularına göre bunları aldım daha çok. Büyüme ve cari fiyatlarla gayrisafi yurt içi hasıladan bahsettiğimde tabii değerli milletvekillerimiz özellikle buna ait farklı rakamlar söylediler. Hâlbuki Türkiye'de tarımla ilgili son beş yılda dört yılın pozitif büyüme olduğunu ben söyledim, buna tekrar cevaben söylemek istiyorum, çünkü bazı milletvekillerimiz, işte 2007'i, 2006'yı söylediler. Doğru, zaten beş yılın, dört yılında pozitif büyüme var, bir yılında yoktu, o da o yıldır ve şiddetli kuraklıktı, onu da ben konuşmamda belirttim. Tarımsal destekleme ödemeleriyle ilgili şimdi, 2002'yi tabii biz esas alıyorduk ve hem sabit fiyatlarla hem dolar fiyatıyla bir artış olduğunu cari fiyatlarla da artış olduğunu söyledik. Şimdi, 2002 1,8 milyar lira cari fiyatlarla, fakat 2001 sadece 593 milyon lira, 2000 344 milyon lira. Yani, aslında biz seçim nedeniyle bunu artırmış falan değiliz. 2001 yılında 593 milyon lira olan, tarımsal toplam destek 2002'de 1,8'e, 2008'de de tabii kuraklık desteğiyle birlikte 5,826 milyar liraya çıktı. Bunu şimdi sabit fiyatlarla da karşılaştırdığımızda, cari fiyatlarla da karşılaştırdığımızda her halükarda bir artış var, dolarla da artış var. Dolayısıyla tarımsal destekleme ödemeleri belki bizim gönlümüzdeki yer değildir ama, gönlümüz elbette ki çok daha fazlasını ister, ama bu da bir gerçektir, devletin bütün kayıtlarında da vardır ki bu ciddi şekilde artmıştır.

Şimdi, bir husus, özellikle desteklerin mukayesesıyla ilgili, bize millî gelirin yüzde 0,50 küsurla arttığı söylendi. Tabii, burada şunu ifade etmemiz lazım: Neticede yine bütçe içerisinde verilen paradır bu ve eğer tarımsal ürünlere ihracat iadesi, tarım sektörüne yönelik yatırımları dikkate aldığımızda, faiz sübvansiyonunu dikkate aldığımızda ki bu tarımsal kredilerle de ilgilidir faiz sübvansiyonu, bu takdirde millî gelirin yüzde 0,88'dir ve Tarım Kanunu söyleniyor...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakanım, affedersin ama sinekten yağ çıkarmaya bakıyorsunuz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Şimdi, yağ çıkarma... Biz aç kalmayız Hoca'm, merak etme.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ya çıkarıyorsun işte!

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Şimdi, Tarım Kanunu'nda da şunu söylüyor, onu da okuyayım da herkes bunu da duysun ki burada da bir ayrı tartışma olmasın.

Tarımsal destekleme programlarının finansmanı bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır, bütçeden ayrılacak kaynak gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olamaz diyor, madde bu. Dolayısıyla, bütçe içerisinde tarımla ilgili olarak yapılan harcama, dolayısıyla tarım sektörüne yapılmış harcamadır bunu da burada ifade etmek istiyorum.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Bakanlık bütçesini konuşuyoruz...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Efendim, onlar da Bakanlık bütçesinden, sonuçta faiz vesaire...

Şimdi, burada olmayan değerli milletvekillerimiz var, soru sordular, burada olmadıkları için onlarınkine müsaadenizle cevap vermeyeceğim. Ama, dış ticaretle ilgili hem Harun Beyin hem diğer tüm değerli milletvekillerimin hepsinin söyledikleri hususlar var.

Şimdi, arkadaşlar, tabii dikkat ettim, muhalefet milletvekillerimiz, eksik olmasınlar şundan bahsettiler: Efendim, tarımsal hammaddelerin ithalat ve ihracatından hep bahsettiler. Şimdi, hâlbuki bu mukayesede elbette ki bir mukayesedir kendi içinde. Ama tarım sektörünün durumunu, Türkiye'deki gelişmesini bu tek başına göstermez. Çünkü hammaddenin bir kısmını biz diyelim sanayi için kullanıyoruz, örneğin pamuk ithal ediyoruz lif pamuk, tekstil yapıyoruz, tekstili ihraç ediyoruz, tekstilin ihracatı olarak bu gösteriliyor. Ama ithalat tarımın ithalatı olarak görünüyor. Burada tarım sektörüne bir haksızlık var. Burada ikisinin birbirinden ayrılması lazım. Ya toplamda yapacağız ya da esas tarımla ilgili olarak biz bir şey söyleyeceksek gıda maddelerin ihracatını söyleyeceğiz. Mesela ocak ayında....

GÜROL ERGİN (Muğla) – O zaman tarımı değil de gıdayı konuşalım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Müsaade eder misiniz...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ama, yani, iki farklı şey...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Ocak ayında... Ocak-Eylül ayında 2009'da 2 milyar 684 milyon lira denge gıda maddeleri fazlamız var. Yani gıda maddeleri ihracat fazlamız 2 milyar 684 milyon...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Geriye doğru on iki aylık dönem mi?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Yani, gıda maddeleri ihracat fazlamız 2 milyar 684 milyon, ocak-eylül 2009. Ben bunu söylüyorum. Şimdi burada 708 milyon lira bizim fazlamız var yerel tarımla ilgili olarak. Hammadde 1,97; 1 milyar 976 milyon lira tarımsal hammaddenin ithalatında bizim eksikliğimiz var, denge

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

negatif. Ama toplamda 700-800 milyon lira bizim fazlamız var dış ticaret açısından. Bunu da söylememiz lazım. Yani tarıma da burada haksızlık yapmamamız lazım.

Yine istihdamla ilgili "İstihdam düşüyor." denildi. Gerçi iki milletvekilimiz de yok, Sayın Kaptan da burada yok, Sayın Günel da. Ama zannediyorum Sayın Hamzaçebi de istihdama değindi, yanlış hatırlamıyorsam.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Şehirde iyice aç kalanların bir kısmı 2008'de geri döndü, bunu biliyoruz, yoksa tarımda para kazandığı için değil.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – GDO meselesine herkes değindi. Dolayısıyla arzu ederseniz GDO ile ilgili bazı hususlarda açıklama getirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, genetiği değiştirilmiş veya transgenik bitki dediğimiz bitkiler dünyada 125 milyon hektar alanda yirmi beş-yirmi altı ülke tarafından üretilen, Avrupa Birliğinin de birçok ülkesinde üretimi, ticareti serbest olan, bütün Amerika kıtasında yani Kanada'dan başlayıp Şili'ye kadar kuzey ve güney Amerika ülkelerinde; Asya ülkelerinde Çin'de, Hindistan'da, İran'da, diğer birtakım ülkelerde; Avrupa Birliğinde de İspanya, Almanya, hatta Fransa, ki Fransa bir genle ilgili bazı ülkelerin çekinceleri var, 821 galiba- o gende altı tane Avrupa ülkesi üretimini yasakladı, yani kullanımını, ticaretini, tüketimini değil. Onun dışında birçok ülkede bu üretiliyor. Şimdi başlıca ürünler mısır, konza yani kanola, pamuk ve soya. Dolayısıyla bunlarla ilgili var. Bizde 1998 yılında bir Bakanlık talimatıyla denilmiş ki: "Bu ürünlerle ilgili denetim sadece beyana tabi." Yani vatandaş geldiğinde beyan edip de "Bende GDO var." diyorsa onu almıyorsunuz ama demiyorsa alıyorsunuz. Şimdi buna diyecek, yapabilecek bir şey yok. Biz bu sene birkaç tane bu konuyla ilgili denetim yaptık. Baktık ki mesela beyanla ilgili birtakım şeyler oldu ve baktık ki bunun daha sıkı bir denetime ihtiyacı var bu alanın ve kanun hazırlandığı doğru, şu anda Bakanlar Kurulunda ve çok kısa bir süre içerisinde de Meclisin Genel Kuruluna gelecek. Zannediyorum bir iki imza eksik, tamamlanıp gelecek.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan, denetimde ne olduğunu söyler misiniz?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – İçinde GDO bulduk.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Peki hangi geni koyduğunu belirtmiyorsa onu bulmanız mümkün mü?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Var-yok testinde onu buluyoruz.

Sonuçta onu hukukun sırf ondan dolayı reddetme imkânımız da yok. Yanlış beyandan dolayı reddedersiniz. Başkaca bir şey yapamazsınız. Ancak "Yanlış beyanda bulundu, ben bunu reddediyorum." diyebiliyorsunuz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Efendim biz protokolleri niye imzaladık o zaman?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Müsaade eder misiniz? Ben sizin hepinizi saygıyla dinledim, sessizce dinledim. Gayet iyi açıklıyorum hiç merak etmeyin.

Bunun üzerine biz Tarım Kanunu, Gıda Kanunu, Yem Kanunu ve standartlarla ilgili kanun olmak üzere, bir de Tarım Bakanlığı Teşkilat Kanunu, bu kanunların her birinde bir yönetmelik düzenleme, bu konularla ilgili hukuki dayanağını alabileceğimiz bir yönetmelik düzenleme imkânımız var. Dolayısıyla kanunu beklemeden, yani biyogüvenlik kanununu beklemeden yine hukuki çerçevesi, dayanağı sağlam bir yönetmelikle biz bu işi kontrol edelim, daha sıkı denetim getirelim ve Türkiye'de bu alanda öngördüğümüz sıkı bir denetimi, sıkı bir kontrolü tesis etmek gayesiyle de biz bu yönetmeliği çıkardık. Şimdi bu yönetmelikte ne getiriyoruz, kurallarımız, kıstaslarımız ne? Kuralımız, kıstasımız Avrupa Birliğinin standartları. Avrupa Birliğinde EFSA diye bir kuruluş var, Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi veya Gıda Sağlığı Otoritesi. Bilimsel kurulun işlevini onlar görüyor. Onlar gördüğü için onlar genleri inceliyor, risk var mıdır yok mudur, risk yoksa "Tamam bu ürün tüketilebilir, bu ürün üretilebilir." diyor, kuralı veriyor. En nihayet Avrupa Komisyonuna kadar bu gidebiliyor. Avrupa Komisyonu karar veriyor. Bu şekilde Avrupa Birliğinde şu anda 27 tane genin kullanıldığı ürün, yani değişikliğe uğramış 27 tane gen Avrupa Birliği ülkelerinde kullanılıyor. Yedi ülkesinde biraz önce söylediğim gibi bir tane genle ilgili üretim yasağı var; kullanım, tüketim değil. Biz de diyoruz ki bir bilimsel komite oluşturalım ki o komite oluşturuldu. Dolayısıyla eğer bir ürün dışarıdan içinde gen varsa ve bize gelip de "Efendim ben GDO'lu ürün getiriyorum." diyorsa o zaman bunun başvuru şartlarını ortaya koyacağız ve bu başvuru şartlarıyla müracaatını yapacak. On beş tane evrak istiyor kendisinden, sonra bilimsel komitenin önüne gidiyor. Bilimsel komitede bazı şartlar vardır ki o şartların hakikaten yerine getirilmesi de çok kolay değildir. Örneğin diyoruz ki kaynak ülkede, o genin ürettiği ülkede üç yıldır en az o gen kullanılmış olacak, ticareti, üretimi serbest olmuş olacak. Bu da resmî makamlar tarafından bunun da belgesinin getirilmesi lazım. Yine önemli bizim açımızdan, demin arkadaşlarımız gerek Vahap Bey gerekse herkes şunu söyledi: Türkiye'nin biyoçeşitliliğine çok önem veriyoruz. Türkiye'de ithal edilecek olan ürünün geninin Türkiye'de kültür veya yabani akrabalarının bulunmaması gerekiyor. Bu da son derece önemli. Yani yabani akrabasına göre bir bitki gelecek diyelim. O bitkinin Türkiye'de eğer yabani hayatta akrabaları varsa onu getiremezsiniz, daha başvuruda bunu getiremezsiniz. Bütün bunlar başvuru şartlarını eğer geçebilirse o zaman bilimsel komite oturuyor. Bilimsel komite kırk uzmanlık dalından, Türkiye'deki yirmi değişik üniversiteden, araştırma enstitülerinden –TÜBİTAK da dâhil; iddia edildiği gibi Bakanlığın bürokratlarından oluşacak bir kurul değildir bu- her konuyla ilgili, her genle ilgili orada 11 kişi, yani konu ilgisi 11 kişiden oluşacak bir bilimsel komite, heyet bunun risk değerlendirmesini yapacak. Hangi alanlarda riski değerlendirecek? Bir, insan sağlığı; iki, çevre sağlığı; üç, hayvan sağlığı ve hayvan refahı. Kanunda bir madde daha getiriyoruz, o da sosyoekonomik değerlendirme. Bu da son derece önemli. Dolayısıyla bu dört faktörle ilgili risk değerlendirmesinden geçtikten sonra eğer bütün bunlara rağmen Türkiye'de bunun hiçbir zararı, etkisi yoksa, Türkiye'ye gelecek olan genin de yabani akrabaları yoksa, Türkiye'nin o ortamına bitki flora ve faunasına bir zararı olmayacaksa bütün bunlar bilimsel komite tarafından teyit edilip bilimsel komite tarafından kararlaştırıldıktan sonra Bakanlığa gelecek. Bakanlık bunu kamuoyuyla paylaşacak. Kamuoyuyla paylaştıktan sonra yine birtakım görüşmeler, değerlendirmeler yapılacak ve ondan sonra alacak. Gürol Hocam dedi ki: "Bunları anlatmaya ne gerek var? Eğer siz karşıysanız o zaman bir cümleyle söyleyin, deyin ki 'Efendim bu iş yasaktır, kabul etmiyoruz.' çıkın işin içerisinden." Bu tabii bu kadar kolay değildir.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Siz onu kendiniz söylediniz. Diyorsunuz ki burada: "Giriş şansı sıfırdır."

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Doğrudur ama bunu kendi kurallarınızı bir mevzuata bağlayıp bunlar da bilimsel olmak kaydıyla birtakım kıstasları koyarsınız. Neden? Çünkü Türkiye Kartegena Biyogüvenlik Sözleşmesine imza atarken şu hususun altına imza atmış, demiş ki: “Ben ihtiyati tedbir prensibini uygulayacağım.” Ne demek ihtiyati tedbir? Ben diyorum ki benim ülkem biyoçeşitlilik açısından zengindir, ben ülkem şartlarını koruyorum, kolluyorum, buna dair de mevzuatımı oluşturun. Dolayısıyla ben bunları herhangi bir Dünya Ticaret Örgütünden veya herhangi bir ülkeden bir uluslararası hukuki platforma taşıdığım zaman bu mevzuat beni onlara karşı koruyacak, haklarımı ülke olarak, devlet olarak haklarımı koruyacak. Unutmayalım ki Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliğini bu konuyla ilgili Dünya Ticaret Örgütü Mahkemesine götürdü. Gerekçesi ne? Gerekçesi şu, diyor ki: “Senin elinde bilimsel bir kanıt olmadan, bunun insan sağlığına zararlı olduğuna dair kesin bir bilimsel kanıt olmadan sen sadece ‘Bu GDO’lu üründür, bunu ben ülkeme koymuyorum, birliğe koymuyorum’ diyemezsin.” diyor. Amerika Birleşik Devletleri ve bazı ülkeler buna taraf değil, yani Kartegena Biyogüvenlik Sözleşmesine onlar taraf değil. Ama bizim de içinde bulunduğumuz bildiğim kadarıyla en son yüz elli yedi ülke buna taraf, ama elli küsur ülke de veya ona yakın ülke de buna taraf değil. Bizi ilgilendiren kısmı biyogüvenlik sözleşmesine bizim taraf olmamız.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Panel ne karar almış bu konuda? Kim kazandı, şikâyet edenler mi?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Avrupa Birliği kazanmadı.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Neticelenmedi ama.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Arkadaşlar müsaade ederseniz konuşalım. Karşılıklı kahve sohbeti gibi olmasın, izin verirsiniz. İncisam da bozulmasın ki ben de ne söyleyeceğimi bileyim. Çünkü amaç o değil. Biz onu şahıs olarak, kişi olarak sizlerle oturalım tek tek konuşalım.

Burada problem şu: Türkiye’de Sayın Er’in söylediği hususa şiddetle tabii katılıyorum, katılmamak mümkün değil. Ben kişisel olarak tercih etmediğimi, etmeyeceğimi söyledim, tekrar söylüyorum. Sayın Ali Er dedi ki: “Üreticilere zarar veriyor.” Doğrudur. Bunun da en önemli sebebi konuyla doğrudan ilişkisi olmadığı hâlde kamuoyunda bu konunun uzmanları tarafından tartışılmaması. Dolayısıyla herkes sağdan soldan duyduğu birtakım bilgilerle bunu kamuoyu önünde, televizyonlarda maalesef tartışıyor, basında tartışıyor; konu uzmanları değil. Örneğin genetik uzmanlarının bu konuda konuşması lazım. Fakat onlar konuşmuyor. Daha çok işin ekonomisiyle, siyasetiyle ilgili insanlar konuşuyor veya hut kişi olarak herhangi bir meslek grubundan bir insan ama bu işe karşıdır, ona saygı duyarım. Yani diyor ki: “Ben GDO’ya karşıyım.” Olabilir. Yani onlar kendi kanaatlerini söylüyor. Dolayısıyla bu konu bu şekilde bilimsel usul ve esaslara bu çerçevede, bu mantıkla tartışılmadığından dolayı da iş biraz bağlamından da, muhtevassından da kopuyor ve konuyla doğrudan hiçbir ilişkisi olmadığı hâlde meyve-sebze görüntüleri eşliğinde bu veriliyor. Tabii o zaman da meyve-sebze haksızlık yapıyor, meyve-sebze üreticilerine haksızlık yapıyor. Hocam dedi ki: “Siz madem öyle niye o zaman liste gönderdiniz vilayetlere ve listenin içerisinde meyve sebze de yer alıyor.” Doğrudur, biz öyle bir liste gönderdik. Gönderişimizin sebebi de şudur: Dünyada şu anda bunlar ticarete önemli ölçüde konu olmamakla birlikte bizim edindiğimiz, yaptığımız araştırmalar sonucunda dünyada bunlar üzerinde çalışan ülkeler var. Dolayısıyla da bunun önümüzdeki bir zamanda, tarihte bunlarla ilgili olarak da bu tür ürünler gelebilir. O ihtimale karşı biz bu ürünleri de liste içerisine şimdilik aldık. Çünkü henüz bizim kendi listemiz yok, bir gen listemiz yok. Dolayısıyla ürünler gelme ihtimaline karşı tedbirli olmak bakımından da bunu biz oraya derç ettik.

Bir konu daha var, etiketlerle ilgili bir konu. Domuz yağı veya domuz ürünleri veseaire örneği de veriliyor. Tabii domuz ürünü meselesi şu: Domuzda esasen şu andaki etiketleme tebliğine göre, etiketleme kuralına göre aslında orada da yazılmaması gerekiyor, fakat 2004 tarihinden önceki bir düzenlemeyle müracaat üzerine üretim esnasında, üretim izni esnasında firmalar müracaat edip demişler ki: “Efendim biz ürünümüzün üzerinde ‘Bizim ürünümüzde domuz yağı yoktur veya domuz ürünü yoktur.’ yazmak istiyoruz.” Bakanlık da o tarihte onlara öyle bir kolaylık, bir imkân sağlamış. Bu taa 1995 yılındaki bir hadise.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bu yanlış bir şey değil ki.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Ben yanlış-doğru diye bir şey söylemedim zaten.

Mukayeseye gelince, burada yazılabilir mi, yazılamaz mı? Gen listesi oluştuktan sonra Türkiye’de –ki şu anda gen listesi yok- eğer bu ürün GDO’ludur etiketi kullanılmaya başlanılırsa ileride eğer aynı ürün GDO’suzu da varsa o zaman biz deriz ki: “Sen de ‘GDO’suzdur.’ diye yazabilirsin.” Yani onun dışında şu andaki uygulamayla ilgili, şu andaki yönetmelik bununla alakalı. Şu anda da bu liste olmadığı için de biz diyoruz ki burada bir gereklilik yok.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan monosodyum glutamatla ilgili de böyle bir şey var değil mi etikette yazılma konusu, bebek gıdalarında? “Monosodyum glutamat yoktur.” diye yazıyor. Monosodyum glutamat buraya dışarıdan verilen bir şey aynen GDO gibi, ama yazıyor o.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Şimdi GDO...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ilave süre veriyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Kusura bakmayın. Tabii bu biraz ekstra bir konu, açıklığa kavuşuyor.

Şunu söyleyeyim: Biz bu yönetmeliği Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu olarak hazırladık. İki alanda Avrupa Birliğinden biraz daha ilerideyiz, iki hususla ilgili. Bunlardan bir tanesi bebek mamalarıyla ilgili. Bu da tabii tenkit konusu oldu, denildi ki: “Efendim siz mademki bebeklerde bunu kabul etmiyorsunuz, bu zararlıdır, işte hamile kadında, annede veseaire bu zararlı değil midir?” Bu, o demek değildir. Bebekler için ekstra ilave bir hassasiyet gösteriliyor. Dolayısıyla hiçbir surette bebek mamalarıyla ilgili hiçbir şekilde hiçbir izin verilmez. Öteki zaten etiketleme kuralına tabi olacak. Dolayısıyla büyüklerle ilgili herhangi bir şey olduğunda gen kaçma ihtimaline karşı bile, yani sadece genetiği değiştirilmiş organizma

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

olması gerekmiyor. Binde 9 oranı, ürünün içerisindeki binde 9 oranı değil. Ürünün bileşimindeki oran kastediliyor ki bu on binlerle, yüz binlerle ifade edilecek bir küsurattır. Bir bulaşma riskine karşı o söyleniyor. O miktar bile etikete konu olacak, birincisi bu. Bebeklerle ilgili ilave, ekstra bir hassasiyet gösterilmiştir.

İkincisi de antibiyotiklere direnç geliştiren genler, yine Avrupa Birliğinde bu konuyla ilgili bir kesin hüküm yok. Biz kendi yönetmeliğimizde bunu da getirdik.

Monosodyum glutamat konusunda "katkısızdır" yazılabiliyor, katkı kullanmamışsa yazılabiliyor.

Dolayısıyla bunun dışında bu mevzuat Avrupa Birliğiyle uyumlu ve çok yakında zaten Meclisin Genel Kuruluna, Genel Kurulun huzuruna biyogüvenlik kanunu gelecek. Biyogüvenlik kanunu da zaten bu kanunla, bu yönetmelikle aslında çerçeve olarak aynı olacak. Sonuç itibarıyla bizim burada çok sıkı bir denetim, çok sıkı bir kontrol ve denetleme mekanizması getiriyoruz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Üretim serbest kalacak mı Sayın Bakan?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Hayır, üretim hiç yok.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Kesinlikle olmayacak mı?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Bakın, bu safhada bu yönetmelik üretimle ilgili biz zaten tohumu bütünüyle bu işin dışında tuttuk. Tohum tamamen bunun dışında hiçbir şekilde.

İki, bizim üretimle ilgili hassasiyetimiz biyoçeşitlilik konusundadır. Özellikle altını çizerek söylüyorum. Yani orada biz çok ağır şartlar, çok ağır kriterler, ölçütler, kıstaslar getiriyoruz. Prensip olarak da biz Türkiye'de bu üretimin yapılmasının doğru olmadığını düşünüyoruz. Çünkü bizim biyoçeşitliliğimiz ve imkânlarımız zaten tarımı konvansiyonel metotlarla, standart metotlarla geliştirmek için yeterli. Şimdi bunu ben Türkiye'de esas bu konularla ilgili, yani bu alanlarda ihtiyacımız olan ürünlerin potansiyelinin azami hadde kullanılmasıyla ilgili aldığımız tedbirler var. Mısırdaki mesela çeşit geliştirme konusunda yaptığımız birtakım tedbirler var. Örneğin şunu geliştirdik: Gen değişikliğine gerek kalmadan koçan kurdu hastalığına karşı dayanıklı mısır çeşidi geliştirdik. Bunların ben şu anda sizlere listesini de verebilirim. Bunu da Tarım Bakanlığı yaptı. Yedi tane şu anda bizim elimizde çeşit var. Bunlar 2005 ve sonrasında Tarım Bakanlığının araştırma enstitüleri tarafından geliştirilmiş çeşitler. Bunlar sap ve koçan kurduna karşı dayanıklı çeşitler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, açıyorum, toparlarsanız memnun olurum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Mesela mısırdaki kullanılan genin sebebi odur. Koçan kurdu hastalığına karşı dayanıklılık içindir. Bizim zaten geliştirdiğimiz çeşitler genetik değişiklik olmadan da, GDO olmadan da koçan kurdu hastalığına karşı dayanıklı çeşitleri geliştiriyoruz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bunu hepimiz yüksek sesle söyleyelim de şu GDO'cular anlasınlar.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Çok iddialı bir şey söylediniz, çok iddialı, devrim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – İddialı, devrim, doğrudur.

Dolayısıyla pamukta da buna benzer çalışmalarımız var, diğer ürünlerle ilgili çalışmalarımız var. Bunun için biz Türkiye'nin biyoçeşitliliğini dikkate alıp bu konuda geliştirme yapmak istiyoruz.

Sıfır faizli, Erkan Akçay Bey'in su kaynaklarının etkin kullanımıyla ilgili bir hususu oldu. 108.850 çiftçi 2 milyon 236 bin 756 dekada bir sulama yatırımı gerçekleştirdi, bunlar desteklendi. Amacı da bunun damla sulama ve diğer modern sulamalara geçmesi. 901 milyon lira da destek sağlandı.

Sayın Hamzaçebi "Destekler artmış değil." dedi. Onunla ilgili mesela prim miktarlarını biz artırdık. Dolayısıyla bunlarla ilgili detay bilgi de verebilirim. Doğrudur, mazot ve gübre desteklerini biz başlattık. Bizden önceki Hükümet döneminde yoktu. Daha önce bir tane destek vardı.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Gübreyi siz başlatmadınız Sayın Bakan, yapmayın.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Biz geldiğimizde yoktu.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yanınızdakilere sorun. Yıllarca verildi. Yalnız IMF anlaşmalarıyla 2001 yılında kaldırıldı.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Benim Hükümetim geldiğinde yoktu, ben onu kastediyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yüzde 50 oranında veriliyordu. Bakınız, Bakanlıktan arkadaşlar var, sorun.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Gürol Bey, sayın milletvekilim, ben otuz bir senedir bu Bakanlıkta çalışıyorum.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ama "Gübre desteğini ilk defa biz verdik." diyorsunuz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Biz başlattık dedim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Nasıl siz başlattınız?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Efendim, müsaade eder misiniz?

GÜROL ERGİN (Muğla) – "Yeniden başlattık." dersiniz olur.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Efendim yeniden başladı. Biz geldiğimizde yoktu. Biz başlattık yani.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yeniden başlattınız siz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Yeniden başlattık, peki.

Mazot desteği diye bir destek yoktu, ilk defa biz başlattık.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Çünkü mazota yüzde 200'e yakın vergi koydunuz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Mazot fiyatını mukayese ettiğimizde...

GÜROL ERGİN (Muğla) – 4 milyar vergi alıyorsunuz, 500 milyon geri veriyorsunuz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Mazot fiyatını biz geldiğimizdeki fiyatı ile şu andaki fiyatı mukayese edin.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Aynı değil mi?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Aynı değil tabii de ama aradaki farkı da dikkate almak lazım.

Büyüme hızlarından bahsedildi. On altı tane sektör bazında birinci sırada mali aracı kuruluşların faaliyetleri var, sektörel büyüme 9,2; 2009'un ilk altı aylık rakamı. İkinci sırada da tarımdır; 4,3. Yani tarım sektöründe bir büyüme var. Faik Bey'in sorusu var, burada yok. Münir Bey'in sorusu var, yok. Osman Kaptan'ın sorusu...

BAŞKAN – Yazılı cevap verebilirsiniz.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Tamam.

Sayın Köse şunu söyledi. Ensar Bey'in hayvancılıkla ilgili ve Şevket Bey'in IPARD ile ilgili şeyler söyledi. Müsaade ederseniz onlara cevap vereyim, diğer arkadaşlarınkine yazılı cevap vereyim.

Öncelikle IPARD programına girmeyen illeri ulusal bütçeden destekleyeceğimizi belirtmek istiyorum. Bunu net söylüyorum, bir.

İki, Kırsal Kalkınma Programında da öncelikle ARIP'e girmeyen illeri destekledik. Yani daha önce ARIP diye bir proje vardı, on altı il vardı. Biz kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi gibi bir proje başlattık ve burada yer almayanların hepsini oraya aldık.

İller seçilirken bir kere Avrupa Birliği'nin uzmanları tarafından tüm aday ülkelere uygulanan kriterler ve standartlar objektif olarak uygulandı. Nedir bu kriterler? Bir, belirlenen sektörlerde ki bu sektörler nedir? Ettir, süttür, meyve sebzedir, su ürünleri işleme tesisleridir. Buralarda yeteri kadar tesis olması lazım. Fon kullanma potansiyeli açısından belli bir kapasitenin olmasını gerektiriyor bu. Orada o kapasite olmayınca o fonu da orada kullanamıyorsunuz.

Adıyaman bu tesislerin varlığı zayıf olan bir ildir. Seksen bir il içerisinde 73'üncü sırada. Dolayısıyla bundan dolayı, diğer kriterlerle illerin gayri safi yurtiçi hâsıladan aldığı pay, bir de iller arası net göç hızı. Şimdi, eğer arzu edilirse, programa alınan 42 ilimizin 81 il içerisinde puanlarını da verebiliriz. Bunların hepsi benim listemin içerisinde var.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Sayın Bakan, yani Kahramanmaraş, Diyarbakır ve...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Onların hepsinin... Bakın, bu kriterler açısından bakılıyor. Bu kriterleri ben yapmadım Şevket Bey. Siz buradasınız, bunu ilgiyle izlediniz, onun için cevap verdim.

Sayın Ensar Ögüt Kars ve Ardahan'da hayvan miktarlarını söyledi.

Şimdi, tabii şunu söyleyeyim: Mesela, büyükbaş hayvan, dedi ki, Kars'ta 367.387.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – Ardahan'da...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Yok, yok, Kars.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – Kars'ta 400 bin dedim efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Efendim, söyleyeceğim şimdi size, müsaade eder misiniz.

367, 2008'de 353 bin. Yani siz bunların yarı yarı rakamlarını söylediniz.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – Şu andaki düşüş diyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Tamam, öyle değil işte. 400'dü, 200 dediniz., 360'tı 150 dediniz.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – 400'den 230'a düştü Kars'ta.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – İşte, değil efendim. 367'den 353'e düştü büyükbaş hayvan.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – Evet, tamam.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Tamam. İşte, siz öyle demediniz, ben düzeltiyorum yani. Siz "400'dü 200 oldu." dediniz mübarek.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sizin rakamlarınız hangi tarih itibarıyla?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – 2007-2008 rakamları.

ENSAR ÖGÜT (Ardahan) – Ben 2009'u diyorum efendim. Kars'ta Borsa Başkanı söyledi.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Şimdi, küçükbaş hayvanda, Kars'ta 402 binden 430 bine çıkmış. Ardahan'a geliyorum, büyükbaş hayvan 260 binden 245 bine düşmüş. Yani orada 15 bin başlık bir azalma var.

Şimdi, bu rakamlar, tabii bunlar gerçekten konuşuluyor, söyleniyor ama işin bir de gerçeği var. Bizim şu anda aşılama programlarımız var. Aşılama programlarını biz... Şimdi, bunların hepsinde verimlilik artışı var, et artışı var, süt artışı var, bunları da dikkate almamız lazım. Yani Türkiye aşağı yukarı aynı baş sığırdan bugün yüzde 50 fazla süt alıyor. Yani 8 milyon süttü, şimdi 12 milyon ton süt alıyor ve hayvan sayısı da aşağı yukarı büyükbaşta değişme yok. Yani karkas mesela 180-190 kilodan ortalama 200 küsur kiloya çıktı, 215 kiloya. Dolayısıyla bunları da dikkate almamız lazım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bana eğer süre verilirse ben bunların hepsini cevaplandırırım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakan, İran'dan alınan gübre fabrikası...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Özür diliyorum, çok özür diliyorum.

Şimdi, arkadaşlar, tabii özelleştirme kapsamında o fabrikaların bir kısmında ortaklık vardı vesaire. Onlar özelleştirme kapsamında alındı. Tarım kredi kooperatiflerinin şirketi... Biliyorsunuz, bu bir çiftçi kuruluşu. Yani, çiftçilerin üyesi olduğu, sermayesinin de çiftçiler tarafından oluşturulduğu bir şirket. Bu bir bakanlık kuruluşu değil, bir hükümet kuruluşu değil, yani tarım kredi kooperatifleri. Dolayısıyla, Türkiye'deki milyonlarca çiftçinin oluşturduğu bir kooperatif,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

kredi kooperatifi. Sadece devletin kaynaklarından kredi alıp üyelerine kullanıyor, sübvansiyonlu kredi olarak. Onun bir şirketi, yani bir iştiraki yatırım yapıyor. Dolayısıyla, o yatırımı yaparken de dünyada özelleştirme kapsamında bir gübre fabrikası satılmış. Onlar da gitmişler, ona ortak olmuşlar, almışlar. Yani bu bir hükûmet kararı değil, devlet kararı değil. Dolayısıyla, Türkiye'deki çiftçilerin kuruluşunun gidip başka bir yerden bir ticari kuruluşu satın almalarıdır. Bunu bu şekilde yorumlamak lazım. Yoksa, devletin kararı veya devletin bir kuruluşu değil ki, yani burada bir çelişki olsun. İşte, bunu aldı, bunu sattı, bunu mademki alacaktı niye sattı gibi bir şey.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan, tarım kredi kooperatiflerinin Bakanlıkla bir ilgisi yok mu?

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR(TL)
E K L E N E N	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	17	01	30	00	04	2	1	01	1	05	4	1.800.000.000
	17	01	30	00	04	2	1	03	1	05	4	1.200.000.000
	17	01	30	00	04	2	1	12	1	05	4	100.000.000
	17	01	30	00	04	2	1	13	1	05	4	100.000.000
	17	01	30	00	04	2	1	24	1	05	4	1.500.000.000
D Ü Ş Ü L E N												
												4.700.000.000

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Devamla) – Tarım kredinin faaliyet yönünden... Şimdi, herhangi bir kooperatifi devletle ilişkisi neyse, tarım kredi kooperatiflerinin de şu andaki ilişkisi bu. Tarım satış kooperatifleri gibi. Dolayısıyla, onun dışında, yani, bu bizim şeyimizde bir kuruluş değil. Biz sadece onu devlet olarak belirli zamanlarda, belirli şekillerde denetimi yapıyor, aynı diğer kooperatiflerin denetimi yapıldığı gibi. Onun dışında, bizim ne yönetimine ne yönetiminin teşekkülüne ne atmasına herhangi bir dahlimiz yok hükûmet olarak. Ne yönetim kurulunu ne herhangi bir şeyini biz atamıyoruz. Üyeleri, bölge birliklerini seçiyor, delegelerini seçiyor, genel kurul oluşuyor ve genel kurul yönetim kurulunu oluşturuyor. Yönetim kurulu da idarecilerini atıyor. Yani orada bizim hükûmet olarak doğrudan bir katkımız yok. Sadece denetim yönünden zaman zaman onu denetliyoruz.

Ben arkadaşlarıma, hepsine yazılı... Gürol Hocamın özellikle bazı soruları var, onları yazılı olarak kendisine açık seçik bir şekilde vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kurum bütçeleriyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi bütçelerin bölümleri ve kesin hesaplarının oylanmasına başlıyoruz.
(Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesaplarının oylanmasına başlandı.)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

BAŞKAN - Bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

ÖNERGELER

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Münir Kutluata
Sakarya

Erkan Akçay
Manisa

Mustafa Kalaycı
Konya

Harun Öztürk
İzmir

KURUM : TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

YIL : 2010

Gerekçe: 18/04/2006 tarih ve 5488 sayılı Tarım Kanunu 21. maddesi çerçevesinde tarımsal destek programlarına bütçeden ayrılacak kaynağın gayri safi millî hâsılanın yüzde birinden az olmayacağı belirtilmiştir. Bu önerge ile 2010 yılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinde tarımsal destek programları için teklif edilen ödeneğin Tarım Kanununda belirtilen orana yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakan katılıyor mu önergeye?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Takdire bırakıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanımızın takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

(Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesaplarının oylanmasına devam edildi.)

BAŞKAN – Bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akif Hamzaçebi
Trabzon

Osman Kaptan
Antalya

KURUM : TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

YIL : 2010

Gerekçe: Bilindiği gibi 2004 Nisan ayında Doğu Karadeniz Bölgesinde meydana gelen don afeti nedeniyle fındık üreticisi çok büyük ölçüde zarar görmüştür. Ancak 298 milyon TL'lik zararın bugüne kadar 172 milyon TL'lik kısmı ödenmemiştir. Önerge altı yıllık bir gecikmeden sonra üreticinin zararının 2010 yılı bütçe döneminde ödenmesini öngörmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanlık katılıyor mu önergeye?

T B M M
Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 09.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

KURUMSAL				FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR(TL)	
E K L E N E N	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I		II
	17	01	00	62	10	9	9	00	1	05	4	172.000.000
D Ü Ş Ü L E N												
												172.000.000

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANİ MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Takdire bırakıyorum Sayın Başkan.
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

(Tarım ve Köyışleri Bakanlığı ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, böylece, Tarım ve Köyışleri Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.45